

โครงการเสนอแนะเพื่อการออกแบบปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายใน
พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง
(PROJECT ON PROPOSED RENOVATION OF INTERIOR ARCHITECTURE
AT THE RAMKUMHANG INTERNATIONAL MUSEUM)

พฤษัย ผลดี
รหัส 41030316

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 41586
วัน, เดือน, ปี 21 ก.พ. 2543

.b.....
.i.....

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต

สาขา สถาปัตยกรรมภายใน ภาควิชา ครุศาสตร์สถาปัตยกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ปีการศึกษา 2543

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

b11175667

ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย)
(ภาษาอังกฤษ)

โครงการเสนอแนะเพื่อการออกแบบปรับปรุงภายใน
PROJECT ON PROPOSED RENOVATION OF INTERIOR
ARCHITECTURE AT THE RAMKUMHANG
INTERNATIONAL MUSEUM

ชื่อนักศึกษา

นายพฤกษ์ พลดี

สาขาวิชา

สถาปัตยกรรมภายใน

ภาควิชา

ครุศาสตร์ สถาปัตยกรรม

คณะวิชา

ครุศาสตร์ อุตสาหกรรม

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ สัญชัย สุขพิพัฒน์มงคล

บทคัดย่อ

โครงการเสนอแนะเพื่อการออกแบบปรับปรุงภายในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จัดทำขึ้นเพื่อเสนอแนวทางการออกแบบปรับปรุงภายใน พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ โดยแก้ไขปัญหาการจัดพื้นที่ใช้สอยภายในให้เกิดความเหมาะสมกับการใช้งาน และหน้าที่ของอาคารและพัฒนาจัดรูปแบบนิทรรศการให้เกิดความน่าสนใจ เพื่อให้ผู้เข้าชมเกิดความรู้อย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับเรื่องราวการจัดแสดงนั้นๆ และให้ผู้คนได้สัมผัสถึง เรื่องราวในอดีตที่ผ่านมา ซึ่งถือว่าเป็นสมบัติอันล้ำค่าของแผ่นดินไทย วัตถุประสงค์การทำวิทยานิพนธ์

1. เพื่อนำเสนอความรู้และหลักการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในมาใช้ในการออกแบบโครงการ เป็นแนวทางในการศึกษาโครงการจริงเพื่อนำไปพัฒนาต่อไป
2. ศึกษาถึงปัญหาและผลกระทบที่พบในโครงการ
3. ศึกษาโครงการเปรียบเทียบที่มีลักษณะใกล้เคียงกับโครงการเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาในโครงการ
4. ศึกษาเนื้อหาการจัดแสดงเพื่อนำเสนอแนะเนื้อเรื่องใหม่
5. นำข้อมูลที่ได้มาศึกษาวิเคราะห์หาแนวทางการออกแบบ
6. สรุปผลงานเป็นงานออกแบบสถาปัตยกรรมภายใน

สรุปผลการวิจัย

1. การออกแบบภายในโครงการ แบ่งพื้นที่ได้เป็น 3 ส่วนใหญ่ๆ ด้วยกัน ได้แก่ ส่วนโถงต้อนรับ ห้องบรรยาย และส่วนนิทรรศการ โดยยึดหลักการจัดองค์ประกอบตามความเหมาะสมของแต่ละส่วน และเชื่อมทางสัญจรภายใน
2. การออกแบบส่วนจัดแสดง มีการเรียงเนื้อเรื่องให้มีความสัมพันธ์และต่อเนื่องกันในเนื้อหา
3. การออกแบบตกแต่งภายในเน้นการจัดบรรยากาศให้สอดคล้องกับเนื้อหาการจัดแสดงนั้นๆ
4. ส่วนจัดนิทรรศการมีการนำเทคนิคและเทคโนโลยีมาช่วยเพื่อให้การจัดแสดงดูน่าสนใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนลิขสิทธิ์สำหรับโรงเรียนนี้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่สามารถนำออกจำหน่ายหรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ด้วยความอนุเคราะห์และได้รับความร่วมมือจากบุคคลหลายท่านในเรื่องข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ผู้จัดทำรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของทุกท่าน และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย ท่านเหล่านี้คือ

- 1) บิดา มารดา พี่ๆ น้องๆ ลุง,ป้า,น้า,อา ผู้ให้กำลังใจ,กำลังใจทรัพย์(และคอยถามว่าเมื่อไหร่จะจบ)
- 2) อาจารย์สัญญาชัย สุพิพัฒมงคล อาจารย์ที่ปรึกษา
- 3) คุณ ชีรศักดิ์ วิเศษชัยสูตรณ์ (ภัณฑารักษ์ 7 รัชการาราชการแทน) ผู้อนุญาตโครงการ
- 4) คุณ ระเบียบ (สถาปนิก ศิลปกรรม กรมศิลปากร) ผู้อนุญาตให้แบบแปลนอาคารลายสือไท
- 5) คุณ ธวัช ชัยยุทธ ผู้ให้สถานที่และ คอมพิวเตอร์ ในการทำวิทยานิพนธ์
- 6) คุณ ณัฐกานต์ เมณฑกา (นักดี) ผู้ช่วยในงานพิมพ์ และทำให้ผมอยากจะเรียนขึ้นมาอีกครั้ง
- 7) คุณ นิรุจน์ นพวงศ์ ผู้ซึ่งช่วยเขียนลายเส้นภายในงาน
- 8) คุณ สุวิทย์ ยันเยื่อ (พี่วิทย์)
- 9) คุณ เฉลิมพล ลาคนอก (พี่ป้อม)
- 10) คุณ ปัญญาวุฒิ พุทธพรพจน์ (เล้งหรือม้า)
- 11) คุณ ชาคริต พึ่งชื่น (แคล้ว)
- 12) คุณ เขาวีวิทย์ ธนสมบัติ (วิทย์)
- 13) คุณ นพพล สงวนศักดิ์
- 13) คุณ กฤตยา สอวงค์ (นิค)

หนู่ย, จิม และเพื่อนๆ ที่ให้กำลังใจและสนับสนุนในการทำงานทุกคน

ผู้เขียนรู้สึกซาบซึ้งใจเหลือเกิน และสำนึกในความกรุณาของทุกท่านที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น รวมทั้งอีกหลายๆ ท่านที่ไม่สามารถจะเอ่ยนามให้ครบถ้วนได้ ซึ่งมีส่วนร่วมสร้างความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

นาย พฤกษ์ ผลดี

ผู้จัดทำวิทยานิพนธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญเรื่อง	ค
สารบัญภาพ	ง
สารบัญตาราง	จ

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ประวัติความเป็นมาของโครงการ	1
1.2 เหตุผลในการเสนอหัวข้อเรื่องวิทยานิพนธ์	2
1.3 วัตถุประสงค์ของการทำวิทยานิพนธ์	5
1.4 ที่มาของปัญหา	5
1.5 แนวทางในการแก้ปัญหา	9
1.6 วิธีการดำเนินงานวิจัย	9
1.7 ขอบเขตการศึกษาข้อมูล	10
1.8 ขอบเขตของโครงการ	10
1.9 ขอบเขตในการออกแบบ	11
1.10 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	12

บทที่ 2 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

ความหมายของพิพิธภัณฑ์	13
พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติในประเทศไทย	13
ประเภทของพิพิธภัณฑ์	14
หน้าที่ของพิพิธภัณฑ์	15
ฐานและบทบาทของพิพิธภัณฑ์	16
องค์ประกอบหลักของการจัดนิทรรศการ	18
การจำแนกส่วนการจัดนิทรรศการ	18
การสงวนรักษาสีลปโบราณวัตถุ	19
องค์ประกอบหลักของการจัดนิทรรศการ	20

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามแก้ไขเปลี่ยนแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	หน้า
การออกแบบห้องจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์สถาน	21
กระบวนการจัดนิทรรศการที่บรรลุดุวัตถุประสงค์	22
ชนิดของการจัดนิทรรศการ	23
เทคนิคการจัดแสดง	23
การจัดนิทรรศการในพิพิธภัณฑ์สถาน	24
เกณฑ์มาตรฐานในการออกแบบห้องแสดง	24
การจัดผังห้องแสดงแบบต่างๆ	25
รูปแบบประยุกต์ลักษณะห้องจัดแสดง	26
ภาพแสดงการจัดผังห้องแสดง	27
การพิจารณาลักษณะการจัดกลุ่มห้องแสดง	28
เส้นทางสัญจร	30
แท่นจัดแสดง	33
ขอบเขตการมองเห็น	34
สัดส่วนระยะการกำหนดระยะในระดับสายตาโดยศึกษาจากผู้เข้าชม	35
หลักการออกแบบนิทรรศการ	35
การออกแบบผู้จัดแสดง	38
ผู้จัดแสดง	40
ป้ายและแผงกันต่างๆ ที่ใช้ในการจัดนิทรรศการ	41
แสงสว่างในพิพิธภัณฑ์	44
คุณสมบัติของแสง	44
แสงประดิษฐ์	44
ประเภทของหลอดไฟที่ใช้	45
แสงสว่างในห้องประชุม – บรรยาย	45
ระบบเสียงและการควบคุม, อากาศและสภาพแวดล้อมภายใน	46
ความรู้สึเกี่ยวกับระยะใกล้ของสี, วัสดุในการตกแต่ง	47
กรณีศึกษาโครงการเปรียบเทียบ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ	
จังหวัดเชียงใหม่	48
กรณีศึกษาโครงการเปรียบเทียบ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ	
จังหวัดปราจีนบุรี	55

กรณีศึกษาโครงการเปรียบเทียบ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

จังหวัดร้อยเอ็ด

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3 การศึกษารายละเอียดของโครงการ

3. การศึกษารายละเอียดของโครงการ	69
3.1 สภาพแวดล้อมของโครงการ	71
3.2 ลักษณะทางสถาปัตยกรรม	72
-อาคารลายสือไท	74
-โครงสร้างของอาคารลายสือไท	74
อาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติรามคำแหง	75
โครงสร้างของอาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติรามคำแหง	75
3.3 วัตถุประสงค์ของโครงการ	76
ลักษณะของโครงการ	76
3.4 บทจัดแสดงภาพภายในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติรามคำแหง	77
1. อาคารลายสือไท	78
2. อาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติรามคำแหงชั้นล่าง	79
3. อาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติรามคำแหงชั้นบน	81
3.5 ปัญหาที่พบในโครงการ	83
3.6 วัตถุประสงค์ของโครงการเสนอและปรับปรุง	97
3.7 การศึกษาพฤติกรรมผู้ใช้อาคาร	97
แสดงการศึกษากิจกรรมผู้ใช้โครงการจริง วัตถุประสงค์ในการเข้าใช้โครงการ	98
3.8 องค์ประกอบของโครงการ	99
รายละเอียดประกอบโครงการ	100
3.9 หน่วยงานและอัตราค่าจ้าง	102
3.10 เวลาทำการและการคาดคะเนผู้ใช้โครงการ	103

บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการออกแบบ

4.1 การวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ	112
สรุปวิเคราะห์สถานที่ตั้งของโครงการและสภาพแวดล้อม	113
การคมนาคม	113
การวิเคราะห์สภาพทางภูมิอากาศ	114
เสียง	114
การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของอาคารพิพิธภัณฑสถาน	116

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 แห่งชาติรามคำแหงและอาคารลายสือไท
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	หน้า
1. อาคารลายสือไท	116
2. อาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติรามคำแหง	118
4.2 การวิเคราะห์ลักษณะทางสถาปัตยกรรมภายนอกและภายในอาคาร	120
การวิเคราะห์ลักษณะพื้นที่ว่างภายในอาคาร	122
การวิเคราะห์ลักษณะพื้นที่ว่างภายในอาคารรามคำแหงชั้นล่าง	125
การวิเคราะห์ลักษณะพื้นที่ว่างภายในอาคารรามคำแหงชั้นบน	127
4.3 การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้ใช้โครงการ	129
ตารางแสดงการวิเคราะห์พฤติกรรมผู้ใช้โครงการ	129
แผนภูมิแสดงพฤติกรรมผู้ใช้บริการ	129
1. ผู้ให้บริการ	131
-ผู้อำนวยการพิพิธภัณฑ	131
-เลขานุการ	131
-เจ้าหน้าที่ฝ่ายธุรการ (ฝ่ายบริหารงาน)	132
-ทะเบียนวัตถุ	132
-ฝ่ายรักษาความปลอดภัย	132
-ภัณฑารักษ์	133
-เจ้าหน้าที่การศึกษาและประชาสัมพันธ์	133
2. ผู้รับบริการ	133
-แผนภูมิแสดงพฤติกรรมคนทั่วไป	133
-แผนภูมิแสดงพฤติกรรมผู้เข้าชมเป็นหมู่คณะ	134
3. ผู้มาติดต่อ	135
-แผนภูมิแสดงพฤติกรรมผู้มาติดต่อ	135
4. วัตถุจัดแสดง	135
แผนภูมิแสดงพฤติกรรมของการนำวัตถุเข้าคลัง	136
แผนภูมิแสดงพฤติกรรมของการนำวัตถุออกจากคลัง	135
ตารางแสดงค่าความสัมพันธ์องค์ประกอบหลักของโครงการ	136
แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์องค์ประกอบหลักของโครงการ	136
แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ทางหน้าที่ใช้สอยของโครงการ	137
ตารางแสดงค่าความสัมพันธ์องค์ประกอบส่วนบริการสาธารณะ	138
แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์องค์ประกอบส่วนบริการสาธารณะ	138
แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ทางหน้าที่ใช้สอยส่วนบริการสาธารณะ	139

ตารางแสดงค่าความสัมพันธ์องค์ประกอบภายในห้องบรรยาย	140
แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ภายในห้องบรรยาย	140
แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ทางหน้าที่ใช้สอยห้องบรรยาย	141
ตารางค่าความสัมพันธ์องค์ประกอบภายในส่วนพิพิธภัณฑ์	142
แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ภายในส่วนพิพิธภัณฑ์	142
แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ทางหน้าที่ใช้สอยส่วนพิพิธภัณฑ์	143
4.4 การวิเคราะห์ปัญหาและรายละเอียดการจัดแสดงเดิม	144
ภายในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง	
- ปัญหาที่พบในอาคารลายสือไท	144
- ปัญหาที่พบในอาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง	148
การวิเคราะห์การจัดแสดงเดิมภายในอาคาร	150
พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง	
การเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดแสดงภายใน	155
สรุปการเสนอแนะแนวทางในการแก้ไข	157
การจัดแสดงภายในอาคารลายสือไท	
สรุปการเสนอแนะแนวทางแก้ไขการจัดแสดงภายใน	161
อาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง	
4.5 แนวคิดในการออกแบบเนื้อหาการจัดแสดงภายใน	162
4.6 การนำเสนอเนื้อหาเรื่องส่วนจัดแสดงใหม่	163
สรุปข้อมูลการจัดแสดงภายในโครงการ	164
4.7 การนำเสนอเนื้อหาเรื่องส่วนจัดแสดงใหม่	183
4.8 การคำนวณหาพื้นที่ใช้สอยในอาคาร	185
4.9 การวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยในอาคาร	188
4.10 การเปรียบเทียบพื้นที่วิเคราะห์กับพื้นที่จริงของโครงการ	194
4.11 สรุปข้อมูลการจัดแสดงภายในโครงการ	203

บทที่ 5 สรุปผลการออกแบบ

แนวความคิดในการออกแบบ	204
แนวทางในการพิจารณาเพื่อการออกแบบ	204
- การจัดวางพื้นที่ภายในอาคาร	204
- การออกแบบเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์กับตัววัตถุจัดแสดง	204
- การออกแบบผู้จัดแสดง	205

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	หน้า
- การใช้วัสดุในการออกแบบ	205
- การให้แสงสว่าง	205
- ทักษะภาพในส่วนต่างๆ	206

บรรณานุกรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่	ภาพ	หน้า
รูปที่ 1	ภาพถ่ายอาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง	1
รูปที่ 2	ภาพถ่ายอาคารลายสือไท	2
รูปที่ 3	แปลนอาคารลายสือไท	3
รูปที่ 4	ภาพถ่ายทางเข้าอาคารลายสือไท	3
รูปที่ 5	ภาพถ่ายส่วนนิทรรศการอาคารลายสือไท	3
รูปที่ 6	แปลนอาคารรามคำแหงชั้นล่าง	4
รูปที่ 7	แปลนอาคารรามคำแหงชั้นบน	4
รูปที่ 8	ภายในส่วนจัดแสดงชั้นล่าง	4
รูปที่ 9	แปลนเดิมอาคารลายสือไท	5
รูปที่ 10	ส่วนประชาสัมพันธ์และฝากของบริเวณทางเข้า	5
รูปที่ 11	ภาพปัญหาทางเข้าห้องประชุม	6
รูปที่ 12	ครุภัณฑ์ภายในห้องประชุม	6
รูปที่ 13	ภายในห้องนิทรรศการถาวรปัญหาเรื่องแสงสว่าง	7
รูปที่ 14	ภาพแสดงปัญหาการจัดวางวัตถุภายในตู้จัดแสดง	7
รูปที่ 15	แปลนการจัดแสดงอาคารรามคำแหงชั้นบน – ชั้นล่าง	8
รูปที่ 16	ภาพการจัดวางวัตถุที่เลื้อยไม่เหมาะสม	8
รูปที่ 17	ภาพบรรยากาศภายในที่มีปัญหาเรื่องแสงสว่าง	8
รูปที่ 18	แสดงปัญหาในการขึ้นและลงอาคาร	9
รูปที่ 19	แปลนแสดงทางสัญจรแบบสี่เหลี่ยม จัตุรัส	25
รูปที่ 20	แปลนแสดง ทางสัญจรแบบแบ่งห้องหลาย ๆ ห้อง	25
รูปที่ 21	แปลนแสดงทางสัญจรแบบ แบ่งซอยผนังห้องด้วยประตูทางเข้า	25
รูปที่ 22	แปลนแสดงประตูทางเข้าห้องจัดแสดงที่ผ่านไปหลาย ๆ ห้อง	26
รูปที่ 23	แปลนแสดงประตูเข้า-ออกแบบต่างๆ	26
รูปที่ 24	แปลนแสดงห้องจัดแสดงแบบต่างๆ	26
รูปที่ 25	แปลนแสดงการนำแบบแปลนแต่ละแบบมาประยุกต์	26
รูปที่ 26	แปลนแสดงรูปแบบการจัดห้องแสดงตามความเหมาะสม	27

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	หน้า
รูปที่ 27 แพลนแสดงห้องแสดงที่มีการชักเยื้องกัน	27
รูปที่ 28 แสดงการเดินทางชมโดยไม่ย้อนกลับทางเดิม	28
รูปที่ 29 แสดงทางเดินชมและมีทางแยกเข้าสู่ห้องจัดแสดง	28
รูปที่ 30 แสดงทางเดินแบบมีโถงตรงส่วนกลาง	29
รูปที่ 31 แสดงการจัดกลุ่มห้องแสดงแบบมีโถงเป็นศูนย์กลาง	29
รูปที่ 32 แสดงเส้นทางที่ถูกกำหนดแน่นอน	30
รูปที่ 33 แสดงเส้นทางที่ถูกกำหนดไว้ทางเดียวกัน	30
รูปที่ 34 รูปภาพแสดงเส้นทางเข้าออกชัดเจน	31
รูปที่ 35 ภาพแสดงเส้นทางสัญจรแบบต่างๆ	31
รูปที่ 36 แบบแปลนรูปแบบการมองวัตถุบนแท่นจัดแสดง	33
รูปที่ 37 ภาพการติดตั้งแท่นจัดแสดงแบบต่างๆ	33
รูปที่ 40 สัดส่วนการกำหนดระยะในระดับสายตาโดยศึกษาจากผู้เข้าชม	35
รูปที่ 41 การกำหนดพื้นที่จัดแสดงและทางสัญจร	36
รูปที่ 42 ภาพผู้จัดแสดงแบบเห็นได้รอบด้าน	38
รูปที่ 43 ภาพผู้จัดแสดงแบบมีส่วนประกอบในการนำเสนอ	38
รูปที่ 44 ภาพผู้จัดแสดงแบบ free standing showcase	39
รูปที่ 45 ภาพผู้จัดแสดงตู้แบบ wall showcase	39
รูปที่ 46 ภาพแสดงตู้แบบ insert showcase	39
รูปที่ 47 ตู้จัดแสดงในแบบต่างๆ	40
รูปที่ 48 รูปแบบป้ายและแผ่นกัน แบบต่างๆ	42
รูปที่ 49 รูปด้านหน้าพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติจังหวัดเชียงใหม่	48
รูปที่ 50 แบบแปลนพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติจังหวัดเชียงใหม่ชั้นล่าง	49
รูปที่ 51 ภาพบริเวณโถงกลาง บริเวณหน้าทางเข้าห้องประชุม	50
รูปที่ 52 ภาพบริเวณการจัดแสดงเรื่องธรณีวิทยา	50
รูปที่ 53 ภาพบริเวณการจัดแสดงเรื่องภูมิประเทศ	51
รูปที่ 54 ภาพบริเวณการจัดแสดงเรื่องราชอาณาจักรล้านนา	51
รูปที่ 55 แบบแปลนการจัดแสดงชั้นบน	52
รูปที่ 56 ภาพบริเวณการจัดแสดงเรื่องการเสด็จประพาสของราชวงศ์	53

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	หน้า
รูปที่ 57 ภาพบริเวณการจัดแสดงเรื่องการดำรงชีวิต และพัฒนาการทางสังคม	53
รูปที่ 58 ภาพบริเวณการจัดแสดงเรื่องการเงินการธนาคาร	54
รูปที่ 59 ภาพบริเวณการจัดแสดงเรื่องศิลปกรรมล้านนา และศิลปะในประเทศไทย	54
รูปที่ 60 อาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติจังหวัดปราจีนบุรี	55
รูปที่ 61 ภาพบริเวณทางเข้าสู่การจัดแสดงศิลปโบราณคดีภาคตะวันออก	56
รูปที่ 62 ภาพการจัดแสดงศิลปโบราณคดีภาคตะวันออก	57
รูปที่ 63 รูปแบบลักษณะการจัดแสดงในส่วนของทับหลัง	57
รูปที่ 64 แบบแปลนการจัดแสดงชั้นบน	58
รูปที่ 65 ภาพบริเวณส่วนจัดแสดงศิลปะในประเทศไทย	58
รูปที่ 66 ภาพบริเวณส่วนจัดแสดงวัตถุโบราณคดีใต้น้ำ	59
รูปที่ 67 รูปแบบ การจัดวางวัตถุโบราณคดีภายในตู้จัดแสดง	59
รูปที่ 68 ภาพด้านหน้าพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติจังหวัดร้อยเอ็ด	60
รูปที่ 69 แบบแปลนการจัดแสดงชั้นที่ 1	61
รูปที่ 70 ภาพบริเวณการจัดแสดงเรื่องภูมิศาสตร์ – ทรัพยากรธรรมชาติ	62
รูปที่ 71 ภาพบริเวณห้องแนะนำเมืองร้อยเอ็ด	62
รูปที่ 72 ภาพบริเวณภายในห้องบุคคลสำคัญ	63
รูปที่ 73 แบบแปลนการจัดแสดงชั้นที่ 2	64
รูปที่ 74 ภาพภายในตู้จัดแสดงสมัยก่อนประวัติศาสตร์	64
รูปที่ 75 ภาพบริเวณภายในห้องจัดแสดงสมัยวัฒนธรรมลพบุรี	65
รูปที่ 76 ภาพบริเวณภายในห้องจัดแสดงสมัยอยุธยา – รัตนโกสินทร์	65
รูปที่ 77 ตู้จัดแสดงภายในห้องจัดแสดงสมัยอยุธยา – รัตนโกสินทร์	66
รูปที่ 78 ภาพบริเวณภายในห้องจัดแสดงสมัยอยุธยา – รัตนโกสินทร์	66
รูปที่ 79 แบบแปลนการจัดแสดงชั้น 3	67
รูปที่ 80 ภาพบริเวณส่วนจัดแสดงเรื่องผ้า	67
รูปที่ 81 ภาพการจัดแสดงผ้าแบบต่าง ๆ	68
รูปที่ 82 ภาพการจัดแสดงหุ่นจำลองเรื่องประเพณีพะเวียด	68
รูปที่ 118 ภาพคนให้ความสำคัญทางพุทธศาสนา	105
รูปที่ 119 รูปแบบปฏิมากรรมปูนปั้น	109

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 120 ปูนปั้นหน้ากาล	110
รูปที่ 121 แสดงสถานที่ตั้งโครงการ	113
รูปที่ 122 แผนที่ตั้งและอิทธิพลสภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อโครงการ	115
รูปที่ 123 ภาพแสดงแสงอาทิตย์ที่มีผลกระทบต่ออาคารและภายในอาคาร	117
รูปที่ 124 ภาพแสดงแสงอาทิตย์ที่มีผลกระทบต่อภายในอาคารลายสีไทย	117
รูปที่ 125 ภาพแสดงแสงอาทิตย์ที่มีผลกระทบต่ออาคารและภายในอาคารรามคำแหง	119
รูปที่ 126 ภาพแสดงแสงอาทิตย์ที่มีผลกระทบต่ออาคารและภายในอาคาร	119
รูปที่ 143 การเปรียบเทียบพื้นที่ใช้สอยภายในอาคารลายสีไทย	201
รูปที่ 144 การเปรียบเทียบพื้นที่ใช้สอยภายในอาคาร	204
พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง	
รูปที่ 145 รูปแบบแนวความคิดในการออกแบบ	204
รูปที่ 146 วัสดุที่นำมาใช้	205
รูปที่ 147 วัสดุที่นำมาใช้	205
รูปที่ 148 ทศนียภาพส่วนทางเข้า	206
รูปที่ 149 ทศนียภาพห้องประชุมสัมมนา	207
รูปที่ 150 ทศนียภาพห้องนิทรรศการชั่วคราว	208
รูปที่ 151 ทศนียภาพห้องนิทรรศการอาคารลายสีไทย	209
รูปที่ 152 ทศนียภาพส่วนจัดแสดงพระพุทธรูปปางลีลา	210
รูปที่ 153 ทศนียภาพส่วนจัดแสดงพระพุทธรูปสุโขทัย	210
รูปที่ 154 ทศนียภาพส่วนจัดแสดงพระพุทธรูปทวารวดี อยุรยา ถพบุรี	211
รูปที่ 155 ทศนียภาพส่วนจัดแสดงพระพุทธรูปที่ขุดพบในวัดต่าง ๆ	211
รูปที่ 156 ทศนียภาพส่วนจัดแสดงศิลาจารึก รอยพระพุทธรบาท ฯลฯ	212
รูปที่ 157 ทศนียภาพส่วนจัดแสดงแบบจำลองปูนปั้นต่าง ๆ	212
รูปที่ 158 ทศนียภาพส่วนจัดแสดง พระพิมพ์ดินเผา	213
รูปที่ 159 ทศนียภาพส่วนจัดแสดง ก่อนประวัติศาสตร์	213
รูปที่ 160 ทศนียภาพส่วนจัดแสดง เงินพดด้วง	214
รูปที่ 161 ทศนียภาพส่วนจัดแสดง เครื่องปั้นดินเผาสังคโลก	214
รูปที่ 162 ทศนียภาพส่วนจัดแสดง สถาปัตยกรรม, เจดีย์	215

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 163ทัศนียภาพส่วนจัดแสดง ท่อชลประทาน	215
รูปที่ 164ทัศนียภาพส่วนจัดแสดง อาวุธ	216
รูปที่ 165ทัศนียภาพส่วนจัดแสดง วัดธุดงคจังหวัดไกล่เตี๋ยง	216

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	ตาราง	หน้า
ตารางที่ 1	สถานะและข้อแตกต่างระหว่างพิพิธภัณฑ์ต่าง ๆ	17
ตารางที่ 2	แผนภูมิจำแนกส่วนการจัดแสดง	18
ตารางที่ 3	กระบวนการจัดการนิทรรศการที่บรรลุนิติบุคคล	19
ตารางที่ 4	จำนวนวัตถุจัดแสดง	77
ตารางที่ 5	แสดงการศึกษาพฤติกรรมผู้ใช้โครงการ	98
ตารางที่ 6	องค์กรและหน่วยงานในพิพิธภัณฑ์	101
ตารางที่ 7	หน่วยงานและอัตราค่าจ้าง	102
ตารางที่ 8	ตารางสถิติผู้เข้าชม	104
ตารางที่ 9	ตารางประเภทผู้ที่มาใช้โครงการ	129
ตารางที่ 10	ตารางแสดงการวิเคราะห์พฤติกรรมผู้ใช้โครงการ	130
ตารางที่ 11	แผนภูมิแสดงพฤติกรรมผู้ให้บริการ	131
ตารางที่ 12	แผนภูมิแสดงพฤติกรรมคนทั่วไป	133
ตารางที่ 13	แผนภูมิแสดงพฤติกรรมผู้เข้าชมเป็นหมู่คณะ	134
ตารางที่ 14	แผนภูมิแสดงพฤติกรรมผู้มาศึกษาค้นคว้า	134
ตารางที่ 15	แสดงแผนภูมิพฤติกรรมของการนำวัตถุเข้าคลัง	135
ตารางที่ 16	แสดงแผนภูมิพฤติกรรมของการนำวัตถุออกคลัง	135
ตารางที่ 17	แผนภูมิแสดงค่าความสัมพันธ์ขององค์ประกอบหลักของโครงการ	136
ตารางที่ 18	แผนภูมิแสดงค่าความสัมพันธ์ขององค์ประกอบหลักของโครงการ	136
ตารางที่ 19	แผนภูมิแสดงค่าความสัมพันธ์ขององค์ประกอบหลักของโครงการ	137
ตารางที่ 20	แผนภูมิแสดงค่าความสัมพันธ์ของหน้าที่ใช้สอย	137
ตารางที่ 21	แผนภูมิแสดงค่าความสัมพันธ์ขององค์ประกอบส่วนบริการสาธารณะ	138
ตารางที่ 22	แผนภูมิแสดงค่าความสัมพันธ์ขององค์ประกอบส่วนบริการสาธารณะ	138
ตารางที่ 23	แผนภูมิแสดงค่าความสัมพันธ์ของส่วนบริการสาธารณะ	139
ตารางที่ 24	แผนภูมิแสดงค่าความสัมพันธ์ของหน้าที่ใช้สอย	139
ตารางที่ 25	แผนภูมิแสดงค่าความสัมพันธ์ภายในห้องบรรยาย	140

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่	ตาราง	หน้า
ตารางที่ 26	แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ภายในห้องบรรยาย	140
ตารางที่ 27	แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ภายในห้องบรรยาย	141
ตารางที่ 28	แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ของหน้าที่ใช้สอย	141
ตารางที่ 29	แผนภูมิแสดงค่าความสัมพันธ์ภายในส่วนพิพิธภัณฑ์	142
ตารางที่ 30	แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ภายในส่วนพิพิธภัณฑ์	142
ตารางที่ 31	แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ภายในส่วนพิพิธภัณฑ์	143
ตารางที่ 32	แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ของหน้าที่ใช้สอย	143
ตารางที่ 33	การวิเคราะห์ปัญหาเดิม	144
ตารางที่ 34	ตารางจำแนกวัตถุจัดแสดงในแต่ละชั้น	148
ตารางที่ 35	การวิเคราะห์ปัญหาเดิมภายในอาคารพิพิธภัณฑ์สถานรามคำแหง	150
ตารางที่ 36	แผนภูมิแสดงการนำเสนอแนวความคิดในการออกแบบ	153
ตารางที่ 37	ลำดับเรื่องราวการจัดแสดงเดิม	154
ตารางที่ 38	การจัดแสดงภายในอาคารลายสือไท	155
ตารางที่ 39	การจัดแสดงภายในอาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง	158
ตารางที่ 40	แสดงการคำนวณพื้นที่ใช้สอยส่วนนิทรรศการอาคารลายสือไท	185
ตารางที่ 41	แสดงการคำนวณพื้นที่ใช้สอยส่วนนิทรรศการชั่วคราว	188
ตารางที่ 42	แสดงการคำนวณพื้นที่ใช้สอยส่วนนิทรรศการอาคารรามคำแหง(ชั้นล่าง)	189
ตารางที่ 43	แสดงการคำนวณพื้นที่ใช้สอยส่วนนิทรรศการอาคารรามคำแหง(ชั้นบน)	191
ตารางที่ 44	แสดงการเปรียบเทียบพื้นที่วิเคราะห์กับพื้นที่จริงของโครงการส่วน(โถงบริการ)	194
ตารางที่ 45	แสดงการเปรียบเทียบพื้นที่จริงอาคารลายสือไท	195
ตารางที่ 46	แสดงการเปรียบเทียบพื้นที่จริงอาคารรามคำแหง(ชั้นล่าง)	196
ตารางที่ 47	แสดงการเปรียบเทียบพื้นที่จริงอาคารรามคำแหง(ชั้นบน)	197
ตารางที่ 48	ลำดับเรื่องราวการจัดแสดงใหม่อาคารลายสือไท	198
ตารางที่ 49	การนำเสนอลำดับการจัดแสดงใหม่อาคารรามคำแหงชั้นล่าง	199
ตารางที่ 50	การนำเสนอลำดับการจัดแสดงใหม่อาคารรามคำแหงชั้นบน	200

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ประวัติความเป็นมาของโครงการ

กรมศิลปากรดำเนินการสร้างเมื่อปี พ.ศ.2503 ในแหล่งอนุสรณ์สถานสมัยสุโขทัย โดยได้ใช้งบประมาณแผ่นดินสมทบกับเงินบริจาค จากการจำหน่ายพระพิมพ์ที่ได้จากการขุดแต่ง บูรณะโบราณสถานในเมืองเก่าสุโขทัย การก่อสร้างแล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2506 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิด เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2503

ต่อมาในปี พ.ศ. 2526 รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณจำนวน 3 ล้านบาท เพื่อสร้างอาคารในบริเวณพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ รมคำแหง เป็นการร่วมฉลองในวาระครบ 700 ปี ลายสือไท และตั้งชื่ออาคารหลังนี้ว่า “อาคารอนุสรณ์ลายสือไท” สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จเปิดเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2526 ปัจจุบันอาคารหลังนี้ใช้เป็นห้องประชุมและห้องจัดนิทรรศการ

รูปที่ 1 ภาพถ่ายอาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติรามคำแหง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2 ภาพถ่ายอาคารลายสือไท

1.2 เหตุผลในการเสนอมิวเซียม

1.2.1 พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหงเป็นสถานที่จัดแสดงโบราณวัตถุในสมัยสุโขทัยเปิดให้บริการตั้งแต่ พุทธศักราช 2503 จนถึงปัจจุบันครุภัณฑ์ต่างๆ มีสภาพค่อนข้างทรุดโทรมและขาดการการออกแบบและนำเสนอที่น่าสนใจ

รูปที่ จัดแสดงภายในอาคารลายสือไท บรรยายภายในอาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ

1.2.2 บรรยายภายในขาดการออกแบบตกแต่งที่ช่วยส่งเสริมและดึงดูดเรื่องราวการจัดแสดงและตัววัตถุจัดแสดง

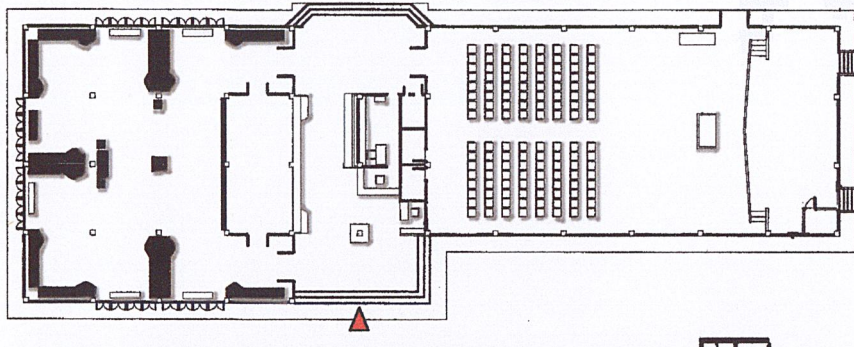
1.2.3 อาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหงการจัดตั้งวัตถุที่มีรูปแบบกระจายไปทั่วๆห้องทำให้ผู้เข้าชมเกิดความสับสนในการเข้าชม

1.2.4 แสงสว่างภายในใช้แสงธรรมชาติเป็นหลักจึงยากต่อการควบคุมปริมาณแสงซึ่งบางจุดมีแสงมากและในบางจุดมีแสงน้อย

1.2.5 ขาดการนำเทคโนโลยีในการจัดแสดงมาช่วยในการนำเสนอเรื่องราวเพื่อให้ผู้เข้าชมเกิดความสนใจในการจัดแสดงนั้นๆและเป็นส่วนช่วยสร้างความประทับใจแก่ผู้เข้าชมด้วย

1.2.6 พิพิธภัณฑ์โดยสากลแล้วจะต้องมีการปรับปรุงการจัดแสดงภายในให้เกิดความแปลกใหม่และน่าสนใจทุกๆ 5 ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 3 แพลนอาคารลายสือไทย

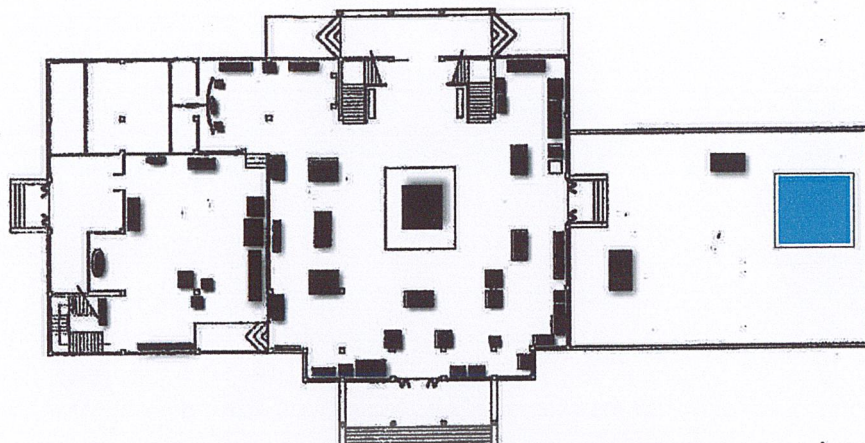

รูปที่ 4 ภาพถ่ายทางเข้าอาคารลายสือไทย

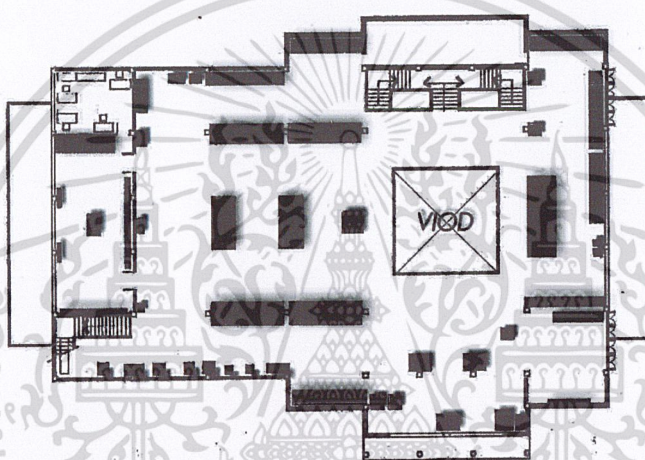

รูปที่ 5 ภาพถ่ายส่วนนิทรรศการอาคารลายสือไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 6 แปลนอาคารรามคำแหง ชั้นล่าง

รูปที่ 7 แปลนอาคารรามคำแหง ชั้นบน

รูปที่ 8 ภาพภายในส่วนจัดแสดง ชั้นล่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.3 วัตถุประสงค์ของการทำวิทยานิพนธ์

1.3.1 เพื่อศึกษาการออกแบบปรับปรุงภายในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ

1.3.2 เพื่อศึกษาการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ มาประยุกต์ใช้กับงานออกแบบปรับปรุงภายในพิพิธภัณฑ์

1.3.3 เพื่อศึกษาการปรับปรุงการจัดแสดง การจัดพื้นที่และทางสัญจรภายในพิพิธภัณฑ์

1.3.4 เพื่อศึกษาปรับปรุงแก้ไขปัญหาในการนำเสนอข้อมูล ที่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ในสมัยสุโขทัย

1.4 ที่มาของปัญหา

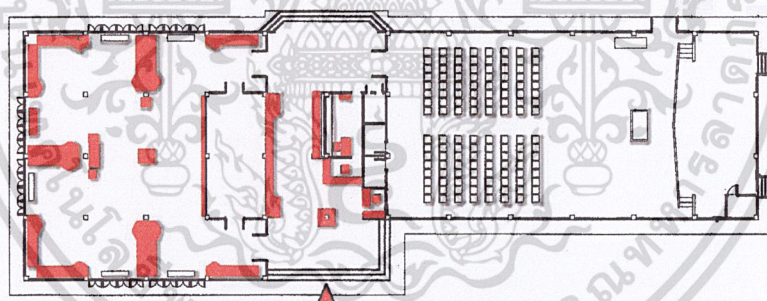
พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ रामคำแหง แบ่งส่วนการจัดแสดงออกเป็น 2 ส่วนด้วยกันคือ

- ส่วนอาคาร อาคารลายสือไท

- ส่วนอาคารพิพิธภัณฑ์รามคำแหง

ในแต่ละส่วนของการจัดแสดงมีปัญหาดังต่อไปนี้

ส่วนอาคารลายสือไท แบ่งได้เป็น 3 ส่วน ได้แก่

รูปที่ 9 แพลนเดิม อาคารลายสือไท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับงานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกรูปที่ 10 ใช้ส่วนประชาสัมพันธ์และฝากของบริเวณทางเข้า ทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ส่วนโถงทางเข้า ซึ่งพบปัญหาดังต่อไปนี้

- 1.1 ส่วนโถงทางเข้าตำแหน่งของส่วนประชาสัมพันธ์,ขายตั๋วได้ไม่ชัดเจนเนื่องจากมีเสาซึ่งเป็นโครงสร้างของอาคารบังอยู่ และการออกแบบไม่สามารถมองเห็นได้เด่นชัดนัก
- 1.2 ที่พักคอยมีขนาดเล็กไม่สามารถรองรับต่อจำนวนของผู้ใช้บริการได้
- 1.3 ไม่มีผังพืชรั้วเก้ให้แก่ผู้ให้บริการได้ศึกษาพื้นที่จัดแสดงส่วนต่างๆก่อนเข้าชมภายในส่วนจัดแสดง
- 1.4 ส่วนขายของที่ระลึกผู้ให้บริการไม่สามารถติดต่อได้โดยตรงต้องมาติดต่อในส่วนประชาสัมพันธ์

2. ห้องประชุม, บรรยาย ซึ่งพบปัญหาดังต่อไปนี้

รูปที่ 11 ภาพปัญหาทางเข้าห้องประชุม

- 2.1 ทางเข้าและออกห้องประชุม, บรรยายไม่ได้ถูกใช้ให้ตรงตามการใช้งานเนื่องจากประตูด้านหนึ่งถูกปิดตายเพื่อทำเป็นจุดฝากของ

รูปที่ 12 ครุภัณฑ์ภายในห้องประชุม

- 2.2 ครุภัณฑ์ต่างๆภายในมีสภาพทรุดโทรม เนื่องจากมีอายุการใช้งานเป็นเวลานาน เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ส่วนนิทรรศการ

รูปที่ 13 ภาพภายในห้องนิทรรศการถาวรปัญหาเรื่องแสงสว่าง

- 3.1 ส่วนนิทรรศการเป็นรูปแบบของอาคาร ที่มีหน้าต่างรอบด้านทำให้มีแสงสว่างจากธรรมชาติเข้ามาในปริมาณมากซึ่งไม่สามารถควบคุมแสงสว่างภายในได้
- 3.2 แสงสว่างที่เข้ามาเกิดการกระทบกับกระจกตู้จัดแสดงทำให้เกิดเงาสะท้อนซึ่งทำให้มองเห็นวัตถุไม่ชัดเจน

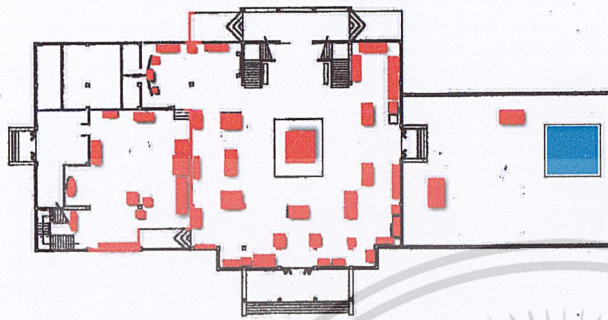
รูปที่ 14 ภาพแสดงปัญหาการจัดวางวัตถุภายในตู้จัดแสดง

- 3.3 การจัดวางวัตถุภายในตู้มีการจัดวางที่ไม่เหมาะสมกับขนาดวัตถุและตำแหน่งวางทำให้แลดูไม่น่าสนใจเท่าที่ควร
- 3.4 ตู้จัดแสดงมีสภาพทรุดโทรมและการออกแบบไม่ส่งเสริมตัววัตถุให้ชัดเจนเท่าที่ควร

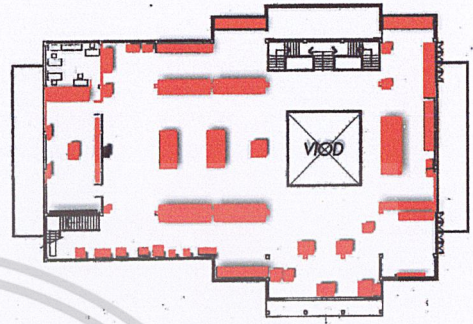
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ส่วนอาคารพิพิธภัณฑ์รามคำแหง

ในแต่ละส่วนของการจัดแสดงมีปัญหาดังต่อไปนี้

ชั้นล่าง

ชั้นบน

รูปที่ 15 แผนการจัดแสดงอาคารรามคำแหงชั้นบน-ชั้นล่าง

1. เนื่องจากการจัดวางวัตถุจัดแสดงกระจายกันไปทั่วๆ ไม่เป็นหมวดหมู่เดียวกันก่อให้เกิดความสับสนในการเข้าชมของผู้ใช้บริการ

รูปที่ 16 ภาพการจัดวางวัตถุที่เลดูไม่เหมาะสม

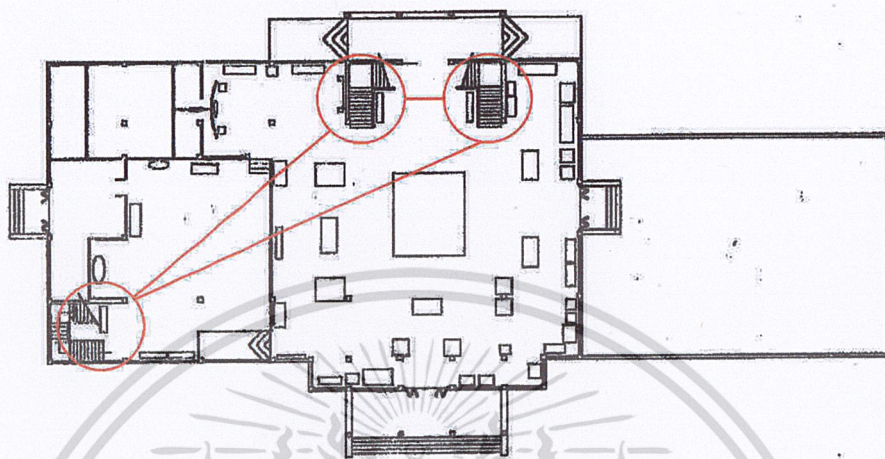
2. วัตถุที่ถูกจัดวางบนแท่นจัดแสดงขาดอุปกรณ์ในการป้องกันความปลอดภัยซึ่งอาจเกิดผลกระทบแก่ตัววัตถุได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ภายในเท่านั้น ไม่ควรเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งรูปที่ 17 ภาพบรรยากาศภายในที่มีปัญหาเรื่องแสงสว่างทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. แสงสว่างภายในมีปริมาณแสงสว่างที่ไม่สม่ำเสมอเนื่องจากช่องหน้าต่างมีอยู่ในบาง ส่วนการกระจายของแสงจึงไม่ทั่วถึงกัน

รูปที่ 18 แสดงปัญหาในการขึ้นและลงอาคาร

4. ทางขึ้นและลงมีอยู่สามทางทำให้เกิดความสับสนแก่ผู้เข้าชมได้ว่าควรขึ้นหรือลงทางใด
5. ผู้จัดแสดง, แท่นจัดแสดงมีการใช้งานมานาน จึงมีสภาพที่ทรุดโทรม

1.5 แนวทางในการแก้ปัญหา

1. ศึกษาข้อดีข้อเสียเพื่อนำมาวิเคราะห์ และนำไปสู่การออกแบบ และเปลี่ยนแปลงอาคาร พิพิธภัณฑสถาน เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบตกแต่งภายในต่อไป
2. ศึกษาในงานด้านเนื้อหาการจัดแสดงในแบบต่างๆ เพื่อนำมาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้มีความ ต่อเนื่องและน่าสนใจในการเข้าชม
3. ศึกษาการจัดทางสัญจรของการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑสถาน และนำมาปรับปรุงภายในอาคารให้ ถูกต้องตามหลักการ
4. ศึกษาเทคโนโลยีสมัยใหม่ในการจัดแสดง เช่นระบบ แสง, สี, เสียง เพื่อนำมาใช้ในการออกแบบ พิพิธภัณฑสถานให้เกิดความน่าสนใจแก่ผู้ชมยิ่งขึ้น

1.6 วิธีการดำเนินงานวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับโครงการ
2. ข้อมูลพื้นฐานในการออกแบบ
3. วิเคราะห์สถานที่ตั้งของโครงการว่ามีผลกระทบ และปัญหาต่อโครงการอย่างไร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น ไม่ควรนำเอกสารนี้ไปใช้ประโยชน์ในการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. สรุปผลวิเคราะห์เพื่อจัดทำรายละเอียดสรุปผลในการออกแบบจัดทำแบบร่าง และแบบสมบูรณ์ ทั้งข้อมูลเอกสารที่เป็นบทสรุปในการทำวิทยานิพนธ์และนำเสนอ

1.7 ขอบเขตการศึกษาข้อมูล

1. ศึกษาความเป็นมาของโครงการ
2. ศึกษาศึกษาข้อมูลพื้นฐานของโครงการ
3. ศึกษารายละเอียดของโครงการ
4. ศึกษาผู้ใช้โครงการ
5. ศึกษาโครงการเปรียบเทียบ
6. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานการออกแบบ
7. ศึกษาระบบและเทคนิคต่างๆ
8. ศึกษาสภาพแวดล้อมภายใน
9. ศึกษาการวิเคราะห์โครงการ

1.8 ขอบเขตของโครงการ

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ รามคำแหงตั้งอยู่ ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัยแบ่งพื้นที่ จัดแสดงเป็น 2 ส่วนประกอบไปด้วย

1. อาคารลายสือไท มีพื้นที่ 672 ตารางเมตร ประกอบไปด้วย

- โถงทางเข้า
- ประชาสัมพันธ์, จำหน่ายตั๋ว
- ห้องเจ้าหน้าที่
- พนักงานรักษาความปลอดภัย, ฝากของ
- จำหน่ายหนังสือและของที่ระลึก
- ส่วนพักรอ
- ห้องจัดแสดง
- ห้องประชุม
- ห้องควบคุม
- ห้องแต่งกาย
- ห้องน้ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

2. อาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ รามคำแหง

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชั้นที่ 1 มีพื้นที่ 695.46 ตารางเมตร ประกอบด้วย

- ห้องจัดแสดง
- จุดพักคอย
- ห้องควบคุม
- ห้องคลัง
- ห้องน้ำ

ชั้นที่ 2 มีพื้นที่ 680.91 ตารางเมตร ประกอบด้วย

- ห้องจัดแสดง
- ห้องจัดแสดงอาวุธ
- ห้องทะเบียน

1.9 ขอบเขตในการออกแบบ

เนื่องจากพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ รามคำแหง มีอาคารในการจัดแสดงอยู่ 2 หลังซึ่งมีการก่อตั้งมาเป็นเวลานาน และรูปแบบการจัดแสดงยังคงเป็นลักษณะเดิมอยู่และมีพื้นที่ในการจัดแสดงที่ไม่เหมาะสมและน่าสนใจ จึงเสนอให้เป็นการออกแบบปรับปรุง ภายในพิพิธภัณฑสถานทั้ง 2 อาคาร ซึ่งมีส่วนจัดแสดงทั้ง 2 อาคาร ซึ่งมีส่วนจัดแสดงทั้ง 2 อาคารมีส่วนต่างๆ ที่จะออกแบบปรับปรุงภายในพิพิธภัณฑสถานดังนี้

1. อาคารลายสือไท มีพื้นที่ 672 ตารางเมตร ประกอบไปด้วย

- โถงทางเข้า
- ประชาสัมพันธ์, จำหน่ายตั๋ว
- ห้องเจ้าหน้าที่
- พนักงานรักษาความปลอดภัย, ฝากของ
- จำหน่ายหนังสือและของที่ระลึก
- ส่วนพักคอย
- ห้องจัดแสดง
- ห้องประชุม

2. อาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ รามคำแหง

ชั้นที่ 1 มีพื้นที่ 695.46 ตารางเมตร ประกอบด้วย

- ห้องจัดแสดง
- จุดพักคอย

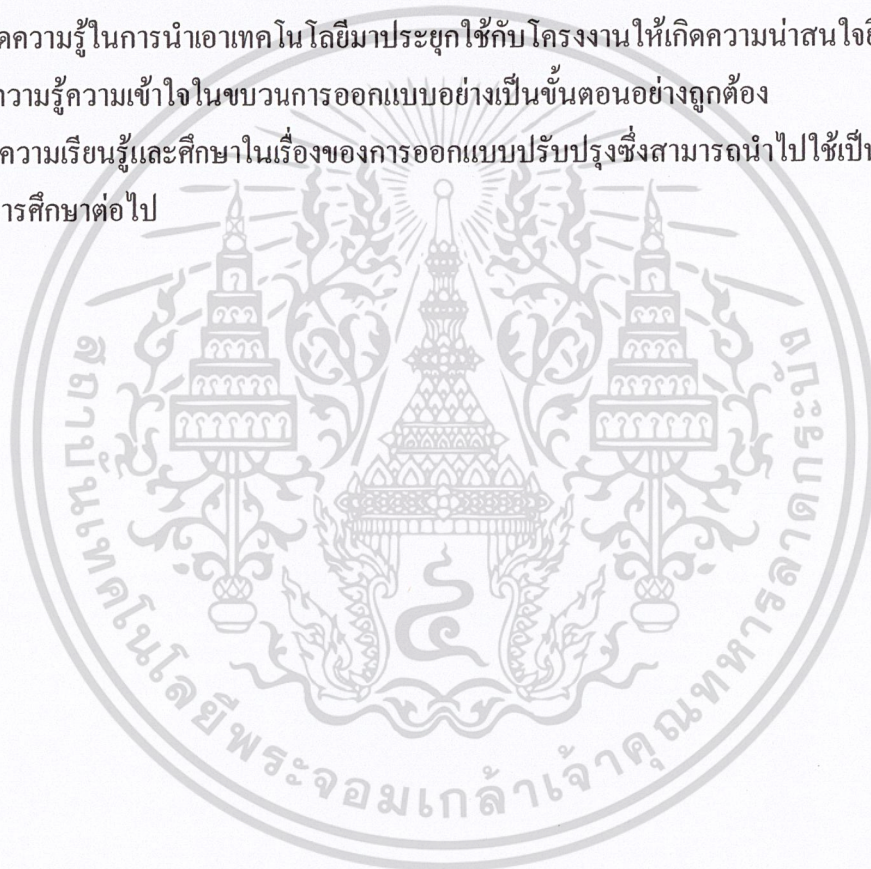
ชั้นที่ 2 มีพื้นที่ 680.91 ตารางเมตร ประกอบด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ห้องจัดแสดง
- ห้องจัดแสดงอาวุธ
- ห้องทะเบียน

1.10 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ จากการทำวิทยานิพนธ์

1. สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาและวิเคราะห์นำไปใช้ในการพัฒนา และเปรียบเทียบกับ การออกแบบ โครงงานลักษณะเดียวกันและใกล้เคียงได้อย่างถูกต้อง
2. เกิดความรู้ในการนำเอาเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้กับ โครงงานให้เกิดความน่าสนใจยิ่งขึ้น
3. มีความรู้ความเข้าใจในขบวนการออกแบบอย่างเป็นขั้นตอนอย่างถูกต้อง
4. เกิดการเรียนรู้และศึกษาในเรื่องของการออกแบบปรับปรุงซึ่งสามารถนำไปใช้ เป็นความรู้ ประกอบการศึกษาต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

ความหมายของพิพิธภัณฑ์

พิพิธภัณฑ์สถาน คือ ข้อมูลพื้นฐาน สถาบันที่รวบรวม สงวนรักษา และ จัดแสดงวัตถุ ที่มี ความสำคัญ ทั้งทางด้านวิทยาศาสตร์ และ วัฒนธรรม รวมถึงหอศิลป์ อนุสรณ์สถานทางประวัติ ศาสตร์ สุนตัตว์ สุนพฤษชาติ วนอุทยาน สถานที่เลี้ยงสัตว์ ฯลฯ เพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษา ให้ความรู้ และความเพลิดเพลินต่อประชาชน

ประวัติความเป็นมาและการพัฒนาของพิพิธภัณฑ์

มีความหมายตรงกับคำกรีก ซึ่งเป็นความหมายของเทวาลัยของเทพธิดาทั้งเก้า สถาบันที่เรียกว่า “MUSEUM” ปรากฏขึ้นเป็นแห่งแรกที่เมืองอเล็กซานเดรีย ประเทศอียิปต์ ราว 300 ปี ก่อนคริสตกาล เรียกว่า The Museum of Alexandria ซึ่งถือว่าเป็นพิพิธภัณฑ์สถานแห่งแรกของโลก แต่ขณะเดียวกันมีผู้คัดค้านว่า ความจริง “The Museum of Alexandria” เป็นสถานศึกษา หรือมหาวิทยาลัยกรีก ในยุคนั้น ไม่ใช่พิพิธภัณฑ์สถาน แต่อย่างไรก็ตาม ก็ยังถือว่าเป็นพิพิธภัณฑ์ สถานในมหาวิทยาลัยเป็นแห่งแรกของโลก

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติในประเทศไทย

ประวัติความเป็นมา

พิพิธภัณฑ์สถานเกิดขึ้นในประเทศไทยครั้งแรกในสมัยรัชกาลที่ 4 ซึ่งเป็นพิพิธภัณฑ์สถาน ส่วนพระองค์ ต่อมา ทรงสร้างพระที่นั่งองค์หนึ่งในพระบรมมหาราชวัง และทรงขนานนามว่า “พระที่นั่งประพาสพิพิธภัณฑ์” เพื่อใช้เป็นที่ตั้งศิลปโบราณวัตถุที่ทรงรวบรวมไว้และศัพท์คำว่า “พิพิธภัณฑ์” ได้เกิดจากนามของพระที่นั่งนี้

พิพิธภัณฑ์สถานสำหรับประชาชนเกิดขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 5 ทรงจัดตั้งขึ้นที่ หอคอยคอเดีย (พระที่นั่งสหทัยสมาคม) เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2417 จัดว่าเป็นพิพิธภัณฑ์สถานประเภททั่วไป (General Museum) ต่อมาได้ย้ายหอคอยคอเดียไปอยู่ที่พระที่นั่งคอนหาหน้าของพระราชวังบวรสถาน มงคล เมื่อพุทธศักราช 2430 ในสมัยรัชกาลที่ 7 มีการปรับปรุงกิจการพิพิธภัณฑ์สถาน โดยมีการ ศึกษาด้านโบราณคดีมากขึ้น และได้ทรงพระราชทานหมู่พระที่นั่งในบริเวณพระราชวังบวรสถาน ให้เป็นพิพิธภัณฑ์สถานสำหรับพระนคร เมื่อ 10 พฤศจิกายน 2469

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเภทของฟิสิกส์

พิพิธภัณฑ์สถานที่เกิดขึ้นระยะแรก ไม่ได้มีจุดมุ่งหมายในการรวบรวมวัตถุเพื่อวัตถุประสงค์ประการใดประการหนึ่งโดยเฉพาะ เป็นเพียงการเก็บรวบรวมวัตถุที่น่าสนใจเท่านั้น จนถึงการพิพิธภัณฑ์เจริญขึ้น ระบบและแนววิถีทางการบริหารและการศึกษาจึงมีจุดมุ่งหมายเป็นเฉพาะวิชา จึงเกิดมีการจำแนกชนิดของพิพิธภัณฑ์สถาน โดยสภาการพิพิธภัณฑ์ระหว่างชาติ ออกเป็นสาขาต่างๆ ตามหัวข้อแห่งการอภิปรายของนักการพิพิธภัณฑ์ต่างๆ ทั่วโลก ดังนี้

1. พิพิธภัณฑ์สถานทางศิลปะ (Museum of Arts)

เป็นพิพิธภัณฑ์สถานที่จะเก็บรวบรวมงานศิลปะที่ควรค่าแก่การจดจำ มีวัตถุประสงค์
ให้ผู้ชมได้ชื่นชมกับสุนทรียะของศิลปะ และยังได้ศึกษาวิวัฒนาการและประวัติศาสตร์ของศิลปะ
ด้วย

2. พิพิธภัณฑ์สถานร่วมสมัย (Gallery of Contemporary Arts)

พิพิธภัณฑ์สถานศิลปะร่วมสมัย นำศิลปะร่วมสมัยได้เข้าไปสู่ความเข้าใจของสังคมกับความเจริญทางอุตสาหกรรม และมีจุดมุ่งหมายครอบคลุมงานในแขนงวิชาต่างๆ เช่น ศิลปะ ประยุกต์ สถาปัตยกรรม เครื่องจักรกล

3. พิพิธภัณฑ์สถานทางธรณีวิทยา (Natural History Museum)

พัฒนามาจากการรวบรวมวัตถุทางด้านการศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ เช่น ธรณีวิทยา
พฤกษศาสตร์ สัตวศาสตร์ มานุษยวิทยา ก่อนประวัติศาสตร์ โบราณคดีชาติพันธุ์วิทยา เป็นต้น นำ
มาจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์สถานทางธรรมชาติ

4. พิพิธภัณฑ์สถานทางวิทยาศาสตร์และเครื่องจักรกล (Museum of Science and Technology)

เป็นพิพิธภัณฑ์สถานที่จัดแสดงถึงเรื่องราวการคิดค้นทางวิทยาศาสตร์และเครื่องจักรกลในด้านต่างๆ เช่น เรื่องของดวงดาวและการคมนาคม เป็นต้น เพื่อมีจุดมุ่งหมายให้ผู้ชมได้เห็นวิวัฒนาการต่างๆ ทางด้านวิทยาศาสตร์และเครื่องจักรกลจากอดีตถึงปัจจุบันตามลำดับ

5. พิพิธภัณฑ์สถานทางมานุษยวิทยาและชาติพันธุ์วิทยา (Museum of Anthropology and Ethnology)

พิพิธภัณฑ์สถานชนิดนี้มักจะแสดงวัตถุเครื่องมือเครื่องใช้ รูปเคารพศิลปะวัฒนธรรมของชนเผ่าต่างๆ ทั้งในประเทศและทั่วโลก พิพิธภัณฑ์สถานประเภทนี้ยังแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มด้วยกัน คือ

1. พิพิธภัณฑ์สถานชาติพันธุ์วิทยา (Ethnological Museum)

เอกสารนี้เป็น 2. พิพิธภัณฑ์สถานศิลปะพื้นเมือง (Folkart Museum) ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใด 3. พิพิธภัณฑ์สถานกลางแจ้ง (Openair Museum) ยังอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. พิพิธภัณฑ์สถานประวัติศาสตร์และโบราณคดี (Museum of History and Archeology)
จะจัดแสดงเรื่องราวตามความเป็นมาของมนุษย์และสังคมในอดีต รวบรวมวัตถุที่ได้จากการขุดค้นนำมาจัดแสดง เพื่อศึกษาค้นคว้าประวัติศาสตร์ความเป็นมาทางด้านวัฒนธรรมและอารยธรรมของชนชาตินั้นๆ

7. พิพิธภัณฑ์สถานประจำเมืองหรือท้องถิ่น (City Museum)
เรื่องราวที่นำมาแสดงคือเรื่องราวของท้องถิ่นนั้นๆ เพื่อผู้ชมจะได้รับความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นที่เข้ามาชมและเป็นที่พอใจต่อชุมชนในท้องถิ่นนั้นๆ ด้วย

8. พิพิธภัณฑ์สถานแบบพิเศษ (Specialized Museum)
เป็นเรื่องของการเกี่ยวข้องกับการศึกษา เช่น ศิลปประยุกต์ ประวัติศาสตร์ โบราณคดี ชาติพันธุ์วิทยา และการศึกษาในด้านสังคมต่างๆ และเป็นพิพิธภัณฑ์ซึ่งเป็นแบบของตนเองโดยเฉพาะ

9. พิพิธภัณฑ์สถานของมหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษา (University Museum)
พิพิธภัณฑ์สถานประเภทนี้ ไม่เกี่ยวกับหัวข้อและบอกเหตุได้ว่าจะศึกษาเรื่องใดเป็นพิเศษ แต่จะเก็บวัตถุต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกบหลักสูตรการสอนในโรงเรียน เพื่อจัดให้นักศึกษาได้ใช้วิจารณ์ฐานต่อหลักฐานและเรื่องราวต่างๆ ที่มีด้วยเหตุและผล

หน้าที่ของพิพิธภัณฑ์สถาน

เก็บเรื่องราววัตถุต่างๆ เพื่อดูแลรักษาเพื่อการศึกษาและจัดแสดงสิ่งของที่รวบรวมให้ผู้ชมได้รับความรู้และเพลิดเพลิน

หน้าที่ของพิพิธภัณฑ์สถาน แบ่งออกเป็นหมวดใหญ่ๆ ได้ดังนี้

1. การรวบรวมวัตถุ (Collection)

พิพิธภัณฑ์จะต้องรวบรวมวัตถุ และดูแลรักษาวัตถุโดยพิพิธภัณฑ์สถาน มีการสะสมและรวบรวมได้ดังนี้

1. การได้รับบริจาคจากประชาชน
2. การได้จากผลของการขุดค้นทางโบราณคดี
3. การจัดซื้อโดยงบประมาณของทางพิพิธภัณฑ์สถาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. การวิเคราะห์ และจำแนกประเภทวัตถุ (Identifying)

เมื่อพิพิธภัณฑสถานเก็บรวบรวมวัตถุใดเข้าพิพิธภัณฑสถาน จะต้องตรวจสอบ วัตถุว่าเป็นอะไร กำหนดอายุ ยุคสมัยของวัตถุ สถานที่

3. การบันทึกหลักฐาน (Recording)

การจำแนกประเภทวัตถุแล้วจะต้องจดรายละเอียดเพื่อเป็นการบันทึกหลักฐาน ลง ในสมุดทะเบียนและบัตรทะเบียน

4. หน้าที่ซ่อมสงวนรักษาวัตถุ (Conservation and Preservation)

การเก็บรักษา ป้องกันวัตถุต่างๆ ต่อการทำลายทางฟิสิกส์ และเสื่อมทางเคมีและ พวกอินทรีย์สาร เพื่อให้วัตถุอยู่คงทนถาวร

5. การจัดแสดง (Exhibition)

เป็นสิ่งสำคัญในพิพิธภัณฑสถาน การจัดแสดงต้องสามารถดึงดูดผู้ชมให้เกิดความสนใจ ในการจัดแสดงวัตถุชนิดนั้นๆ การใช้เทคนิคในการจัดแสดงการใช้สีและการออกแบบตกแต่งก็ สามารถทำให้ผู้ชมเกิดตามสนใจ และเพลิดเพลินในการจัดแสดงได้ดี

6. การบริหารทางการศึกษา (Education Service)

พิพิธภัณฑสถานเป็นแหล่งที่ผู้ชมสามารถมาศึกษาหาความรู้ได้ไม่ว่าจะมาเพียงคนเดียวหรือเป็นกลุ่ม เพื่อจุดมุ่งหมายในการนำเสนอความจริง ความคิดใหม่ๆ แก่ผู้มาชม และได้รับความรู้อย่างกว้างขวาง

ฐานและบทบาทของพิพิธภัณฑสถาน

นอกเหนือจากหน้าที่หลักทั้ง 6 ประการข้างต้นแล้ว พิพิธภัณฑสถานต่างๆ นั้นมีระดับ ความสำคัญ 3 ประการคือ

1. พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ คือ พิพิธภัณฑสถานที่ดำเนินการ โดยรัฐบาลกลางซึ่งมีฐาน ความรับผิดชอบเป็นไปตามกฎหมาย และระเบียบที่รัฐกำหนดขึ้น

2. พิพิธภัณฑสถานทั่วไป (ประจำเมืองหรือประจำจังหวัด) คือ พิพิธภัณฑสถานที่หน่วย ราชการต่างๆ จัดขึ้นโดยได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการ เช่น พิพิธภัณฑสถานของเทศบาล พิพิธภัณฑสถานของหน่วยราชการ พิพิธภัณฑสถานของเอกชน มูลนิธิ

3. พิพิธภัณฑสถานประจำแหล่งโบราณสถาน (Site Museum) คือ พิพิธภัณฑสถานที่ตั้ง ขึ้นเพื่อรวบรวมหลักฐานจากศิลปโบราณวัตถุ จากแหล่งประวัติศาสตร์ หน่วยงานที่จะเป็นไปตาม นโยบายของโบราณสถานนั้นๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 สถานะและข้อแตกต่างระหว่างพิพิธภัณฑ์สถานต่างๆ

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ	พิพิธภัณฑ์สถานทั่วไป	พิพิธภัณฑ์ประจำแหล่ง
1. การรวบรวมวัตถุ 2. การจำแนก 3. การจัดทำบัญชี 4. การจัดแสดง 5. การสงวนรักษา 6. การบริการทางการศึกษา 7. เจ้าหน้าที่งานตามพระราชบัญญัติ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุและการพิพิธภัณฑ์ สถาน แห่งชาติ 8. สนับสนุนการค้นคว้าและ พัฒนา กิจการพิพิธภัณฑ์ฯ ในสังกัด	1. การรวบรวมวัตถุ 2. การจำแนก 3. การจัดทำบัญชี 4. การจัดแสดง 5. การสงวนรักษา 6. การบริการทางการศึกษา	- 1. การจำแนก 2. การจัดทำบัญชี 3. การจัดแสดง - 4. การบริการทางการศึกษา (เปิดให้ชม)

นิคม มูลิกะคามะ : คู่มือการปฏิบัติงานของภัณฑารักษ์(2531) พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ กรมศิลปากร (หน้า 20-30)
 เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ การจะนำเอกสารนี้ไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นการผิดกฎหมาย
 อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบหลักของการจัดนิทรรศการ

ในการจัดแสดงนิทรรศการที่สมบูรณ์จะต้องมีองค์ประกอบหลักอย่างน้อย 3 ประการ คือ รูปวัตถุ, ผู้ชม, ผู้แนะนำ

1. รูปวัตถุ คือ วัตถุที่แสดง
2. ผู้ชม คือ ผู้ใช้บริการ
3. ผู้แนะนำ คือ ผู้ให้บริการ

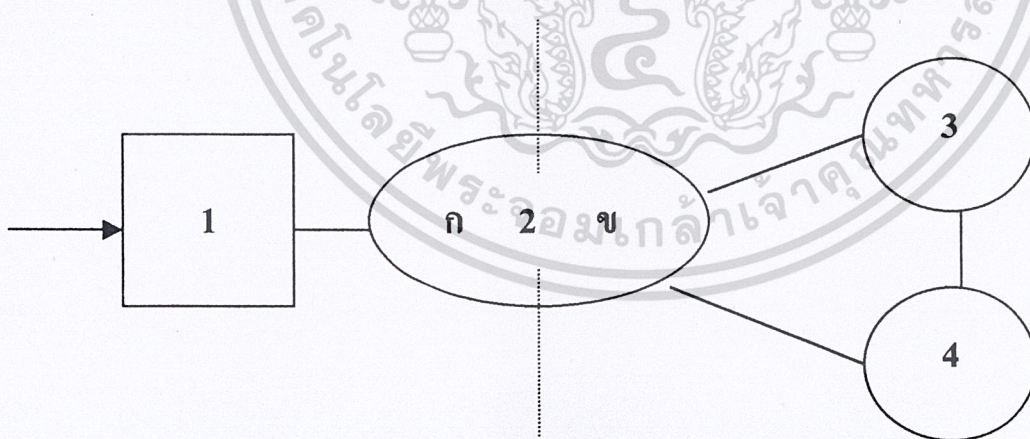
ผู้ให้บริการต้องการรูปวัตถุมาแสดงโดยใช้ข้อมูลจากผู้ชม จัดแสดงถ่ายทอดความคิดโดยมีรูปวัตถุเป็นตัวเรื่อง

การจำแนกส่วนการจัดนิทรรศการ

แบ่งส่วนการจัดนิทรรศการออกเป็นส่วนใหญ่ๆ ตามลักษณะความจำเป็นในการใช้งานได้ดังนี้

1. ส่วนจัดแสดง คือ ส่วนที่มีการจัดตั้งรูปวัตถุ ทั้งในรูปแบบนิทรรศการประจำและนิทรรศการชั่วคราว
2. ส่วนเก็บวัตถุ คือ ส่วนที่เป็นพิพิธภัณฑ์เก็บวัตถุที่เหลือยู่ หรืออยู่ในระหว่างการศึกษา
3. ส่วนบริหารงาน คือ ส่วนสำนักงาน ทั้งธุรการและวิชาการ
4. ส่วนปฏิบัติงานช่าง คือ ส่วนซ่อมสว่นหรือเทคนิค

เนื่องจากเป็นอาคารที่สร้างขึ้นสำหรับมนุษย์และสิ่งของพร้อมกัน และเป็นสิ่งมีค่าจึงต้องมีส่วนประกอบเพิ่มเติมอีกเพื่อความปลอดภัย สามารถเขียนเป็นแผนภูมิดังนี้

ตารางที่ 2 แผนภูมิจำแนกส่วนการจัดแสดง

สัญลักษณ์และความหมาย

1. ส่วนนิทรรศการ	3. ส่วนคลัง
2. ส่วนบริหารงาน	4. ส่วนปฏิบัติงานช่าง

ก. ติดต่อกับผู้ชม
 ข. ไม่ติดต่อกับผู้ชม

เอกสารนี้เป็นเอกสารของสำนักงานไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่สามารถนำเอกสารไปเผยแพร่ได้ ห้ามนำไปดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การสงวนรักษา ศิลปโบราณวัตถุ(Conservation of Cultural Properties)

หลักการสำคัญที่ควรพิจารณาเป็นขั้นๆ ดังนี้

1. ศึกษาโครงสร้าง ชนิดของวัตถุ และองค์ประกอบทางเคมี
2. ศึกษาสาเหตุที่ก่อให้เกิดการชำรุด
3. การนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์สาขาต่างๆ มาใช้ โดยไม่ทำให้วัตถุเกิดการเปลี่ยนแปลง
4. การทำให้วัตถุแข็งแรงขึ้น โดยใช้สารเคมีบางชนิด และ จัดเก็บในที่ที่เหมาะสม
5. การซ่อม ทำให้วัตถุมีสภาพเดิมโดยใช้การสังเคราะห์

สาเหตุของการเกิดการชำรุดเสียหายของศิลปโบราณวัตถุ

1. คน เช่น การเคลื่อนย้าย การเก็บรักษาไม่ถูกต้อง การจับต้องโดยไม่ระมัดระวัง
2. เนื่องจากธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่
 - อุณหภูมิของอากาศ, ความชื้น
 - ก๊าซในอากาศ
 - แสงสว่าง
3. เนื่องจากจุลชีวิวิทยา ได้แก่ พวกเห็ดรา ตรีโครีนา แบคทีเรีย เนื่องจากความชื้นในอากาศสูงทำให้เกิดรอยเปื้อนบนวัตถุ มักจะเกิดกับวัตถุอินทรีย์
4. แมลง แมลงต่างๆ ที่กัดกินเนื้อวัตถุเป็นอาหาร

นิคม มูลิกะคามะ : คู่มือการปฏิบัติงานของภัณฑารักษ์ (2531) พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ กรมศิลปากร (หน้า 97 - 99)

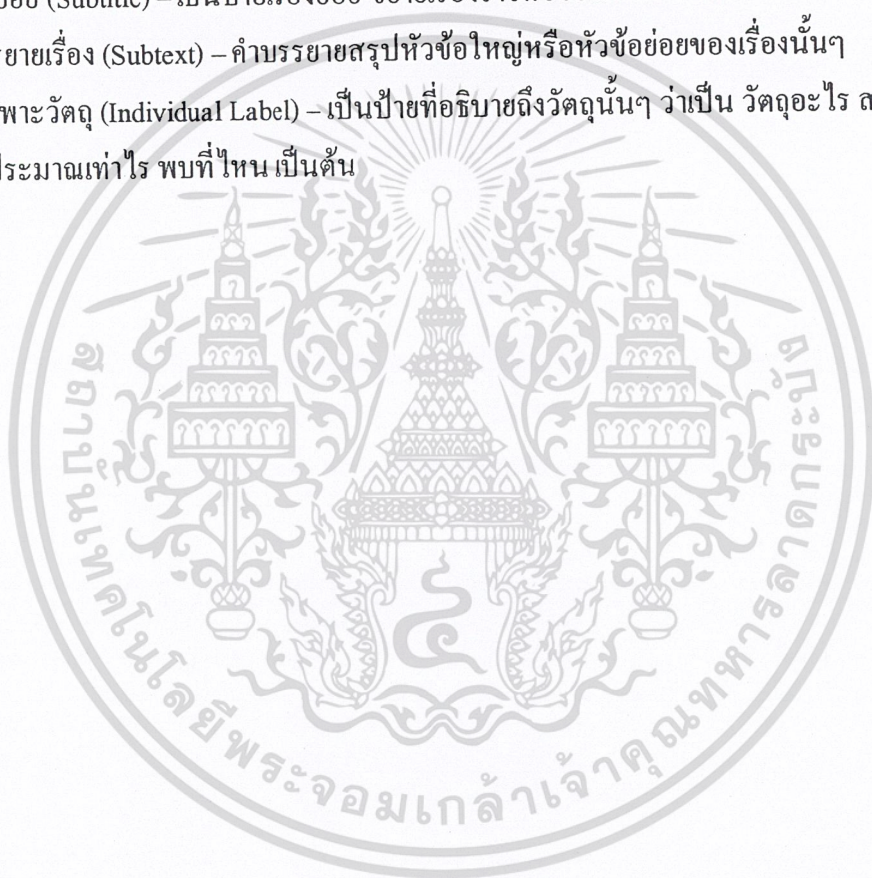
การจัดเตรียมแนวนิพนธ์การ (Manuscript and Editing)

หลังจากที่ผู้อ่านรายการอนุมัติหลักการเรียบร้อยแล้ว ภัณฑารักษ์จะต้องเรียบเรียงเอกสารและการจัดแสดงมีรายละเอียดต่างๆ เช่น

1. ศึกษาขนาดและจำนวนวัตถุที่จะจัดแสดง – เพื่อกำหนดเรื่องราวต่างๆ ว่าแต่ละตอนจะเขียนคำบรรยายอย่างไร ใช้วัตถุใดจัดแสดง เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับเรื่องราวที่จะจัดแสดง

2. การเขียนเรื่องและคำบรรยาย (Caption) การเขียนอาจประกอบด้วยหนังสือนำชมและข้อความอธิบายวัตถุ โดยปกติจะต้องมีคำบรรยายประกอบ 4 ประเภท คือ

- 2.1 ชื่อนิพนธ์การ (Title) – เป็นชื่อนิพนธ์การ ต้องเป็นชื่อที่สั้นกระชับ
- 2.2 หัวข้อย่อย (Subtitle) – เป็นป้ายเรื่องย่อย ขยายเรื่องราวหัวข้อที่จัดนิพนธ์การ
- 2.3 คำบรรยายเรื่อง (Subtext) – คำบรรยายสรุปหัวข้อใหญ่หรือหัวข้อย่อยของเรื่องนั้นๆ
- 2.4 ป้ายเฉพาะวัตถุ (Individual Label) – เป็นป้ายที่อธิบายถึงวัตถุนั้นๆ ว่าเป็น วัตถุอะไร สมัยไหน อายุเท่าประมาณเท่าไร พบที่ไหน เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การออกแบบห้องจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์สถาน (Graphic & Design)

หลักสำคัญที่จะต้องพิจารณาในขั้นนี้ คือ

1. ศึกษาแนวเรื่อง (Script) หลังจากภัณฑารักษ์ เรียบเรียงให้เป็นที่เข้าใจ ทั้งจุดประสงค์และการดำเนินเรื่อง แล้วจึงดำเนินการวางแผนผังรูปห้อง

2. ศึกษาสถานการณ์ของสังคมแวดล้อม (Understanding of Audience) ผู้ออกแบบจะต้องมีความเข้าใจจิตวิทยาของผู้เข้าชมพอสมควร เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบจัดแสดง และจัดนิทรรศการ

3. องค์ประกอบของห้องและตู้แสดง (Composition and Graphic) เพื่อให้ห้องจัดแสดงดูสมบูรณ์

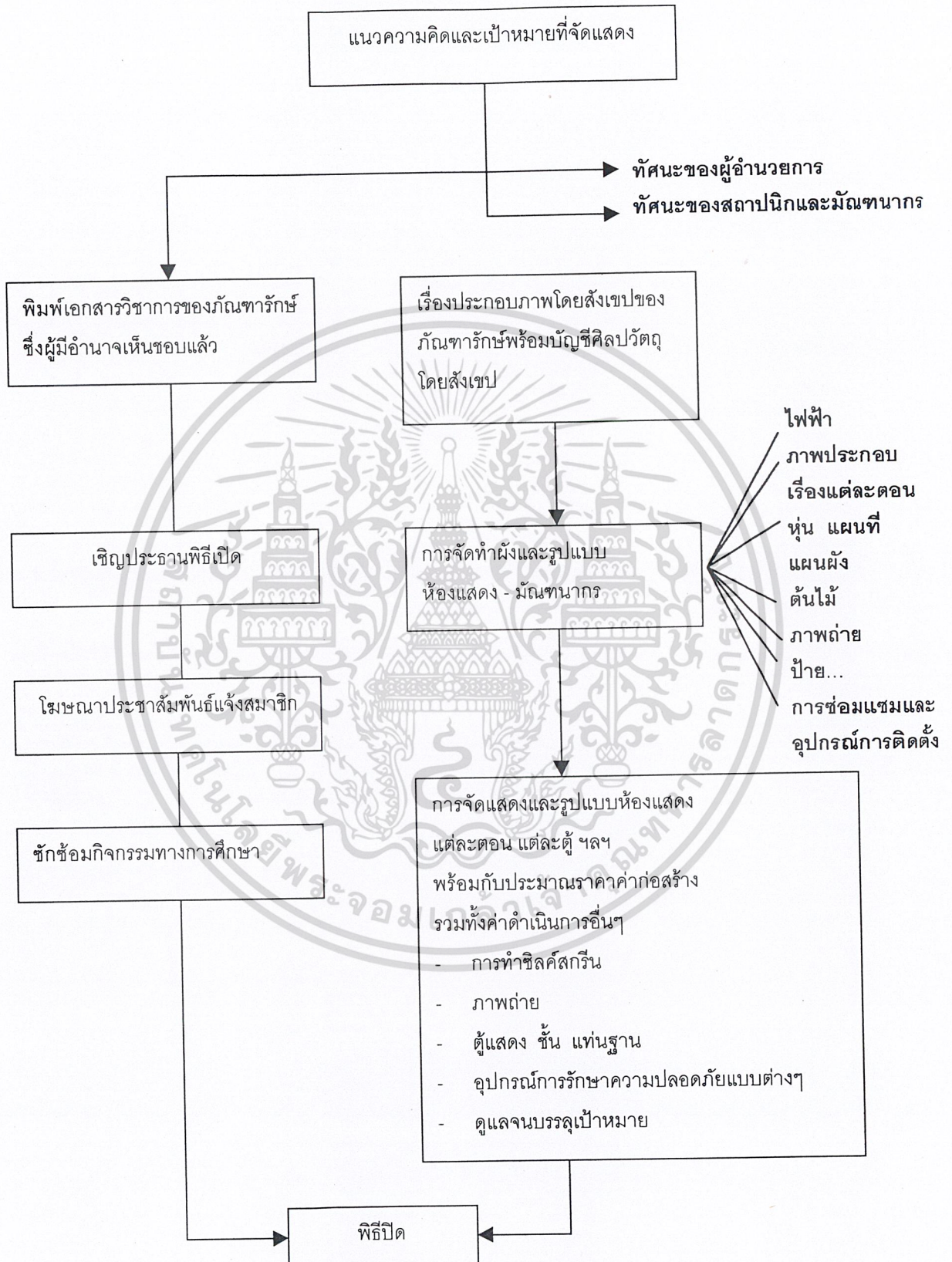
ควรจัดทำอุปกรณ์ต่างๆ ประกอบ เช่น

- แสงสว่าง (Lighting)
- ภาพประกอบ (Illustration)
- หุ่นและการทำไดโอรามา (Model & Diorama Making)
- อุปกรณ์กลไก (Plant)
- โสตทัศนอุปกรณ์ (Audio Visual)
- การอนุรักษ์ (Restoration)
- การก่อสร้างครุภัณฑ์และติดตั้งวัตถุ (Production and Installation)

พิพิธภัณฑ์บางแห่งมีโรงงานปฏิบัติการเอง หากไม่มีจึงจะว่าจ้างบริษัทห้างร้านดำเนินการ แล้วจึงทำการติดตั้งวัตถุและคำอธิบายตามที่ออกแบบไว้ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 กระบวนการจัดนิทรรศการที่บรรลुวัตถุประสงค์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชนิดของการจัดนิทรรศการ

การจัดนิทรรศการในพิพิธภัณฑ์สถานมีแบบอย่างที่เป็นหลักการสำคัญอยู่ 3 ประเภท คือ

1. การจัดนิทรรศการประจำ (Presentation Exhibition)

เป็นการจัดในห้องจัดแสดงอย่างถาวร ไม่โยกโย้หรือเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบก่อนการจัด

2. การจัดนิทรรศการเพื่อการค้นคว้า (Education Exhibition)

เป็นนิทรรศการที่ถาวรเช่นเดียวกับประเภทที่ 1 แต่เน้นในเรื่องวัตถุเพื่อการศึกษาค้นคว้ามากกว่าความงามและความเพลิดเพลิน

3. การจัดนิทรรศการชั่วคราว หรือนิทรรศการพิเศษ (Temporary Exhibition)

พิพิธภัณฑ์จะต้องเคลื่อนไหว จัดกิจกรรมที่สร้างความสนใจและอำนวยความสะดวกในการศึกษาต่อประชาชนและมีเทคนิคในการเสนอเรื่องราวข่าวสารที่น่าสนใจ หากไม่มีการเปลี่ยนแปลง จะทำให้เกิดความเบื่อหน่าย

เทคนิคการจัดแสดง (Technical Presentation)

การจัดนิทรรศการในพิพิธภัณฑ์สถานต่างๆ มีหลายแบบหลายชนิด มีการปฏิรูปทั้งทางด้านเนื้อหาสาระและเน้นความสำคัญของวัตถุจัดแสดง โดยใช้แสงสีและเสียงเข้ามาประกอบ มีการประยุกต์ใช้สื่อประเภทโสตทัศนศึกษาเข้ามาประกอบ เป็นสิ่งดึงดูดความสนใจของผู้เข้าชม ระบบการจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์สถานต่างๆ อาจจำแนกเป็นหมวดหมู่ได้ดังนี้

1. การจัดแสดงวัตถุตามแบบธรรมชาติ (Natural Presentation)

ส่วนใหญ่นิยมในพิพิธภัณฑ์ฯ ประวัติธรรมชาติวิทยา เพราะต้องแสดงให้เห็นความงามของธรรมชาติ บางครั้งทำเป็นห้องไอโอรามา เหมือนกับธรรมชาติที่แท้จริง

2. การจัดตั้งตามอริยาบทของสัตว์ (Habitat Group)

ลักษณะโดยทั่วไปก็เป็นแบบเดียวกันกับการจัดแสดงแบบธรรมชาติ แต่แทนที่จะแสดงวัตถุโดดเดี่ยว ก็รวมกันเป็นหมู่เป็นฝูง เป็นโขลง การแสดงแบบนี้ต้องระมัดระวังเกี่ยวกับอริยาบทของสัตว์ และสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ เป้าหมายสำคัญของการจัดแสดงนี้เพื่อให้ผู้ชมได้เห็นชีวิตจริงๆ ของสัตว์แต่ละชนิด

3. การจัดแสดงตามสภาพแวดล้อมทางนิเวศวิทยา (Ecological Presentation)

เป็นการแสดงให้เห็นถึงสภาพแวดล้อมของวัตถุที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางนิเวศวิทยา เพื่อสร้างความสนใจของผู้ชม ทำให้รู้สึกเข้าใจเรื่องราวและสภาพแวดล้อมของกลุ่มชนต่างๆ ได้มากกว่าการนำวัตถุโดดเดี่ยวมาจัดแสดงในตู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. การจัดแสดงตามความเป็นจริง (Realistic Presentation)]

การจัดแสดงแบบนี้เป็นการเคลื่อนย้ายวัตถุจริงๆ มาแสดงในพิพิธภัณฑ์โดยการจัดแสดงให้คงอยู่ไว้ตามสภาพเดิมของวัตถุ

การจัดห้องแสดงนิทรรศการในพิพิธภัณฑ์สถาน

การออกแบบจะต้องทำภายหลังที่ได้ศึกษาหรือเรียบเรียงแนวนิทรรศการเรียบร้อยแล้ว และห้องจัดแสดงควรมีความอิสระและการจัดแสดงที่สามารถเปลี่ยนแปลงสภาพภายในได้อย่างกว้างขวาง

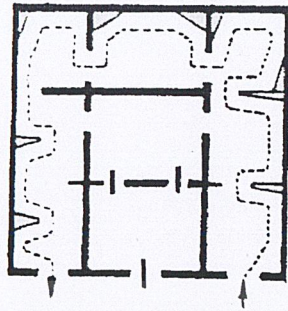
เกณฑ์มาตรฐานในการออกแบบห้องแสดง

หลักสำคัญของการออกแบบคือ ไม่จำกัดรูปแบบลักษณะแน่นอนแต่อย่างใดขึ้นอยู่กับเรื่องราว นั้น ๆ และควรคำนึงถึงหลักสำคัญดังนี้

1. การจัดตู้หรือแผง ไม่ควรปล่อยให้ห้องโล่งจนมองดูแล้วเกิดความอ้างว้าง และมีวัตถุอะไรบ้างที่ควรแยกออกจัดแสดงโคเดเดี่ยวเพื่อเพิ่มความสง่างาม
2. การวางแผงยกย่อง ควรจะเรียงลำดับเรื่องราวของเรื่องที่จะจัดแสดง ตามลำดับจนถึงสุดการแสดง
3. ขนาดของแผงตลอดจนสีที่ใช้ทาแผงจะมีความหนักเบาอย่างน้อยเพียงไรขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของห้องแสดง ควรเปลี่ยนแปลงสีของแผงต่าง ๆ บ้างตามความเหมาะสม ไม่ควรใช้สีฉูดฉาด ควรเป็นสีที่มองแล้วเย็นตาชวนแก่การมอง
4. เนื้อที่ระหว่างแผงแต่ละตอน ไม่ควรน้อยจนผู้คนต้องเบียดเสียดชิดกันเกินไป ควรมีช่องว่างให้ผู้ชมเคลื่อนไหวได้สะดวกและเคลื่อนไหวไปได้โดยรูปแบบของแผงที่โน้มน้าวผู้ชมโดยอัตโนมัติ
5. พังของห้องจัดแสดง ไม่ควรยกย่องมากเกินไปทำให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกว่าหลงทางหรือไม่หรือไม่ทราบว่าจะอยู่จุดไหน ทำให้เกิดความรู้สึกขาดความตั้งใจในการชมวัตถุทันที
6. ควรจะให้แผงห้องแสดงแต่ละตอนมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน โดยผู้ชมมีอิสระที่จะเคลื่อนไหวหรือเลือกชมตามความสนใจของตนเอง

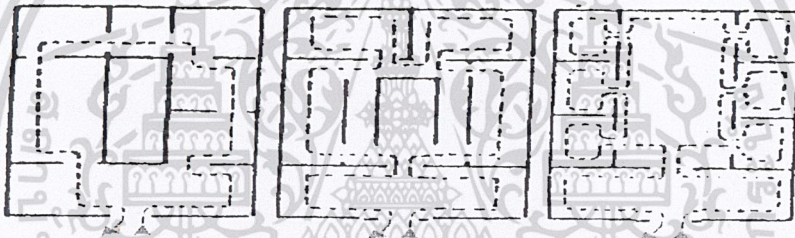
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไปว่ากรณใดๆ ทั้งสิ้น คือทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้นิคม มูลนิธิคณะ: คู่มือปฏิบัติงานภัณฑารักษ์ (2536) พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ กรมศิลปากร

การจัดผังห้องแสดงแบบต่าง ๆ

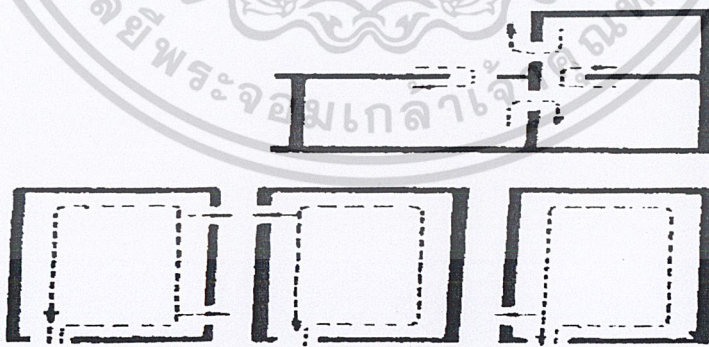
รูปที่ 19 แปลนแสดงทางสัญจรแบบ
สี่เหลี่ยม จัตุรัส

การออกแบบห้องแสดงแบบสี่เหลี่ยมจัตุรัส มีความกว้างพอสมควร มีประตูทางเข้า
ประตู แทนที่จะอาศัยผนังทั้ง 4 ด้านจัดซึ่งแสดงวัตถุได้น้อยขึ้น สะดวกในการดูแลความ
ปลอดภัย ก็ใช้วิธีการแบ่งเป็นห้องเล็ก ๆ โดยใช้แผงหรือตู้เข้ามาแทนที่ทำให้พื้นที่จัดแสดง
มากขึ้น และดึงผู้ชมให้เดินตามลำดับเรื่องราวได้

รูปที่ 20 แปลนแสดง ทางสัญจรแบบแบ่งห้องหลายๆห้อง

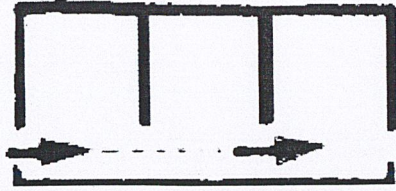
การแบ่งซอยห้องแสดงภายในหลาย ๆ ห้องติดต่อกัน สังเกตว่ามีประตูทางเข้าเพียง
ทางเดียว แต่อาศัยการออกแบบภายในสามารถให้ผู้ชมเดินไปสู่ทิศทางที่ต้องการได้

รูปที่ 21 แปลนแสดงทางสัญจรแบบ แบ่งซอยผนังห้องด้วยประตูทางเข้า

แสดงให้เห็นการการแบ่งซอยผังห้องด้วยประตูทางเข้าแบบต่าง ๆ หลักสำคัญอย่า
ปล่อยให้ห้องแสดงโล่ง โดยผู้ชมมองเห็นทะลุห้องแสดงจากการไหลเข้าไปที่ทางเข้าเท่านั้น

รูปแบบประยุกต์ลักษณะห้องจัดแสดง

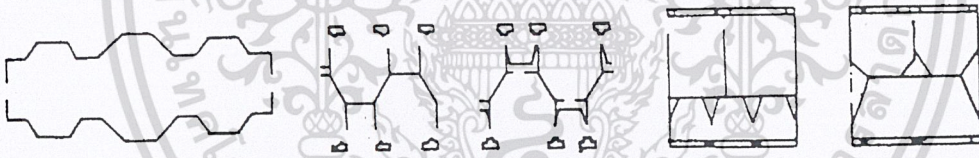
รูปที่ 22 แปลนแสดงประตูทางเข้าห้องจัดแสดงที่ผ่านไปหลายๆห้อง

1. เป็นการแสดงให้เห็นประตูทางเข้าห้องแสดงที่ผ่านไปหลาย ๆ ห้อง เหมาะสำหรับการจัดทำคู่มือผังหรือแขวนภาพเขียน เพราะห้องแสดงบังคับผู้ชมให้เรียงลำดับไปตั้งแต่ทางเข้า

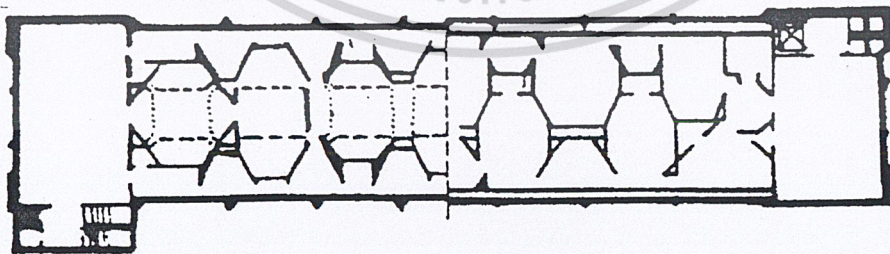
รูปที่ 23 แปลนแสดงประตูเข้า-ออกแบบต่างๆ

2. ประตูเข้าออกคู่โดยการวางผังเป็นรูปต่าง ๆ เพื่อหลบผนังรูปสี่เหลี่ยมที่จำเจ เพื่อการเปลี่ยนสายตาและความจำของผู้ชม

รูปที่ 24 แปลนแสดงห้องจัดแสดงแบบต่างๆ

3. มีการยกเยื้ององค์ประกอบของห้องแสดงแบบต่าง ๆ ซึ่งเน้นในเรื่องการเคลื่อนไหวของผู้ชมให้เห็นเรื่องราวเป็นตอน

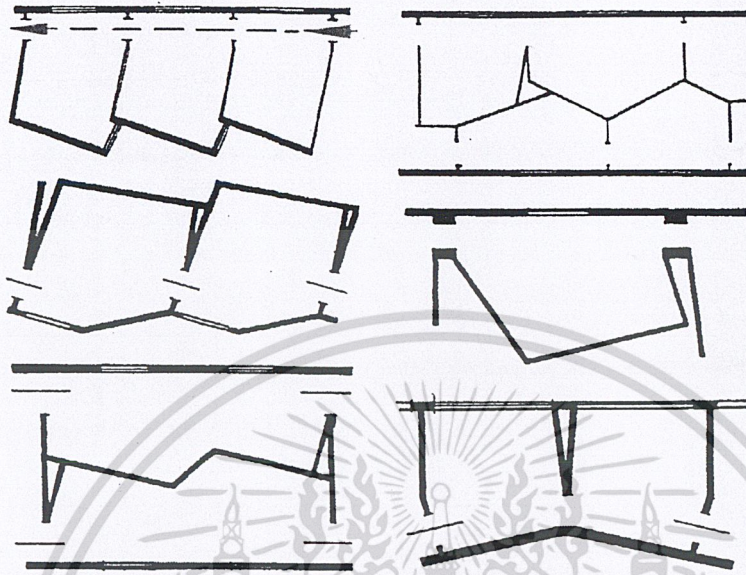

รูปที่ 25 แปลนแสดงการนำแบบแปลนแต่ละแบบมาประยุกต์

4. เป็นการนำผังจัดแสดงจากข้อ 2 – 3 มาประยุกต์ใช้ในการจัดผังห้องแสดง

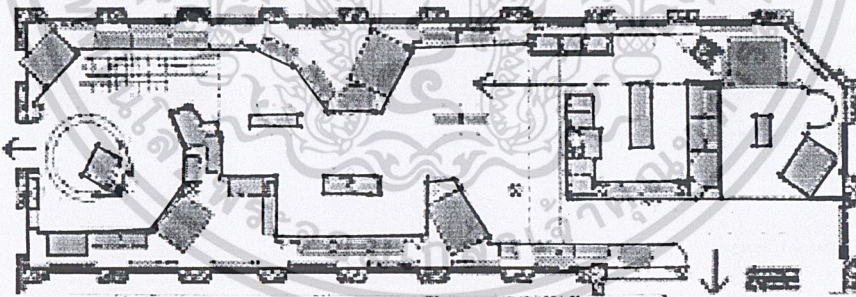
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพแสดงการจัดผังห้องแสดง

รูปที่ 26 แผนแสดงรูปแบบการจัดห้องแสดงตามความเหมาะสม

1. การจัดผังห้องแสดงในภาพดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นการวางผังว่าไม่จำเป็นต้องเป็นรูปสี่เหลี่ยม รูปแบบอาจบิดเป็นรูปหลายอย่างตามความเหมาะสมของเรื่องราว สถาปัตยกรรมอากาศ และทิศทางของแสง

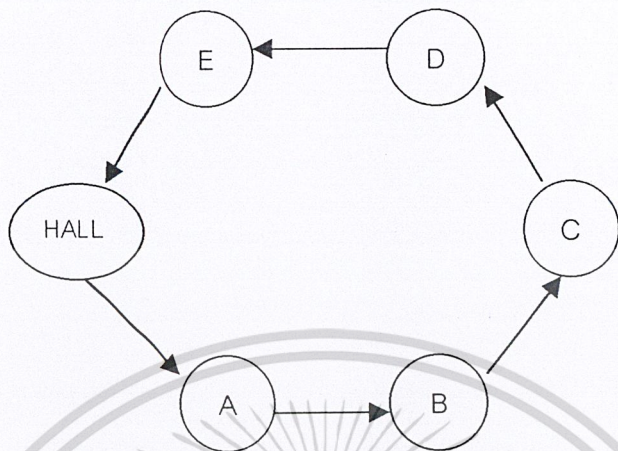
รูปที่ 27 แผนแสดงห้องแสดงที่มีการยกเอียงกัน

2. ผังแบบนี้เป็นผังห้องแสดงที่มีการยกเอียงของห้องแสดง ชวนแก่การติดตามศึกษาอย่างยิ่ง และห้องจัดแสดงไม่โล่งจนเกินไป

นิคม มุติกะคามะ: คู่มือการปฏิบัติงานของภัณฑารักษ์ (2536) หน้า 89-90

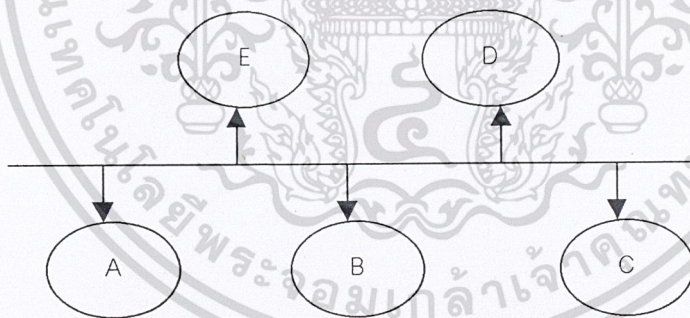
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ กรมศิลปากร
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การพิจารณาลักษณะการจัดกลุ่มห้องแสดง

รูปที่ 28 แสดงการเดินทางโดยไม่ย้อนกลับทางเดิม
ROOM TO ROOM ARRANGEMENT (ชมโดยไม่ย้อนกลับทางเดิม)

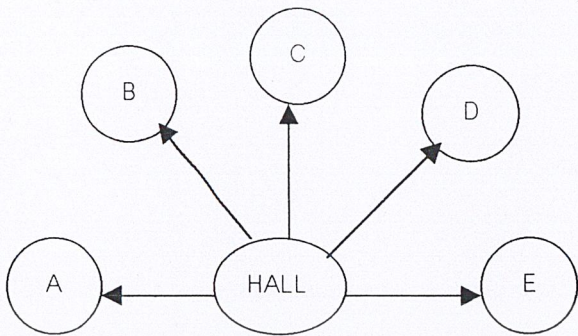
- ข้อดี - ประหยัดเนื้อที่
- ข้อเสีย - ไม่อาจเลือกชมส่วนใดส่วนหนึ่งได้ในพิพิธภัณฑสถานขนาดใหญ่ เมื่อปิดห้องใดห้องหนึ่งจะกระทบกระเทือนอีกห้องหนึ่งด้วย

รูปที่ 29 แสดงทางเดินยาวและมีทางแยกเข้าสู่ห้องจัดแสดง
CORRIDOR TO ROOM ARRANGEMENT (เป็นทางเดินยาวและมีทางแยกเข้าสู่แสดง)

- ข้อดี - เลือกชมได้ตามใจชอบ
- ข้อเสีย - การแสดงขาดความต่อเนื่องเปลืองเนื้อที่

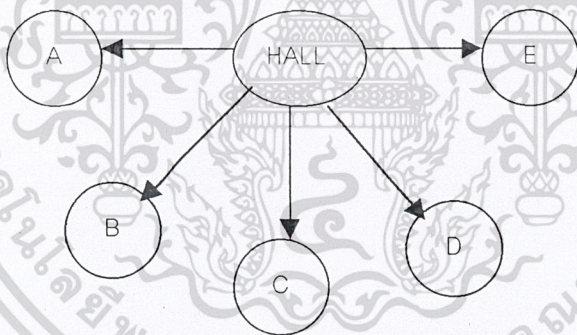
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 30 แสดงทางเดินแบบมีโถงตรงส่วนกลาง

CENTRAL ARRANGEMENT

การนำทั้งสองอย่างมารวมกันมีส่วนตรงกลางเป็นตัวแยกส่วนต่าง ๆ ใช้เป็นตัวแจกได้
ข้อดี - สามารถเปิดชมได้หมดทุกส่วน

รูปที่ 31 แสดงการจัดกลุ่มห้องแสดงแบบมีโถงเป็นศูนย์กลาง

HAVE TO ROOM ARRANGEMENT

เป็นการจัดกลุ่มห้องแสดงที่มีห้องโถงเป็นศูนย์กลาง จากห้องโถงสามารถเข้าสู่ส่วนต่าง ๆ ได้ทุกห้องเป็นการเลือกเอาข้อดีของแบบที่ 1 และ 2 มาให้สามารถเลือกชมได้ตามใจชอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เส้นทางสัญจร

การติดต่อสัญจรภายในห้องจัดแสดงมีด้วยกัน 3 กรณี คือ

1. ทางสัญจรของผู้ชมนิทรรศการ ควรจัดให้ผู้ชมเดินทางไปทางเดียวกันเป็นผลดี ตรงที่ผู้ชมสามารถชมได้ทั่วถึงและ ผลเสียทำให้ผู้ชมเกิดความเบื่อหน่าย ซึ่งอาจเกิด ปัญหา โดยการสำรองพื้นที่สำหรับใช้เป็นทางสัญจรประมาณ 30%ของพื้นที่ทั้งหมด เพื่อให้ผู้ชมสามารถเลือกชมตามเรื่องที่ต้องการได้

2. ทางสัญจรของส่วนบริการ เป็นการติดต่อสำหรับขนส่งวัตถุไปยังห้องสำรอง ก่อนการแสดง การติดต่อในส่วนนี้ควรจัดเตรียมไว้ด้านข้าง หรือด้านหลังของอาคารแล ละสามารถนำไปสู่ห้องแสดงได้สะดวก ถ้าเป็นอาคารหลายชั้นควรเป็นลิฟท์ หรือทาง ลาดช่วยผ่อนแรงด้วย

3. ทางสัญจรของเจ้าหน้าที่ ควรออกแบบให้ง่ายต่อการติดต่อสื่อสาร ระหว่างเจ้า หน้าที่ด้วยกันเองโดยต้องคำนึงถึงเรื่องทางสัญจรเฉพาะเจ้าหน้าที่เป็นสำคัญ

การกำหนดเส้นทางนำไปสู่การจัดแสดง มีดังนี้

1. เส้นทางที่ถูกกำหนดแน่นอน โดยมีการจัดแสดงเป็นลำดับและกำหนดทางเข้า ออกที่ชัดเจน

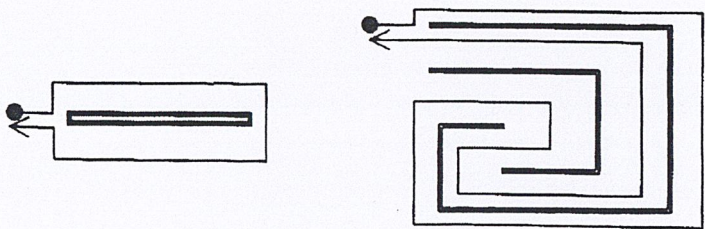

รูปที่ 32 แสดงเส้นทางที่ถูกกำหนดแน่นอน

ชมได้ด้านเดียวตลอด

ชมได้ทั้งสองด้าน

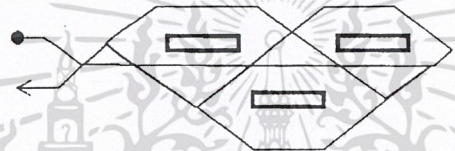
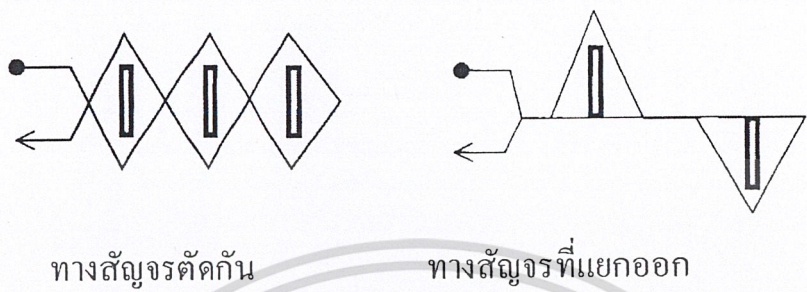
2. กำหนดเส้นทางเข้าออกไว้ทางเดียวกัน

รูปที่ 33 แสดงเส้นทางที่ถูกกำหนดไว้ทางเดียวกัน

เอกสารนี้เป็นลิขสิทธิ์ของกรมศิลปากร ใช้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. เส้นทางที่ถูกกำหนดแน่นอนมีทางเข้าออกชิดกัน

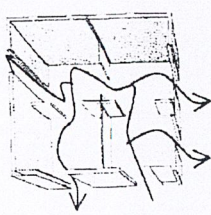
ทางสัญจรที่ตัดกันและแยกออก

รูปที่ 34 รูปภาพแสดงเส้นทางเข้าออกชิดกัน

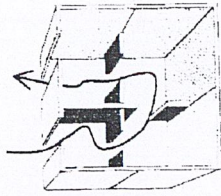
เทคนิคในการจัดทางสัญจร

1. หากห้องที่มี สองประตูตำแหน่งของประตูทางเข้า-ออกไม่ควรห่างเกินไป
2. ไม่ควรมีประตูมากกว่า 2 ประตู และไม่ควรจัดประตูทางออกให้ตรงส่วนกลาง
3. การจัดให้ทางออกอยู่คนละฟากกับทางเข้า
4. ประตูทางออกควรอยู่ใกล้มุมห้อง

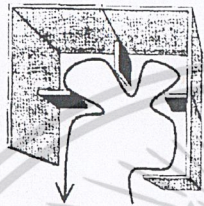
การสัญจรในแบบต่างๆ

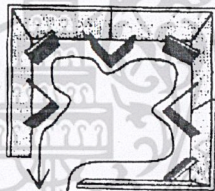
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

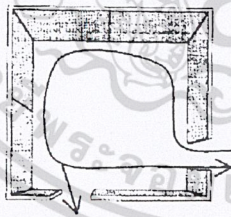
2. การจัดทางเดินที่ให้ผู้ชมดูได้ทั่วถึง

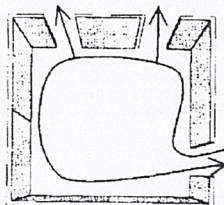
3. การจัดทางเดินที่มีระเบียบ

4. การปรับปรุงทางเดินให้ดีขึ้น

5. ทางออกชัดเจนเกินไปทำให้ส่วนที่เหลือไม่สำคัญ

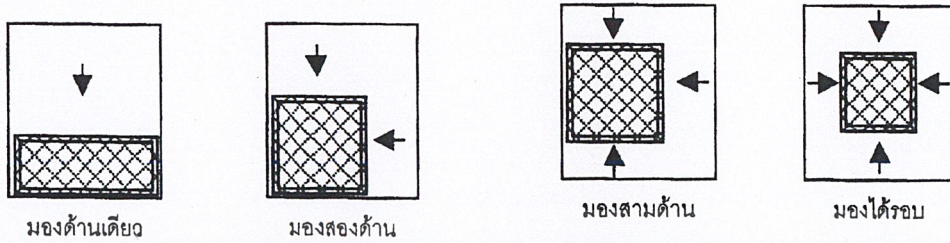

6. ทางออกอยู่ห่างจากทางเข้าทำให้ผู้ชมชมได้ทั้งห้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น รูปที่ 35 ภาพแสดงเส้นทางสัญจรแบบต่างๆ เจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

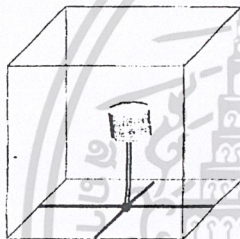
แท่นจัดแสดง

แท่นจัดแสดงนั้น มีทั้งการวางแท่นให้มองเห็นวัตถุเพียงด้านเดียว จนถึง ได้ทั้งสี่ด้าน การจัดวางแท่นนั้น ขึ้นอยู่กับขนาดของวัตถุ และสถานที่

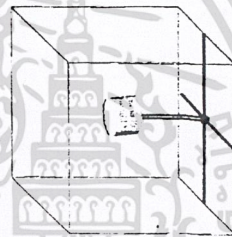

รูปที่ 36 แบบแปลนรูปแบบการมองวัตถุบนแท่นจัดแสดง

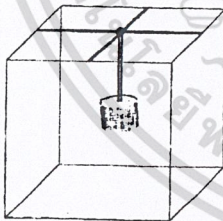
การติดตั้งแท่นจัดแสดง มีอยู่ด้วยกัน 5 ระบบดังนี้

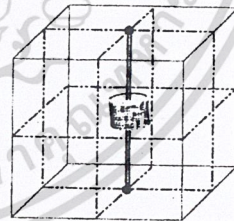
1. ระบบการติดตั้งบนพื้น หรือติดกับพื้น

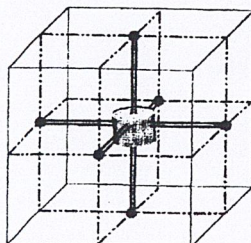
2. ระบบติดผนัง

3. ระบบติดตั้งห้อยจากเพดาน

4. ระบบจึ่งระหว่างพื้นกับเพดาน

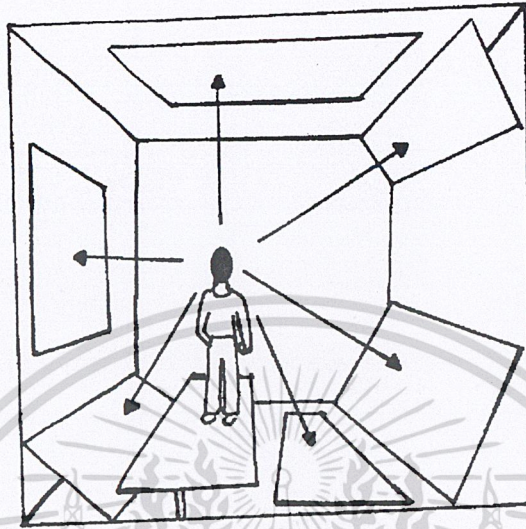
รูปที่ 37 ภาพการติดตั้งแท่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า จัดแสดงแบบต่างๆ ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งยังขอสงวนสิทธิ์ในเนื้อหาและข้อมูลของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ระบบจึ่งระหว่างพื้น เพดาน และผนัง

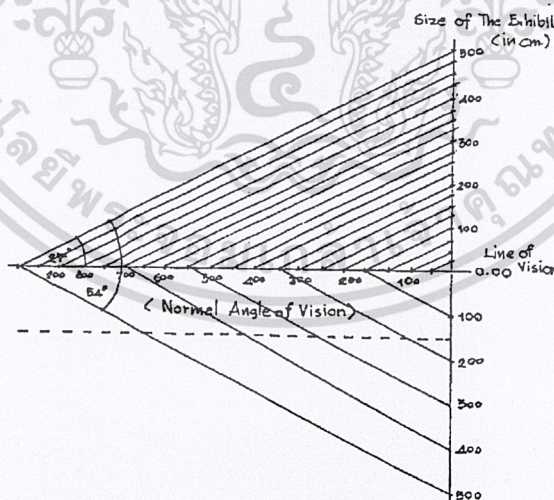
ขอบเขตการมองเห็น

มุมมองที่เห็นได้ชัดของมนุษย์โดยไม่ต้องหันศีรษะอยู่ที่ 40 องศา มุมมองในแนวราบจะกว้างกว่ามุมมองในแนวดิ่ง

รูปที่ 38 ภาพ แสดงขอบเขตการมองเห็นของมนุษย์

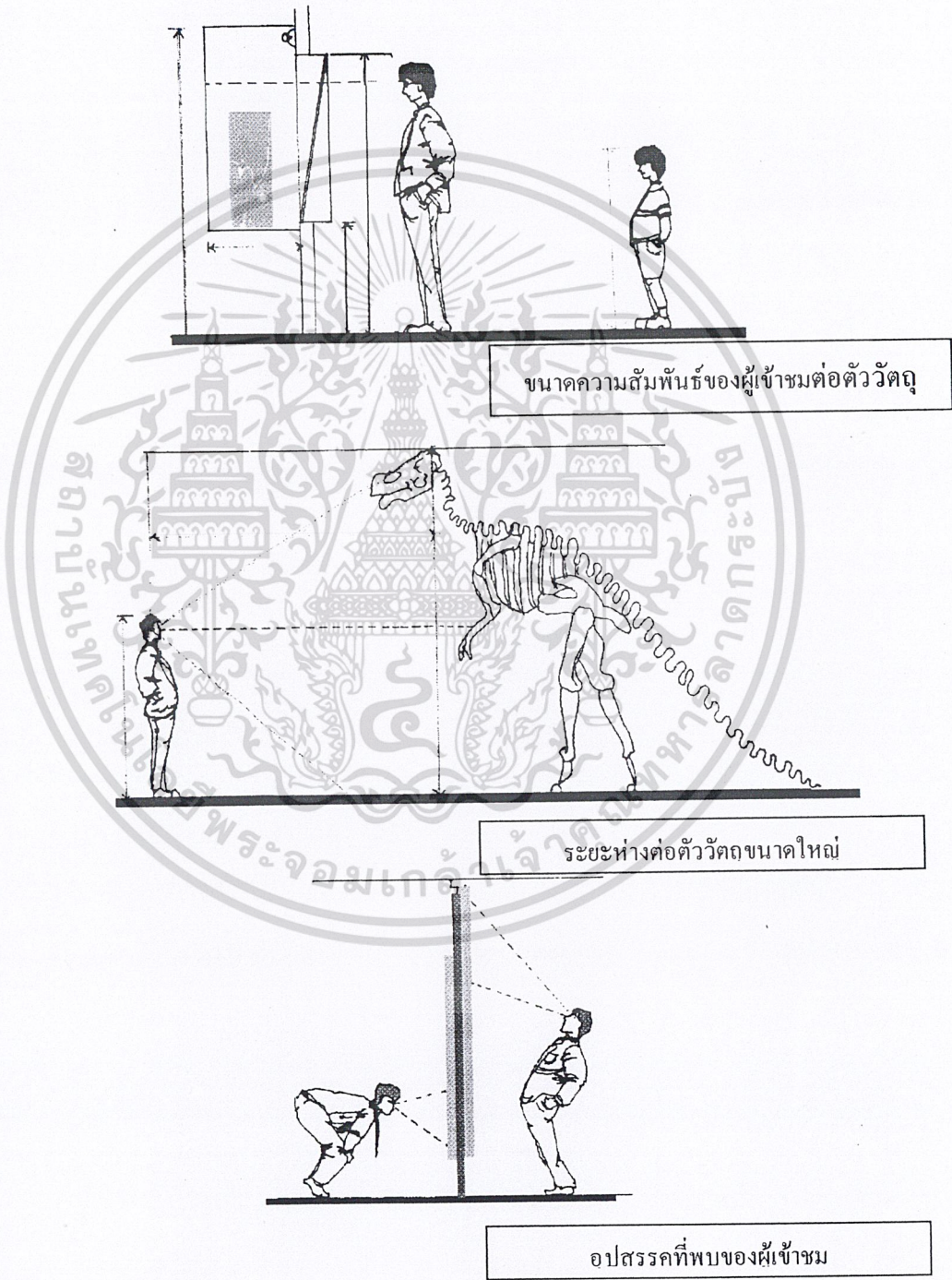
จากภาพแสดงให้เห็นว่ามนุษย์สามารถมองสิ่งต่าง ๆ รอบ ๆ ตัวทั้งทางด้านล่าง และ ด้านบน Architects Data กำหนดมุมมองทางด้านตั้งของมนุษย์ไว้ 27 องศาเหนือระดับสายตา และ 27 องศาใต้ระดับสายตา เป็นมุมมองที่สะดวกสบายที่สุดโดยไม่ต้องก้ม หรือ เงยศีรษะ

รูปที่ 39 แสดงมุมมองวัตถุทางด้านตั้งของมนุษย์สัมพันธ์กับขนาดของวัตถุ

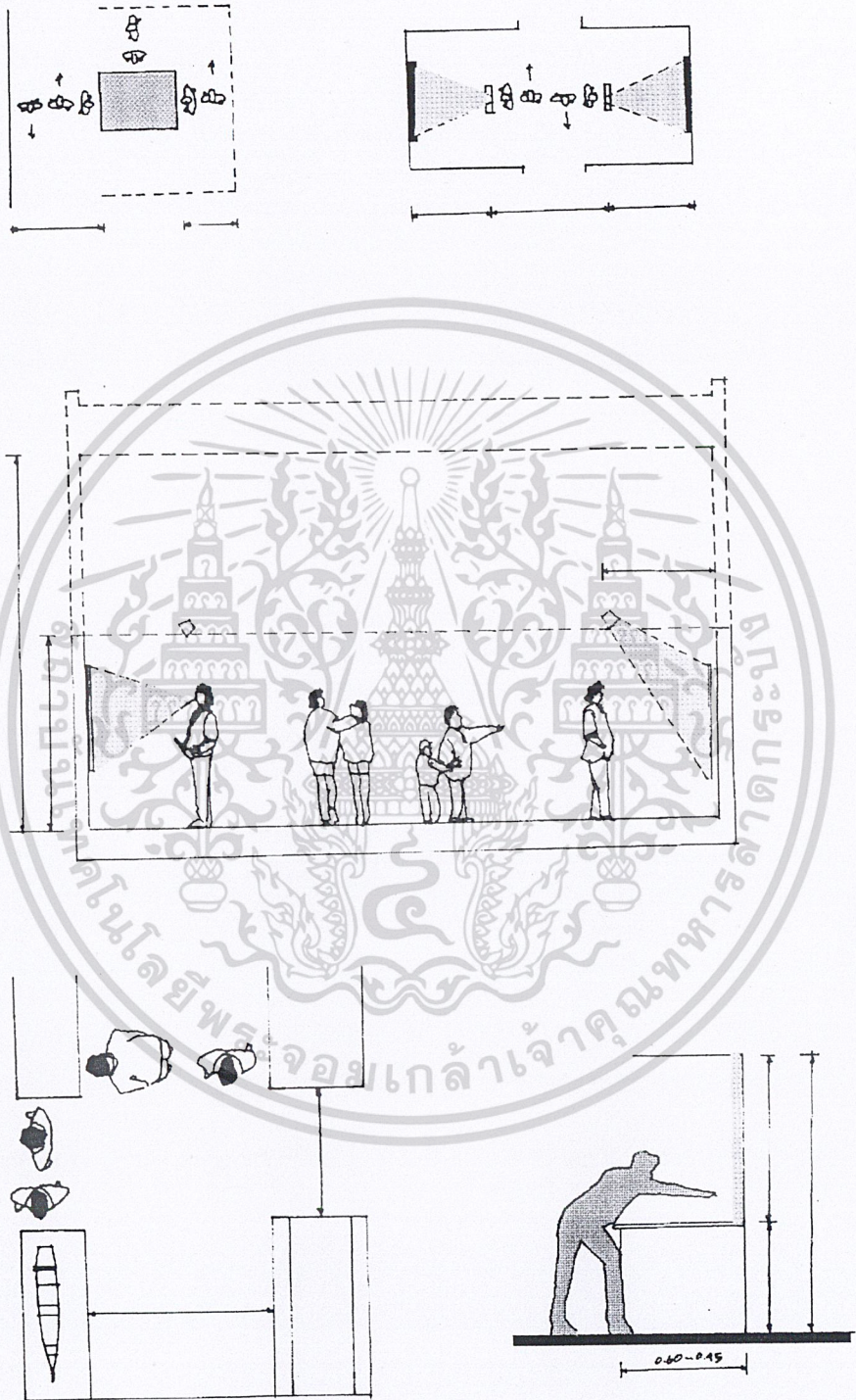
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 40 สัดส่วนการกำหนดระยะในระดับสายตาโดยศึกษาจากผู้เข้าชม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 41 การกำหนดพื้นที่จัดแสดงและทางสัญจร

เอกสาร ARCHITECH DATA สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลักการออกแบบนิทรรศการ

ในการจัดแสดงนิทรรศการ ควรจะยึดหลักการออกแบบ เพื่อดึงดูดสายตาผู้ชม และสร้างสมดุลของโครงสร้างแต่ละส่วน ให้มีความหมายสมบูรณ์ในตัวเอง ดังต่อไปนี้

1. ความเด่น ได้แก่ ความเด่นของเส้น ทิศทาง รูปแบบ รูปร่าง ขนาดและสี
2. ความสมดุล มี 2 แบบ คือ

ก. การจัดแสดงทั้ง 2 ด้านเท่ากัน

ข. การจัดแสดงให้เกิดความสมดุลทางสายตา

3. ความต่อเนื่องกลมกลืนในการจัดแสดง ควรคำนึงถึงดังต่อไปนี้

- กลมกลืนในเรื่องของ เส้น รูปร่าง สี ที่ว่าง

- กลมกลืนในเรื่องของขนาดและทิศทาง

4. สัดส่วน เป็นความสัมพันธ์ของขนาด รูปร่าง และจำนวนขององค์ประกอบต่างๆ ที่จัดวาง ไม่ควรจัดวางวัตถุแน่นจนเกิดความทึบ ซึ่งจะทำให้เกิดความรู้สึกอึดอัด

5. การเน้น ได้แก่

- การเน้นด้วยเส้น คือ การใช้เส้นนำสายตาไปจุดที่ต้องการแสดงให้เห็น

- การเน้นด้วย สี คือ การใช้วัตถุ หรือ ฉากหลัง ที่สะดุดตา อาจใช้สีในกลุ่ม

เดียวกันหรือสีตัดกัน

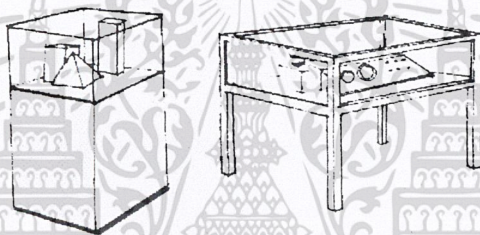
- การเน้นโดยใช้ช่องว่าง คือ การนำวัตถุจัดแสดง ติดตั้งในตำแหน่งที่เด่นเพียงชิ้นเดียวในห้องที่เปิดโล่ง

การออกแบบตู้จัดแสดง

ตู้จัดแสดง เป็นองค์ประกอบสำคัญในห้องแสดงที่ช่วยสร้างความสวยงาม ทันสมัย และดึงดูดความน่าสนใจได้ ชนิดของตู้จัดแสดงสามารถแบ่งตามขนาดและลักษณะการใช้งาน ได้ดังนี้

1. Table Showcase
2. Equipped Showcase with Panels and Drawers
3. Upright Showcase

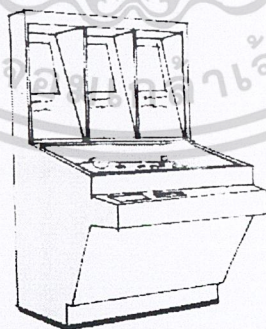
1. Table Showcase

รูปที่ 42 ภาพตู้จัดแสดงแบบเห็นได้รอบด้าน

เป็นแบบที่เหมาะสมสำหรับการจัดแสดงกับวัตถุที่มีขนาดเล็ก เพราะสามารถเห็นรอบด้าน

2. Equipped Showcase with Panels and Drawers

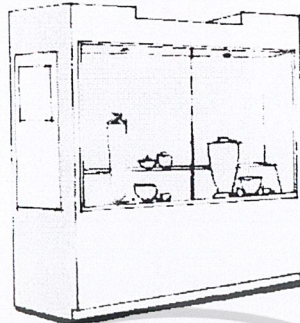

รูปที่ 43 ภาพตู้จัดแสดงแบบมีส่วนประกอบในการนำเสนอ

แบบตู้ชนิดนี้มีส่วนประกอบต่างๆ ที่ช่วยในการนำเสนอวัตถุที่จัดแสดง ตู้แบบนี้สามารถใช้ประโยชน์ได้มาก เพราะใช้เนื้อที่น้อย ในการจัดแสดง

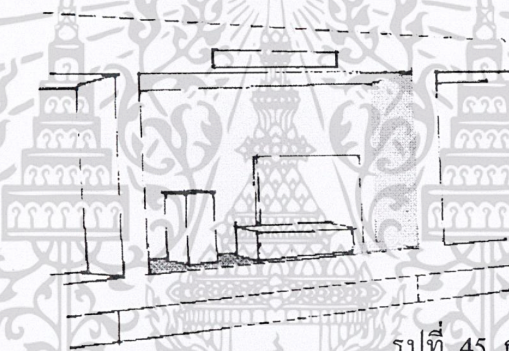
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. Upright Showcase แบ่งได้เป็น 3 หมวดใหญ่ๆ ดังนี้

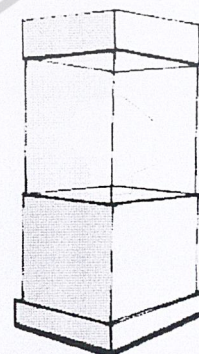
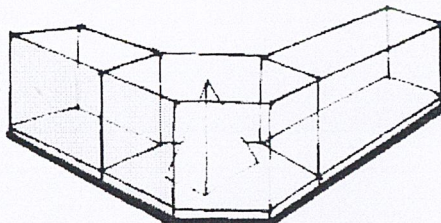
รูปที่ 44 ภาพตู้จัดแสดงแบบ
free standing showcase

- Free Standing Showcase เป็นตู้ขนาดใหญ่ จัดวางวัตถุแสดงได้หลากหลาย อาจแบ่งเป็นชั้นๆ ถ้าด้านหลังปิดทึบอาจใช้เป็นบอร์ดจัดแสดงได้ด้วย

รูปที่ 45 ภาพตู้จัดแสดงตู้แบบ
wall showcase

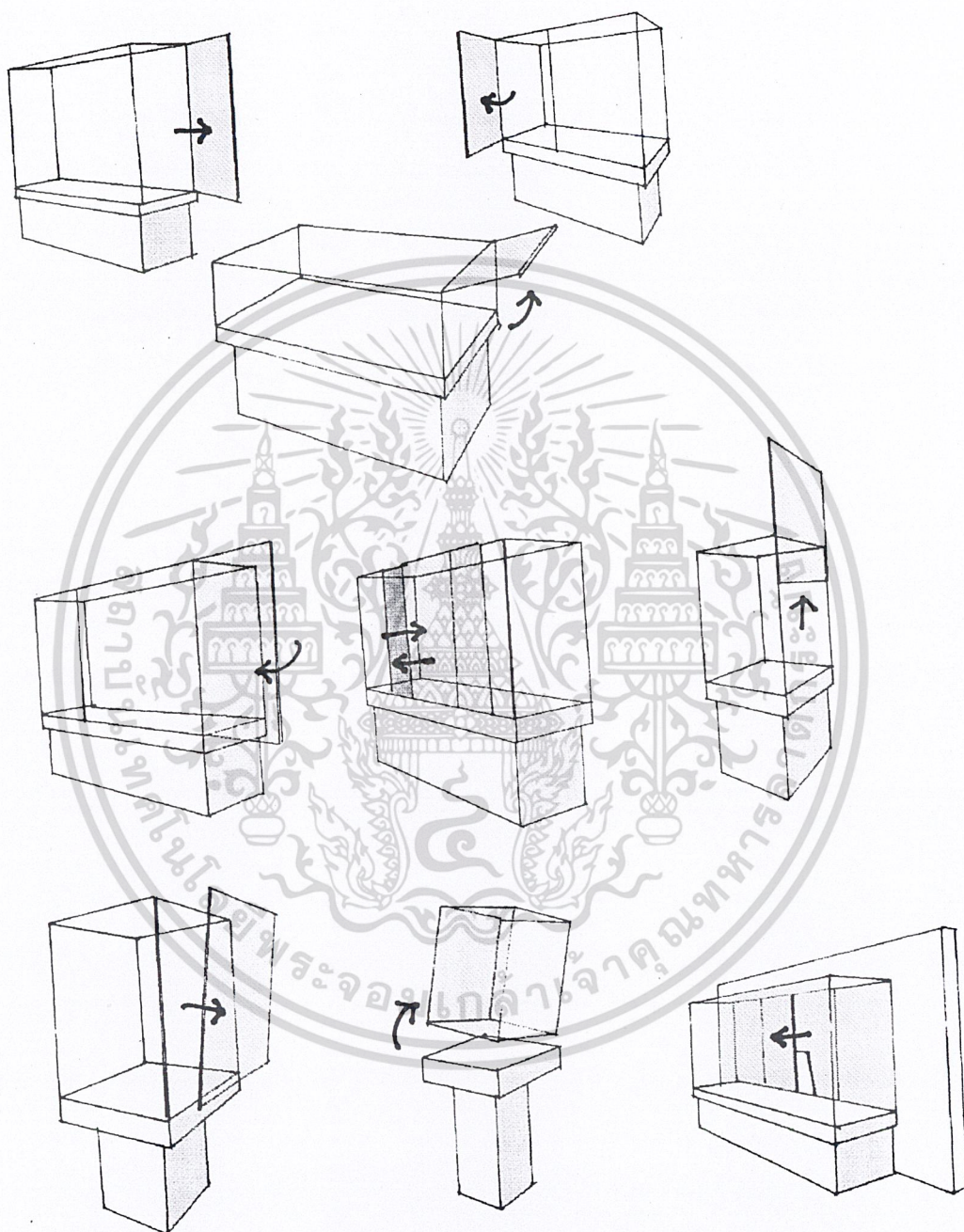
- Wall Show Case เดิมเป็นตู้ที่ใช้จัดแสดงวัตถุที่มีความสูง แต่สามารถใช้วางวัตถุทั่วไปได้ โดยสามารถออกให้ติดตั้งลอยตัว แขนงฝังเก็บผนังได้

รูปที่ 46 ภาพแสดงตู้แบบ insert showcase

- Inset Showcase เป็นตู้ที่จัดวางเป็นกลุ่มอาจอยู่ระดับเดียวกับพื้นหรือเหนือพื้นก็ได้ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
เหมาะสำหรับห้องที่มีผนังเพียงด้านเดียว
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้จัดแสดง มีรูปแบบบานเปิดหลายลักษณะด้วยกัน ขึ้นอยู่กับขนาดและความเหมาะสมกับวัตถุนั้นๆ

รูปที่ 47 ผู้จัดแสดงในแบบต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ป้ายและแผงกันต่าง ๆ ที่ใช้ในการจัดนิทรรศการ

ป้ายเป็นอุปกรณ์อย่างหนึ่งที่ใช้สำหรับแสดงรูปภาพ วัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนผลงานหรือสินค้าที่ใช้ในนิทรรศการ

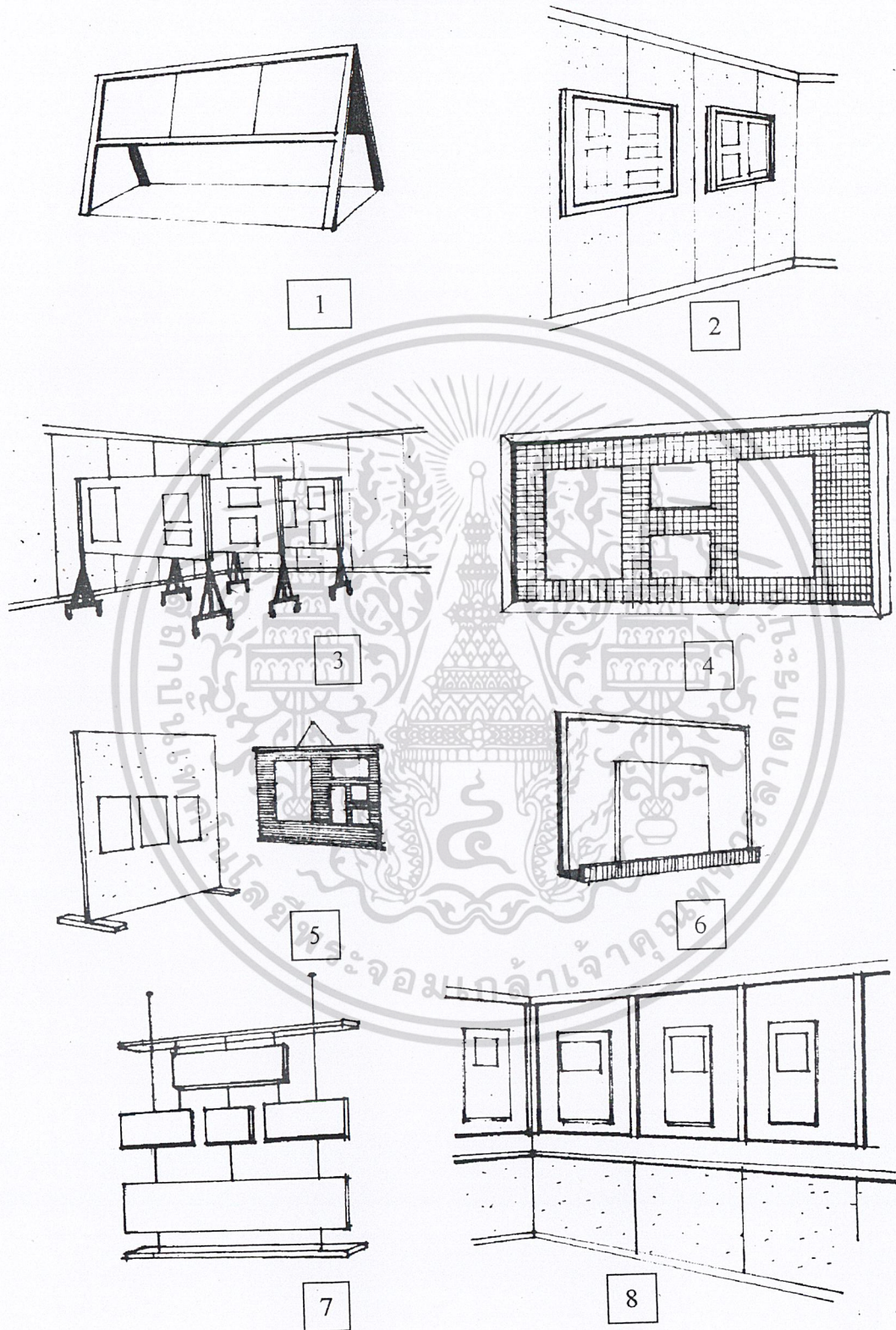
1. ป้ายชนิดถาวร ไม่สามารถเคลื่อนที่ได้ เช่น ป้ายที่ทำติดกับฝาผนังถาวร
2. ป้ายชนิดเคลื่อนย้ายได้ มักจะทำเป็นแผ่นเล็ก ๆ เบาพอที่จะยกไปติดตั้งตามที่ต่าง ๆ
3. ป้ายพับได้ม้วนได้ มีรูปร่างแบบเล่มหนังสือขนาดใหญ่ ใช้พลิกดูทีละแผ่น
4. ป้ายที่ใช้เชือกหรือลวดเป็นโครงสร้างสำหรับจัดแสดงหนังสือ รูปภาพ และวัสดุอื่น ๆ

จากการแบ่งป้ายตามลักษณะข้างต้นแล้ว ยังสามารถแบ่งป้ายตามแบบวัสดุ และลักษณะการติดตั้ง ดังต่อไปนี้ (ส่วนใหญ่เป็นป้ายชนิดเคลื่อนย้ายได้ หรือ พับเก็บได้)

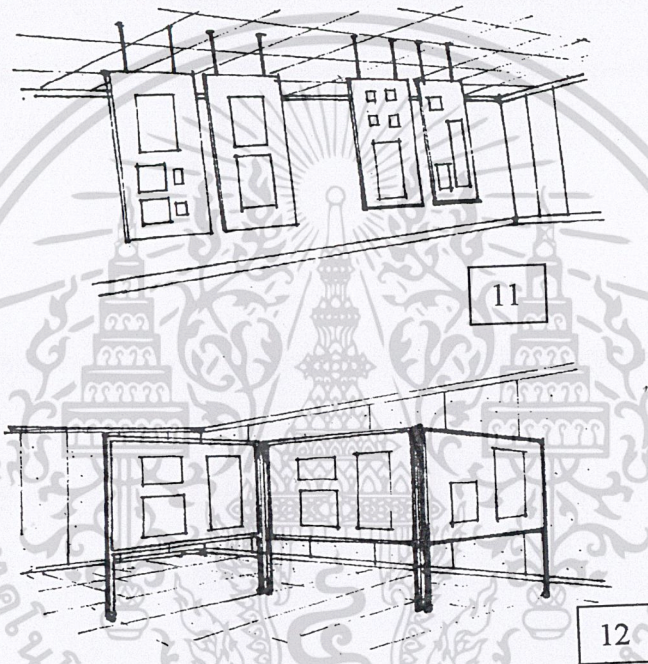
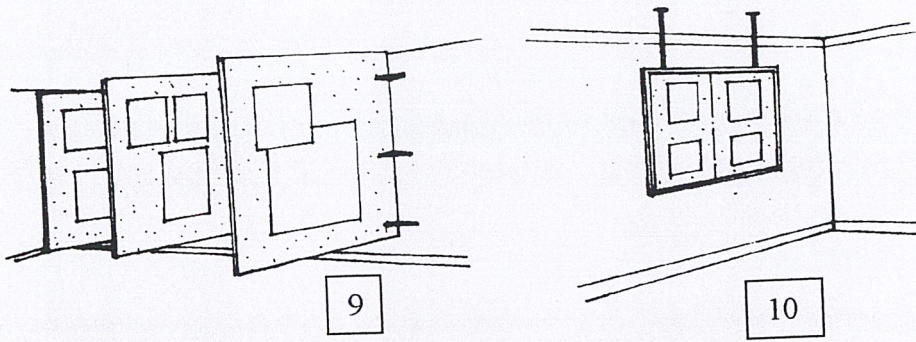
- แบบที่ 1. ป้ายแบบขาตั้ง สามารถเคลื่อนย้ายได้สะดวก
- แบบที่ 2. ป้ายแบบติดผนังหรือแขวนตามกำแพง มักทำจากกระดาษหรือกระดาษชานอ้อย ควรวัดด้วยผ้าติดเสียก่อนแล้วจึงนำไปเข้ากรอบ
- แบบที่ 3. ป้ายแบบแบ่งห้อง ป้ายแบบนี้ นอกจากจะแสดงภาพและเรื่องราวต่าง ๆ ได้ทั้งสองด้าน แล้วยังใช้เป็นที่กันห้องไปในตัวได้ด้วย แต่เพื่อความสะดวกในการเคลื่อนย้ายควรติดล้อเลื่อน
- แบบที่ 4. แผ่นป้ายที่ทำจากตะแกรงเหล็ก อาจใช้ตะแกรงหน้าต่างมุ้งลวดข้อดีของแผ่นป้ายแบบนี้ คือ มีการถ่ายเทของแสงและอากาศ
- แบบที่ 5. ป้ายแบบหาสถานที่หรือเบียดกราวนด์ให้เหมาะสม แล้วจึงนำรูปภาพหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ ติดเข้าไป อาจจะใช้มู่ลี่ไม้ไผ่บังแดดมาทำก็ได้
- แบบที่ 6. ป้ายแบบชั่วคราวใช้กระดาษอัดหรือไม้อัดก็ได้ติดตั้งกับขอบบน ของกระดานดำ
- แบบที่ 7. ป้ายที่ทำจากเชือกหรือลวด โดยมีโครงเป็นไม้สองท่อนด้านบน และล่าง ถ้าเป็นขนาดเล็กก็สามารถดัดเป็นกรอบไม้ก่อน แล้วจึงติดลวดหรือเชือก
- แบบที่ 8. ป้ายแบบถาวรโครงสร้างเป็นหลักหรือไม้ มีบอร์ดสำหรับติดรูป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 48 รูปแบบป้ายและแผงกัน แบบต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบที่ 9. ป้ายแบบติดผนัง สำหรับห้องที่ไม่ต้องการดอกตะปูให้เป็นรอบพูนโดยทำขอบเหล็กมุมบนของเพดานแล้วห้อยเชือกหรือโซ่ลงมารับแผงที่ทำด้วยวัสดุไม่หนักมากนัก แล้วจึงติดรูปบนแผง

แบบที่ 10. ป้ายแบบยื่นออกจากผนังโดยใช้เหล็กฉากยึดป้าย ป้ายจะยื่นออกมาทางขวางดึงดูดความสนใจได้มากขึ้น ป้ายนี้จะติดตามเสาโดยใช้เหล็กฉากยึดส่วนบนและส่วนล่างไว้ เวลาไม่ใช้สามารถถอดเก็บได้ แต่ถ้าห้องนิทรรศการแคบไม่ควรใช้ป้ายแบบนี้เพราะจะทำให้ห้องแคบมากขึ้นและอาจเดินชนกัน

แบบที่ 11. ป้ายแบบห้อยกลางห้อง โดยการติดเหล็กขอไว้ที่เพดานห้องแล้วใช้โซ่ห้อยลงมารับแผงที่ติดขอไว้ ทำให้ดูลอยอยู่กลางอากาศ

แบบที่ 12. ป้ายรูปตัว A ป้ายแบบนี้สามารถจัดได้มากและชวนดู เพราะสามารถออกเอกสารนี้เป็นเอกสารนำสำหรับใช้ในงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไปอนภาคนี้ไปให้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่าแบบให้มีขนาดเท่าใดก็ได้ โดยในชุดเดียวกันจะมีขนาดเท่ากันที่นิยมกันก็คือขนาด 4x8 ฟุต

แสงสว่างในพิพิธภัณฑ์

แสงสว่างจำแนกออกได้ 2 ประเภท ตามคุณสมบัติและการกำเนิดของแสงสว่าง ได้แก่

1. แสงสว่างตามธรรมชาติ
2. แสงสว่างประดิษฐ์
 1. แสงสว่างตามธรรมชาติ สามารถแบ่งวิธีการให้แสงสว่างได้ดังนี้
 - การให้แสงสว่างจากข้างบน
 - การให้แสงสว่างจากด้านข้าง
 - แสงสว่างทางอ้อม
 2. แสงสว่างประดิษฐ์ สามารถควบคุมปริมาณและทิศทางของแสง สี สัน ได้ตามต้องการ

คุณสมบัติของแสง

แสงธรรมชาติ ลักษณะของแสงจะกระจายไม่ทำให้เสียตา และเย็น สัตว์รูปทรง ผิวของวัตถุตามธรรมชาติ แต่จะมีข้อเสียในเรื่องการควบคุมปริมาณของแสง ซึ่งจะเปลี่ยนไปตามฤดู และช่วงเวลา

แสงธรรมชาติ จำแนกได้ 2 แบบ คือ

แสงเหนือ จะมีสีออกน้ำเงิน เยือกเย็น เหมาะสมกับงานจิตรกรรม

แสงใต้ มีสีออกเหลือง แต่เหมาะสมกับงานประติมากรรม

แสงประดิษฐ์

เป็นแสงที่สามารถควบคุมได้ทั้งในปริมาณของแสง ความเข้มของแสง ทิศทาง หรือสี สัน แต่ข้อเสียทำให้สีเปลี่ยนในเรื่องค่าใช้จ่าย

แสงประดิษฐ์ ที่นิยมใช้งานพิพิธภัณฑ์ ได้แก่

แสงไฟฟ้าธรรมดา จะให้ความร้อนและสีแดงกว่าแสงสว่าง

แสงฟลูออเรสเซนต์ ให้แสงใกล้เคียงธรรมชาติที่สุด

การควบคุมแสงสว่าง แบ่งได้ 5 ประเภท ได้แก่

1. การให้แสงสว่างแบบกระจายทั่วไป (Central Defuse)
2. การให้แสงสว่างแบบโดยตรง (Directional Lighting)
3. การให้แสงสว่างแบบโดยทางอ้อม (Indirectional Lighting)
4. การให้แสงแบบเน้นทางตรงมากกว่าทางอ้อม (Semi Directional Lighting)
5. การให้แสงแบบทางตรงและทางอ้อม (Semi Indirectional Lighting)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลักการให้แสงสว่างแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่

1. Direct ให้แสงสว่างแบบทางตรง

การให้แสงสว่างแบบทางตรงถ้าใช้จุดไฟเพียงจุดเดียวจะเกิดเงามาก แต่หากใช้ไฟในหลาย ๆ จุดจะเกิดเงาน้อยลง

2. Indirect เป็นการให้แสงสว่างแบบทางอ้อม

ตัวอย่างเช่น การใช้เพดานเป็นตัวสะท้อนแสง แสงกระจายออกแต่ยังมีเงาเกิดขึ้นอยู่ หากการกระจายแสงโดยผ่านตัวกลางโปร่งแสงเงาแทบไม่เกิดขึ้น

ประเภทของหลอดไฟที่ใช้

1. หลอดฟลูออเรสเซนต์ มีความร้อนน้อย อายุการใช้งานนาน ไม่เหมาะสำหรับการส่องเน้นวัตถุ 3 มิติ
2. หลอดอินแคนเดสเซนต์ มีอยู่หลายประเภทขึ้นอยู่กับชนิดของงาน
3. หลอดทังสเตนฮาโลเจน มีขนาดเล็กให้แสงสีขาวกว่าหลอดอินแคนเดสเซนต์

ภาพประกอบ (Illustration) สำหรับประกอบเรื่องราวในการจัดแสดง

หุ่นและการทำไดโอรามา (model diorama making) นิทรรศการบางครั้งต้องการความเพลิดเพลินและความสะดวกในการชม จำเป็นจะต้องจัดทำหุ่นจำลองประกอบตามความเป็นจริง

อุปกรณ์กลไก (plant) อุปกรณ์กลไกต่าง ๆ ในห้องจัดแสดง เช่น มีเครื่องทำความอบอุ่นในห้องแสดงสำหรับเมืองที่มีอากาศหนาว

โสตทัศนอุปกรณ์ (audio visual) เครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับโสตทัศนศึกษามีอะไรบ้างที่ควรนำมาประกอบการจัดแสดงเพื่อให้ประชาชนเข้าใจเพิ่มขึ้น

การอนุรักษ์ (restoration) การอนุรักษ์เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับวัตถุของพิพิธภัณฑ์ วัตถุบางชิ้นจะต้องทำการรักษาเสียก่อน จึงจะนำออกแสดงได้ เพราะหากวัตถุอยู่ในสภาพที่เสื่อมโทรม ทำให้ประชาชนที่มาชมวิพากษ์วิจารณ์ได้

แสงสว่างในห้องประชุม – บรรยาย มีหลักที่ควรคำนึงถึง 3 ประการ คือ

- การให้แสงสว่างเพื่อทัศนวิสัย เป็นการให้แสงเพื่อบ่งชี้ที่นั่งหรืออ่านสูจิบัตร และไม่ทำให้เกิดเงา
- การให้แสง เพื่อการตกแต่ง เป็นการให้แสงเพื่อให้มองดูโอ่งอ่างไม่จำเกินไป
- การให้แสงเพื่อสร้างอารมณ์ เป็นการให้แสงกระตุ้นให้อารมณ์ต่อผู้ชม เช่น ให้แสงไฟสลัวเปิดหน้าเวที

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระบบเสียงและการควบคุม สามารถแบ่งแยกออกเป็น

1. การควบคุมเสียงจากภายนอกอาคาร

เสียงจากภายนอกเกิดจากที่ตั้งของอาคารสถานที่อยู่ในตำแหน่งที่มีเสียงรบกวน เช่น จราจร ฯลฯ การแก้ปัญหาโดยการปลูกต้นไม้ เห็นตัวช่วยลดเสียงสะท้อนจากภายนอก

2. การควบคุมเสียงภายในอาคาร

เสียงจากภายในอาคารจะเกิดการสะท้อนของเสียงมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับพื้นผิวและมุมสะท้อนของเสียงภายในอาคาร

การป้องกันและช่วยลดเสียงสะท้อนภายในอาคาร ควรคำนึงถึงองค์ประกอบภายในต่อไป

1. พื้น พรมเป็นวัสดุที่ใช้ซับเสียงได้ดีที่สุด
2. ผนัง ใช้วัสดุดูดซับเสียงหรือทำผนัง 2 ชั้น
3. เพดาน ติดตั้ง vertical Baffle เพดานเป็นลักษณะ confer ใช้วัสดุซับเสียง

อากาศและสภาพแวดล้อมภายใน

วัตถุทุกชนิดมักพบสาเหตุของการเสื่อมสภาพเนื่องจากอากาศ ความชื้น ละอองน้ำ เชื้อรา หรือ แมลงที่กัดกินเนื้อวัตถุ

การติดตั้งเครื่องปรับอากาศเป็นวิธีการควบคุมอุณหภูมิภายในได้ดีที่สุด และป้องกันไม่ให้อาคารเสื่อมสภาพ แต่ต้องใช้งบประมาณสูง ในการติดตั้งและดูแลรักษา

ระบบปรับอากาศ แบ่งเป็น 3 ระบบ คือ

1. Unit air conditioner ติดตั้งรวดเร็วไม่ต้องวางท่อต่างในอาคาร
2. Slit System compresses ใวนอกอาคาร
3. Center air conditioning System ใช้น้ำเย็นเป็น Refrigerant ควรมีห้องขนาดใหญ่สำหรับติดตั้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความรู้สึกเกี่ยวกับระยะใกล้ของดี

เมื่อนำดีเข้ามาใช้ในโครงการเดียวกัน โดยใช้ในระยะต่าง ๆ กัน ทำให้เกิดความรู้สึกที่แตกต่างกัน โดยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ

- ระยะหน้า ได้แก่ สีเหลือง แดง ส้ม
- ระยะกลาง ได้แก่ สีส้มแดง เขียว น้ำเงิน
- ระยะหลัง ได้แก่ สีม่วง ม่วงน้ำเงิน

และในแต่ละสียังให้ความรู้สึกแตกต่างกันออกไป เช่น

สีแดง	รุนแรง ตื่นเต้น ร้อนระอุ เห็นชัดเจน กระตุ้นประสาทตาและดึงดูดความสนใจแก่ผู้พบเห็นเมื่อนำมาใช้ร่วมกับสีทองจะแสดงถึงพลังอำนาจ
สีเหลือง	เบิกบาน สว่างสดใส มั่งคั่งสมบูรณ์ กระตุ้นสายตา ไวต่อการมองเห็นของมนุษย์ และเมื่ออยู่ใกล้กับสีอื่น ๆ จะเปล่งพลังข่มสีเหล่านั้น
สีเขียว	สงบ ร่มเย็น มีชีวิตชีวา ถ้าใช้ปริมาณทำให้รู้สึกอุดมสมบูรณ์และช่วยให้ประสาทตาและกล้ามเนื้อผ่อนคลายจากความตึงเครียด
สีส้ม	เร่งเร้า แสบตา กระวนกระวาย โดดเด่น อยู่แนวหน้า
สีม่วง	สงบ ภาควิมิ ถ้าใช้ในปริมาณมาก ๆ และผสมอ่อนลง จะทำให้รู้สึกเศร้า เหงา ผิดหวัง เว้งว้าง และลึกลับน่ากลัว
สีขาว	สะอาดตา บริสุทธิ์ แต่ใช้ปริมาณมากทำให้รู้สึกจืดชืด จำเจ และน่าเบื่อ มีดมิด ลึกลับ เศร้าหมอง น่าเกรงกลัว ความตาย เมื่อใช้กับสีอื่น ๆ จะส่งเสียงอื่นเด่นชัดขึ้น
สีเทา	ธรรมดา เรียบร้อย แก่ชรา แต่ถ้าเป็นเสื้อผ้าจะให้ความรู้สึกสง่างามเข้ากับทุกสี
สีชมพู	แสดงความอ่อนหวานนุ่มนวลและสัญลักษณ์ของความรัก
สีน้ำตาล	หนักแน่นมั่นคง ถ้าใช้ปริมาณมาก หรือเป็นส่วนรวมของภาพทำให้รู้สึกแห้งแล้ง หงอยเหงา

วัสดุในการตกแต่ง สิ่งที่ควรคำนึงถึง ได้แก่

- เป็นวัสดุที่ง่ายต่อการดูแลรักษาทำความสะอาด
- มีพื้นผิวที่ไม่สะท้อนแสง
- มีความปลอดภัย เช่น พื้นไม่ลื่น
- สามารถดูดซับเสียงได้ดี
- แข็งแรงทนความร้อน , กันความชื้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กรณีศึกษาโครงการเปรียบเทียบ (CASE STUDY)

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จังหวัดเชียงใหม่

รูปที่ 49 รูปด้านหน้าพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติจังหวัดเชียงใหม่

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งอยู่ ถนนหุบเปอร์ไฮเวย์ เชียงใหม่-ลำปาง
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50300 โทรศัพท์ (053) 221308 โทรสาร (053) 408568
เวลาทำการ 9:00 – 16:00 น. วันพุธ – วันอาทิตย์

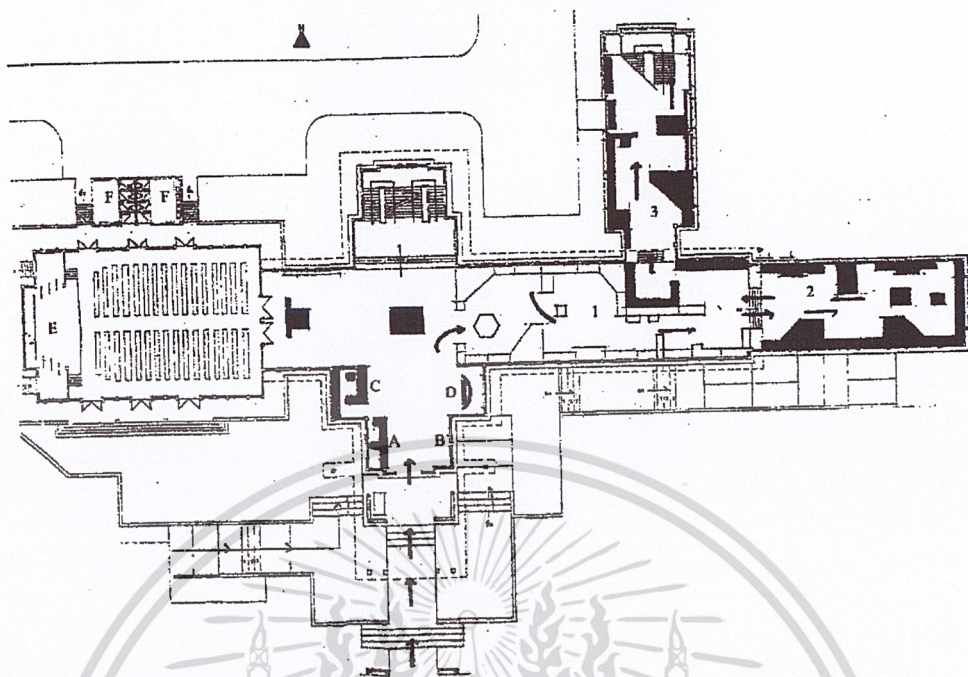
ประวัติความเป็นมาพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จังหวัดเชียงใหม่

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จังหวัดเชียงใหม่ เป็นพิพิธภัณฑสถานระดับภาคที่กรมศิลปากรจัดตั้งขึ้น เพื่อเป็นศูนย์กลางการศึกษา การอนุรักษ์และการบริการข้อมูลทางศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่และภาคเหนือตอนบน หรือที่เรียกว่า “ล้านนา”

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ ลิวิจิตร พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดอาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นอาคารทรงไทยประยุกต์สองชั้น ประดับยอดจั่วด้วยกาแลแบบศิลปะพื้นเมือง พร้อมทอดพระเนตรนิทรรศการถาวรภายในอาคาร เมื่อ 6 กุมภาพันธ์ 2516 และในปี 2539 พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จังหวัดเชียงใหม่ ได้ทำการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดแสดงให้น่าสนใจยิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จังหวัดเชียงใหม่ แบ่งเนื้อหาการจัดการแสดงได้ดังนี้

รูปที่ 50 แบบแปลนพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จังหวัดเชียงใหม่การจัดการแสดงชั้นล่าง

ชั้นล่างประกอบไปด้วยส่วนต่างๆดังต่อไปนี้

- A. ขาบัตร/หนังสือ/ของที่ระลึก
- B. พักคอย/พักผ่อน
- C. จุดฝากของ
- D. ประวัติพิพิธภัณฑ์
- E. ห้องประชุม
- F. ห้องน้ำ

ส่วนการจัดแสดงชั้นล่างแบ่งเป็นส่วนๆ ได้ดังนี้

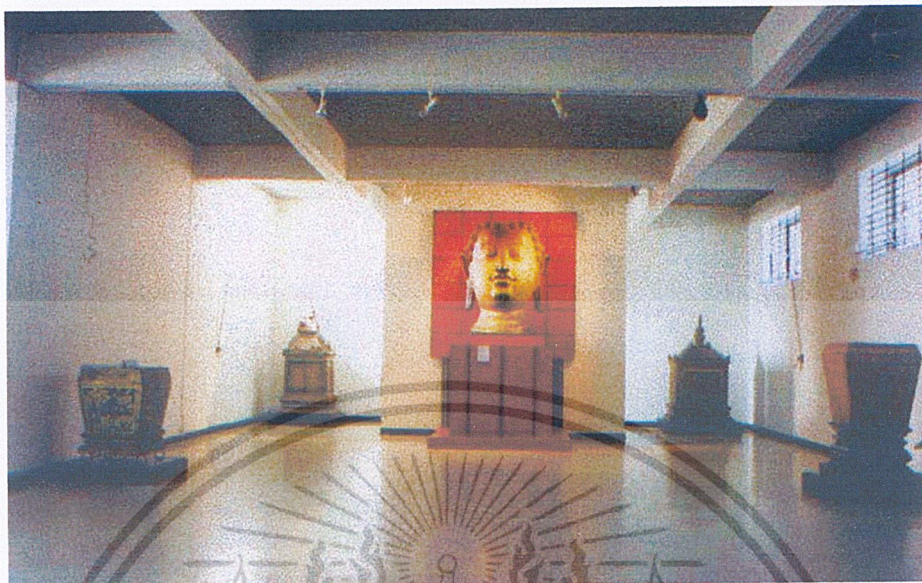
ส่วนจัดแสดงที่ 1 ประกอบด้วย แสดงภูมิหลังแผ่นดินล้านนา เป็นเรื่องราวทางธรณีวิทยา และชีวิตคีดำบรรพ์ ภูมิประเทศและสภาพแวดล้อมของภาคเหนือ การตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ก่อนประวัติศาสตร์ และเผ่าดั้งเดิม และหริภุญไชยรัฐแรกในภาคเหนือ

ส่วนจัดแสดงที่ 2 ประกอบด้วยเรื่องราวประวัติศาสตร์ราชอาณาจักรล้านนา การสถาปนา นครเชียงใหม่ ความรุ่งเรืองและความเสื่อมโทรมของราชอาณาจักร

ส่วนจัดแสดงที่ 3 ประกอบด้วยเรื่องราวของนครเชียงใหม่ได้รัมาอาณาจักรสยาม ตั้งแต่ การกอบกู้เอกราชจากพม่า การตั้งเมืองเมื่อ พ.ศ. 2339 และความสัมพันธ์กับอาณาจักรสยาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพประกอบการจัดแสดงส่วนต่างๆภายในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จังหวัดเชียงใหม่
ชั้นล่าง

รูปที่ 51 ภาพบริเวณโถงกลาง บริเวณหน้าทางเข้าห้องประชุม

รูปที่ 52 ภาพบริเวณการจัดแสดงเรื่องธรณวิทยาเป็นทางเข้าสู่การจัดแสดงที่ 1-2-3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

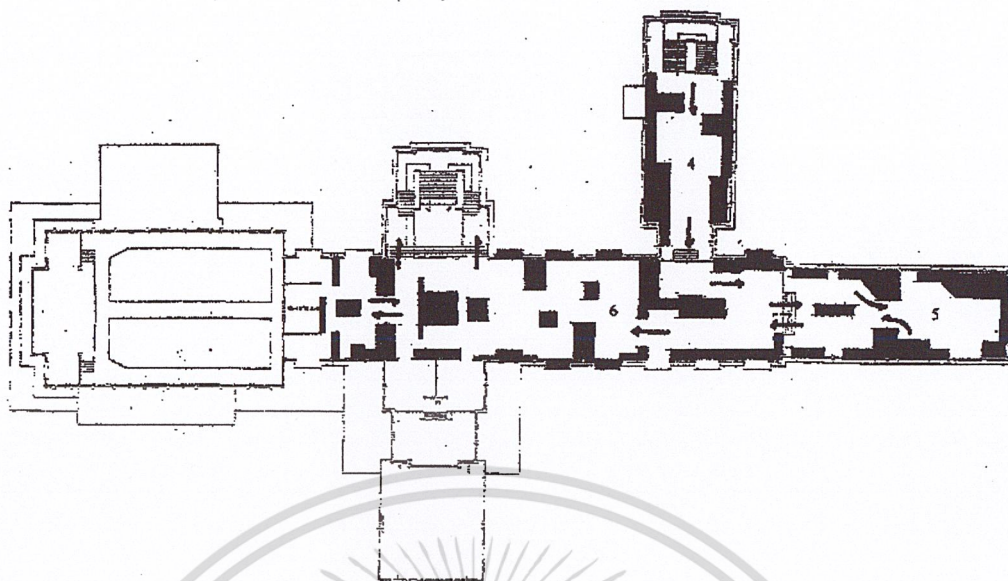

รูปที่ 53 ภาพบริเวณการจัดแสดงเรื่องภูมิประเทศ และสมัยก่อนประวัติศาสตร์

รูปที่ 54 ภาพบริเวณการจัดแสดงเรื่องราวอาณาจักรล้านนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 55 แบบแปลนการจัดแสดงชั้นบน

ชั้นบนประกอบไปด้วยส่วนต่างๆ ดังต่อไปนี้

ส่วนการจัดแสดงที่ 4 ประกอบด้วย เรื่องราวการค้าและเศรษฐกิจระยะแรกระหว่าง พ.ศ. 2339-2463 และระยะที่สอง ระหว่าง พ.ศ. 2467-2482

ส่วนการจัดแสดงที่ 5 ประกอบด้วย เรื่องราวการดำรงชีวิตและการพัฒนาทางสังคม เช่น การเกษตรกรรม และอุตสาหกรรม การเงิน การธนาคาร การศึกษา และการสาธารณสุข

ส่วนการจัดแสดงที่ 6 ประกอบด้วย เรื่องวิวัฒนาการของศิลปกรรมล้านนา และศิลปะในประเทศไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพประกอบการจัดแสดงส่วนต่างๆภายในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จังหวัดเชียงใหม่

2. ชั้นบน

รูปที่ 56 ภาพบริเวณการจัดแสดงเรื่องการเสด็จประพาสของราชวงศ์จักรี

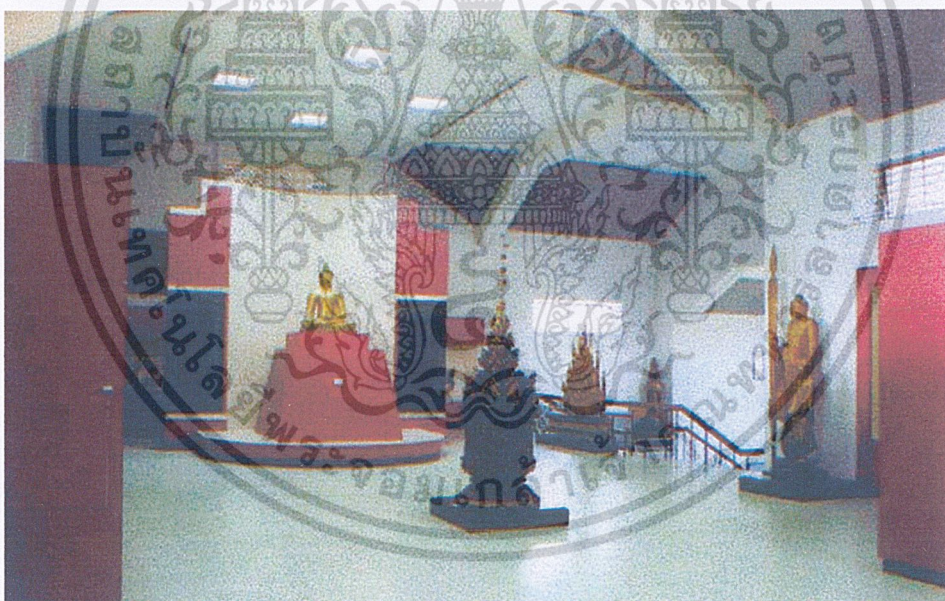

รูปที่ 57 ภาพบริเวณการจัดแสดงเรื่องการดำรงชีวิตและพัฒนากิจการทางสังคม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 58 ภาพบริเวณการจัดแสดงเรื่องการเงินการธนาคารความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

รูปที่ 59 ภาพบริเวณการจัดแสดงเรื่องศิลปกรรมล้านนาและศิลปะในประเทศไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กรณีศึกษาโครงการเปรียบเทียบ (CASE STUDY)

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จังหวัดปราจีนบุรี

รูปที่ 60 อาคาร พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จังหวัดปราจีนบุรี

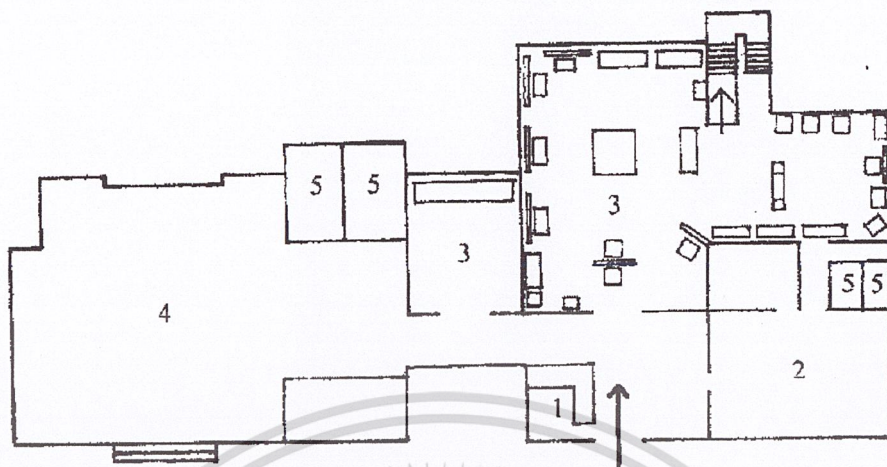
พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จังหวัดปราจีนบุรี ตั้งอยู่ อำเภอเมืองจังหวัดปราจีนบุรี 2500
โทร. (037) 211586

ประวัติความเป็นมาพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จังหวัดปราจีนบุรี

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จังหวัดปราจีนบุรี เป็นพิพิธภัณฑ์ ประเภทประวัติศาสตร์ โบราณคดีที่จัดตั้งเพื่อจัดแสดง และ รวบรวมศิลปโบราณวัตถุที่ได้จากแหล่งโบราณคดีในจังหวัด ปราจีนบุรี และในภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทย ในเขตจังหวัดสระแก้ว นครนายก ฉะเชิงเทรา ตราด และ ระยอง เป็นอาคาร สองชั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จังหวัดปราจีนบุรี แบ่งเนื้อหาการจัดแสดงได้ดังนี้

แบบแปลน การจัดแสดงชั้นที่ 1

ชั้นล่าง ประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ขายตั๋ว/ขายหนังสือ/ของที่ระลึก
2. สำนักงาน
3. ห้องจัดแสดงศิลปโบราณคดีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
4. ห้องประชุม
5. ห้องน้ำ

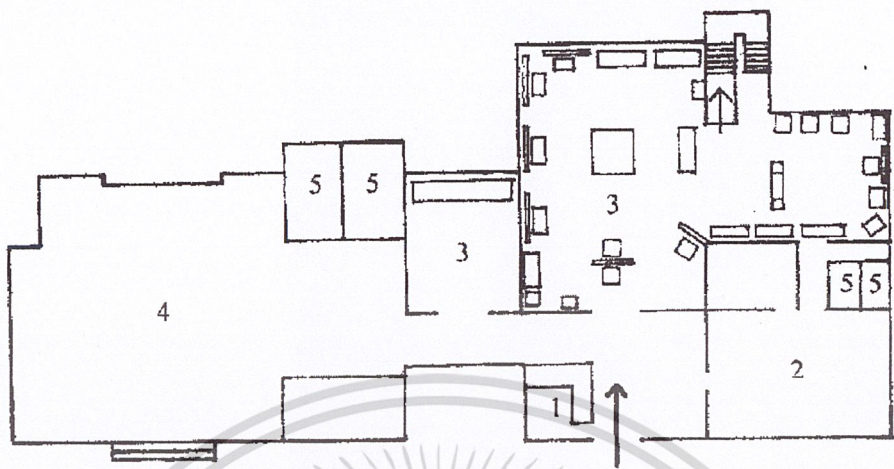
ภาพประกอบการจัดแสดงส่วนต่างๆภายในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จังหวัดปราจีนบุรี

1. ชั้นล่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ 61 ภาพบริเวณทางเข้าสู่การจัดแสดง ศิลปโบราณคดีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โยชนด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จังหวัดปราจีนบุรี แบ่งเนื้อหาการจัดแสดงได้ดังนี้

แบบแปลน การจัดแสดงชั้นที่ 1

ชั้นล่าง ประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังต่อไปนี้

- 1. ขยายตัว/ขยายหนังสือ/ของที่ระลึก
- 2. สำนักงาน
- 3. ห้องจัดแสดงศิลปโบราณคดีภาคตะวันออก
- 4. ห้องประชุม
- 5. ห้องน้ำ

ภาพประกอบการจัดแสดงส่วนต่างๆภายในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จังหวัดปราจีนบุรี

1. ชั้นล่าง

รูปที่ 61 ภาพบริเวณทางเข้าสู่การจัดแสดง ศิลปโบราณคดีภาคตะวันออก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อการเผยแพร่เท่านั้น ไม่ควรนำเอกสารนี้ไปใช้ในการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

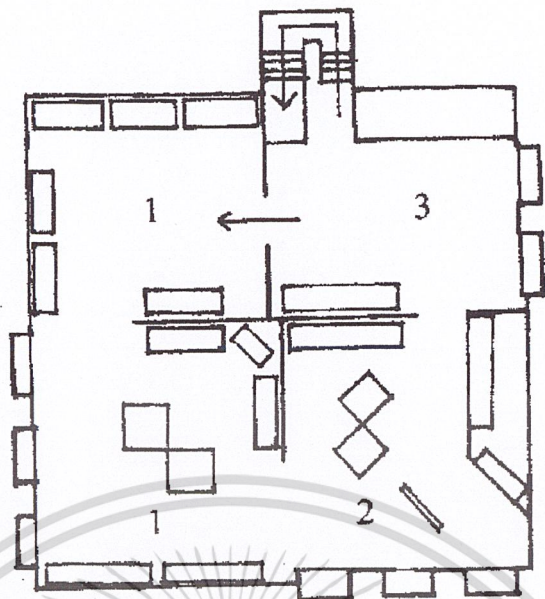

รูปที่ 62 ภาพการจัดแสดงศิลปโบราณคดีภาคตะวันออก

รูปที่ 63 รูปแบบลักษณะการจัดแสดงในส่วนของทับหลัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบแปลนการจัดแสดงชั้นบน

ชั้นบนประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังต่อไปนี้

- 1. ศิลปะในประเทศไทย
- 2. โบราณคดีไดโนเสาร์
- 3. สมัยก่อนประวัติศาสตร์

ภาพประกอบการจัดแสดงส่วนต่างๆภายในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จังหวัด

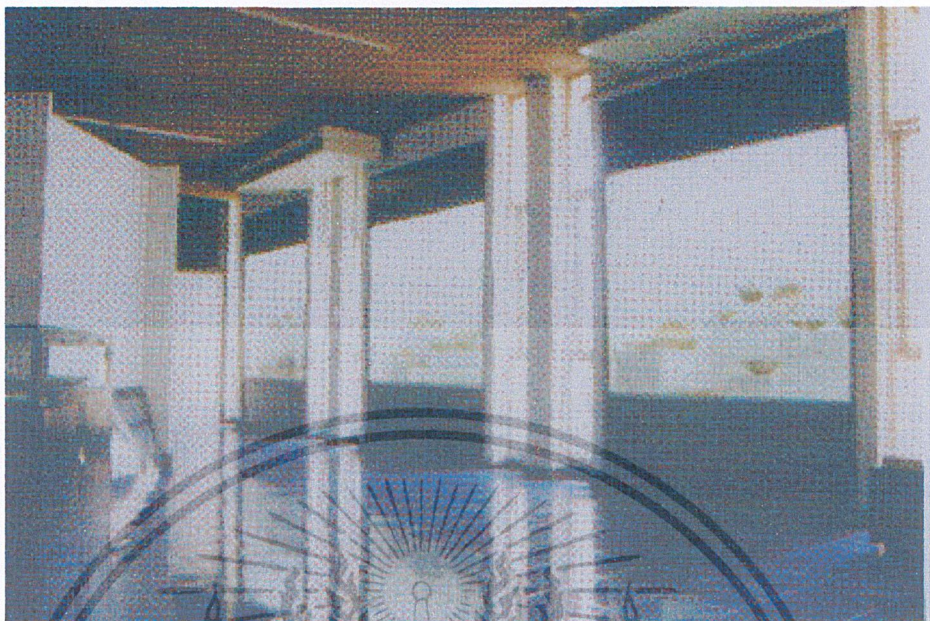
ปราจีนบุรี

2. ชั้นบน

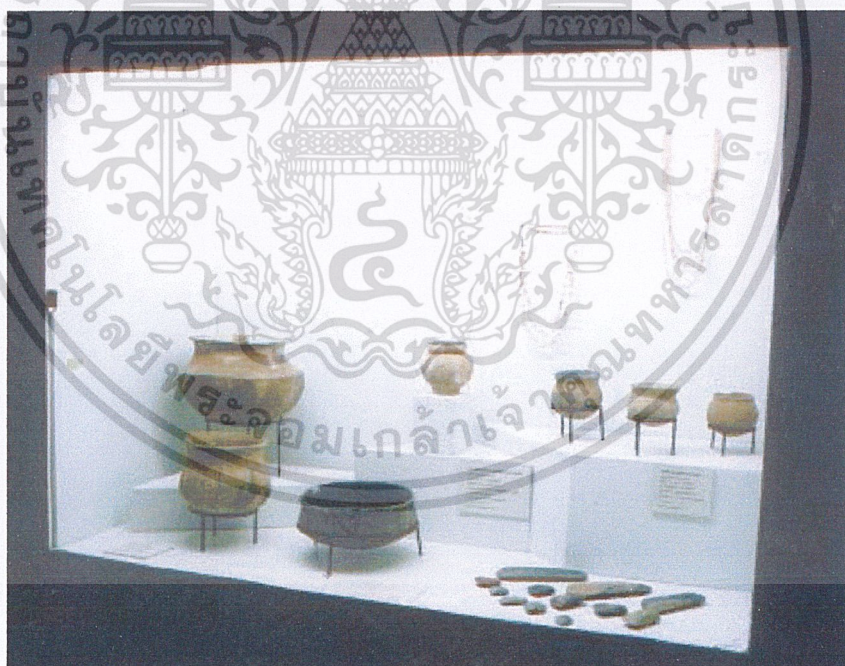

รูปที่ 65 ภาพบริเวณส่วนจัดแสดงศิลปะในประเทศไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์หรือการเขียนเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 66 บริเวณส่วนการจัดแสดงวัตถุโบราณคดีได้นำ

รูปที่ 67 รูปแบบ การจัดวางวัตถุโบราณภายในตู้จัดแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กรณีศึกษาโครงการเปรียบเทียบ (CASE STUDY)

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จังหวัดร้อยเอ็ด

รูปที่ 68 ภาพด้านหน้าพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จังหวัดร้อยเอ็ด

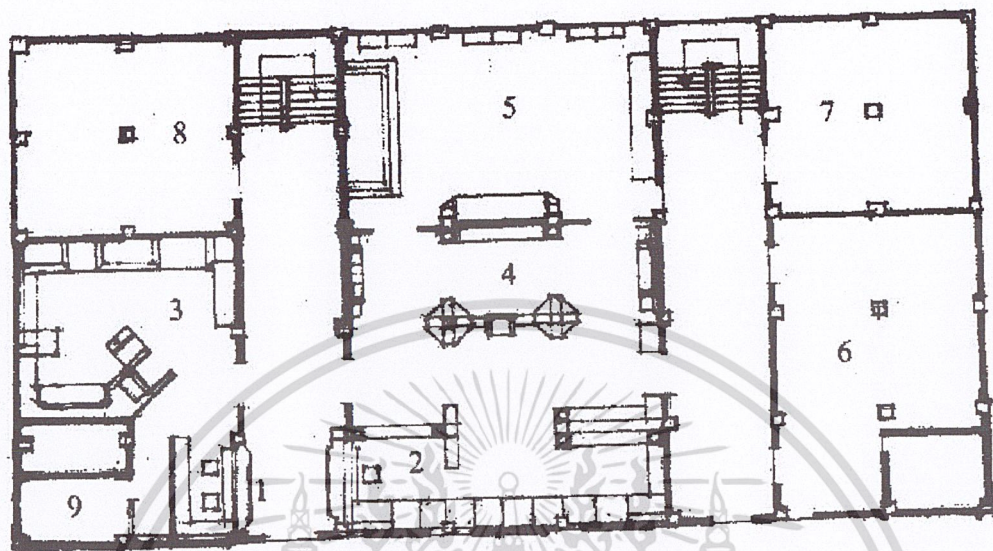
พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จังหวัดร้อยเอ็ด ตั้งอยู่ ถนนเพลินจิต ตำบลในเมือง
จังหวัดร้อยเอ็ด 54000 โทร. (043) 514-456
เวลาทำการ 9:00 – 16:00 น. วันพุธ – วันอาทิตย์

ประวัติความเป็นมาพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จังหวัดร้อยเอ็ด

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จังหวัดร้อยเอ็ด จัดว่าเป็นพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติประจำเมือง เป็นสถานที่จัดแสดงและเรื่องราวเกี่ยวกับจังหวัดนี้ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จังหวัดร้อยเอ็ด จัดตั้งขึ้นตามคำริของท่านศาสตราจารย์ ดร.ก่อ สวัสดิ์พาณิชย์ ในอันที่จะเป็นพิพิธภัณฑ์ ศิลปหัตถกรรมอีสาน โดยเฉพาะผ้าไหม และผ้าพื้นเมือง ต่อมากรมศิลปากร ได้ปรับปรุงเพิ่มเติมเนื้อหาเกี่ยวกับจังหวัดในด้านต่างๆ ตั้งแต่ 2536-2540 ทั้งนี้ได้เปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดแสดงโดยมีการทำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่ ได้แก่ระบบสารสนเทศ การทำหุ่นจำลอง และฉากชีวิตต่างๆเข้ามาประกอบการนำเสนอเรื่องราว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จังหวัดร้อยเอ็ด แบ่งเนื้อหาการจัดการแสดงได้ดังนี้

รูปที่ 69 แบบแปลนการจัดการแสดงชั้นที่ 1

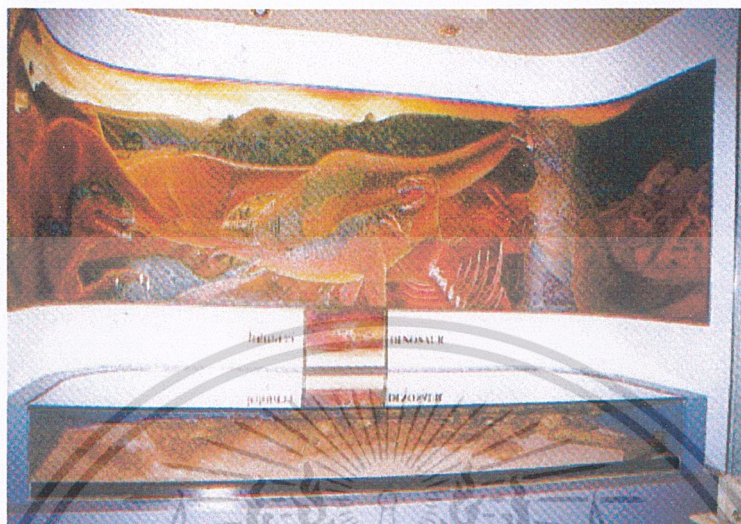
ชั้นที่ 1 ประกอบไปด้วยส่วนต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ขยายบัตร
2. ขยายหนังสือ/ของที่ระลึก
3. ห้องภูมิศาสตร์และทรัพยากรวิทยา
4. ห้องแนะนำเมืองร้อยเอ็ด
5. ห้องบุคคลสำคัญ
6. สำนักงาน
7. ห้องสมุด
8. ห้องคลัง
9. ห้องน้ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพประกอบการจัดแสดงส่วนต่างๆภายในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จังหวัดร้อยเอ็ด

1. ชั้นที่1

รูปที่ 70 ภาพบริเวณการจัดแสดงเรื่องภูมิศาสตร์-ทรัพยากรธรณี

รูปที่ 71 ภาพบริเวณห้องแนะนำเมืองร้อยเอ็ดมีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประกอบ

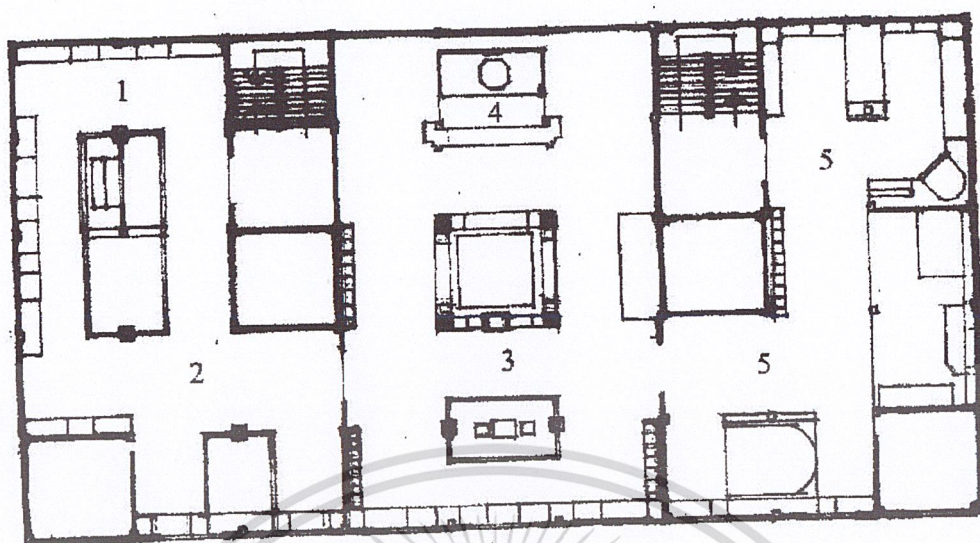
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 72 ภาพบริเวณภายในห้องบุคคลสำคัญของจังหวัดร้อยเอ็ดและศิลปินแห่งชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 73 แบบแปลนการจัดแสดง ชั้นที่ 2

ชั้นที่ 2 ประกอบไปด้วยส่วนต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. สมัยก่อนประวัติศาสตร์
2. สมัยวัฒนธรรมทราวดี
3. สมัยวัฒนธรรมลพบุรี
4. ห้องจัดแสดงเครื่องทองสมัยลพบุรี
5. ห้องจัดแสดงสมัยอยุธยา

ภาพประกอบการจัดแสดงส่วนต่างๆภายในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จังหวัดร้อยเอ็ด

2. ชั้นที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสาร
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้ง

ระโยชน์ด้านการค้า
ซึ่งมีการนำไปใช้

รูปที่ 74 ภาพภายในตู้จัดแสดงสมัยก่อนประวัติศาสตร์

รูปที่ 75 ภาพบริเวณภายใน ห้องจัดแสดงสมัยวัฒนธรรมลพบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งรูปที่ 76 ภาพบริเวณภายในห้องจัดแสดงสมัยอยุธยา-รัตนโกสินทร์

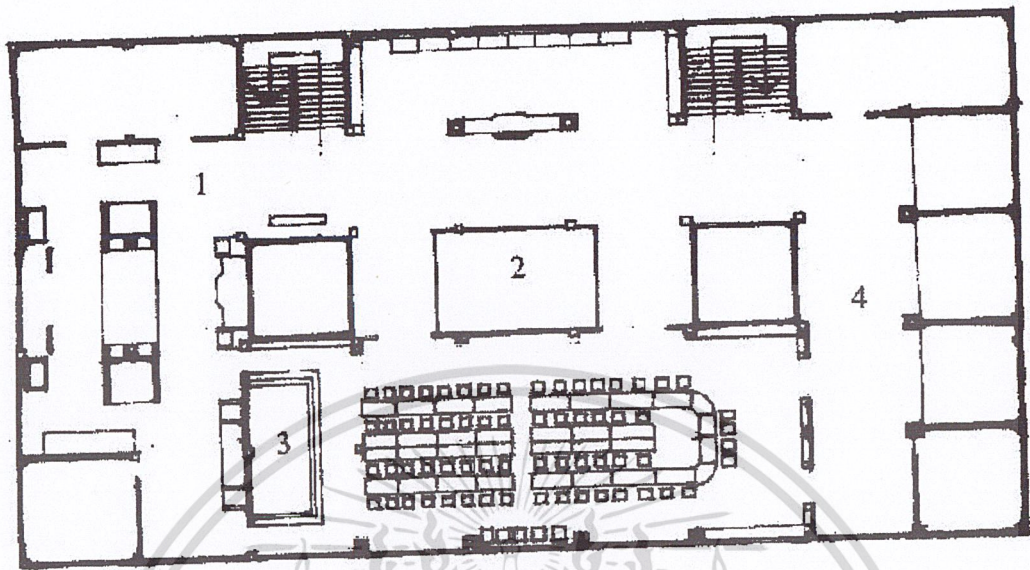

รูปที่ 77 ตู้จัดแสดงภายในห้องจัดแสดงสมัยอยุธยา-รัตนโกสินทร์

รูปที่ 78 ภาพบริเวณภายในตู้จัดแสดงสมัยอยุธยา-รัตนโกสินทร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 79 แบบแปลนการจัดแสดง ชั้นที่ 3

ชั้นที่ 3 ประกอบไปด้วยส่วนต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. การจัดแสดงเรื่องผ้าและวิถีชีวิต
2. การจัดแสดงเรื่องประเพณีบุญพระเวศ
3. ห้องประชุม
4. การจัดแสดงเรื่องวิถีชีวิตความเป็นอยู่

ภาพประกอบการจัดแสดงส่วนต่างๆภายในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จังหวัดร้อยเอ็ด

3. ชั้นที่ 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่เผยแพร่เพื่อใช้ในการเรียนการสอนเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น หากมีข้อสงสัยหรือต้องการข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 80 ภาพบริเวณส่วนจัดแสดงเรื่องผ้าแสดงเครื่องมือการทอผ้า

รูปที่ 81 ภาพการจัดแสดง ผ้าแบบต่างๆที่เป็นเอกลักษณ์เด่นของจังหวัด

รูปที่ 82 ภาพการจัดแสดงหุ่นจำลองเรื่อง ประเพณีบุญผะเหวดเป็นประเพณีประจำจังหวัด
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

การศึกษารายละเอียดของโครงการ

3.1 สถานที่ตั้ง

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ รามคำแหง

ตั้งอยู่ ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ

-อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ และอำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่

ทิศใต้

-อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร อำเภอบางระกำ จังหวัด

พิษณุโลก

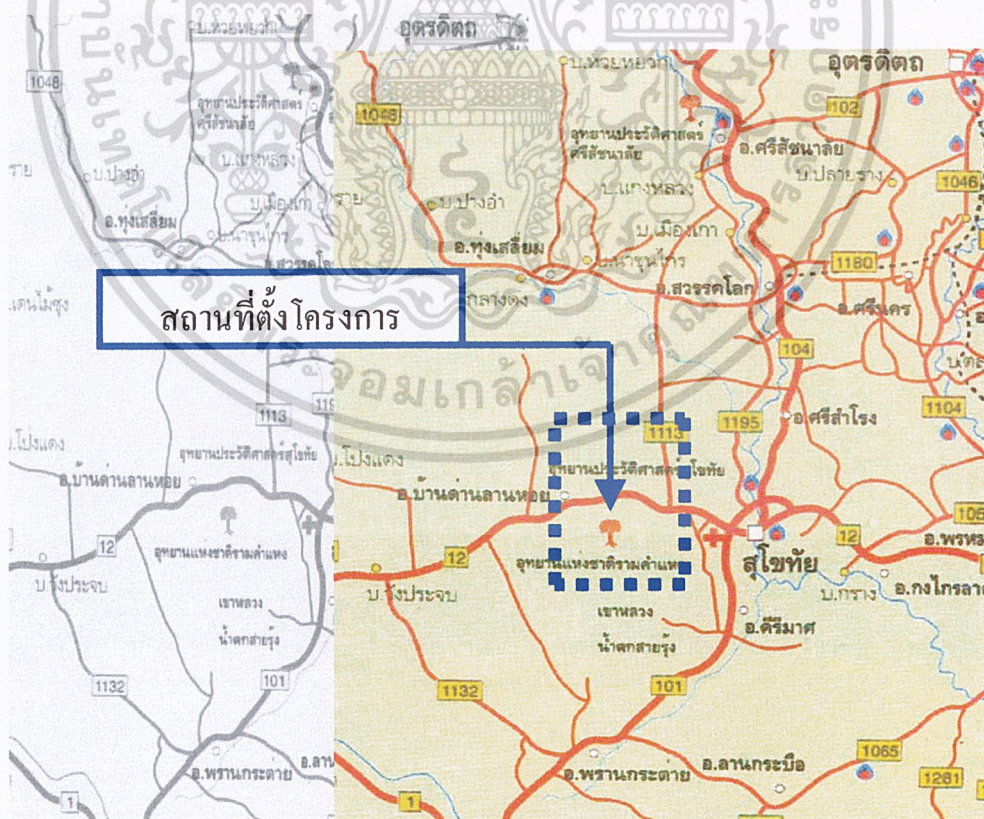
ตะวันออก

-อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก และอำเภอพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์

ตะวันตก

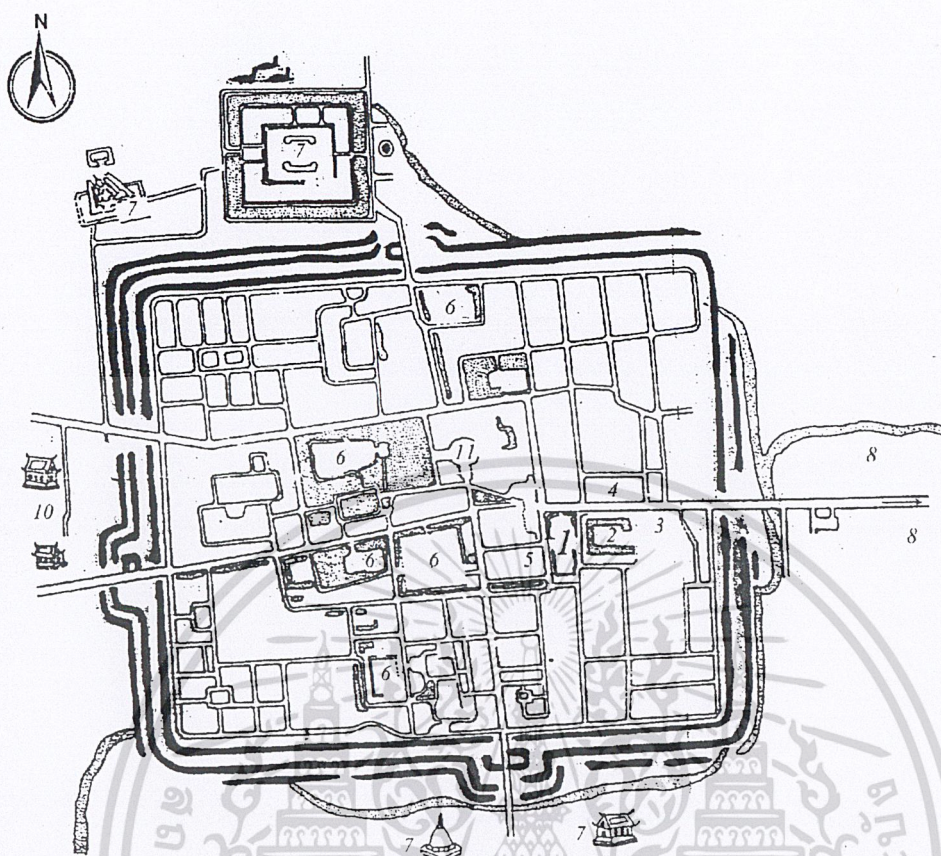
-อำเภอเมืองตาก และอำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก และอำเภอเถินจังหวัด

ลำปาง

รูปที่ 83 แสดงสถานที่ตั้งโครงการ

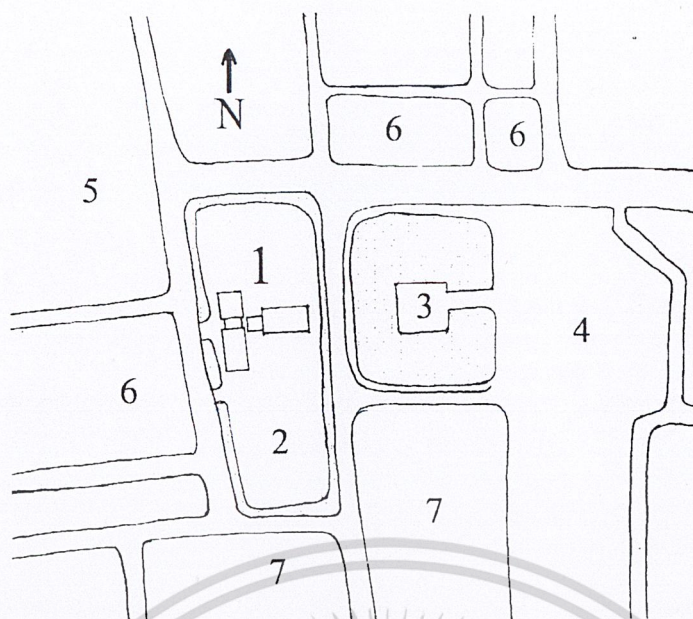
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานภายในเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 84 ผังแสดงที่ตั้งโครงการ

- 1.พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติรามคำแหง
- 2.วัดตะพังทอง
- 3.ตลาด
- 4.บริเวณเขารัดจักรยาน - จักรยานยนต์
- 5.ร้านค้าอาหาร - ของที่ระลึก
- 6.โบราณสถานด้านในกำแพง
- 7.โบราณสถานด้านนอกกำแพงด้านทิศเหนือ
8. โบราณสถานด้านนอกกำแพงด้านทิศใต้
9. โบราณสถานด้านนอกกำแพงด้านทิศตะวันออก
10. โบราณสถานด้านนอกกำแพงด้านทิศตะวันตก
11. อนุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 85 แสดงผังที่ตั้งบริเวณใกล้เคียงกับโครงการ

1. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง
2. บ้านพักภายในโครงการ
3. วัดตะพังทอง
4. ตลาด
5. โบราณสถานภายในอุทยานประวัติศาสตร์
6. ร้านค้าอาหาร – ของที่ระลึก
7. บ้านพักอาศัยภายนอกโครงการ

สภาพแวดล้อมของโครงการ

บริเวณที่ตั้งของโครงการอยู่ในเขตอุทยานประวัติศาสตร์และส่วนพื้นที่ในพิพิธภัณฑ์สถานมีคูน้ำล้อมรอบ ในส่วนพื้นที่ของผังบริเวณมีการจัดนิทรรศการกลางแจ้ง พื้นที่ภายนอกอาคารมีการปลูกต้นไม้ ดอกไม้ จัดสวน มีที่นั่งพักผ่อน และร้านค้าขายเครื่องดื่มและบริการ ซึ่งเป็นบรรยากาศที่ร่มรื่นและสงบเงียบ

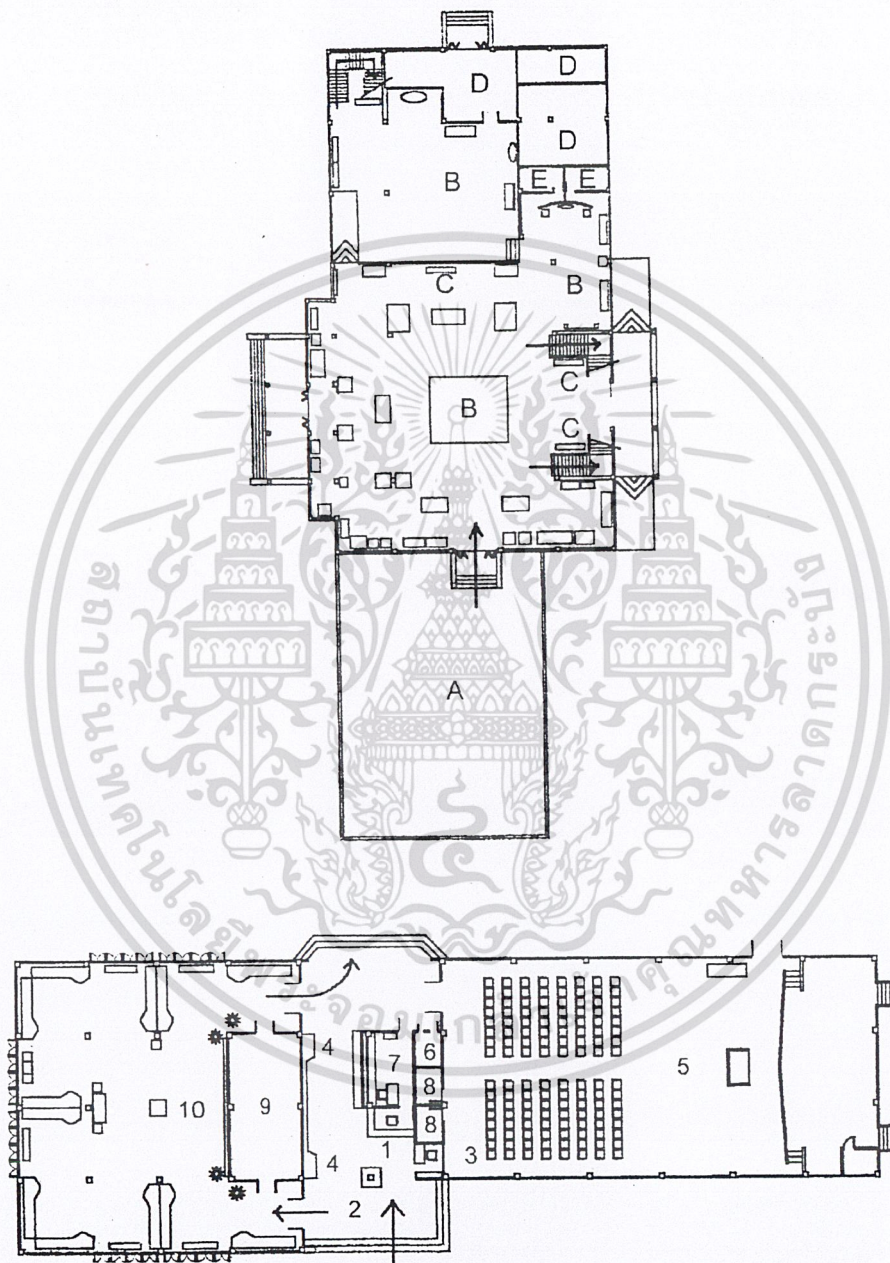
การคมนาคม

เส้นทางหลักที่สามารถเข้าสู่โครงการมีอยู่ 2 เส้นทางคือ เส้นทางแรก จะเป็นเส้นทางที่มาจากตัวเมืองสุโขทัยมาทางถนนจรดวิถีถ่องเข้าสู่เขตอุทยานประวัติศาสตร์ อีกทางหนึ่งเป็นถนนตัดผ่านกำแพงเมืองทางด้านทิศเหนือ ปัญหาด้านการจราจรมีน้อยมาก จะมีเพียงช่วงเช้าและเย็นเพราะสถานที่ตั้งโครงการอยู่ใกล้กับตลาด ทางด้านทิศตะวันออกของโครงการแต่ไม่ถึงกับติดขัดมากมีการนำไปใช้

3.2 ลักษณะทางสถาปัตยกรรม

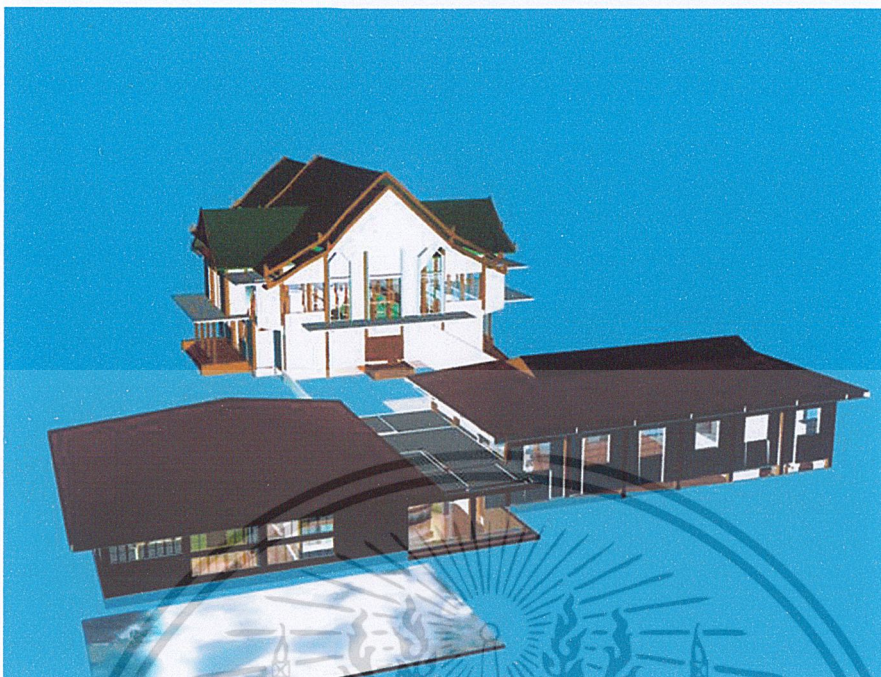
ประกอบด้วยอาคาร 2 หลังคือ

1. อาคารลายสือไท
2. อาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ รามคำแหง

รูปที่ 86 แปลนของอาคารลายสือไท และอาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 87 ทศนียภาพ อาคารทั้ง สองหลังทางด้าน ทิศตะวันตก(ทางเข้า)

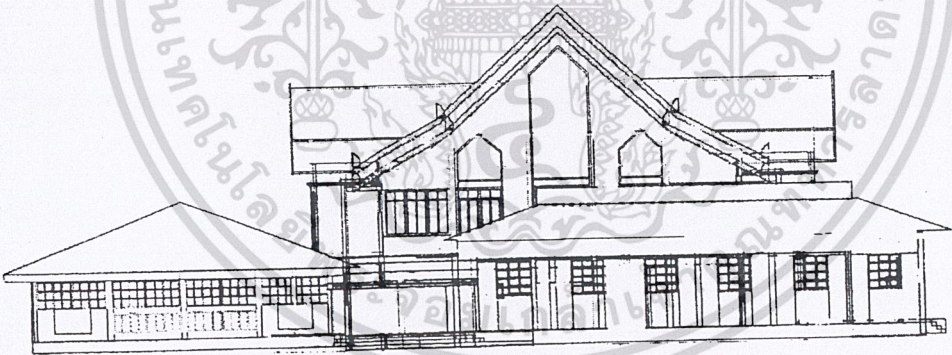

รูปที่ 88 ทศนียภาพ ด้านหลังทางด้านทิศตะวันออก(ด้านหลัง)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบต่างๆภายในอาคารลายสือไท และอาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง

อาคารลายสือไท	อาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง
1. จำหน่ายตั๋ว	A. จัดสวน
2. พักคอย	B. นิทรรศการถาวร
3. ฝากของ	C. พักคอย
4. จำหน่ายของที่ระลึก	D. ห้องคลัง
5. ห้องประชุม-สัมมนา	E. ห้องน้ำ
6. ห้องควบคุม	
7. ห้องพักเจ้าหน้าที่	
8. ห้องน้ำ	
9. ห้องเก็บของ	
10. นิทรรศการชั่วคราว	

รูปที่ 89 รูปด้านทิศเหนือของอาคารลายสือไท

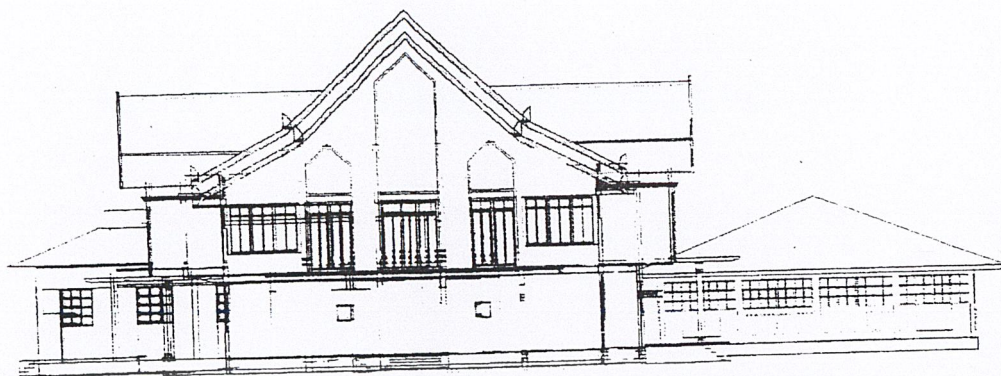
1. อาคารลายสือไท

เป็นลักษณะของรูปแบบอาคารทรงไทยประยุกต์ โดยประดับด้วยลายปูนปั้นบริเวณส่วนหลังคา และภายนอกอาคารเป็นอาคารชั้นเดียว

โครงสร้างของอาคารลายสือไท

โครงสร้างหลักของอาคารเป็นคอนกรีตเสริมเหล็กยกเว้น ส่วนโครงสร้างหลังคาเป็นโครงสร้างเหล็ก(truss) ปิดฝ้าเพดานด้วยแผ่นยิปซัมบอร์ด มีวางระบายนํ้า หน้าต่างติดลูกกรงเหล็กเป็นกระฉากใ้รับแสงธรรมชาติเข้าสู่อาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 90 ภาพด้านทิศตะวันออกของอาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ รามคำแหง

1. อาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ รามคำแหง

เป็นอาคารที่ก่อสร้างก่อนอาคารลายสือไท ลักษณะของอาคารเป็นรูปแบบอาคารทรงไทยประยุกต์ หลังคาทรงจั่วและประดับลวดลายปูนปั้นบริเวณหน้าจั่วหลังคา หัวยเสาประดับด้วยลายปูนปั้น อาคารมี 2 ชั้น เป็นอาคารจัดนิทรรศการถาวร

โครงสร้างของอาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ รามคำแหง

เป็นคอนกรีตเสริมเหล็กใช้รับน้ำหนักทั้งหมด หลังคาเป็นกระเบื้องราง มีรางระบายน้ำ มีกันสาดคอนกรีตอยู่ทั้ง 4 ด้านของประตูทางเข้าอาคาร หน้าต่างและช่องแสงติดลูกกรงเหล็กเป็นกระจกฝ้ารับแสงธรรมชาติเข้าสู่อาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3 วัตถุประสงค์ของโครงการ

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติรามคำแหง เป็นสถานที่จัดแสดงศิลปะโบราณวัตถุในสมัยสุโขทัย ซึ่งมีความโดดเด่น และเป็นเอกลักษณ์ทางด้านศิลปวัตถุ ดังนั้นความสำคัญของอาคาร ซึ่งเป็นที่จัดเก็บและจัดแสดงวัตถุสำหรับประชาชน และผู้สนใจในการศึกษาค้นคว้า ซึ่งแบ่งเป็นอาคาร 2 หลัง อาคารหลังแรกสร้างแล้วเสร็จเมื่อปีพุทธศักราช 2506 เพื่อจัดแสดงศิลปะโบราณวัตถุที่ขุดพบในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย และจังหวัดใกล้เคียงต่อมามีการสร้างอาคารลายสือไท เนื่องในโอกาสฉลอง 700 ปีลายสือไท(อักษรไท)เพื่อจัดแสดง นิทรรศการชั่วคราว และมีห้อง สัมมนา-บรรยาย และ เป็นการขยายพื้นที่การจัดแสดง เพื่อรองรับกับผู้ชมที่มีปริมาณเพิ่มขึ้นกว่าครั้งในอดีต

ลักษณะของโครงการ

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติรามคำแหง เป็นสถานที่จัดเก็บและแสดงวัตถุโบราณในช่วงสมัยสุโขทัยที่ถือว่าเป็นสมบัติของชาติและความภูมิใจของประเทศและเป็นพิพิธภัณฑสถานสำหรับประชาชน เป็นแหล่งข้อมูลและให้ความรู้ สำหรับผู้สนใจและผู้ที่ต้องการศึกษาค้นคว้า ศิลปะโบราณวัตถุของสุโขทัยและสมัยอื่นๆ โดยอยู่ในการดูแลของกรมศิลปากร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4 บทจัดแสดงเดิมภายในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง

(ยอดศิลปวัตถุตรวจสอบเมื่อ 26 เมษายน 2542)

- ศิลปวัตถุทั้งหมด	จำนวน	6,132	รายการ	7,930 ชิ้น
- ศิลปวัตถุในคลัง	จำนวน	4,167	รายการ	6,415 ชิ้น
- ศิลปวัตถุจัดแสดง	จำนวน	1,515	รายการ	1,515 ชิ้น

ศิลปวัตถุที่ทำการจัดแสดง จำแนกเป็น 4 ส่วน ได้แก่

สถานที่จัดแสดง	จำนวน/ชิ้น
อาคาร 700 ปี ลายสือไท	134
อาคารพิพิธภัณฑ์สถานรามคำแหง ชั้นล่าง	444
อาคารพิพิธภัณฑ์สถานรามคำแหง ชั้นบน	899
ส่วนจัดแสดงวัตถุกลางแจ้ง	38
รวม	1,515

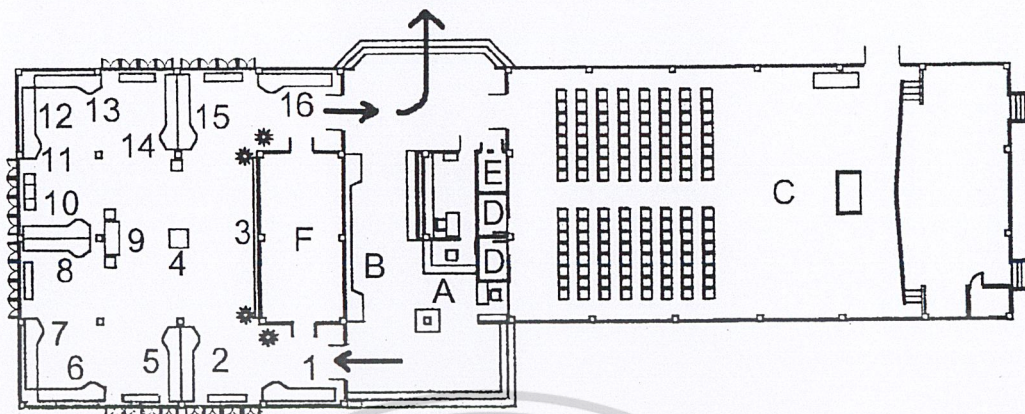
ตารางที่ 4 จำนวนวัตถุจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

เนื้อหาการจัดแสดงเดิมภายในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง จะกล่าวถึงส่วนการจัดแสดงศิลปวัตถุ ด้วยกันคือ

1. อาคารลายสือไท
2. อาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหงชั้นล่าง
3. อาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหงชั้นบน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. อาคารลายสือไท

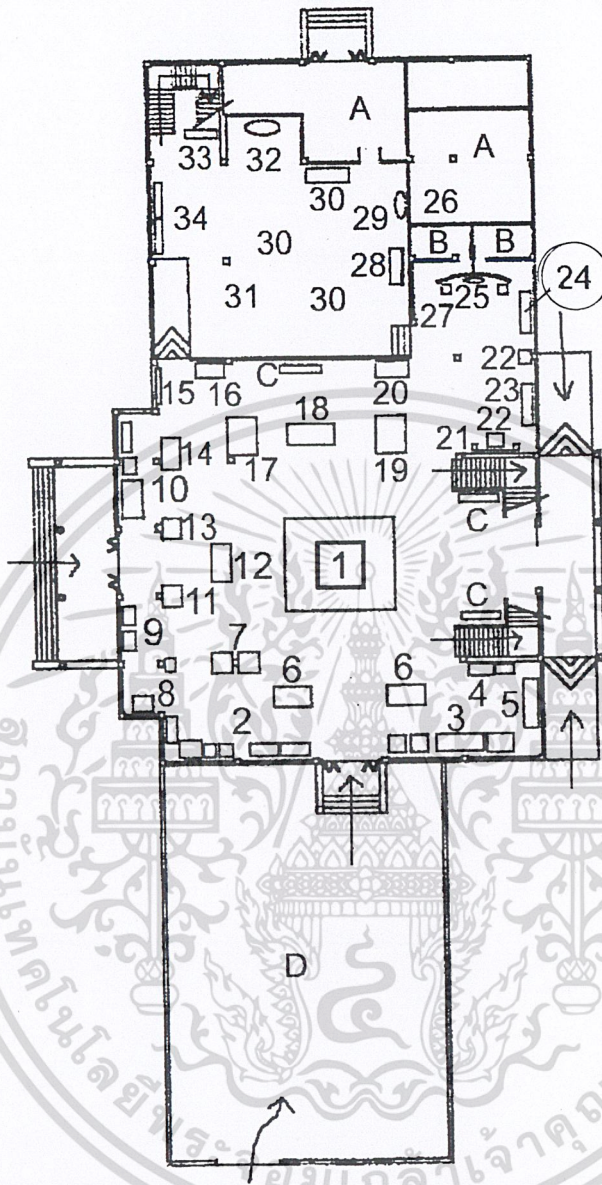

รูปที่ 91 แบบแปลนการจัดแสดงภายในอาคารลายสือไท
ประกอบด้วยองค์ประกอบและการจัดแสดง ดังต่อไปนี้

- A. จำหน่ายตัว ,ฝากของ, พักคอย
- B. ขายของที่ระลึก
- C. ห้องบรรยายและ สัมมนา
- D. ห้องน้ำ
- E. ห้องควบคุม
1. ชุมชนก่อนการสร้างเมืองสุโขทัย
2. มหากษัตริย์แห่งกรุงสุโขทัย 1 องค์
3. แผนผังเมืองสุโขทัย
4. ศิลจารึก
5. ผังเมืองสุโขทัย
6. ความเชื่อศาสนา
7. สังคมและวิถีชีวิต และ อักษร
8. ระบบชลประทาน
9. พระพุทธรูป
10. สถาปัตยกรรม
11. การหล่อโลหะ
12. ประติมากรรม
13. เครื่องปั้นดินเผา
14. สุโขทัย-อยุธยา-รัตนโกสินทร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ หากมีข้อผิดพลาดหรือต้องการแจ้งถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. อาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหงชั้นล่าง

รูปที่ 92 แบบแปลนการจัดแสดงภายในอาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหงชั้นล่าง

ประกอบด้วยองค์ประกอบและการจัดแสดง ดังต่อไปนี้

- A. ห้องคลัง
- B. ห้องน้ำ
- C. นั่งพักผ่อน
- D. นิทรรศการกลางแจ้ง

1. พระพุทธรูปปางลีลา พุทธศตวรรษที่ 19-20

2. พระพุทธรูปปูนปั้นสมัยสุโขทัย พุทธศตวรรษที่ 19

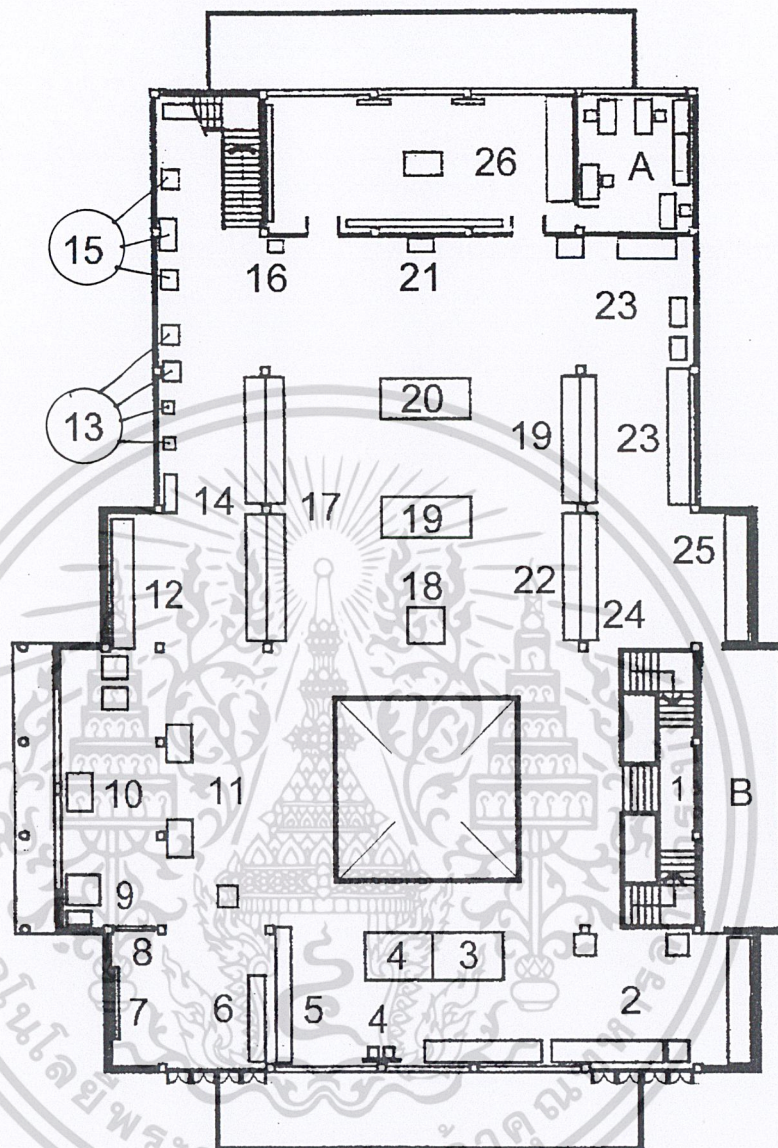
3. พระพุทธรูปปูนปั้นศิลปะลพบุรี พุทธศตวรรษที่ 17-18

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับความรู้ภายในเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. พระพุทธรูปปูนปั้นสุโขทัย พุทธศตวรรษที่ 19
5. รอยพระพุทธรูปที่รอย
6. พระพิมพ์ดินเผา
7. พระพุทธรูปจากวัดพระพายหลวง-วัดมหาธาตุ (สมัยอุทอง-สุโขทัย)
พุทธศตวรรษที่ 19- 20
8. พระพุทธรูปสมัยทวารวดี พุทธศตวรรษที่ 12 - 13
9. พระพุทธรูปสมัยสุโขทัย พุทธศตวรรษที่ 19
10. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
11. ปูนปั้นวัดพระพายหลวง
12. พระพิมพ์ดินเผาสมัยสุโขทัย-อุทอง พุทธศตวรรษที่ 19 - 20
13. ปูนปั้นวัดมหาธาตุ
14. พระพุทธรูปนาคปรก, ปางมารวิชัย สมัยสุโขทัย-อุทอง
15. แป้นจำลองปูนปั้นวัด กระจ่างทองหลวง
16. พระพุทธรูปวัดมหาธาตุ
17. พระพุทธรูปปางมารวิชัย สมัยสุโขทัย-อุทอง
18. พระพิมพ์ดินเผา
19. พระพุทธรูปสำริดวัดช้างล้อม
20. เครื่องสังคโลก
21. แบบจำลองปูนปั้นลายขลุ่ยประติมากรรม
22. พระพุทธรูปสมัยอยุธยา
23. วัดที่ขุดพบวัดศรีสวาย
24. ก้อนหินหอม
25. หน้ากาล
26. พระพุทธรูปจากวัดนางพญา
27. บอร์ดแสดงภาพตัดเตาทุเรียง
28. พระพุทธรูปปางมารวิชัย
29. พระพุทธรูป
30. ศิลปจารึก ศรีเทพ
31. แผ่นปิดหลุมส้วม
32. รูปจำลอง วัดมหาธาตุ ศรีสัตนาลัย
33. ปูนปั้นจากวัดศรีชุม, ปางมะม่วง, เจดีย์งาม
34. ปูนปั้นจากวัด มังกร, วัดชนะสงคราม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบให้สำหรับใช้ในการเรียนการสอนเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น หากมีข้อผิดพลาดประการใดขออภัยเป็นอย่างสูงและต้องแจ้งถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. อาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหงชั้นบน

รูปที่ 93 แบบแปลนการจัดแสดงภายในอาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหงชั้นบน

ประกอบด้วยองค์ประกอบและการจัดแสดง ดังต่อไปนี้

A. ห้องทะเบียน

B. ห้องคลัง

1.ผนังจัดแสดงไม้สลัก สมัยสุโขทัยตอนปลาย

2.เครื่องปั้นดินเผาสังคโลก

3.ระบบชลประทาน-ท่อน้ำ

4.รูปแบบศาลา

5.แบบจำลองเจดีย์ พุทธศตวรรษที่ 19 - 20

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีมติให้ลบสิ่งนี้ออกและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. ส่วนประกอบสถาปัตยกรรม

7. เพดานไม้จำหลักวิวัฒนาการาศรีสุชนาลัย

8. ภาพเขียน จ.อุตรดิตถ์

9. ไม้สลัก เครื่องราชรถคันที่

10. ธรรมมาสน์ พุทธศตวรรษที่ 23 - 24

11. พระพุทธรูปสุโขทัย พุทธศตวรรษที่ 20

12. ปูนปั้น

13. สำริด

14. เครื่องปั้นดินเผา

15. พระพุทธรูปสมัยลพบุรี สุโขทัย

16. พระพุทธรูปสมัยอยุธยา

17. พระพุทธรูป พุทธศตวรรษที่ 19 - 20

18. กลองมโหระทึก (จ.ตาก)

19. พระพิมพ์ดินเผา

20. เหรียญเงินพดด้วง

21. พระพุทธรูปสุโขทัยตอนปลาย พุทธศตวรรษที่ 20

22. เครื่องมือก่อนประวัติศาสตร์

23. พระพุทธรูปสมัยอยุธยา-อุทอง

24. พระพุทธรูปสมัยอยุธยา พุทธศตวรรษที่ 22-23

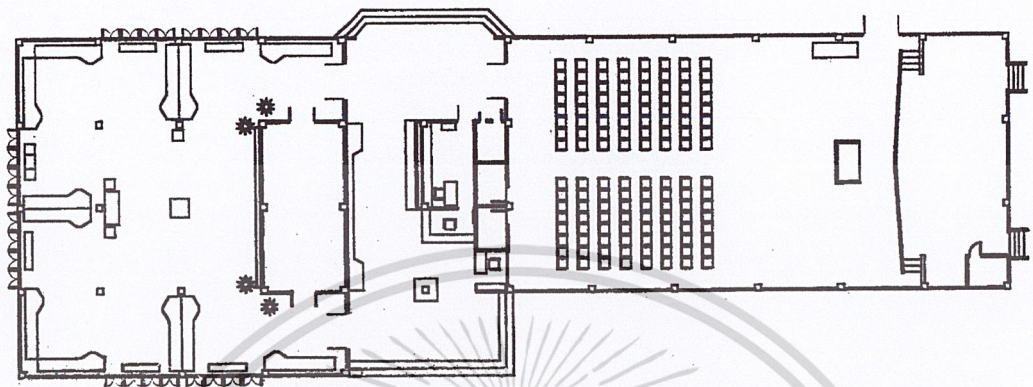
25. ถ้วยเบญจรงค์ ลายน้ำทอง พุทธศตวรรษที่ 23-24

26. ห้องจัดแสดงอาวุธ

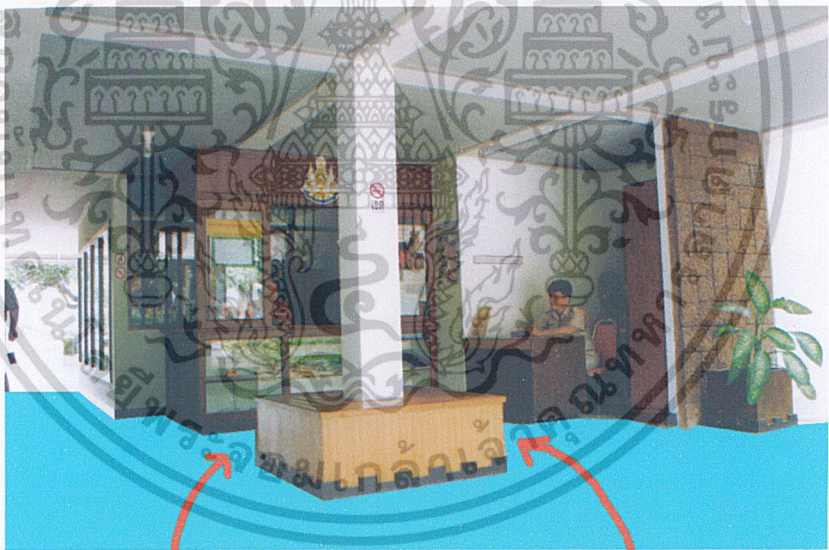
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5 ปัญหาที่พบในโครงการ

1. อาคารลายสือไท

รูปที่ 94 แบบแปลนจุดที่พบปัญหาภายในโครงการ (อาคารลายสือไท)

รูปที่ 95 แบบแปลนจุดที่พบปัญหาภายในโครงการ (อาคารลายสือไท)

1. ตำแหน่งของจุด จำหน่ายตั๋วอยู่ในตำแหน่งที่ไม่สะดวกและไม่ดึงดูดให้ผู้เข้าชมเข้าไปหาตำแหน่งนี้ก่อน เนื่องจากมีเสา และที่พักรถยนต์บังส่วนจำหน่ายตั๋วอยู่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 96 จุดที่พบปัญหาบริเวณจุดฝากของ (อาคารลายสือไท) ก่อนเข้าชม

2. จุดฝากของอยู่ในตำแหน่งที่ไม่ได้กำหนดไว้แต่แรก คืออยู่ในตำแหน่งที่วางขวางกับประตูทางเข้าห้องบรรยาย สัมมนา ทำให้ประตูเข้าห้องบรรยายด้านนี้ไม่สามารถใช้งานได้

รูปที่ 97 จุดที่พบปัญหาเกี่ยวกับส่วนที่ขายของที่ระลึก

3. ส่วนขายของที่ระลึกเป็นส่วนประชาสัมพันธ์ และขายตัวเป็นผู้ดูแล ทำให้เวลาผู้เข้าชมต้องการซื้อสินค้าไม่สามารถติดต่อซื้อของที่ระลึกได้โดยตรงจากส่วนนี้ ต้องบอกผ่านส่วนประชาสัมพันธ์และขายตัวก่อน

4. ขาดผังแสดงการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์ให้ผู้เข้าชมได้ดู

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

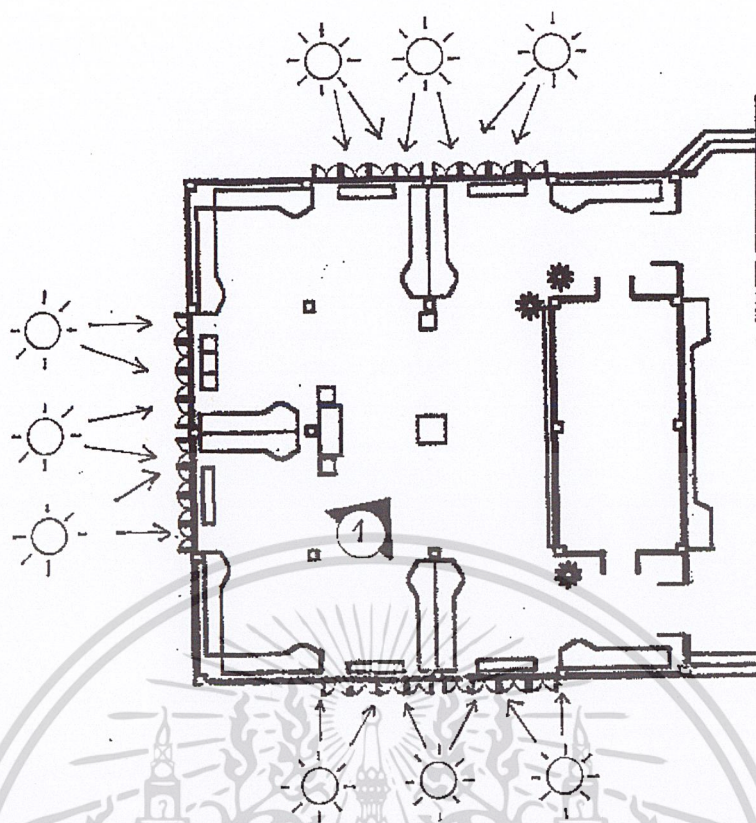

รูปที่ 98 ภาพภายในห้องประชุม

รูปที่ 99 ภาพภายในห้องประชุม

เอกสาร 5. ภายในห้องบรรยายและสัมมนาไม่เปิดใช้ให้งานเป็นเวลานาน จะเปิดใช้ก็ต่อเมื่อมีกาประชุม ในการค้า
 ของพิพิธภัณฑ์เท่านั้น ห้องบรรยายและสัมมนาจึงไม่ได้ใช้สำหรับรองรับผู้เข้าชม การทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

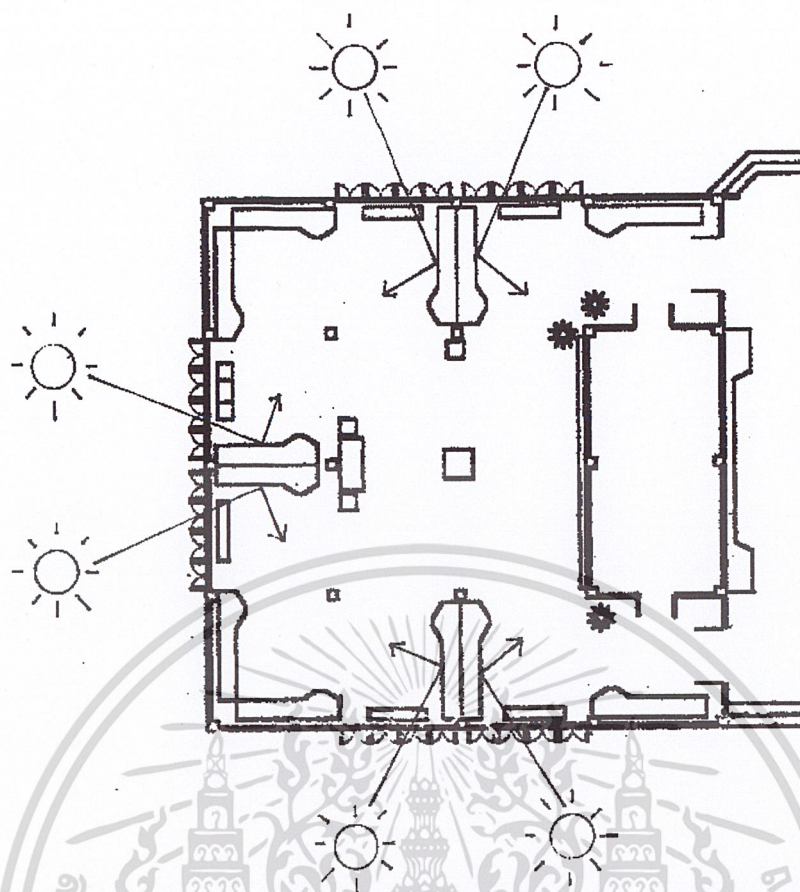
รูปที่ 100 แบบแปลนแสดงส่วนนิทรรศการชั่วคราว อาคารลายสือไท

รูปที่ 101 ภาพบรรยากาศภายในห้องจัดนิทรรศการชั่วคราวอาคารลายสือไท

6. ในส่วนห้องจัดแสดงนิทรรศการชั่วคราว มีแสงสว่างจากภายนอกเข้าสู่ภายในห้องจัดแสดงค่อนข้างมากทำให้ไม่สามารถควบคุมปริมาณแสงได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

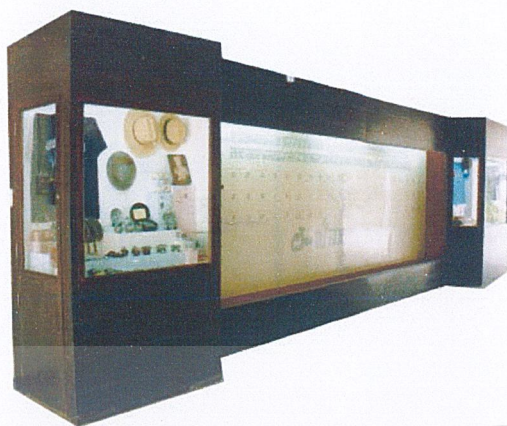
รูปที่ 102 แบบแปลนแสดง ตู้จัดแสดงที่ถูกแสงภายนอกสะท้อน

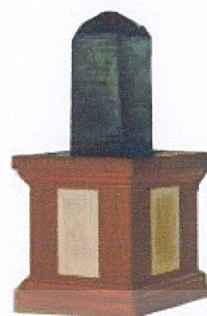
รูปที่ 103 รูปตู้จัดแสดงที่ได้รับแสงสะท้อนจากภายนอก

7. ในบางจุดของตู้จัดแสดง เกิดการสะท้อนของเงากระจกอันเนื่องมาจากตำแหน่งของตู้

หันหน้าเข้ารับกับแสงสว่างจากภายนอก จึงเกิดเป็นเงาสะท้อน และเป็นผลให้ไม่สามารถ
 เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์หรือการแจ้งให้ทราบเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ผู้อื่นใช้ประโยชน์ทางการค้า
 หมายเหตุและอ่านเนื้อหาวัตถุได้อย่างชัดเจน
 ไม่ว่ากรณีใดๆก็ตาม ผู้จัดทำเอกสารนี้จะไม่รับผิดชอบต่อการใช้งานที่ไม่ถูกต้อง และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

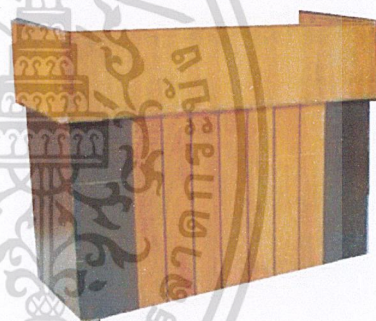
ตู้โชว์สินค้าที่ระลึก

แท่นจัดแสดง

ภาพประกอบแบบตู้ไฟ

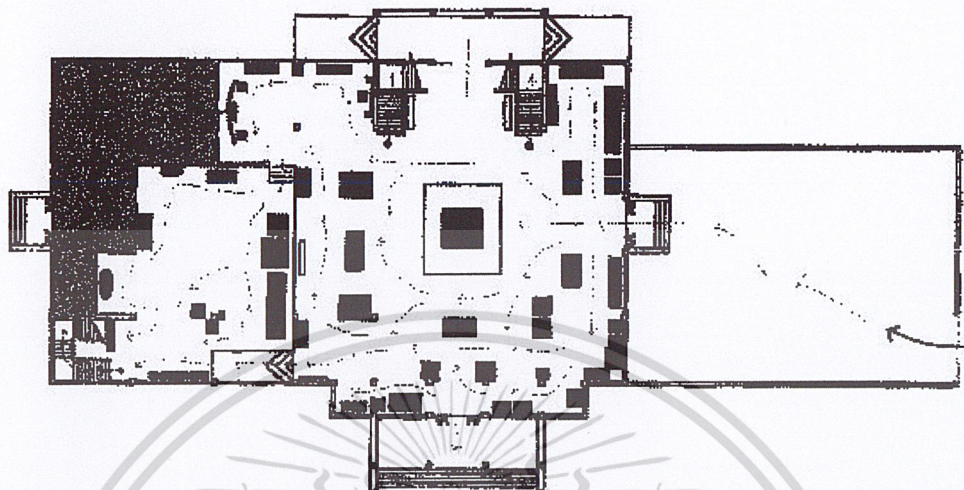
แท่นพิธีกรในห้องประชุม

รูปที่ 104 ภาพประกอบแสดงตัวอย่างครุภัณฑ์ภายในอาคารสายสื่อไทย

8. ครุภัณฑ์ภายในอาคารสายสื่อไทย มีการใช้งานเป็นเวลานานจึงมีสภาพทรุดโทรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. อาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง
ส่วนจัดแสดงชั้นล่าง

รูปที่ 105 แบบแปลนแสดงการสัญจรภายในอาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง

1. ทางสัญจรภายในค่อนข้างวกวน ทำให้ผู้เข้าชมเกิดความสับสน ในการชมวัตถุว่าควร
เดินไปทางใดก่อนหรือหลัง

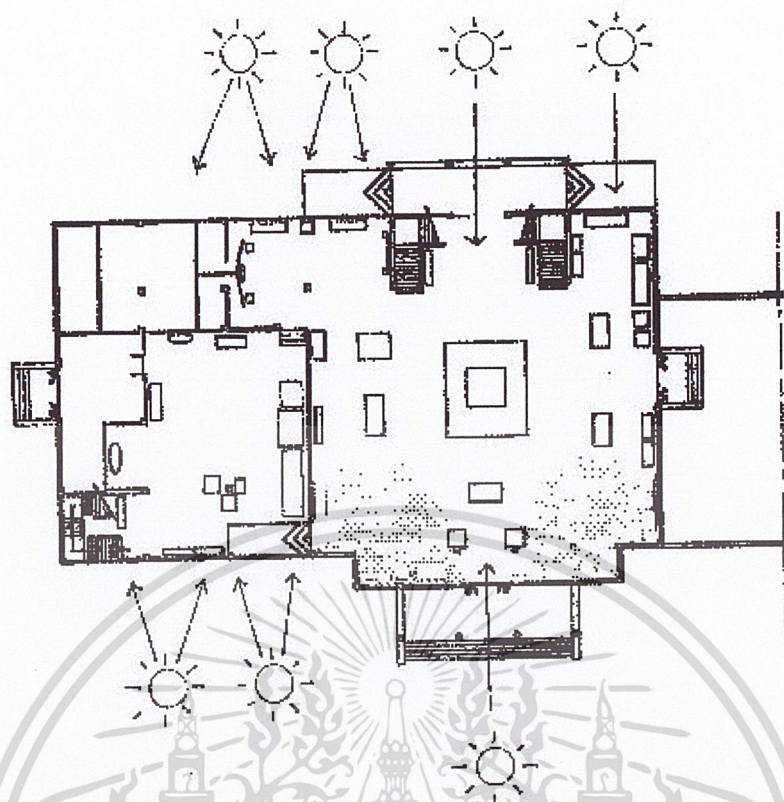

รูปที่ 106 ภาพวัตถุจัดแสดงบางส่วนภายในอาคารที่ขาดอุปกรณ์ป้องกันความปลอดภัย

2. วัตถุที่จัดแสดงในบางชิ้นขาดอุปกรณ์ป้องกันความปลอดภัย อาจทำให้เกิดอันตราย

ต่อวัตถุจัดแสดงได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 107 แบบแปลนแสดงส่วนที่ถูกแสงสว่างมากในปริมาณมากและน้อย

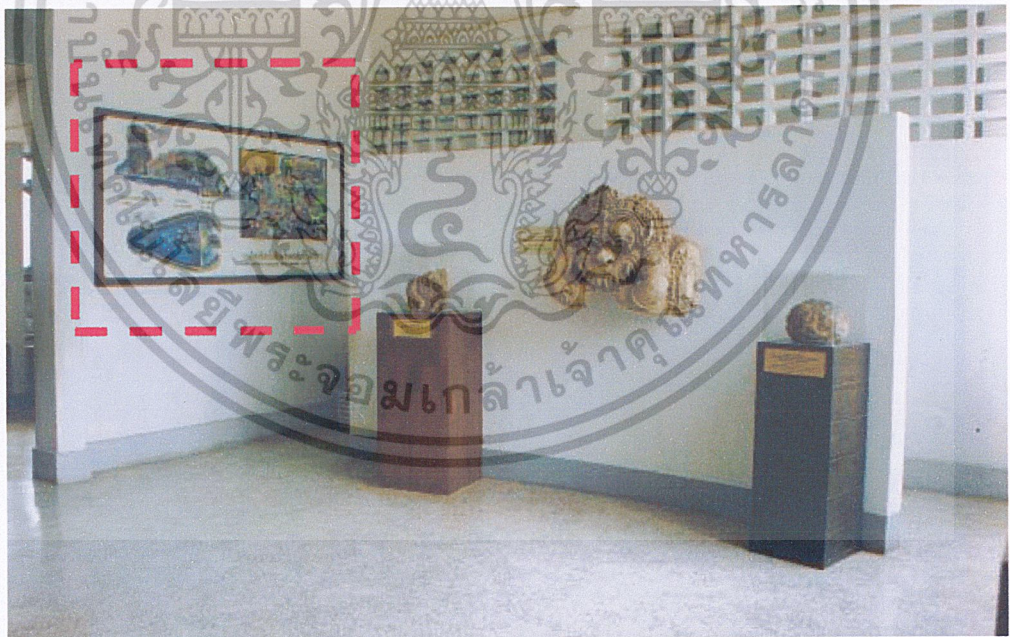
รูปที่ 108 ภาพแสดงจุดที่มีปริมาณแสงสว่างที่ไม่สม่ำเสมอ

3. แสงสว่างจากภายนอกที่เข้ามาสู่ภายในอาคารมีความไม่สม่ำเสมอกัน ในบางจุดค่อนข้างมืด และในบางจุดมีแสงสว่างในปริมาณที่มาก จึงไม่สามารถควบคุมปริมาณแสงสว่างภายในได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

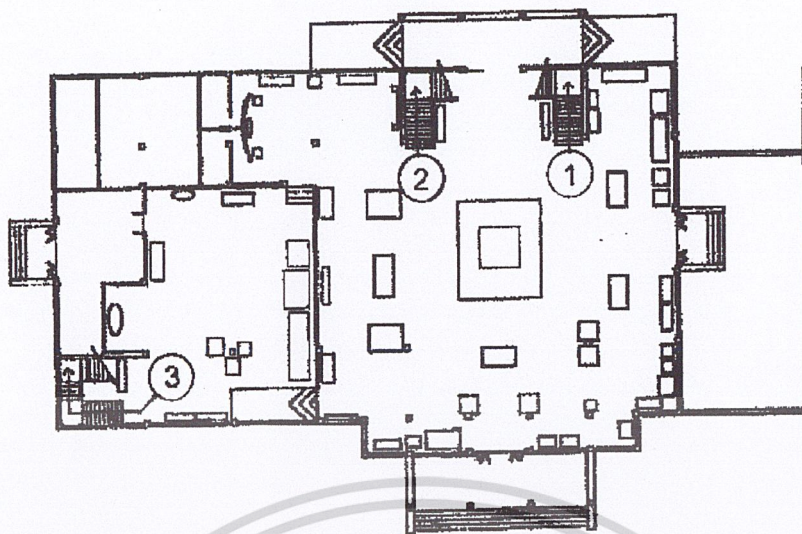

รูปที่ 109 ตัวอย่างจุดที่มีการแสดงภาพประกอบที่ดูไม่น่าสนใจเท่าที่ควร

รูปที่ 110 ภาพประกอบที่แลดูไม่น่าสนใจและไม่เหมาะสมกับการติดตั้ง

4. ภาพประกอบต่างๆ ถูกจัดวางไว้ในตำแหน่งที่ไม่เหมาะสม ทำให้แลดูไม่น่าสนใจเท่าควร เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 109 แบบแปลนแสดงจุดของบันไดทางขึ้นชั้นบน

5. บันไดทางขึ้นชั้นบนมีทั้งหมด 3 จุด ผู้ชมไม่สามารถรับรู้ได้ว่าควรขึ้นทางใด

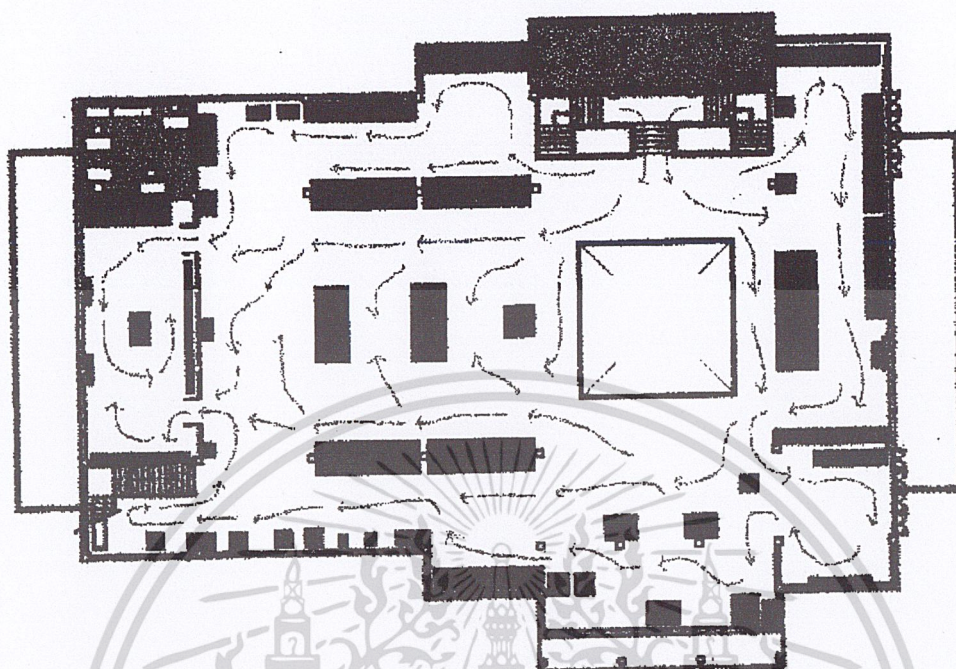

รูปที่ 110 ตัวอย่างตู้จัดแสดงที่มีแสงสะท้อนของกระจก

6. ตู้จัดแสดงวัตถุบางตู้เกิดเงาสะท้อนของกระจก ทำให้มองเห็นวัตถุไม่ชัดเจน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนจัดแสดงชั้นบน

รูปที่ 111 แบบแปลนแสดงทางสัญจรชั้นบน

1. ทางสัญจรภายในส่วนชั้นบนมีความสับสนในการชมว่าควรเริ่มต้นไปทางใดก่อนหรือหลัง

รูปที่ 112 ภาพแสดงการติดตั้งวัตถุซึ่งยากต่อการชม

เอกสารนี้เป็น1. บางตำแหน่งของวัตถุจัดแสดงถูกติดตั้งอยู่ในตำแหน่งที่มองเห็นได้ยากใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 113 ภาพราวกันตกบริเวณชั้นบน

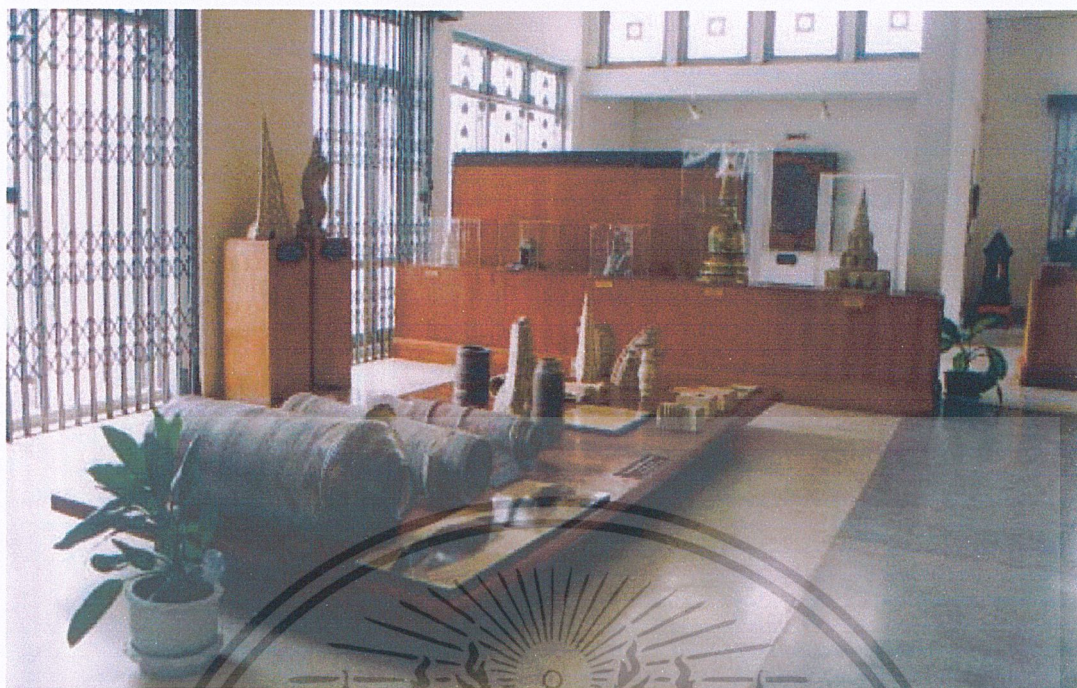
3. พื้นที่เจาะโล่งชั้นบนสามารถมองเห็นพระพุทธรูปปางลีลา ซึ่งจัดตั้งแสดงอยู่ชั้นล่างได้ และพื้นที่ส่วนนี้มีราวกันตก แต่รูปแบบของราวกันตกไม่สามารถกันวัตถุที่มีขนาดเล็กได้ อาจทำให้มีผลกระทบต่อวัตถุที่จัดแสดงอยู่ชั้นล่างได้

รูปที่ 114 ตู้จัดแสดงที่ได้รับแสงจากด้านหลังทำให้มองเห็นวัตถุไม่ชัดเจน

4. ตู้จัดแสดงบางส่วน ถูกแสงสว่างส่องจากด้านหลังจนไม่สามารถมองเห็นวัตถุทางดานหน้าได้ชัดเจน

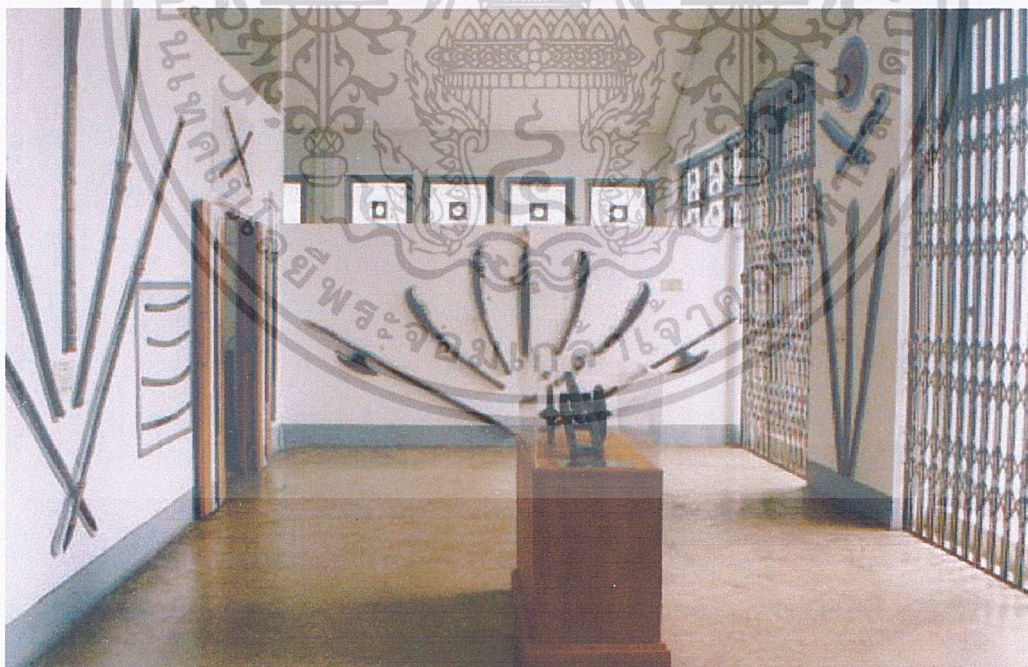
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 115 การจัดแสดงวัตถุที่อาจส่งผลกระทบต่อวัตถุ

5. วัตถุจัดแสดงถูกจัดวางโดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัยเท่าที่ควร

6. การแบ่งแยกหมวดหมู่ของวัตถุจัดแสดงมีการจัดวางวัตถุที่ขาดการต่อเนื่องของเนื้อหา และเรื่องราว

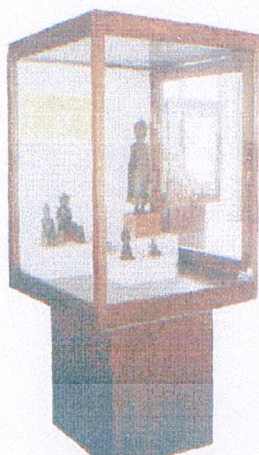

รูปที่ 116 การจัดแสดงภายในห้องอาวุธ

7. ภายในห้องจัดแสดงอาวุธ วัตถุจัดแสดงมีการจัดวางที่อาจทำให้เกิดอันตราย ที่มีผล

กระทบต่อวัตถุได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้จัดแสดงแบบบานเปิดด้านหน้า

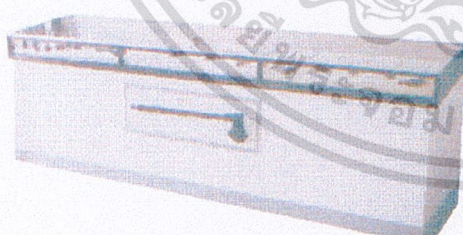
แท่นจัดแสดงวัตถุ

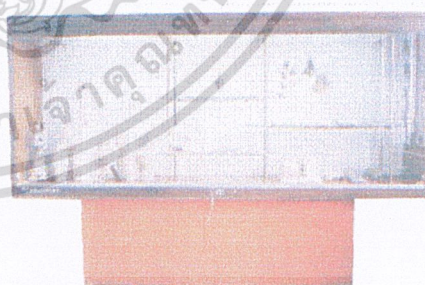
ผู้จัดแสดงบานเลื่อน

ผู้จัดแสดงแบบมองจากด้านบน

ผู้จัดแสดงอาวุธแบบมองจากด้านบน

ผู้จัดแสดงบานเปิดด้านหน้า

รูปที่ 117 ภาพประกอบแสดงตัวอย่างครุภัณฑ์ภายในอาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง

8. ครุภัณฑ์แบบต่างๆภายในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง มีอายุการใช้งานนานจึงมีสภาพ

ทรุดโทรม เอกสารที่ส่งวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.6 วัตถุประสงค์ของโครงการเสนอแนะปรับปรุง

1. เพื่อเสนอแนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในได้ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง ซึ่งจัดเก็บและจัดแสดง วัตถุโบราณในยุคสมัยสุโขทัยอันเป็นมรดกของชาติ และมรดกของโลก โดยการนำเอาเทคนิคการจัดแสดง และเทคโนโลยีมาประกอบกับการจัดแสดง โดยคำนึงถึงหลักและวิธีการที่ถูกต้องตามหลักการ
2. เพื่อเป็นการศึกษาการจัดพื้นที่ใช้สอยภายในให้เหมาะสมกับพื้นที่เดิม ให้เกิดความถูกต้องและเหมาะสม
3. เพื่อเป็นการศึกษาข้อมูล หน้าที่ ระบบงาน และ เทคนิคต่างๆของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในงานออกแบบ สถาปัตยกรรมภายในได้
4. เพื่อศึกษาความเป็นมาศิลปะวัฒนธรรมและ รูปแบบสถาปัตยกรรม สมัยสุโขทัยซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในงานออกแบบ สถาปัตยกรรมภายในได้
5. เพื่อเป็นการเรียนรู้และศึกษา ลักษณะของโครงการปรับปรุง เพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ปัญหา และการแก้ไขปัญหาได้ถูกต้องและเหมาะสม
6. เพื่อเป็นการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐาน ทั้งในด้าน สถิติ อ้างอิงต่างๆ อันเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าเพื่อนำไปใช้พัฒนาต่อไป

3.7 การศึกษาพฤติกรรมผู้ใช้อาคาร

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง เป็นสถานที่จัดเก็บและแสดงวัตถุในสมัยสุโขทัย ซึ่งเป็นยุคสมัยที่มีความรุ่งเรืองและมีความโดดเด่นทางด้านศิลปวัฒนธรรมและเป็นที่ยึดเหนี่ยวของประชาชนทั่วไปทั้งชาวไทยและต่างชาติซึ่งสามารถแบ่งประเภทของผู้ใช้โครงการ ได้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 แสดงการศึกษาพฤติกรรมผู้ใช้โครงการจากวัตถุประสงค์ในการเข้าใช้โครงการ

ประเภทผู้ใช้โครงการ	วัตถุประสงค์ในการเข้าใช้โครงการ
1. ผู้ให้บริการ (ผู้ใช้ประจำ) เจ้าหน้าที่บุคลากร ทั้งฝ่ายบริหารดำเนินการและพนักงานในส่วน ต่าง ๆ ของพิพิธภัณฑ์	- ปฏิบัติงานตามหน้าที่รับผิดชอบ - ให้บริการแก่ผู้เข้าชมทั่วไปและผู้ที่มาติดต่ออื่น ๆ
2. ผู้รับบริการ (ผู้ใช้ชั่วคราว) 1. ผู้เข้าชมทั่วไป - ประชาชนทั่วไป (General Public) นิยมเข้าชมในวันหยุดสุดสัปดาห์ วัน หยุดนักขัตฤกษ์หรือหยุดงาน - นักเรียน นักศึกษา (Students) - นักท่องเที่ยว (Tourists) เข้าชมในวัน ธรรมดา - นักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิ (Scholars) 2. ผู้มาติดต่อ - เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานราชการ - บุคคลหรือหน่วยงานเอกชน - นักเรียน นักศึกษา	- เข้าชมเพื่อความเพลิดเพลิน - ไม่สนใจรายละเอียดของวัตถุแสดงมากนัก - ต้องการเรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ - มีความสนใจสิ่งแปลกใหม่ - ต้องการคำบรรยายทางวิชาการ - เข้าชมเพื่อความเพลิดเพลิน - มีความสนใจในเรื่องราวที่จัดแสดงพอสมควร - เข้าชมเพื่อการศึกษา ค้นคว้าหาข้อมูล - ใช้เวลาในการเข้าชมนานและชมอย่างละเอียด - ไม่สนใจเทคนิคจัดแสดง - คิดต่องานราชการหรือเกี่ยวข้อง - ติดต่อขอข้อมูลเอกสารต่าง ๆ - ติดต่อขอข้อมูลเอกสารต่าง ๆ
3. วัตถุจัดแสดง	- นำมาเพื่อการศึกษาวิเคราะห์วิจัยเพื่อจัดแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.8 องค์ประกอบของโครงการ

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติรามคำแหง มีส่วนประกอบของอาคารและส่วนต่าง ๆ ดังนี้

1. ส่วนบริการสาธารณะ

- ที่จอดรถ
- โถงทางเข้า
- ห้องน้ำ

2. ส่วนบริการการศึกษา

- ส่วนงานเจ้าหน้าที่การศึกษา
- ห้องประชุม, ห้องบรรยาย
- ห้องสมุด

3. ส่วนวิชาการและทะเบียน

- ห้องนายทะเบียน
- ฝ่ายคลังเก็บวัตถุ
- ฝ่ายปรับปรุงสภาพวัตถุ

4. ส่วนเทคนิคจัดแสดง

5. ส่วนสำนักงาน

- ห้องผู้อำนวยการ
- ฝ่ายบริหารทั่วไป
- ฝ่ายการศึกษาและประชาสัมพันธ์
- ฝ่ายวิชาการ
- ฝ่ายธุรการ
- ฝ่ายการเงิน บัญชี

6. ส่วนพิพิธภัณฑ

- นิทรรศการถาวร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
 นิทรรศการชั่วคราวใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายละเอียดประกอบโครงการ

1. ส่วนบริการสาธารณะ

เป็นส่วนที่ให้บริการแก่ประชาชน ประกอบไปด้วย

ช่องทางเข้า เป็นส่วนที่เห็นได้ชัดและสามารถเชื่อมโยงไปสู่ส่วนอื่น ๆ ดังนี้

- ส่วนจำหน่ายบัตร
- ส่วนรับฝากของ
- ส่วนติดต่อสอบถาม
- ขยายของที่ระลึก
- พักคอย
- โทรศัพท์สาธารณะ
- ห้องน้ำ

ที่จอดรถ ควรมีที่จอดรถสำหรับเจ้าหน้าที่และสำหรับประชาชนผู้เข้าชม

พิพิธภัณฑ์

2. ส่วนบริการทางด้านการศึกษา

เป็นส่วนสำหรับกิจกรรมการศึกษาโดยตรง ประกอบไปด้วย

ห้องประชุมหรือบรรยาย ประกอบไปด้วย

- ทางเข้า-ออก
- ส่วนที่นั่งชม
- แพนบรรยาย, จอภาพ, เวที
- ส่วนเก็บของ อุปกรณ์
- ส่วนควบคุม

3. หน่วยงานปฏิบัติอื่น ๆ ประกอบไปด้วย

- ห้องคลัง
- สำนักงานทะเบียน, งานเทคนิค
- ส่วนรักษาความปลอดภัย

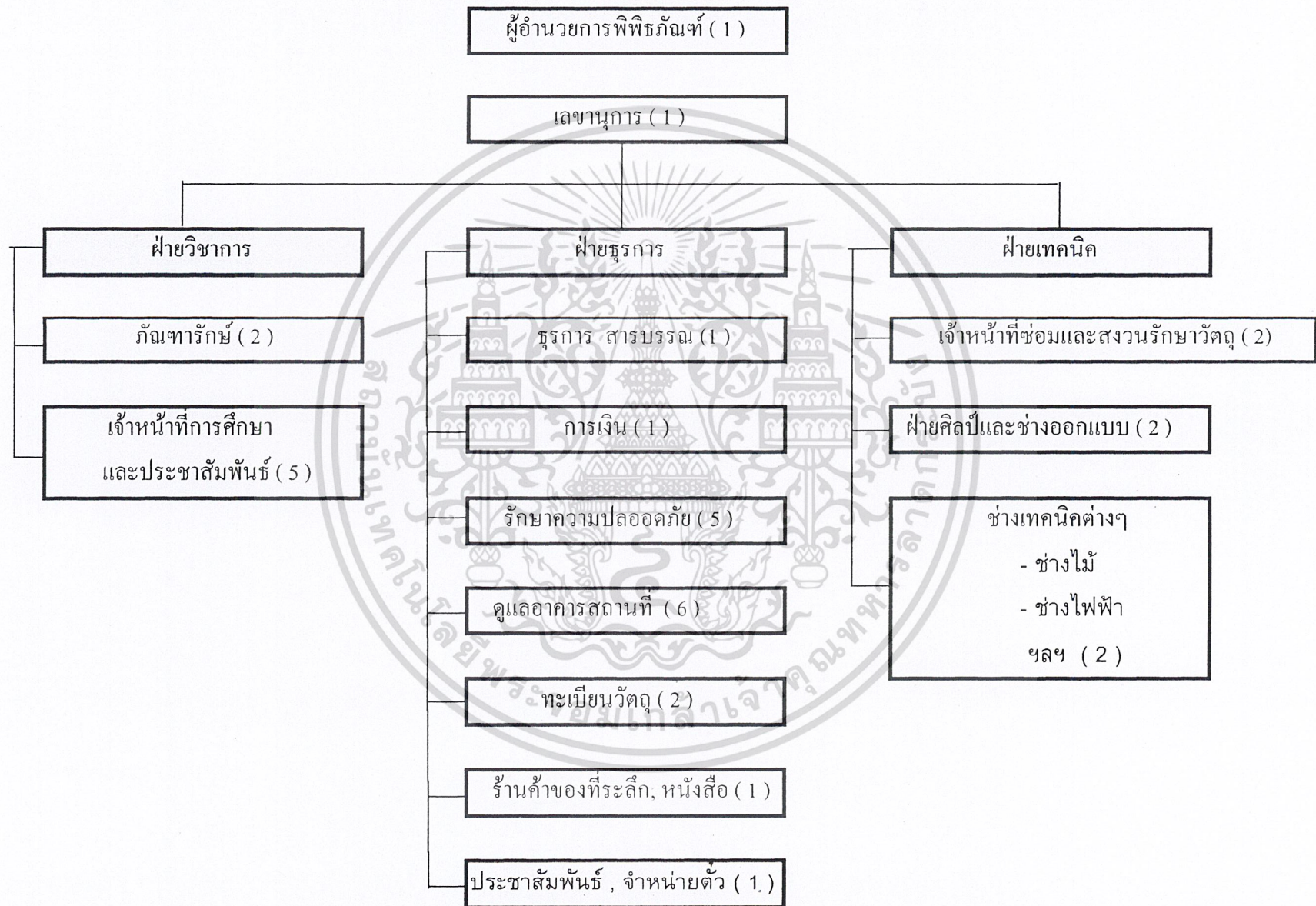
4. ส่วนงานจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

เป็นส่วนสำคัญที่สุดสำหรับพิพิธภัณฑ์สถาน ประกอบด้วย การจัดแสดง

นิทรรศการที่แบ่งออกได้ดังนี้

1. นิทรรศการถาวร
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและข้อมูลอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
2. นิทรรศการชั่วคราว

ตารางที่ 6 องค์กรและหน่วยงานบริหารภายใน พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง

3.9 หน่วยงานและอัตรากำลัง

ตารางที่ 7 แสดงสายงานการบริหารอัตรากำลังและหน้าที่รับผิดชอบ

ตำแหน่ง	อัตรากำลัง	หน้าที่
1. ผู้อำนวยการพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ รามคำแหง	1	☐ รับผิดชอบการบริหารงานในทุกด้านภายใน พิพิธภัณฑ
2. เลขานุการ	1	☐ รับงานจากผู้อำนวยการและคอยประสานงาน กับฝ่ายต่าง ๆ

ฝ่ายวิชาการ รวม 7 อัตรา

ตำแหน่ง	อัตรากำลัง	หน้าที่
1. กณธารักษ์	2	☐ ดูแลรักษาวัตถุและศึกษาค้นคว้าเรื่องวัตถุที่รวบรวม ภายในพิพิธภัณฑ
2. เจ้าหน้าที่การศึกษาและประชาสัมพันธ์	5	☐ จัดกิจกรรมให้บริการการศึกษารับผิดชอบต่อ ให้ความรู้เกี่ยวกับวัตถุภายในพิพิธภัณฑแก่ผู้ เข้าชม

ฝ่ายธุรการ รวม 17 อัตรา

ตำแหน่ง	อัตรากำลัง	หน้าที่
1. ธุรการ สารบรรณ	1	☐ ควบคุมการทำงานของธุรการทั้งรับส่งเรื่องราว และจัดเก็บเอกสารจากฝ่ายต่าง ๆ
2. การเงิน	1	☐ ดำเนินการขออนุมัติการเบิกจ่ายเงินค่าใช้จ่าย ต่าง ๆ ภายในพิพิธภัณฑ
3. ทะเบียนวัตถุ	2	☐ รับผิดชอบจัดทำทะเบียนวัตถุในพิพิธภัณฑ ควบคุมการขนย้ายวัตถุเข้าและออก
4. ดูแลอาคารสถานที่	6	☐ ดูแลอาคาร สถานที่ ภายในโครงการและรักษา ความสะอาดภายในพิพิธภัณฑ
5. ฝ่ายรักษาความปลอดภัย	5	☐ ควบคุมดูแลความปลอดภัยของวัตถุจัดแสดงใน พิพิธภัณฑสถาน ตลอดจนดูแลรักษาความ ปลอดภัยทั้งภายในและนอกอาคาร
6. ประชาสัมพันธ์ / จำหน่ายตั๋ว	1	☐ ให้คำแนะนำแก่ผู้เข้าชมหรือผู้มาติดต่อและ เอกสารเป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า จำหน่ายตั๋ว

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. ร้านค้าของที่ระลึก	1	☐ คู่มือเรื่องการขายของที่ระลึกและรายได้จากการจำหน่าย
-----------------------	---	--

ฝ่ายเทคนิค รวม 6 อัตรา

ตำแหน่ง	อัตรากำลัง	หน้าที่
1. เจ้าหน้าที่ซ่อมและสงวนรักษาวัตถุ	2	☐ ซ่อมแซมและดูแลวัตถุทั้งที่ชำรุดและทำให้วัตถุนั้น ๆ คงสภาพเดิมไว้
2. ฝ่ายศิลปและการจัดแสดงช่วงออกแบบ	2	☐ ร่างแบบการจัดแสดงในส่วนนิทรรศการชั่วคราว
3. ช่วงเทคนิคต่าง ๆ - ช่วงไม้ - ช่วงไฟฟ้า ฯลฯ	2	☒ ดูแลและซ่อมแซมระบบงานต่าง ๆ ภายในพิพิธภัณฑ์ เช่น งานไฟฟ้า งานซ่อมแซม ตู้จัดแสดง เป็นต้น

อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ภายในโครงการพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง

- 1. ฝ่ายบริหาร ธุรการและวิชาการ 26 อัตรา
- 2. ฝ่ายเทคนิค รวมอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ภายในโครงการ 32 อัตรา

หมายเหตุ จำนวนอัตรากำลังภายใน โครงการ ไม่รวมถึงลูกจ้างชั่วคราว

3.10 เวลาทำการและการภาคคะเนผู้มาใช้โครงการ

เจ้าหน้าที่จะต้องมาถึงก่อนเวลาทำการอย่างน้อย 30 นาที พักกลางวัน 12.00 น.- 13.00 น. และเลิกงาน 16.30 น. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง เปิดทุกวัน ระหว่างเวลา 09.00 น. – 16.00 น.

ระยะเวลากำหนดตามประเภทของผู้ใช้โครงการได้ดังนี้

ผู้ให้บริการ

เจ้าหน้าที่และพนักงาน 8.00 - 16.30 น / พัก 12.00- 13.00 น.
ยามรักษาความปลอดภัย 24 ชั่วโมง

ผู้รับบริการ

ผู้เข้าชมทั่วไป 9.00 - 16.00 น.
ผู้ที่มาติดต่อ 9.00 - 16.00 น.

เอกสารนี้ **วัตถุจัดแสดง** สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า วัตถุนำเข้าคลัง ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงแก้ไข และนำออกแสดงโดยไม่แจ้งถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้ วัตถุนำออกคลัง 9.00 - 16.00

ตารางที่ 8 ตารางสถิติผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ รามคำแหง

สถิติผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ รามคำแหง						
ตั้งแต่ ปี. พ.ศ. 2537 – 2542						
ปี	ชาวต่างประเทศ	ชาวไทย	พระภิกษุ / สามเณร	นักเรียน นักศึกษา	แขกทางราชการ	รวม
2537	43,832	15,053	1,850	3,165	19,596	83,505
2538	32,485	13,136	2,196	52,290	3,016	103,123
2539	15,435	13,204	1,811	45,260	3,218	78,928
2540	19,040	15,251	1,912	45,787	3,305	85,295
2541	47,644	26,348	1,777	15,456	3,540	94,765
2542	51,611	17,738	2,340	19,784	3,374	94,556
รวม	210,047	100,730	11,886	181,742	36,049	540,454

ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2537 – 2542 เป็นระยะเวลา 6 ปี มีผู้เข้าชมทั้งสิ้น 540,454 คน

เฉลี่ย	1 ปี	มีผู้เข้าชม	90,075.67	คน
เฉลี่ย	1 เดือน	มีผู้เข้าชม	7,506.31	คน
เฉลี่ย	1 วัน	มีผู้เข้าชม	246.78	คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 8 ตารางสถิติผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ รามคำแหง

สถิติผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ รามคำแหง						
ตั้งแต่ ปี. พ.ศ. 2537 – 2542						
ปี	ชาวต่างประเทศ	ชาวไทย	พระภิกษุ / สามเณร	นักเรียน นักศึกษา	แขกทางราชการ	รวม
2537	43,832	15,053	1,850	3,165	19,596	83,505
2538	32,485	13,136	2,196	52,290	3,016	103,123
2539	15,435	13,204	1,811	45,260	3,218	78,928
2540	19,040	15,251	1,912	45,787	3,305	85,295
2541	47,644	26,348	1,777	15,456	3,540	94,765
2542	51,611	17,738	2,340	19,784	3,374	94,556
รวม	210,047	100,730	11,886	181,742	36,049	540,454

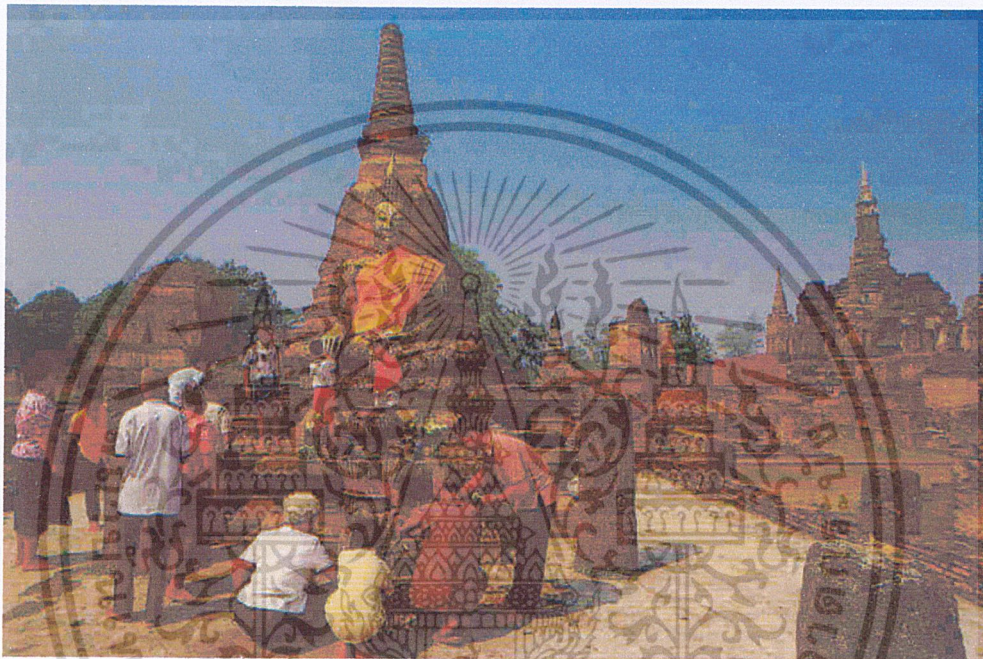
ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2537 – 2542 เป็นระยะเวลา 6 ปี มีผู้เข้าชมทั้งสิ้น 540,454 คน

เฉลี่ย	1 ปี	มีผู้เข้าชม	90,075.67	คน
เฉลี่ย	1 เดือน	มีผู้เข้าชม	7,506.31	คน
เฉลี่ย	1 วัน	มีผู้เข้าชม	246.78	คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติและความเป็นมาของจังหวัดสุโขทัย

ภาคเหนือตอนล่างเมื่อราวพุทธศตวรรษ ที่ 16 – 17 เป็นจุดผ่านระหว่างเมืองเหนือ – ได้ ตะวันออก – ตะวันตก จึงมีการติดต่อกับโลกภายนอก จากหมู่บ้านกลายเป็นชุมชนใหญ่ พัฒนาจนเป็นเมืองผู้คนต่างพื้นที่เข้ามาตั้งรกราก ไปมาหาสู่ติดต่อกันด้านค้าขาย จึงเกิดการผสมผสานทางวัฒนธรรมกับคนในพื้นที่ขึ้น

รูปที่ 118 ภาพแสดงผู้คนให้ความสำคัญทางพุทธศาสนา

ราวกลางพุทธศตวรรษที่ 18 วัฒนธรรมขอม ถือส่วนสำคัญในกลุ่มชนชั้นปกครองของสุโขทัย ดังหลักฐานทางด้านสถาปัตยกรรมและประติมากรรมแบบขอม สถาปัตยกรรมแบบขอม ได้แก่ ศาลาผาแดง ซึ่งได้พบประติมากรรมรูปเทวดา เทวนารี รวมหารูป มีทั้งขนาดเท่าคนและเล็กกว่า สลักลอยตัวด้วยหินทราย เทียบได้กับรูปแบบศิลปะของปลายสมัยศิลปะนครวัด หรือหลังจากนั้นคือ ศิลปะบายันซึ่งตรงกับรัชกาลของพระเจ้าชัยวรมันที่ 7 มหาราชของค์สุดท้ายของอาณาจักรขอม ประติมากรรมดังกล่าวเทียบเคียงได้กับรูปเทวดาที่พบในประเทศกัมพูชา สลักลอยตัวด้วยวัสดุชนิดเดียวกัน และขนาดใกล้เคียงกัน ปัจจุบันอยู่ในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรุงพนมเปญ แผ่นป้ายประจำวัตถุระบุแหล่งที่พบสอดคล้องกับกำหนดอายุในสมัยศิลปะบายัน

ศิลปะแบบขอม หรือ ศิลปะขอมพบในประเทศไทย หรือชื่อเดิมคือ ศิลปะลพบุรี ซึ่งเรียกกันตั้งแต่ระยะบุกเบิกงานโบราณคดีในประเทศไทย เพราะพบครั้งแรกที่ลพบุรี จึงเรียกชื่อแบบอย่างศิลปะนั้นตามชื่อเมือง ต่อมาภายหลังได้พบในแหล่งอื่น โดยเฉพาะทางภาคอีสานได้พบจำนวนมาก แต่ชื่อศิลปะลพบุรีก็ยังใช้กันอยู่ตามความคุ้นเคย อิทธิพลจากวัฒนธรรมขอมในสุโขทัย และศรีสัชนาลัย ซึ่งไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แพร่หลายเข้ามาทางตะวันออก เริ่มเลื่อมถอยหลังถอยหลังจากพระเจ้าชัยวรมันที่ 7 สวรรคตในราว พ.ศ.1760 อาณาจักรสำคัญทางตะวันตก คือพุกาม ศูนย์กลางแห่งความเจริญรุ่งเรืองของประเทศพม่าก็เสื่อมโทรมเป็นลำดับมา จากการรุกรานของกองทัพมองโกล ตั้งแต่ พ.ศ. 1820 และล่มสลายลงหลังจากนั้นราว 10 ปี

ผังเมืองสุโขทัย (แผนผังที่ 1)

ศูนย์กลางอันศักดิ์สิทธิ์ก่อนการเกิดสุโขทัย คือ วัดพระพายหลวง วัดนี้มีคันคูน้ำรูปสี่เหลี่ยมล้อมรอบ ส่วนกำแพงเมืองซึ่งก่อสร้างขึ้นภายหลัง อยู่ถัดมาทางใต้ ด้วยความสำคัญที่มีอยู่ตลอดมาในสมัยสุโขทัย วัดนี้คงมีการปรับเปลี่ยนเป็นพุทธศาสนสถานฝ่ายเถรวาทตั้งแต่ระยะแรกเริ่มของสุโขทัย หลักฐานการเสริมสร้างบูรณะปรากฏชัดเจน เช่นที่งานปูนปั้นประดับปราสาททางด้านเหนือ และการก่อสร้างเจดีย์ทรงสี่เหลี่ยมทางด้านหน้าของวัด (ด้านตะวันตก) รวมทั้งเจดีย์ที่ประกอบในบริเวณนั้นด้วย

การเสริมสร้างสุโขทัยให้เป็นศูนย์กลางแห่งอำนาจโดยสมบูรณ์ เริ่มขึ้นในราวปลายพุทธศตวรรษที่ 18 หรือต้นพุทธศตวรรษที่ 19 มีคันดินคูน้ำรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขนาด 1,500 X 1,810 ล้อมรอบบริเวณตัวเมือง ศิลาจารึกหลักที่ 1 ระบุว่า “รอบเมืองสุโขทัยนี้ ตรีบูรได้สามพันสี่ร้อยวา” ตรีบูรหมายถึง กำแพงเมือง 3 ชั้น และยังอาจมีความหมายเชิงสัญลักษณ์อันศักดิ์สิทธิ์ คือเป็นดั่งเมืองสวรรค์ในชั้นดาวดึงส์ ซึ่งอยู่บนยอดเขาพระสุเมรุ

กำแพงเมืองสามชั้น อาจมีไว้เพื่อเป็นแนวป้องกันข้าศึก และยอมใช้ประโยชน์ในการกักเก็บและระบายน้ำ น้ำที่ไหลลงจากเทือกเขาประเทภย์ทางตะวันตกของเมือง ทำให้เกิดรูปแบบของงานชลประทานของชาวสุโขทัย ดังการขุดคูรอบบริเวณวัด การขุดตระพัง (สระน้ำ) และการฝังท่อดินเผาไว้ใต้ดินเพื่อส่งน้ำ เป่าดิน ความเชื่อเกี่ยวกับกำแพงตรีบูร ยังโยงเกี่ยวกับการสร้างศาสนสถานได้ด้วย กล่าวคือ กำแพงวัดมีคูน้ำล้อมรอบ เช่น วัดพระศรีมหาธาตุ สุโขทัย ศูนย์กลางของความศักดิ์แห่งแคว้น วัดนี้มี พระศรีมหาธาตุ ทรงยอดดอกบัวตูม

ศิลปะสุโขทัย

พุทธศาสนาเถรวาทจากประเทศลังกา และโดยเฉพาะจากเมืองมอญทางตอนใต้ของพม่า ได้เข้ามาแทนที่วัฒนธรรมขอม ความเชื่อในพุทธศาสนาเถรวาทสะท้อนผ่านงานช่างที่งามเรียบ ลึกซึ้ง เช่น พระพุทธรูปสุโขทัยที่เรารู้จักกันดี ศาสนสถานขนาดเล็กผสมผสานกับพื้นที่ขอมเป็นภาพสะท้อนวิถีคิด วิถีแห่งสังคมวัฒนธรรมของสุโขทัยได้อย่างหนึ่ง โดยจะชัดเจนยิ่งขึ้นหากเทียบกับความใหญ่โต แสดงความงามแห่งศักดิ์านุภาพของเทพเจ้าในศาสนาฮินดู หรือความลึกลับในพุทธศาสนาหายานในวัฒนธรรมแห่งอาณาจักรขอม หรือความงามของโครงสร้างขนาดมหึมาที่ห่อหุ้มความซับซ้อนไว้ภายใน ของศิลปในพุทธศาสนาเถรวาทของอาณาจักรพุกาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถาปัตยกรรม

สถาปัตยกรรมสุโขทัย เริ่มพัฒนาการขึ้นมาตั้งแต่ปลายพุทธศตวรรษที่ 18 เมื่อรับนับถือพระพุทธศาสนาแบบเถรวาทลังกาวงศ์ที่ผ่านมาจากพุกามก่อนสายหนึ่ง และผ่านมาจากทางภาคใต้อีกสายหนึ่ง ในขณะที่แต่เดิมสุโขทัยเป็นบริเวณที่ได้รับอิทธิพลวัฒนธรรมของขอมอยู่ก่อนการผสมผสานแนวคิดและรูปแบบทางสถาปัตยกรรมจากที่มีอยู่ในพื้นที่ กับที่รับเข้ามาใหม่จึงเกิดขึ้น ภายใต้เงื่อนไขทางสังคมวัฒนธรรมและเทคนิควิทยาการของช่างสุโขทัยด้วย ถึงแม้ว่าช่างสุโขทัยอาจจะไม่รู้จักรากก่อสร้างโครงสร้างโค้ง (arch) อย่างที่พุกามใช้ หรือการใช้ระบบการก่อสร้างด้วยหินหรือศิลาแลงในขนาดก้อนใหญ่ๆ อย่างช่างขอมก็ตาม การเลือกใช้อาคารโครงสร้างหลังคาเป็นไม้มุงกระเบื้อง และการคลี่คลายรูปแบบที่สลับซับซ้อนของสถาปัตยกรรมที่มีขนาดใหญ่ลงมา ก็เป็นส่วนสำคัญที่ช่างสุโขทัยจำเป็นต้องใช้ความรู้ความสามารถในการปรับแนวความคิดทางสถาปัตยกรรมให้เข้ากับกับเงื่อนไขที่มีอยู่เหล่านี้ การใช้อาคารหลักที่เป็นโบสถ์และวิหารที่มีหลังคาเป็นโครงสร้างไม้มุงกระเบื้อง ซึ่งมีความอ่อนช้อยและโปร่งเบากว่าอาคารในระบบก่อการปรับปรุงสัดส่วนทั้งขององค์เจดีย์และมณฑปตลอดจนงานสถาปัตยกรรมในรูปทรงที่ต้นให้มีสัดส่วนโปร่งชูด หรืออ่อนช้อยเข้ากับอาคารไม้ จึงเป็นส่วนสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงค่านิยมและสำนึกทางสุนทรีย์ของช่างสุโขทัย จากสัดส่วนของงานสถาปัตยกรรมเหล่านี้ได้เป็นอย่างดี

พื้นที่สี่เหลี่ยมผืนผ้าของวัดร้าง มีคูน้ำล้อมรอบกำแพงเตี้ยด้านหน้าของวัดอยู่ทางตะวันออกเจดีย์ประธานก่อไว้กลาง หรือก่อนไปทางพื้นที่ส่วนหลังเล็กน้อย วิหารต่อเนื่องจากเจดีย์ประธานออกไปทางด้านหน้า ทั้งสองจึงเป็นแกนหลักของวัด รายล้อมด้วยเจดีย์บริวาร อาจมีวิหารน้อย หรืออาคารชนิดอื่นบ้าง ดังกล่าวนี้คือระเบียบที่พบโดยทั่วไปสำหรับวัดในสมัยสุโขทัย

วิหาร อุโบสถ และเจดีย์

แผนผังรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า หลังคาเครื่องไม้มุงด้วยกระเบื้องดินเผา หรือกระเบื้องเคลือบ ฐานก่อด้วยก้อนศิลาแลงสี่เหลี่ยมปริมาตรเสาใช้แท่งศิลาแลงทั้งแท่ง หรือเป็นแผ่นหนาด้ายเฉียง ตัดให้ได้ลักษณะตามที่ต้องการ เพื่อเรียงซ้อนเป็นเสาสี่เหลี่ยม แปดเหลี่ยม หรือกลม แนวเสาอยู่ในรองรับหลังคาด้านบน ตับรองลาดต่อเนื่องลงมาทั้งสองข้าง โดยมีแนวเสาคู่นอกตั้งรับ วัดที่สร้างขึ้นในสมัยสุโขทัยไม่นิยมสร้างอุโบสถ ทำให้คิดว่าคูน้ำที่ขุดไว้รอบวัดทุกวัดหรือแทบทุกวัด ใช้แทนการกำหนดเขตศักดิ์สิทธิ์ หรือพื้นที่สีมา ด้วยเหตุนี้ พิธีบวชพระภิกษุอาจกระทำได้ภายในวัด เช่นในวิหาร ซึ่งสร้างเป็นหลักควบคู่กับเจดีย์ประธาน

เจดีย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความหมายของ **เจดีย์** สำหรับชาวสุโขทัย คือสิ่งก่อสร้างอันควรแก่การเคารพบูชา โดยเฉพาะเจดีย์มหาธาตุ อันเป็นสัญลักษณ์แทนพระพุทธองค์ หรือที่สถิตของพระพุทธองค์ ดังศิลาจารกสมัยสุโขทัยหลายหลัก มักกล่าวถึงเรื่องบรรจุพระธาตุไว้ภายในเจดีย์

เจดีย์รูปแบบรูปทรงต่างๆ มักมีแบบแผนร่วมกันคือ ประกอบจากสามส่วนหลัก ส่วนล่างคือฐาน ส่วนกลางคือ เรือนธาตุ และส่วนบนคือ ยอดแหลม หรือยอดที่เป็นชั้นซ้อนลดหลั่นกัน

ปราสาทแบบขอมซึ่งมีอยู่ก่อนสมัยสุโขทัย ประกอบจากสามส่วนหลักเช่นกัน แต่ละส่วนมีแบบอย่างเฉพาะ เช่นส่วนบนเป็นชั้นซ้อนอันแสดงถึงความเป็นปราสาท ปราสาทแบบขอมไม่มีที่เรียกว่าเจดีย์ แต่ปราสาทขอม คือต้นแบบของเจดีย์สมัยสุโขทัยแบบหนึ่ง เรียกในที่นี้ว่า เจดีย์ทรงปราสาทแบบสุโขทัย ส่วนเจดีย์ทรงปราสาทอีกแบบหนึ่ง คือ เจดีย์ทรงปราสาทยอด เกี่ยวข้องกับเจดีย์ทรงเดียวกันในศิลปะล้านนา และบางรูปแบบเป็นลักษณะผสมผสานระหว่างปราสาทแบบขอมกับเจดีย์ทรงปราสาทยอดแบบล้านนา

เจดีย์ทรงปราสาทแบบสุโขทัย คำว่า *ทรงปราสาท* กำกับด้วยแบบสุโขทัย เพื่อให้แตกต่างจากที่เรียกว่า *ทรงปราสาทแบบขอม* เค้าโครงของเจดีย์ทรงปราสาทแบบสุโขทัยมีส่วนคล้ายคลึงกับปราสาทแบบขอมอยู่บ้าง เช่นเดียวกับเจดีย์ทรงปราสาทของกรุงศรีอยุธยา ซึ่งพัฒนามาจากแหล่งแรงบันดาลใจเดียวกัน และด้วยเหตุนี้ จึงมีผู้เรียกเจดีย์ทรงนี้ของสุโขทัยว่า *ปราสาท*

เจดีย์ทรงปราสาทยอด คือแบบที่มียอดแหลมต่อเนื่องจากเรือนธาตุขึ้นไป ยอดแหลมนั้นประกอบจากทรงระฆังลูกเดียว หรือหลายลูกเรียงซ้อนกันขึ้นไป และต่อด้วยกรวยแหลมเป็นปลายยอด บางแบบมียอดเล็กๆ อยู่ที่สูงขึ้นเหนือเรือนธาตุ รวมกับยอดใหญ่เด่นเป็นประธานอยู่กลาง ก็มีที่เรียกว่า *เจดีย์ทรงปราสาทห้ายอด* ช่างสุโขทัยปรับปรุงจากเจดีย์ทรงเดียวกันในศิลปะล้านนา ซึ่งได้รับแรงบันดาลใจจากศิลปะพุกามมาอีกทอดหนึ่ง

เจดีย์ยอดทรงดอกบัวตูม เรียกกันมาก่อนว่า เจดีย์ทรงดอกบัวตูม หรือทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ หรือทรงทะนาน^๕ รูปทรงแปลกจากเจดีย์ที่เคยมีมาในอดีต สูงโปร่งกว่าเจดีย์ทรงปราสาทแบบสุโขทัย หรือทรงปราสาทยอดที่เพ็งกล่าวมา ทั้งที่เจดีย์ทรงนี้ก็มีส่วนที่ปรับปรุงมาจากทรงปราสาทแบบขอม แต่แบบเนียนจนแทบสังเกตไม่ได้ ส่วนฐานของเจดีย์ยอดทรงดอกบัวตูม ซ้อนลดหลั่นเป็นชุด รับรองฐานของเรือนธาตุทรงแท่งเพริชว ต่อยอดด้วยทรงดอกบัวตูม และครอบปลายยอดด้วยทรงกรวย อันประกอบด้วยปล้องไฉน และปลี

เจดีย์ทรงระฆัง ลักษณะโดยรวมของเจดีย์ทรงนี้ ประกอบด้วยฐานสี่เหลี่ยมจัตุรัส ลวดบัวลดหลั่นสามวง ต่อขึ้นไปเป็นบัวปากระฆังรองรับทรงระฆังป้อม บัลลังก์สี่เหลี่ยมครอบด้วยทรงกรวย ซึ่งประกอบจากปล้องไฉนและปลี องค์ประกอบเหล่านี้มีระเบียบอยู่ก่อนในศิลปะพุกามบางอย่างมีอยู่ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฉพาะในศิลปะลังกาค้วย เช่นเหนือทรงระฆังมีบัลลังก์สี่เหลี่ยม ที่มีช้างรอบที่ฐาน ส่วนบัวปากระฆังซึ่งรองรับทรงระฆังมีอยู่ในศิลปะพุกาม

มณฑป หมายถึงเฉพาะอาคารที่มีพื้นที่สี่เหลี่ยมจัตุรัส ซึ่งก่อเป็นห้องประดิษฐานพระพุทธรูป ส่วนยอดเป็นหลังคาทรงกรวยสี่เหลี่ยมประกอบจากชั้นซ้อนลดหลั่น การซ้อนชั้นหลังคา คือความหมายดั้งเดิมของความเป็นปราสาท พื้นที่เหลือจากการประดิษฐานพระพุทธรูปภายในมณฑป แม้เพียงเล็กน้อยสำหรับกิจกรรมประกอบพิธีกรรมได้มณฑปก็ทำหน้าที่ได้เช่นเดียวกับวิหารแล้ว แต่หากมีพื้นที่เพียงประดิษฐานพระพุทธรูป หลังคาซ้อนชั้นในทรงกรวย หรือทรงจั่วก็ตาม เรียกว่าคันธุฎฐิ

รูปที่ 119 รูปแบบประติมากรรมปูนปั้น

ประติมากรรม

หลักฐานทางด้านประติมากรรมก่อนสมัยสุโขทัย นอกจากพระพุทธรูปทรงเครื่องแบบลพบุรี มีขนาดเล็ก หล่อด้วยสำริด จากวัดพระพายหลวงแก้ว ที่ศาลตาผาแดงได้พบประติมากรรมลอยตัว สลักจากหินทราย เป็นรูปเทวดา เทวนารี จำนวน 6 รูป มีทั้งขนาดเท่าคนและเล็กกว่า ทั้งหมดล้วนชำรุด เสียและกรหักหาย ลวดลายสลัก ในส่วนของเครื่องประดับ เช่น กรองคอ เข็มขัด มีพู่ห้อยตลอดจนการนุ่งผ้า ซักชายผ้ายาว เทียบได้กับศิลปะขอมแบบนครวัด โดยสืบต่อมาในศิลปะแบบบาเยน

พระพุทธรูป

แตกต่างจากพระพุทธรูปทรงเครื่องของฝ่ายมหายาน พระพุทธรูปในศิลปะสมัยสุโขทัย ตามแบบแผนของชาวพุทธศาสนาฝ่ายเถรวาทถ่ายทอดผ่านรูปทรงอันเกิดจากสัดส่วน เส้นนอก และปริมาตรซึ่งประสานกลมกลืนกันอย่างเรียบง่ายนักวิชาการได้แบ่งลักษณะของพระพุทธรูปสมัยสุโขทัยออกเป็น หมวดวัดตะกวน หมวดใหญ่ หมวดพระพุทธรชินราช และหมวดกำแพงเพชร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปแบบของซุ้ม

กรอบซุ้มประตูของปราสาทแบบขอมที่วัดพระพายหลวง คือกรอบโค้งเข้าสลับโค้งออก ต่อเนื่องกันเป็นรูปสามเหลี่ยม ลายประจำยามปิดทับตรงรอยต่อของวงโค้ง ในระการูปสามเหลี่ยมเรียงประดับขอบนอกของกรอบซุ้ม โคนกรอบซุ้มออกรูปหุ้มกรคายนา ๕ ราวพุทธศตวรรษที่ ๑๙ ไม่มีการสร้างปราสาทแบบขอมแล้ว แต่เค้าโครงของซุ้มได้คัดลอกมา ด้วยลักษณะเรียบง่าย

ลวดลายกระหนก

กระหนกแบบขอมหายไปพร้อมกับการสร้างปราสาทแบบขอมทั้งหมดไป อิทธิพลทางด้านลวดลายประดับจากศิลปะลังกา แพร่หลายมาสู่ศิลปะสุโขทัยในคราวที่บูรณะวัดพระศรีมหาธาตุในรัชกาลของพญาลอไทคือ โคนกรอบซุ้มที่ได้กล่าวมาแล้ว รูปกรมมีขา หางมกรเป็นแนวเส้นโค้งเลื่อนไหลต่อเนื่องกัน โดยมีลักษณะเด่น คือปลายแนวโค้งเลื่อนไหล มีหัวกระหนกม้วนเป็นปุ่มนูนปะปนอยู่ด้วย

รูปที่ 120 ปูนปั้นหน้ากาล

จิตรกรรม

จิตรกรรมสมัยสุโขทัยที่วาดขึ้นในครั้งแรกของพุทธศตวรรษที่ ๑๙ จิตรกรรมของศิลปะสุโขทัยก็เช่นเดียวกับจิตรกรรมสมัยอยุธยา และรัตนโกสินทร์ตอนต้น คือระบายสีเรียบ และตัดเส้นขอบเขตเป็นรายละเอียดของภาพในขั้นสุดท้าย ภาพแนวอุดมคติถึงสมจริงเช่นนี้ สืบเนื่องจากแรงบันดาลใจทางพุทธศาสนาฝ่ายเถรวาท ได้พบมาก่อนจิตรกรรมของศิลปะลังกา และพม่าสมัยเมืองพุกาม

แนวความเชื่อเรื่องการเวียนว่ายตายเกิด ก่อให้เกิดการสร้างบุญกุศล โดยสร้างถาวรวัตถุ เช่น เจดีย์ พระพุทธรูป ศาสนาคาร ความเชื่อที่ว่าสมัยนั้นผู้คนจะมีความสุขอย่างถ้วนหน้า สรรพความสุขต้องกล่าว ถวายทอดเป็นงานจิตรกรรมเรื่องพระอดีตพุทธเจ้า พุทธประวัติ และชาดก

พระพิมพ์ และสังคโลก

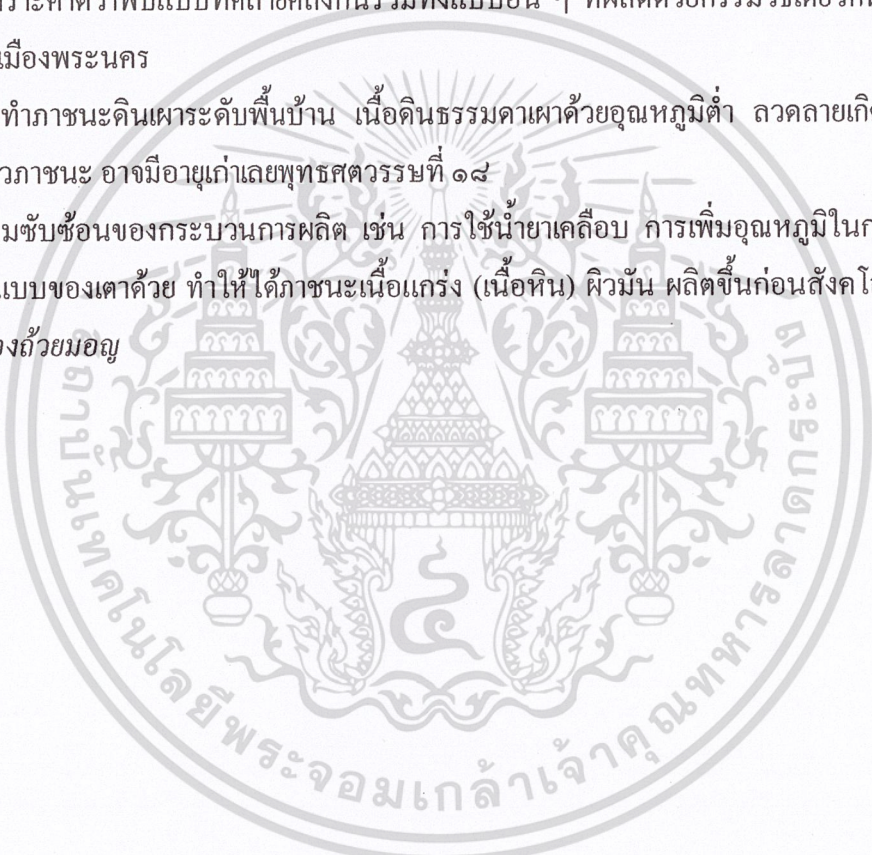
พระพิมพ์ ก็เช่นเดียวกับการสร้างถาวรวัตถุ เช่น เจดีย์ พระพุทธรูป ก็เพื่อสืบทอดพุทธศาสนา เป็นการสั่งสมบุญกุศลของผู้สร้างด้วย การสร้างพระพิมพ์ในสมัยสุโขทัย อย่างช้าประมาณ พ.ศ. 1882 ตรงกับรัชกาลพ่อขุนรามคำแหง มีบันทึกเนื้อความในศิลาจารึกบางสนุก จังหวัดแพร่

สังคโลก

ก่อนการผลิตสังคโลกเมืองศรีสัชนาลัยมีงานผลิตไหเคลือบสีน้ำตาล เรียกกันว่าไหขอม หรือ ไหลพบุรี เพราะคาดว่าพบแบบที่คล้ายคลึงกันรวมทั้งแบบอื่น ๆ ที่ผลิตด้วยกรรมวิธีเดียวกันในประเทศ กัมพูชาสมัยเมืองพระนคร

การทำภาชนะดินเผาระดับพื้นบ้าน เนื้อดินธรรมดาเผาด้วยอุณหภูมิต่ำ ลวดลายเกิดจากการขีดขีดประดับผิวภาชนะ อาจมีอายุเก่าแก่ยุคพุทธศตวรรษที่ ๑๘

ความซับซ้อนของกระบวนการผลิต เช่น การใช้น้ำยาเคลือบ การเพิ่มอุณหภูมิในการเผา อันมีส่วนจากรูปแบบของเตาด้วย ทำให้ได้ภาชนะเนื้อแกร่ง (เนื้อหิน) ผิวมัน ผลิตขึ้นก่อนสังคโลก ชาวบ้านเรียกว่า เครื่องถ้วยมอญ

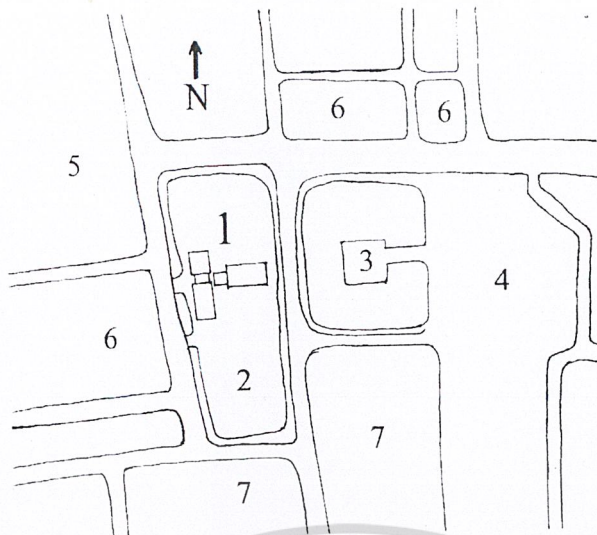
บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการออกแบบ

4.1 การวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ

สถานที่ตั้ง	พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติรามคำแหง
ตั้งอยู่	พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติรามคำแหง ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย อยู่ในเขตกำแพงเมืองชั้นในของอุทยาน ประวัติศาสตร์สุโขทัย
อาณาเขตติดต่อ	
ทิศเหนือ	- ติดถนนจรดวิถีถ่อง ซึ่งเป็นถนนหลักในการเดินทางเข้าสู่อุทยานประวัติศาสตร์ - ผลกระทบต่อโครงการ มีไม่มากนักเนื่องจากตัวอาคารอยู่ห่างจากถนนและพื้นที่ ภายในโครงการมีสระน้ำล้อมรอบและยังมีการปลูกต้นไม้ที่ให้ความร่มรื่น และช่วยลดมลภาวะทาง เสียงและฝุ่นละออง การจราจร ไม่หนาแน่นจึงไม่เกิดผลกระทบในการเข้าสู่โครงการและที่ตั้งโครง การ
ทิศใต้	- บ้านพักอาศัย - ผลกระทบต่อโครงการ เนื่องจากเป็นบ้านพักอาศัยของคนในท้องถิ่น ไม่เกิดผล กระทบต่อโครงการ
ทิศตะวันออก	- วัดตะพังทองซึ่งเป็นวัดที่สร้างอยู่บนเกาะกลางน้ำ - ผลกระทบต่อโครงการ ทางด้านทิศตะวันตกของโครงการติดกับวัดตะพังทองซึ่ง เป็นวัดที่สร้างขึ้นบนเกาะกลางน้ำไม่มีการจราจรหนาแน่นและไม่มีผู้คนพูกพรานจึงไม่เกิดผล กระทบต่อโครงการ
ทิศตะวันตก	- ที่จอดรถนักท่องเที่ยว, ร้านค้าขายอาหาร, ของที่ระลึก และเขตอุทยานประวัติ ศาสตร์ - ผลกระทบต่อโครงการ เป็นส่วนด้านหน้าของโครงการ รถทัศนจรที่เข้าชม อุทยานประวัติศาสตร์และที่เข้าชมพิพิธภัณฑฯจะจอดรถบริเวณนี้จึงเกิด ผลกระทบจากด้านเสียงรบกวน, ฝุ่นละออง และ ไอเสียจากรถยนต์และรถทัศนจร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่

แสดงสถานที่ตั้งโครงการ

ประกอบด้วยสถานที่ใกล้เคียงดังนี้

1. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง
2. บ้านพักภายในโครงการ
3. วัดตะพังทอง
4. ตลาด

5. โบราณสถานภายในอุทยานประวัติศาสตร์

6. ร้านค้าอาหาร - ของที่ระลึก

7. บ้านพักอาศัยภายนอกโครงการ

สรุปวิเคราะห์สถานที่ตั้งของโครงการและสภาพแวดล้อม

- สถานที่ตั้งถือว่าอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมเพราะ ที่ตั้งของโครงการอยู่ติดถนนหลักสังเกตเห็นได้ง่ายและอยู่ในสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ

- ผลกระทบต่อโครงการในเรื่อง เสียง มลภาวะ ฝุ่นละออง ไม่มากนักเนื่องจากตัวอาคารพิพิธภัณฑ์ตั้งอยู่ห่างจากถนนหลักและมีต้นไม้และน้ำล้อมรอบพื้นที่จะมีอยู่บ้างในเรื่องของเสียงที่มาจากถนนหลักและ ด้านหน้าทางเข้าโครงการซึ่งเป็นท้องถนนของผู้ชมและ รถทัศนศึกษา

การคมนาคม

การเดินทางเข้าสู่โครงการ มีอยู่ 2 ทางใหญ่ๆ ด้วยกันคือ ทางแรกเป็นทางที่มาจากตัวเมืองสุโขทัยเข้าสู่เขตอุทยานประวัติศาสตร์ ทางด้านทิศตะวันออกของเขตกำแพงเมืองซึ่งเป็นเส้นทางที่เข้าสู่โครงการและ สังเกตเห็นได้ง่ายที่สุดและ อีกเส้นทางจะมาจากทางแนวกำแพงเมืองด้านทิศใต้ทางและ ทิศตะวันตก 2 ทาง และทิศเหนืออีก 1 ทาง การคมนาคมจะเกิดปัญหาอยู่ตรงช่วงเข้าและ เย็นเพราะที่ตั้งโครงการอยู่ใกล้ตลาดประจำตำบล จึงเกิดการจราจรและผู้คนแออัดในช่วงนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิเคราะห์สภาพทางภูมิอากาศ

กระแสลม

- ลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ - เป็นลมฤดูร้อนตั้งแต่ เดือนกุมภาพันธ์- ปลายเดือนพฤษภาคม
- ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ - เป็นลมฝนตั้งแต่ปลายเดือนพฤษภาคม- เดือนตุลาคม
- ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ - เป็นลมหนาวตั้งแต่เดือนตุลาคม- เดือนกุมภาพันธ์

- อาคารลายสือไท ได้รับลมทางด้านข้างและด้านหน้าของอาคารเนื่องจากด้านหน้าใกล้เคียงกับ สระน้ำ ซึ่งเป็นสระน้ำที่ล้อมรอบโครงการและต้นไม้ทำให้ลมพัดเข้าสู่อาคาร ได้เต็มที่และระบายความร้อนภายใน อีกด้วย

- อาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ได้รับกระแสลมทางด้านข้างของอาคาร ส่วนด้านหน้าของ อาคารไม่สามารถรับลมได้เนื่องจากมีกำแพงสูงบังลมไว้ ส่วนชั้นสองของอาคารได้รับลมทั้งทางด้านหน้า และด้านข้าง

แสงแดด

ช่วงเช้าไม่มีผลกระทบต่อโครงการมากนักจะมีช่วง เวลา ตั้งแต่ 14:00-17:00 น.

อาคารลายสือไท ไม่ได้รับผลกระทบมากนัก เพราะเป็นอาคารชั้นเดียวมีหลังคาทรงปั้นหยาปกคลุม อาคารและ ยังมีต้นไม้ช่วยบังแสงแดดในช่วงเวลานี้และมีสระน้ำติดกับอาคารช่วยระบายความร้อนและ พัดพาความเย็นเข้าสู่อาคารอีกด้วย

อาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จะได้รับผลกระทบโดยตรงบริเวณด้านหน้าชั้นสองเพราะหลังคา ทรงจั่วไม่สามารถป้องกันแสงแดดได้เต็มที่และมีหน้าต่างอยู่ทางด้านนี้ตลอดแนวและแผงกันช่วยแก้ปัญหา ได้ไม่มากนัก

ฝน

โดยเฉลี่ยในสุโขทัยจะมีฝนตกชุกในช่วง กลางเดือนพฤษภาคม-ตุลาคม ทางด้านทิศตะวันตกเฉียง ได้ซึ่งอาคารทั้งสองหลังจะได้รับผลกระทบดังนี้

- อาคารลายสือไท ได้รับผลกระทบทางด้านข้างและส่วนหน้า ของอาคารแต่ไม่มากนักเพราะมีต้นไม้สูงป้องกันอาคารทางด้านหน้าตลอดแนว และมีหลังคาช่วยปกคลุมอาคาร

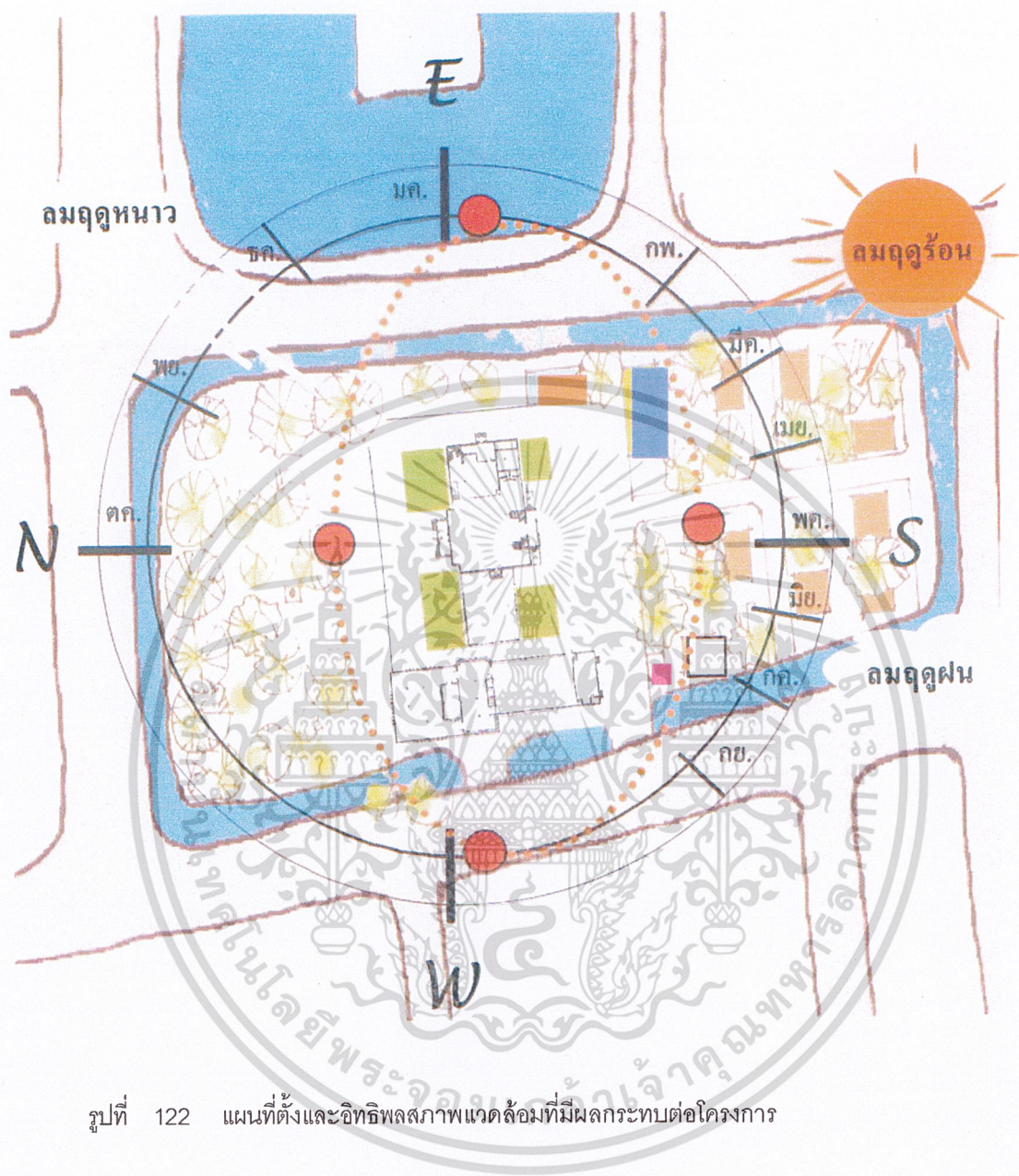
- อาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ได้รับผลกระทบทางด้านทิศใต้บริเวณชั้นล่างด้านหลังของ อาคารเนื่องจากทางด้านนี้เป็นหน้าต่างบานกระจกสูงหลังคาปกคลุม ไม่มีฉัตรทำให้ในขณะที่ฝนตกหนักน้ำ ชีมน้ำซึมผ่านเข้าไปภายในอาคารซึ่งเป็นส่วนของห้องคลัง

เสียง

ไม่มีผลกระทบต่อโครงการมากนักเพราะรอบๆ โครงการ มีการปลูกต้นไม้ใหญ่ช่วยในการกรอง เสียงจากภายนอกเข้าสู่อาคาร ถนนหลักไม่มีการจราจรที่หนาแน่นมากนักจะมีผลกระทบอยู่บ้างทางด้าน

หน้าทางเข้าของโครงการซึ่งเป็นที่จอดรถ ของผู้เข้าชมและ รถทัศนาร

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 122 แผนที่ตั้งและอิทธิพลสภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของอาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง และอาคารลายสือไท

1. อาคารลายสือไท

ทิศเหนือติดกับ - พื้นที่โล่งใกล้กับสระน้ำและมีต้นไม้อยู่รอบๆ บริเวณห่างจากถนนประมาณ 50 เมตร

ผลกระทบต่ออาคาร - พื้นที่ติดกับอาคารเป็นพื้นที่โล่งมีต้นไม้ปกคลุมทั่วพื้นที่และยังช่วยลดอุณหภูมิความร้อน และการกระจายของแสงอาทิตย์

ทิศใต้ติดกับ - ป้อมยามร้านค้าของที่ระลึก และบ้านพักอาศัยโดยมีถนนชั้นกลางระหว่างอาคาร

ผลกระทบต่ออาคาร - ส่วนของอาคารทางด้านทิศใต้เป็นพื้นที่ของห้องบรรยายและสัมมนาติดกับถนนซึ่งเป็นทางสัญจรภายในโครงการทั้งเจ้าหน้าที่ภายในโครงการและบุคคลภายนอกที่มาติดต่อ พื้นที่ของถนนมีความกว้างประมาณ 4 เมตร เป็นพื้นซีเมนต์ทำให้มีการกระจายความร้อนจากแสงแดดเข้าสู่อาคารทางด้านนี้ แต่ไม่เป็นผลกระทบมากนัก เนื่องจากพื้นที่ด้านข้างถนนและอาคารมีต้นไม้ปลูกอยู่หนาแน่นจึงช่วยลดอุณหภูมิความร้อนได้บ้าง

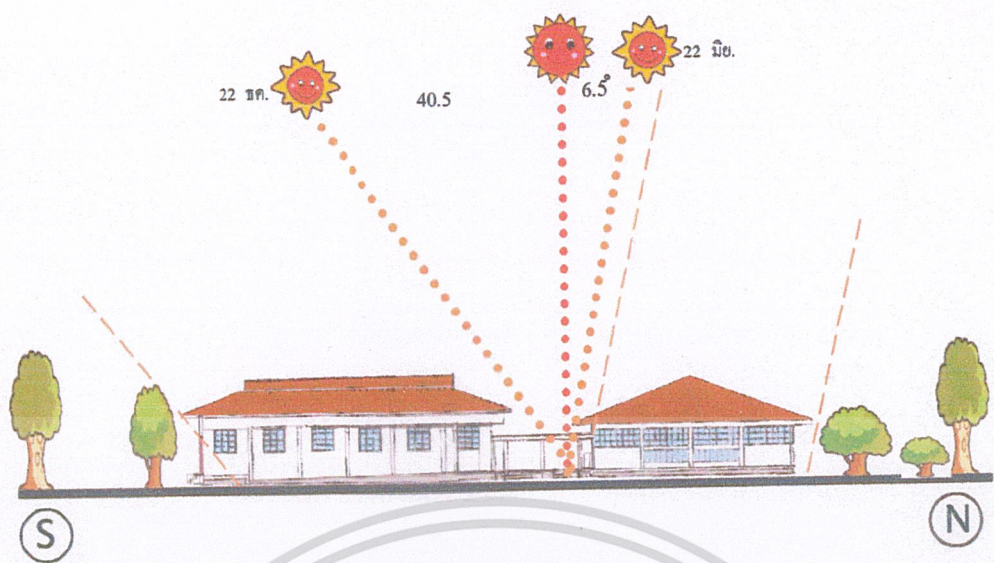
ทิศตะวันออกติดกับ - อาคารพิพิธภัณฑ์รามคำแหงและพื้นที่ซึ่งมีการจัดแสดงวัตถุกลางแจ้ง

ผลกระทบต่ออาคาร - ทางด้านหน้าของอาคารมีพื้นที่เป็นซีเมนต์ขนานไปตามความยาวของอาคารจึงได้รับผลกระทบจากความร้อนของแสงอาทิตย์ในช่วงเวลาเช้าถึงเที่ยงและช่วงกลางของอาคารเป็นทางเดินเชื่อมต่อระหว่างอาคารซึ่งไม่มีหลังคาหรือกันสาดปกคลุมทำให้ในขณะฝนตกเกิดปัญหาในการเข้าชมอีกอาคารหนึ่ง

ทิศตะวันตกติดกับ - สระน้ำที่ล้อมรอบภายในโครงการและติดกับที่จอดรถและร้านค้าซึ่งอยู่ภายนอกโครงการ

ผลกระทบต่ออาคาร - เนื่องจากอาคารติดกับสระน้ำที่ล้อมรอบโครงการจึงได้รับความชื้นซึมผ่านเข้าสู่ภายในอาคารทางด้านนี้ ผลกระทบที่ได้รับจากแสงมีไม่มากนัก เนื่องจากมีสระน้ำที่ช่วยในการกระจายความร้อน ในช่วงบ่ายและยังมีต้นไม้ใหญ่สูงปกคลุมอาคารทางด้านนี้ทำให้ผลกระทบเรื่องความร้อนเข้าสู่อาคารมีน้อย มีเพียงเสียงรบกวนจากที่จอดรถภายนอกโครงการซึ่งเป็นที่จอดรถของทั้งผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์และผู้เข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์ โดยส่วนใหญ่จะเป็นรถยนต์ส่วนตัวและรถจักรยาน

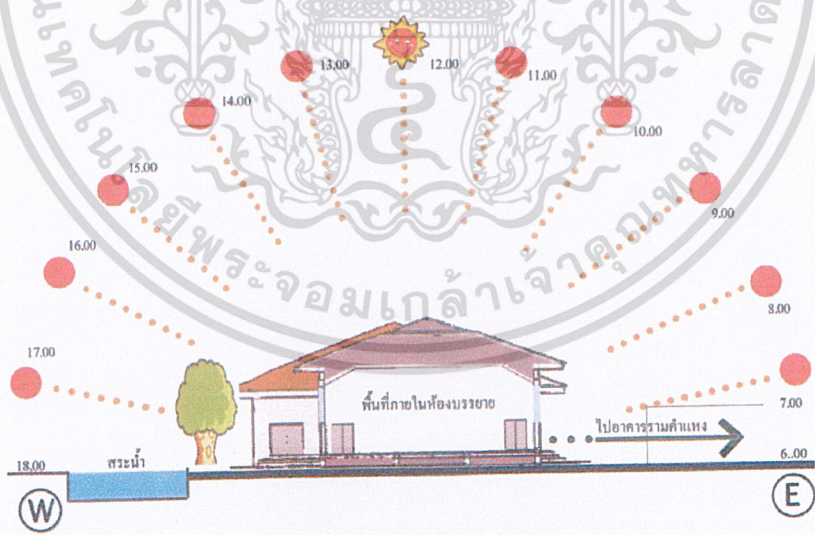
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่123 ภาพแสดงแสงอาทิตย์ที่มีผลกระทบต่ออาคารและภายในอาคาร

รูปตัดภายในอาคารลายไทด้านทิศตะวันออก

อาคารลายสือไทรูปแบบหลังคาเป็นทรงปั้นหยาลงคาปกคลุมอาคารรอบด้านช่วยป้องกันความร้อนสู่ภายในอาคารได้บ้าง ต้นไม้เป็นส่วนสำคัญที่ช่วยในการลดความร้อนซึ่งมีอยู่รอบๆ อาคาร

รูปที่124 ภาพแสดงแสงอาทิตย์ที่มีผลกระทบต่ออาคารและภายในอาคาร

รูปตัดภายในอาคารลายไทด้านทิศใต้

ผลกระทบจากแสงแดดไม่มากนักเนื่องจากอาคารมีต้นไม้ที่ปกคลุมอยู่ทั่วบริเวณทางด้านทิศตะวันออกเป็นทางเชื่อมสู่อีกอาคาร

2. อาคาร พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติรามคำแหง

ทิศเหนือติดกับ - พื้นที่โล่งมีต้นไม้ปลูกและจัดแสดงนิทรรศการกลางแจ้ง และติดกับถนนสายหลักภายนอกโครงการ

ผลกระทบต่อโครงการ - พื้นที่โล่งทางด้านนี้เป็นสนามหญ้ามีต้นไม้ปลูกและมีถนนพื้นซีเมนต์ขนานข้างอาคารแสงแดดที่ส่องกระทบพื้นถนน ซึ่งเป็นซีเมนต์มีการกระจายของแสงแดดและความร้อนสู่อาคารแต่ไม่เกิดความร้อนมากนัก เนื่องจากด้านข้างอาคารมีสนามหญ้าและปลูกไม้พุ่มจึงช่วยลดและคลายความร้อนลงได้

ทิศใต้ติดกับ - พื้นที่จัดนิทรรศการกลางแจ้งสำนักงานและบ้านพักอาศัยภายในโครงการ

ผลกระทบต่อโครงการ - ลักษณะเป็นพื้นที่ติดถนนถัดไปเป็นสนามหญ้าที่จัดแสดงนิทรรศการกลางแจ้งได้รับผลกระทบจากแสงแดดอยู่บ้างซึ่งตกกระทบบนพื้นถนนแต่ไม่เกิดผลกระทบมากนักเนื่องจากพื้นที่ด้านข้างมีการปลูกสนามหญ้าและไม้พุ่มจึง ช่วยลดการถ่ายเทความร้อนเข้าสู่ภายในอาคาร

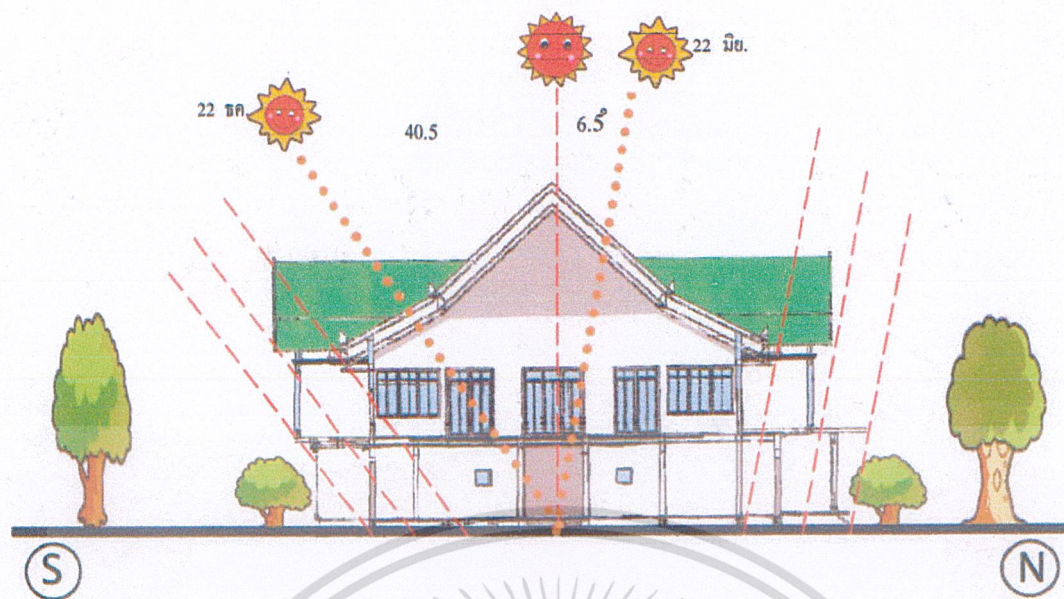
ทิศตะวันออกติดกับ - ห้องน้ำ, ถนน, สระน้ำภายในโครงการ และวัดตะพังทองหลางภายนอกโครงการ

ผลกระทบต่อโครงการ - ในช่วงเช้าแสงแดดจะส่องเข้าทางด้านนี้โดยตรงผลกระทบเรื่องแสงแดดและความร้อนต่ออาคารไม่มากนักเนื่องจากมีสระน้ำขนาดใหญ่ในพื้นที่ของวัดตะพังทองหลางที่ช่วยในการกระจายความร้อน และพัดพาความเย็นเข้าสู่อาคาร

ทิศตะวันตกติดกับ - อาคารลายสือไท

ผลกระทบต่อโครงการ - บริเวณด้านนี้เป็นทางเดินเข้าสู่อาคารและมีทางเดินเชื่อมต่อกับอาคารลายสือไทพื้นที่ระหว่างทางเดิน เป็นลานพื้นซีเมนต์มีต้นไม้ใหญ่ปกคลุมพื้นที่ในส่วนกลางและมีสระน้ำเล็กๆอยู่ภายในพื้นที่จึงช่วยลดความร้อนที่ได้รับจากแสงอาทิตย์ได้และยังให้ความร่มรื่นในบริเวณนั้น ผลกระทบจะได้รับบริเวณชั้นบนของอาคารซึ่งมีลักษณะเป็นหน้าต่างบานสูงจึงได้รับแสงแดดและความร้อนสู่อาคาร

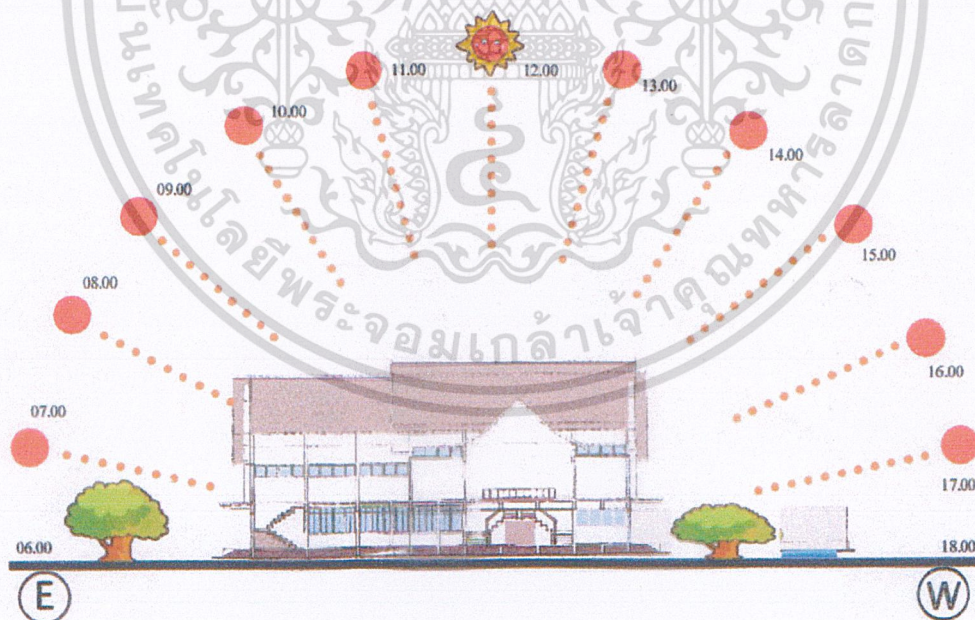
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 125 ภาพแสดงแสงอาทิตย์ที่มีผลกระทบต่ออาคารและภายในอาคาร

รูปตัดภายในอาคารด้านทิศตะวันออก

พื้นที่รอบข้างของอาคาร มีการปลูกต้นไม้และสนามหญ้าช่วยในการถ่ายเทความร้อนที่กระทบกับตัวอาคารได้ จากภาพแสดง ให้เห็นว่าอาคารทางด้านทิศใต้ได้รับอิทธิพลที่มากกว่าโดยได้รับความร้อนเข้าสู่ภายในอาคาร

รูปที่ 126 ภาพแสดงแสงอาทิตย์ที่มีผลกระทบต่ออาคารและภายในอาคาร

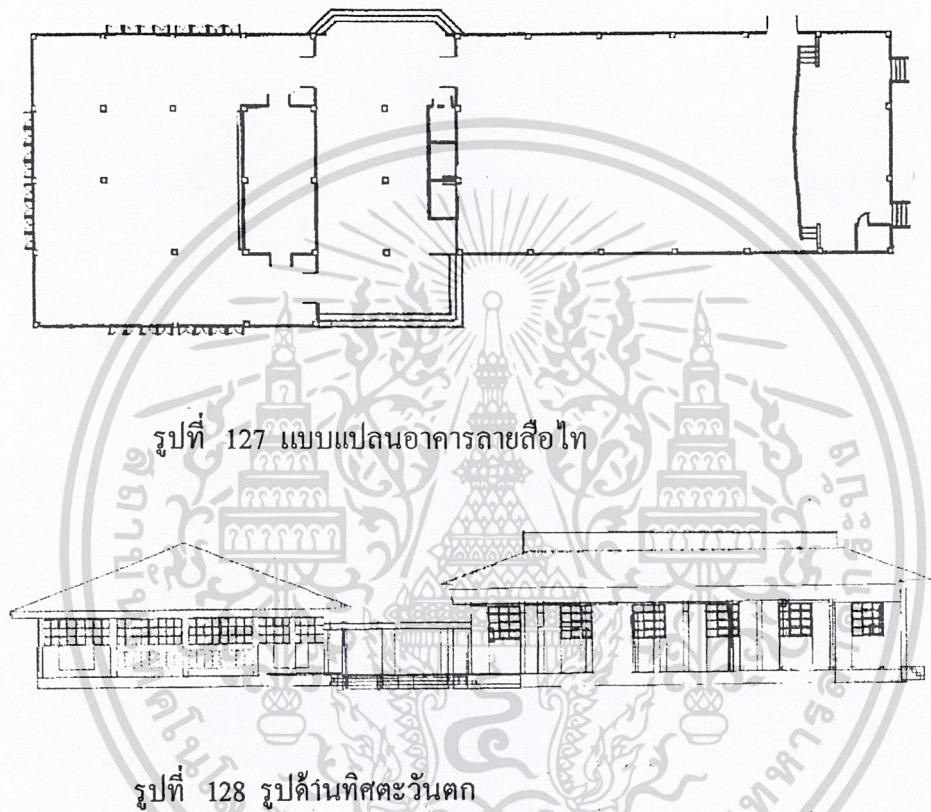
รูปตัดภายในอาคารด้านทิศเหนือ

อาคารทางด้านทิศเหนือผลกระทบที่ได้รับจากความร้อนไม่มากนักเนื่องจากบริเวณรอบๆ อาคารมีการค้า การปลูกต้นไม้รอบๆ อาคารจึงช่วยในการดูดซับไอร้อนและพัดพาความเย็นเข้าสู่อาคารด้วยมีการนำไปใช้

4.2 การวิเคราะห์ลักษณะทางสถาปัตยกรรมภายนอกและภายในอาคาร

1. อาคารลายสือไท

ลักษณะภายนอกอาคาร

รูปที่ 127 แบบแปลนอาคารลายสือไท

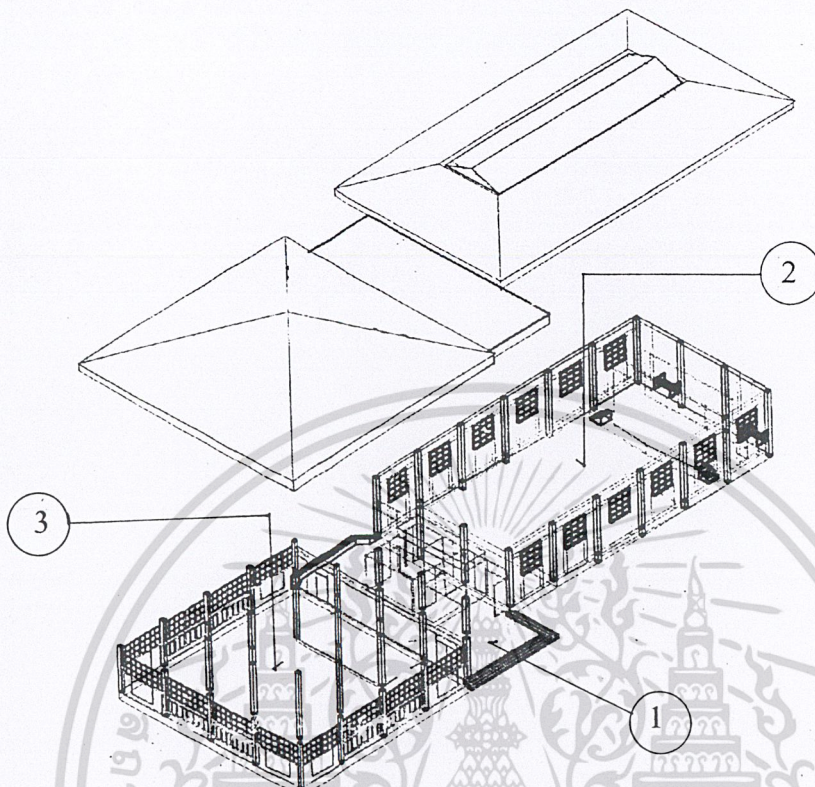
รูปที่ 128 รูปด้านทิศตะวันตก

เป็นอาคารชั้นเดียวรูปทรง สี่เหลี่ยมผืนผ้าทอดยาว ไปทางทิศเหนือและได้ทำให้ทางยาวของอาคารได้รับแสงแดดตกกระทบเป็นพื้นที่กว้างของทั้งสองด้านของอาคารส่วนหน้าของอาคารด้านทิศตะวันออกเป็นพื้นที่ผนังโล่ง ไม่มีต้นไม้และสระน้ำเหมือนด้านทิศตะวันตกจึงได้รับแสงแดดเข้าสู่อาคาร

โครงสร้าง พื้น ผนัง เสา และคานเป็นคอนกรีต หลังคาเป็นโครงสร้างเหล็ก TRUSS ผนังกรุหน้าต่างกระจกใสระดับกับผนังปูนจึงได้รับแสงสว่างเข้าสู่ภายในอาคาร หลังคาเป็นหลังคาประสมและทรงปั้นหยา ลักษณะของทรงหลังคาปกคลุมอาคารทั้ง 4 ด้านของอาคารช่วยลดการส่องแสงอาทิตย์ทำให้อาคารได้รับความร้อนลดลง ส่วนอาคารลายสือไทไม่ได้มีการออกแบบทางขึ้นที่คำนึงถึงคนพิการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะภายในอาคาร

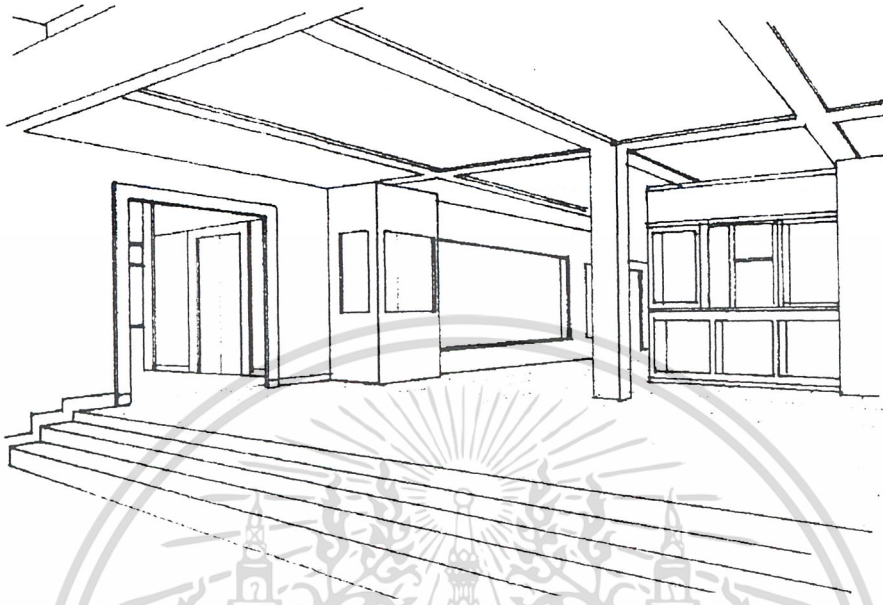
รูปที่ 129 แสดงภาพพื้นที่ภายในของอาคารลายสือไท

พื้นที่ด้านในถูกแบ่งเป็น 3 ส่วนใหญ่ๆ คือ โถงทางเข้า, ห้องบรรยาย, ห้องนิทรรศการชั่วคราว

1. พื้นที่ภายในส่วนโถงทางเข้า - มีทางทะลุไปสู่อาคาร อาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหงได้ด้วยลักษณะที่เป็นพื้นที่เปิดโล่งจึงช่วยในการถ่ายเทอากาศและความร้อน
2. พื้นที่ภายในห้องบรรยาย - พื้นที่ภายในห้องบรรยายพื้นห้องมีลักษณะ SLOPE โดยผู้ออกแบบคำนึงถึงเรื่องมุมมองภายในอยู่แล้ว การนำเสนอธรรมชาติมาใช้โดยการใช้หน้าต่างบานกระฉกไสติดตั้งในระดับสูง เพื่อไม่ให้แสงเข้ามากรทบสายตาของผู้ที่นั่ง ภายในห้อง
3. พื้นที่ภายในห้องนิทรรศการชั่วคราว - ภายในห้องมีผนัง 3 ด้านแบ่งช่วงผนังเป็น 4 ช่วงและ 2 ช่วงกลางกรุหน้าต่างบานกระฉกไส และมีช่องแสงเป็นบานกระฉกไสเหนือช่องหน้าต่างรอบอาคารทั้ง สามด้าน จึงทำให้มีแสงธรรมชาติเข้าสู่ภายในห้อง ส่วนตรงกลางห้องเป็นฝ้าสูงซึ่งช่วยในการระบายความร้อนภายในอาคารได้

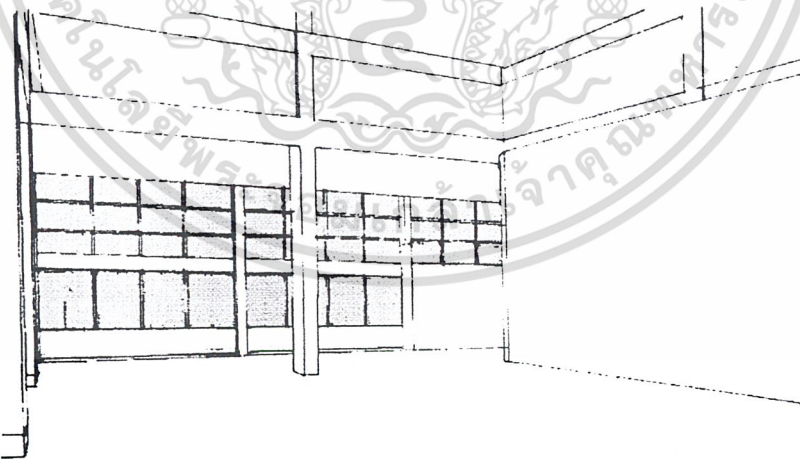
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิเคราะห์ลักษณะพื้นที่ว่างภายในอาคาร
อาคารลายสือไทย

รูปที่ 130 ภาพส่วนโรงทางเข้าด้านหน้า

พื้นที่ส่วนโรงทางเข้า ระดับฝ้าเพดานสูง 2.50 ม. และมีเสาอยู่ช่วงกลางของห้อง ให้พื้นที่ภายในส่วนโรงทางเข้าแลดูคับแคบลงอีก

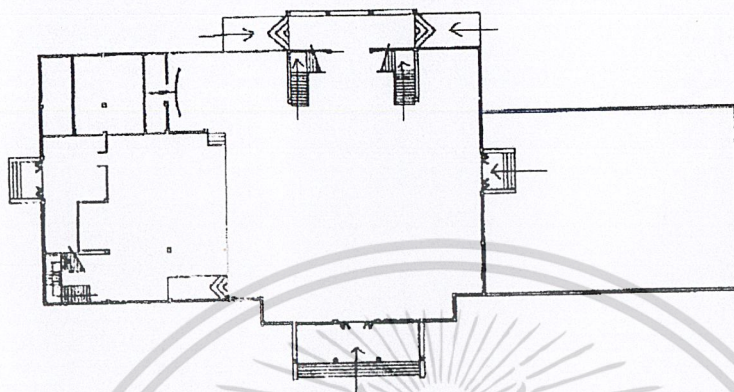

รูปที่ 131 ภาพแสดงภายในส่วนจัดแสดงถาวร

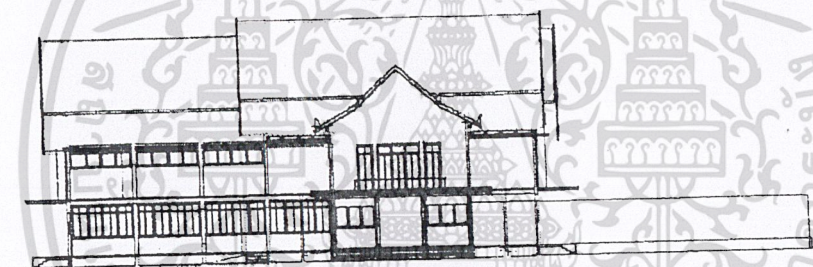
พื้นที่ภายในส่วนนิทรรศการชั่วคราว โรงส่วนกลางมีระดับฝ้าที่สูง 8.00 ม. จึงให้ความรู้สึกที่ไม่อึดอัดมากเกินไปและทำให้ถ่ายเทอากาศได้ดี ผนังรอบข้างเป็นกระจกใสจึงมีแสงเอกสารที่สว่างจากภายนอกเข้าสู่ภายใน ในปริมาณที่มากจึงไม่สามารถควบคุมแสงสว่างภายในได้ ยกเว้นด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.อาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง

ลักษณะภายนอกอาคาร

รูปที่ 132 แบบแปลนชั้นล่างอาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง

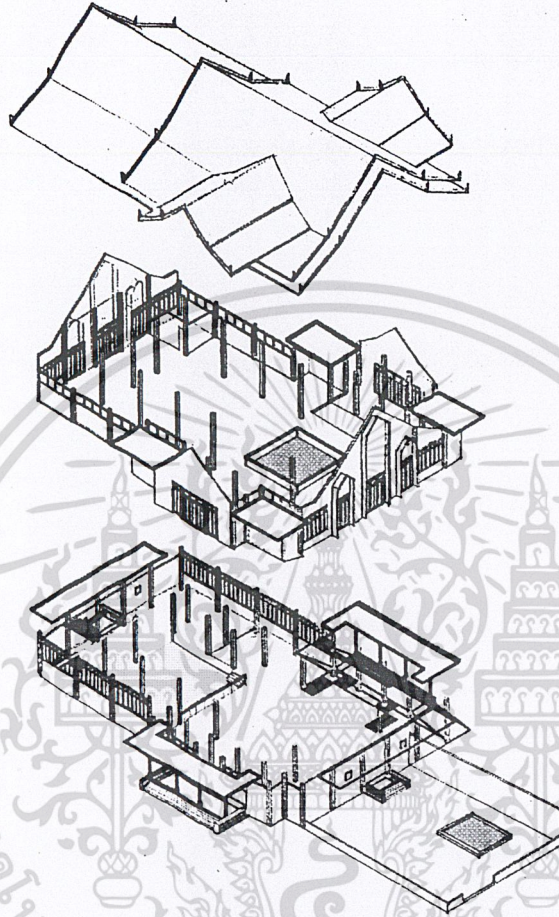
รูปที่ 133 รูปด้านทิศเหนืออาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง

รูปแบบอาคารเป็นอาคารทรงไทยประยุกต์ ตัวอาคารทอดยาวไปในทางทิศตะวันออกและตะวันตกทำให้ตัวอาคารรับแสงอาทิตย์และความร้อนที่เข้าสู่ภายในอาคารได้น้อยลงและมีแสงกันแดดช่วยบังแสงแดดอีกทางหนึ่ง ทางเข้าชั้นล่างของอาคารทุกด้านมีกันสาดยื่นออกมาช่วยในการกันแสงแดดและน้ำฝนทาง SLOPE ภายนอกและภายในอาคารมีไว้สำหรับขนย้ายวัตถุและในขณะเดียวกันก็ใช้เป็นทางขึ้นสำหรับคนพิการได้เช่นเดียวกัน

โครงสร้างอาคารเป็นคอนกรีตทั้งหมดตั้งแต่พื้น ผนัง เสา คาน และโครงสร้างหลังคาผนังใช้หน้าต่างบานกระຈฝ้าในการช่วยกรองแสงแดดให้อุณหภูมิความร้อนลดลงแต่ยังให้แสงสว่างอยู่หลังคามุงด้วยกระเบื้องรางมีการซ้อนชั้นของหลังคาทำให้แลดูแล้วเกิดสวยงามแบบอย่างสถาปัตยกรรมไทยประยุกต์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะภายในอาคาร แบ่งเป็น 2 ชั้นดังนี้

รูปที่ 134 แสดงภาพพื้นที่ภายในอาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง

1. ชั้นล่าง

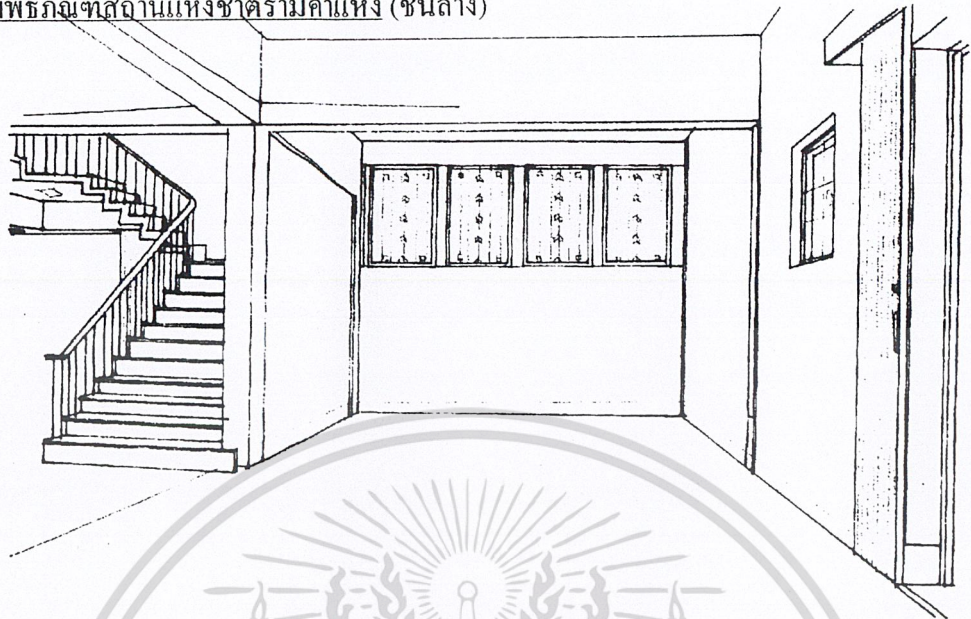
พื้นที่ภายในอาคารมีการใช้หน้าต่างอยู่ในตำแหน่งที่สูงกว่าระดับสายตาทำให้ภายในอาคารรับแสงสว่างโดยที่ไม่มีผลกระทบต่อสายตาผู้ใช้อาคารภายในมีการเปิดใช้ประตู 3 ทิศทางในขณะเปิดพิพิธภัณฑ์ คือ ทางทิศเหนือ ใต้ และตะวันตก จึงช่วยในการถ่ายเทอากาศภายใน

2. ชั้นบน

ผนังด้านทิศตะวันออกและตะวันตกเป็นบานหน้าต่างกระจกสูงจากพื้นทำให้พื้นที่ภายในได้รับแสงแดดและความร้อนเข้าสู่ภายในอาคารเป็นปริมาณมากกว่าด้านอื่นทำให้เกิดความร้อนและกระทบสายตาผู้เข้าชม พื้นที่กลางห้องเจาะช่องรูป สี่เหลี่ยมจัตุรัสทำให้มองเห็นพื้นที่ชั้นล่างได้และช่วยในการถ่ายเทอากาศภายในได้อีกทางหนึ่ง

เอกสารนี้เป็นระดับความสูงของฝ้าเป็นการ DROPP ฝ้าเรียงขึ้นตรงกลางเรียบจึงช่วยในการกระจายแสง
ไม่สว่างภายในชั้นนี้อีกทางหนึ่งให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิเคราะห์ลักษณะพื้นที่ว่างภายในอาคาร
อาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง (ชั้นล่าง)

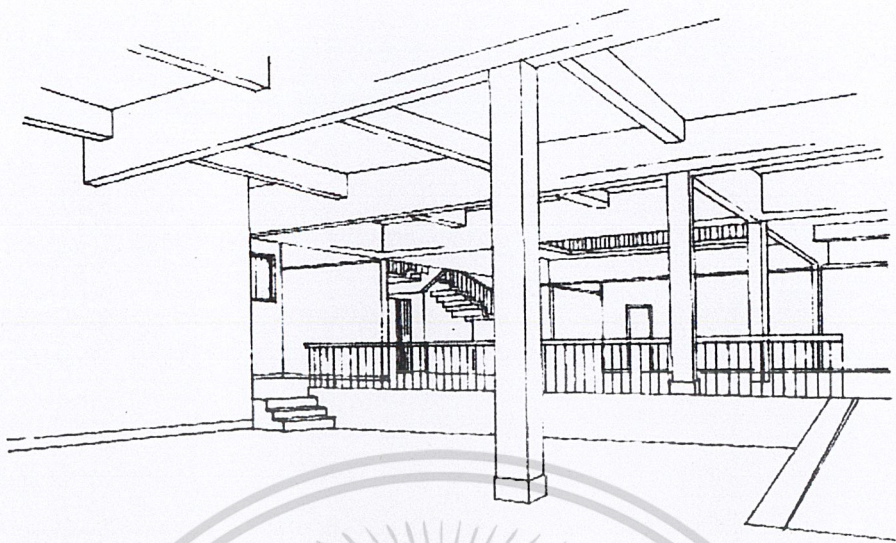

รูปที่ 135 พื้นที่ภายในส่วนทางเข้า
ส่วนทางเข้าด้านขวามือมีช่องแสงที่ติดตั้งในระดับความสูง จากพื้น 1.60 ม.เป็นพื้นที่
ติดกับ ส่วนบันไดขึ้นชั้นบน

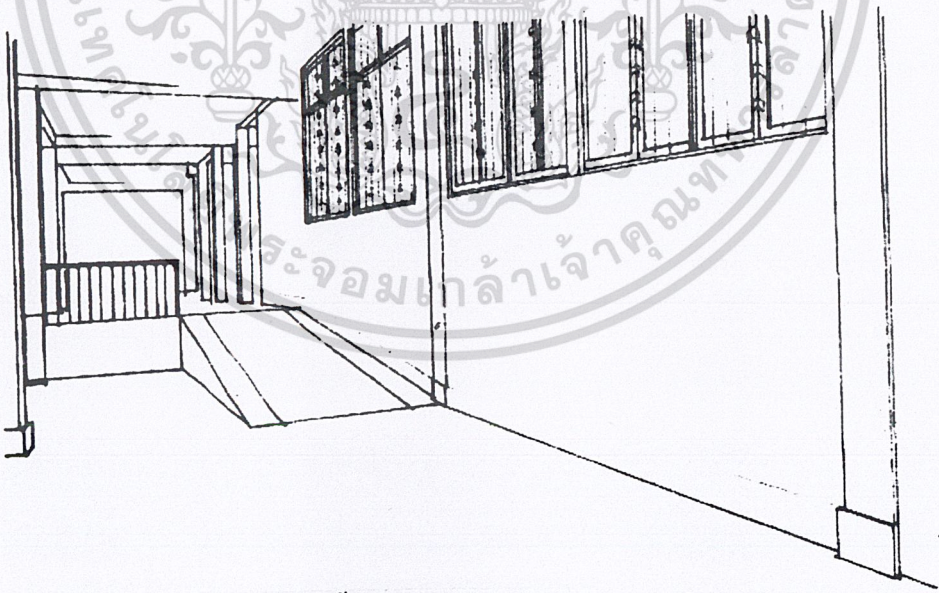
รูปที่ 136 พื้นที่โล่งส่วนกลางและบันไดทางขึ้น

ส่วนพื้นที่ชั้นล่าง มีบันไดทางขึ้นส่วนนี้สองทาง ส่วนกลางบันไดเป็นประตูทางเข้า -
ออกสู่ภายนอก พื้นที่ตรงกลางห้องมีการเจาะช่องโล่งเป็นการเชื่อมพื้นที่ภายในให้เกิดความ
สัมพันธ์ระหว่างชั้นล่างและชั้นบน

รูปที่ 137 ส่วนจัดแสดงภายในส่วนด้านหลัง

พื้นที่ด้านหลังมีความแตกต่างของระดับพื้น ทำให้เกิดการแบ่งแยกพื้นที่ภายในทางขึ้น - ลง มีทั้งแบบบันไดและพื้น SLOPE เกิดทางสัญจรในสองทิศทาง จึงสร้างความสับสนให้กับผู้ชม

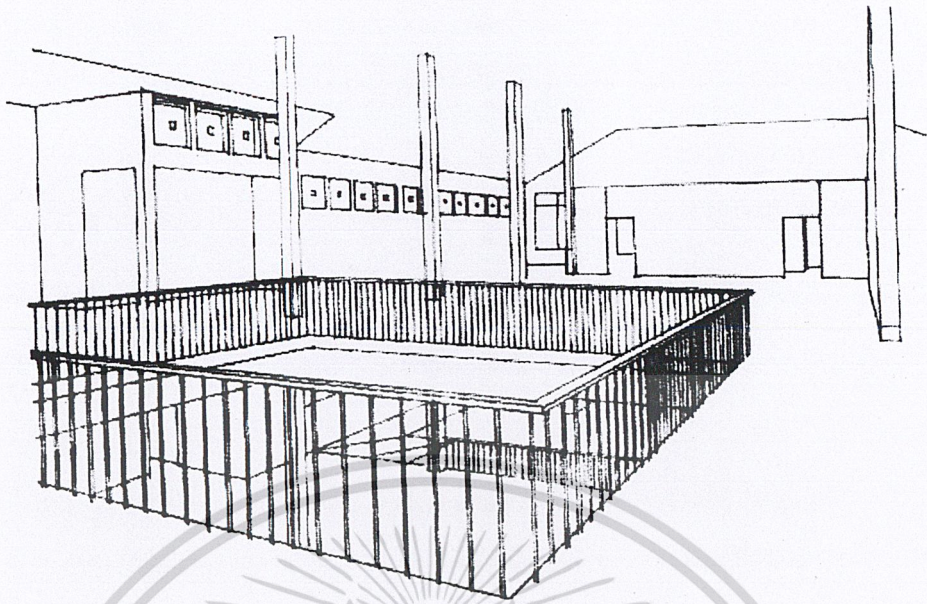
รูปที่ 138 พื้นที่สโลปด้านหลัง

ชั้นล่างด้านหลังทาง SLOPE ซึ่งใช้ในการขนย้ายวัตถุ ช่องหน้าต่างติดตั้งในตำแหน่งที่

สูงจึงได้รับแสงดูภายใน

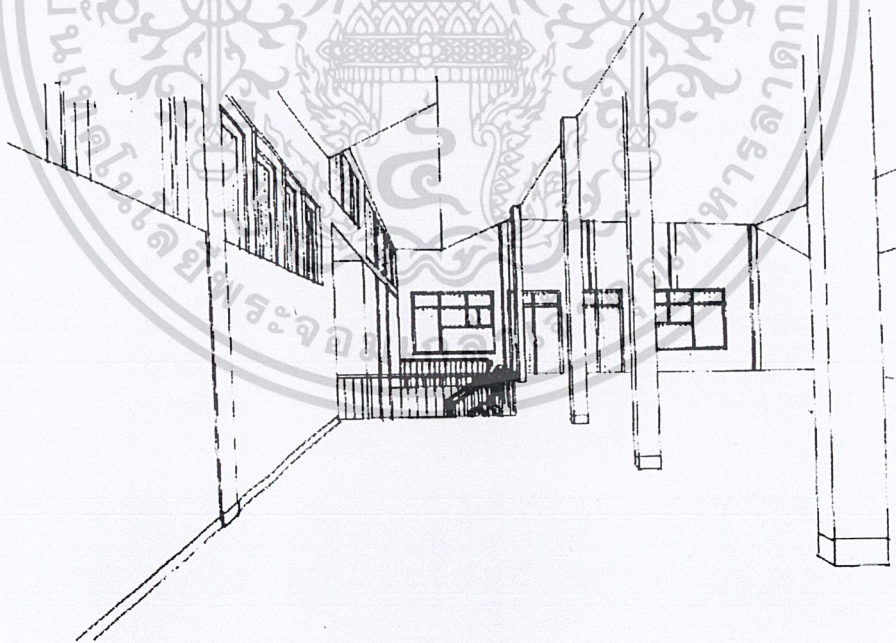
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง (ชั้นบน)

รูปที่ 139 พื้นที่ส่วนชั้นบนมีช่องตรงกลางโค้ง

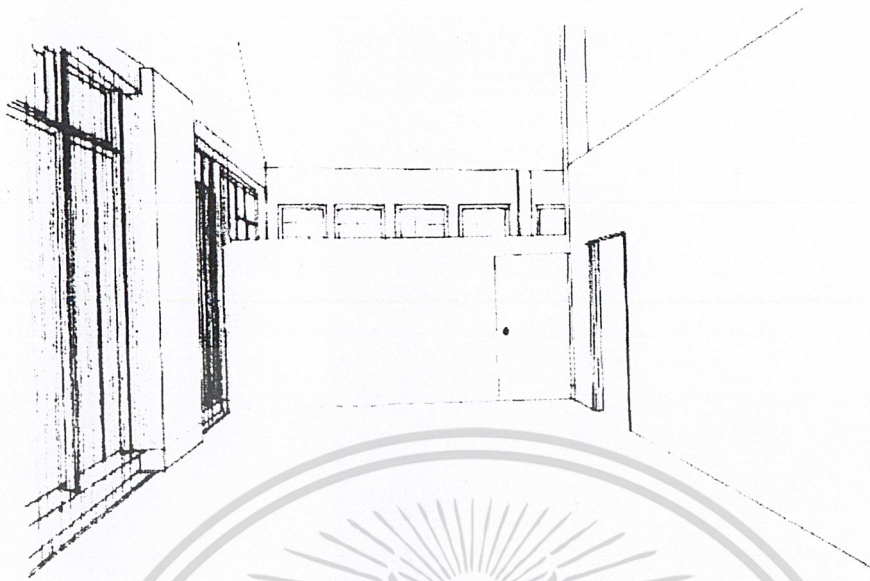
พื้นที่ชั้นบนฝ้าเพดานมีความสูงสม่ำเสมอตลอดแนว ตามความยาวของอาคาร จึงเกิดความกว้างและลึก ช่องโค้งส่วนกลางเป็นส่วนกันความรู้สึกของส่วนพื้นที่ชั้นบนให้แลดูไม่ลึกและยาว

รูปที่ 140 พื้นที่บริเวณทางขึ้น

พื้นที่ชั้นบน เสาภายในกำหนดและแบ่งส่วนต่าง ๆ ของพื้นที่ภายใน ช่องแสงรับ

แสงสว่างเข้าสู่ภายในอาคารและสะท้อนกับระดับฝ้าด้านบน ทำให้แสงสว่างกระจายสู่ภายใน
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 141 พื้นที่โล่งภายในห้องจัดแสดงอาวุธ

พื้นที่ภายในห้องแสดงอาวุธ ชั้นบนมีการกันแสงห้อง มีบานหน้าต่างสูงเปิดให้แสงสว่างเข้ามาภายใน เนื่องจากมีผนังกันจึงได้รับแสงสว่างภายในส่วนนี้เท่านั้นส่วนพื้นที่ด้านนอกได้รับแสงสว่างน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3 การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้ใช้โครงการ

ผู้ใช้โครงการแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

- 1. ผู้ใช้บริการเป็นผู้ใช้โครงการเป็นประจำ ได้แก่ ผู้บริหาร และ เจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ภายในพิพิธภัณฑ์ ซึ่งพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหงอยู่ในความดูแลของกรมศิลปากร ผู้ใช้โครงการจึงปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายระเบียบของทางราชการ
- 2. ผู้รับบริการ เช่น ผู้เข้าชม ผู้มาติดต่อ ทั้งนี้รวมไปถึงวัตถุจัดแสดงซึ่งผู้รับบริการจะมีพฤติกรรมที่แตกต่างกันไปตามจุดมุ่งหมายของผู้รับบริการนั้น ๆ

ตารางที่ 9 ตารางประเภทผู้มาใช้โครงการ

ผู้ให้บริการ	ผู้ใช้บริการ
1. เจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ - ฝ่ายบริหารธุรการ - ฝ่ายวิชาการ - ฝ่ายเทคนิค 2. วัตถุจัดแสดง	1. ผู้เข้าชม พิพิธภัณฑ์ - ประชาชนทั่วไป - นักเรียน นักศึกษา - นักท่องเที่ยว - พระภิกษุ สามเณร - นักวิชาการ 2. ผู้มาติดต่อ ได้แก่ - เจ้าหน้าที่หน่วยงานราชการ - บุคคล หรือ หน่วยงานเอกชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 10 ตารางแสดงการวิเคราะห์พฤติกรรมผู้ใช้โครงการ

ประเภทผู้ใช้โครงการ	เวลา	กิจกรรม
1) ผู้ให้บริการ (ผู้ใช้ประจำ) พนักงาน และ เจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ในพิพิธภัณฑ์	ก่อน 08.00 น. 08.00 น. 08.00 - 12.00 น. 12.00 - 13.00 น. 13.00 - 16.00 น.	- เข้าสู่โครงการ - ลงเวลา และ เริ่มปฏิบัติงาน - ปฏิบัติงานตามหน้าที่รับผิดชอบ - พักกลางวัน - เข้าปฏิบัติงาน และ ลงเวลาเลิกงาน
1.1) วัตถุจัดแสดง - การนำวัตถุเข้า	09.00 - 16.00 น.	- นำวัตถุส่งที่ลานตรวจรับ - เจ้าหน้าที่ตรวจรับ - แกะหีบห่อ - ตรวจสอบภาพ - ลงทะเบียน ถ่ายภาพ - นำเข้าพิพิธภัณฑ์
- การนำออก	09.00 - 16.00 น.	- นำออกจากคลังพิพิธภัณฑ์ - ตรวจสอบทะเบียน - ตรวจสอบภาพ ถ่ายภาพ - บรรจุหีบห่อ (หากนำวัตถุออกจากพิพิธภัณฑ์) - เตรียมจัดแสดง (ถ้านำออกไปเพื่อจัดแสดง)
2) ผู้รับบริการ (ผู้ใช้ชั่วคราว) - ประชาชน - นักเรียน นักศึกษา - นักท่องเที่ยว - พระภิกษุ สามเณร - นักวิชาการ	09.00 - 16.00 น.	- เข้าสู่โครงการ - ใช้บริการส่วนบริการสาธารณะ - ฝากของ - เข้าร่วมการจัดแสดง
3) ผู้มาติดต่อ - นักเรียน นักศึกษา - บุคคล หรือ หน่วยงานเอกชน - เจ้าหน้าที่หน่วยงานราชการ	09.00 - 16.00 น.	- เข้าสู่โครงการ - ติดต่อสอบถาม - ใช้บริการสาธารณะ - พบเจ้าหน้าที่ของพิพิธภัณฑ์

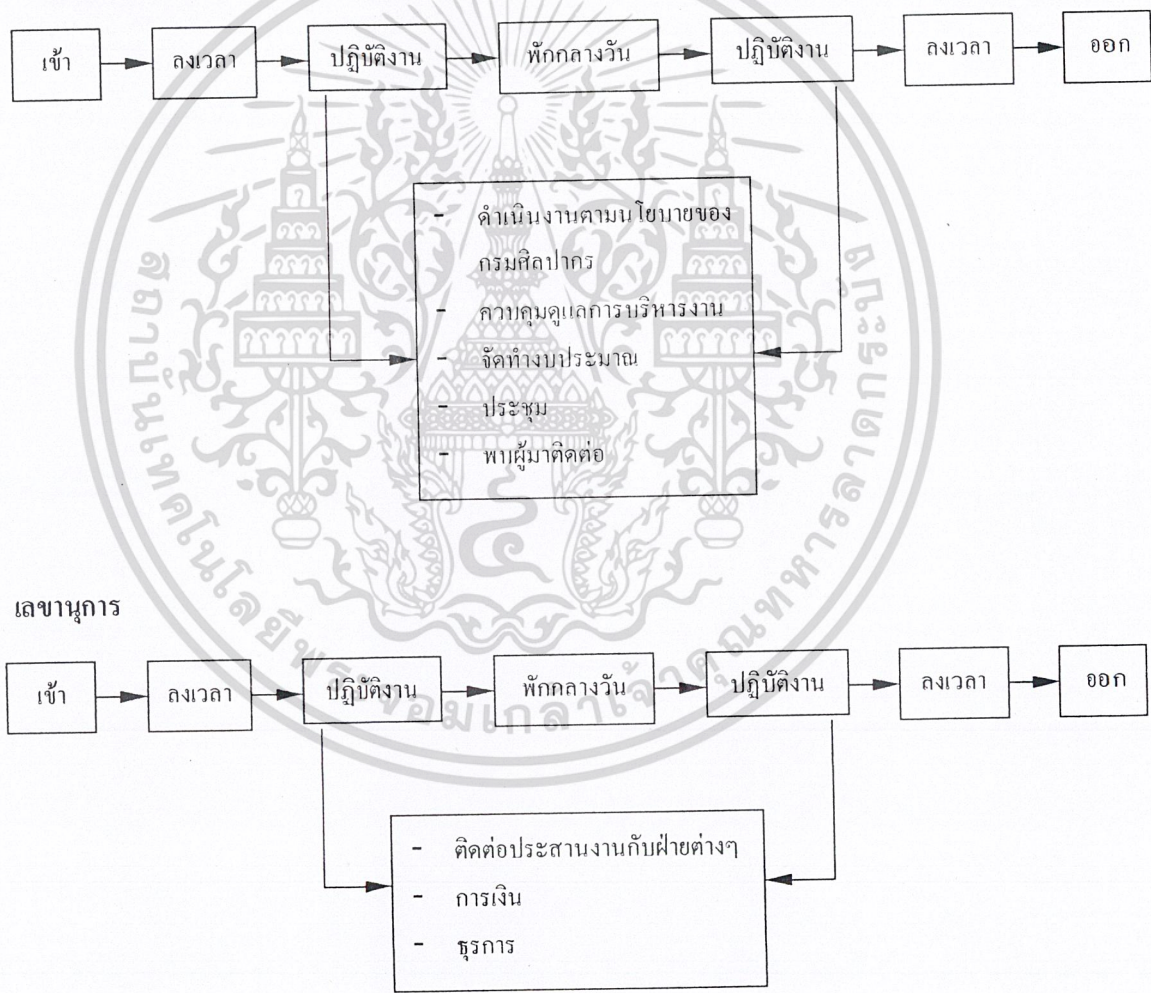
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตาราง แสดงเวลา และ พฤติกรรมผู้ใช้โครงการสามารถสรุปหน้าที่ และ พฤติกรรมของ
ผู้ใช้โครงการเป็นแผนภูมิได้ ดังนี้

1. ผู้ให้บริการ (ผู้ใช้ประจำ)

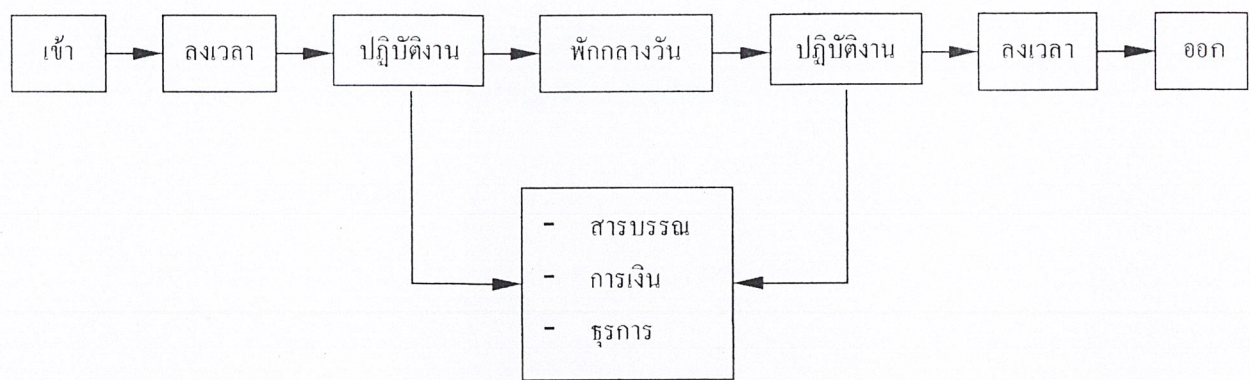
พนักงาน หรือ เจ้าหน้าที่ภายในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง มีหน้าที่รับผิดชอบที่
แตกต่างกันไปในแต่ละฝ่าย ทางเข้าและ ทางออกจะถูกแบ่งไว้คนละส่วนกับผู้เข้าชม (ผู้รับบริการ)
เพื่อความสะดวก และ เป็นสัดส่วนมากยิ่งขึ้น

แผนภูมิแสดงพฤติกรรมผู้ให้บริการ ได้แก่
ตารางที่ 11 แผนภูมิแสดงพฤติกรรมผู้ให้บริการ
ผู้อำนวยการพิพิธภัณฑ์

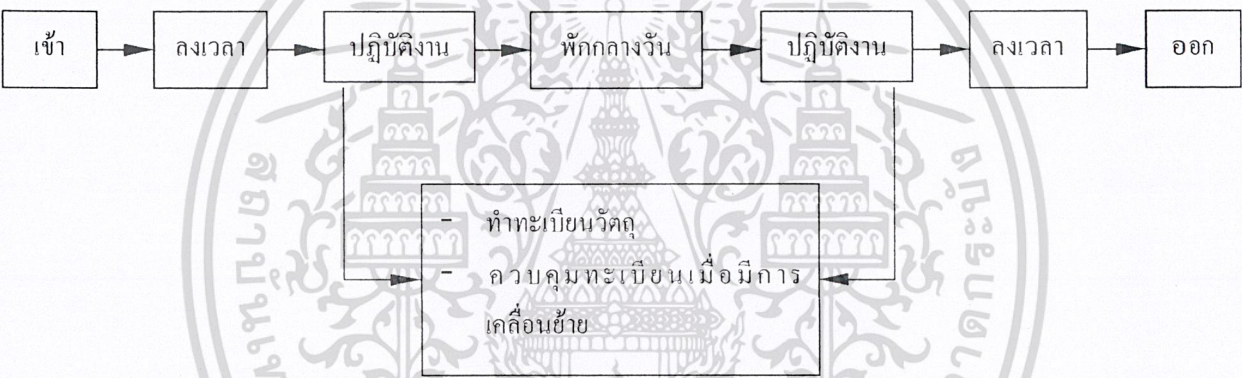

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

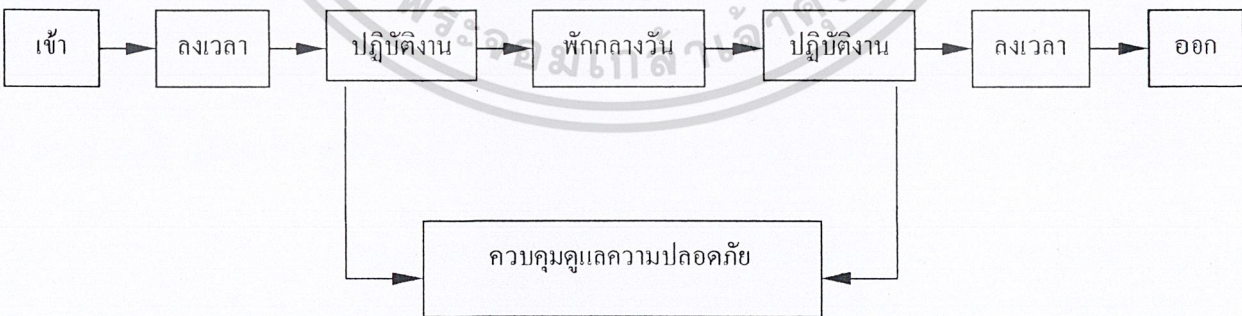
เจ้าหน้าที่ฝ่ายธุรการ (ฝ่ายบริหารงาน)

ทะเบียนวัตถุ

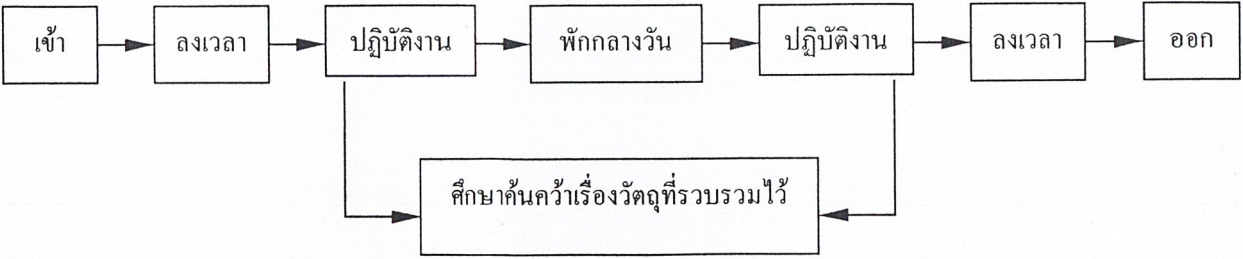

ฝ่ายรักษาความปลอดภัย

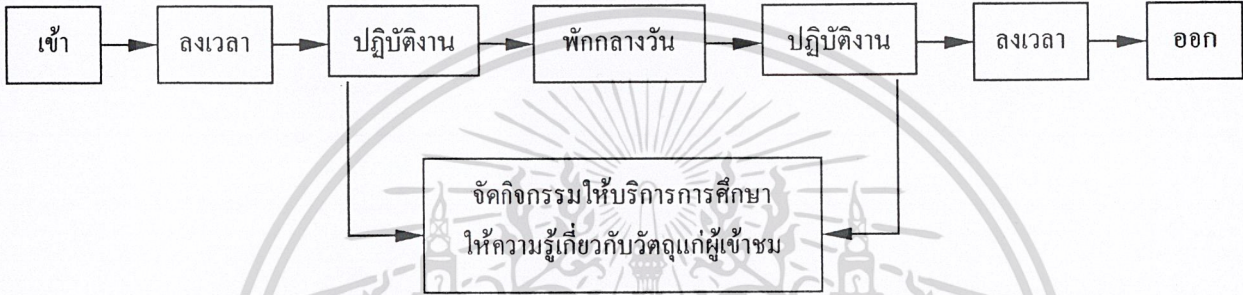

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภัณฑารักษ์

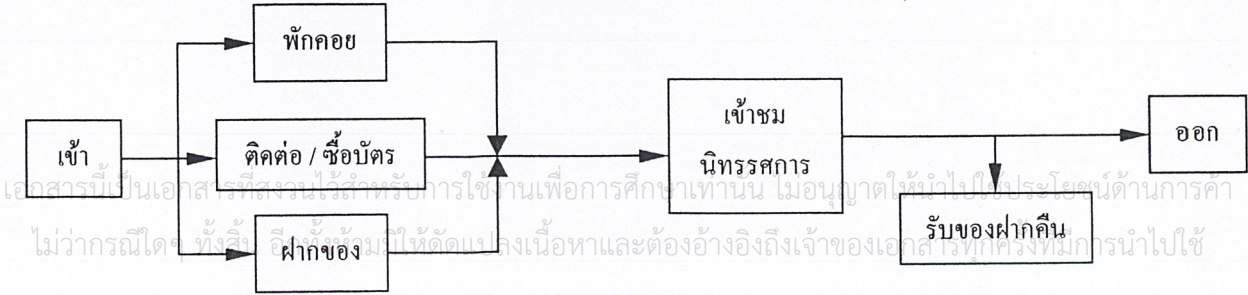

เจ้าหน้าที่การศึกษา และการประชาสัมพันธ์

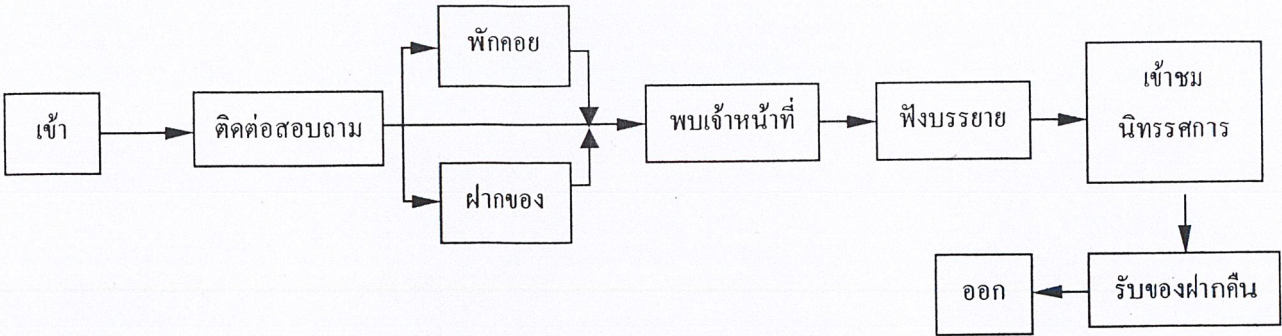

2. ผู้รับบริการ (ผู้เข้าชม) ได้แก่ ประชาชนทั่วไป นักเรียน นักศึกษา นักท่องเที่ยว พระภิกษุ สามเณร นักวิชาการ ผู้เข้าชมแบ่งออกได้อีก 3 ประเภทด้วยกัน คือ
- เข้าชมเป็นรายบุคคล ได้แก่ ประชาชนทั่วไปที่เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์ โดยลงทะเบียนชำระค่าเข้าชม แล้วจึงเข้าสู่ภายในพิพิธภัณฑ์ในส่วนต่างๆ ต่อไป
 - ผู้มาเข้าชมเป็นหมู่คณะ ได้แก่ นักเรียน นักศึกษา นักวิชาการ องค์กรของภาครัฐ หรือเอกชน การเข้าชมเป็นหมู่คณะจะต้องมีการติดต่อกับทางพิพิธภัณฑ์ก่อน และ ต้องระบุวัน เวลา และ จำนวนผู้เข้าชม เพื่อให้ทางพิพิธภัณฑ์จัดเตรียมเจ้าหน้าที่ในการนำชม และ เข้าฟังการบรรยาย และ จึงเข้าชมภายในส่วนจัดแสดงต่อไป
 - ผู้มาศึกษาค้นคว้า ได้แก่ นักวิชาการ จะมาใช้ในการศึกษาโดยเฉพาะ เช่น มาค้นคว้าหาข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุชิ้นหนึ่ง ๆ หรือ มาศึกษาค้นคว้า และ เปรียบเทียบรูปแบบของวัตถุที่จัดแสดง เพื่อใช้เป็นข้อมูล และ เหตุผลทางวิชาการ

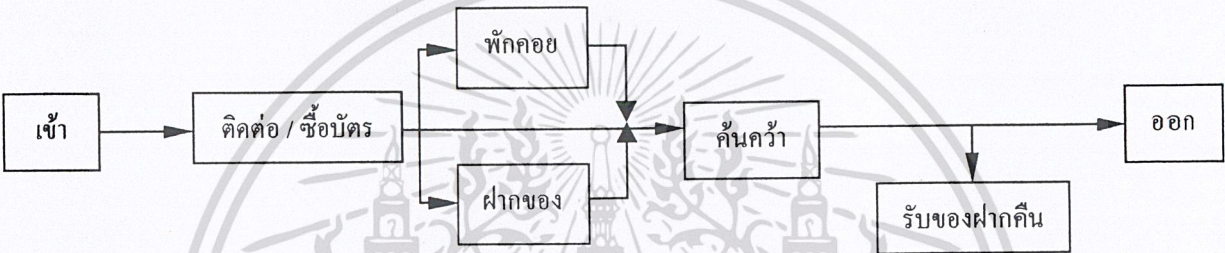
ตารางที่ 12 แผนภูมิแสดงพฤติกรรมคนทั่วไป

ตารางที่ 13 แผนภูมิแสดงพฤติกรรมผู้เข้าชมเป็นหมู่คณะ
แผนภูมิแสดงพฤติกรรมผู้เข้าชมเป็นหมู่คณะ

ตารางที่ 14 แผนภูมิแสดงพฤติกรรมผู้มาศึกษาค้นคว้า

3. ผู้มาติดต่อ ได้แก่ นักเรียน นักศึกษา นักวิชาการ หน่วยงานราชการ หรือ องค์กรเอกชน ผู้ซึ่งเข้ามาติดต่อกิจธุระต่าง ๆ เช่น ขอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับวัตถุจัดแสดงในพิพิธภัณฑสถานนั้น ๆ หรือ ยืมวัตถุไปจัดแสดง เป็นต้น

4. วัตถุจัดแสดง มีพฤติกรรมของวัตถุจัดแสดงอยู่ 2 ลักษณะ ดังนี้

1. นำวัตถุเข้าคลัง จะได้มาจากการรับบริจาค รับซื้อ หรือ มีงบประมาณในการจัดหาซื้อวัตถุ เพื่อมาศึกษาค้นคว้า ซ่อมแซมแล้วนำออกจัดแสดง วัตถุที่จัดเก็บเข้าคลังจะต้องมีการตรวจสอบสภาพ ซ่อมบำรุง ถ่ายภาพ และ จดทะเบียนวัตถุเสียก่อน
2. นำวัตถุออกนอกคลัง เช่น นำไปจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑสถาน หรือ นอกสถานที่ การนำออกต้องตรวจเช็คทะเบียนวัตถุ บรรจุหีบห่อ แล้วจึงนำออกนอกพิพิธภัณฑสถาน

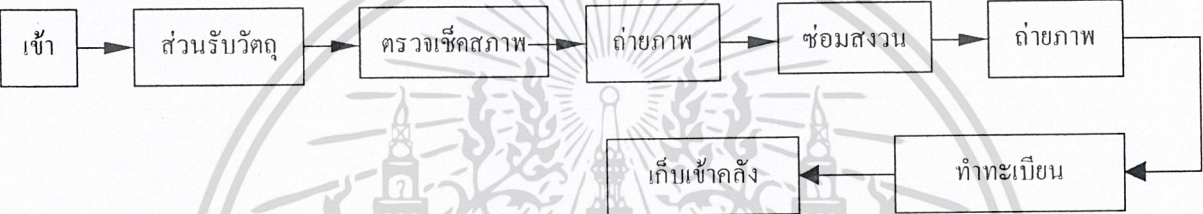
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. วัตถุจัดแสดง มีพฤติกรรมของวัตถุจัดแสดงอยู่ 2 ลักษณะ ดังนี้

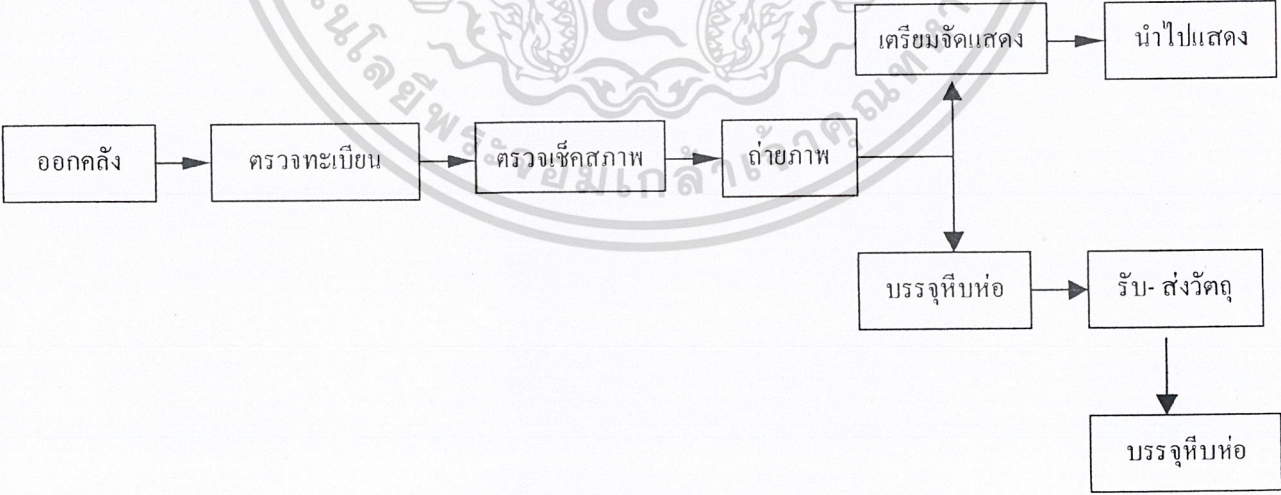
1. นำวัตถุเข้าคลัง จะได้มาจากการรับบริจาค รับซื้อ หรือ มีงบประมาณในการจัดหาซื้อ วัตถุ เพื่อมาศึกษาค้นคว้า ซ่อมแซมแล้วนำออกจัดแสดง วัตถุที่จัดเก็บเข้าคลังจะต้องมีการตรวจสอบภาพ ซ่อมบำรุง ถ่ายภาพ และ จัดทะเบียนวัตถุเสียก่อน

2. นำวัตถุออกนอกคลัง เช่น นำไปจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์ หรือ นอกสถานที่ การนำออกต้องตรวจสอบเช็คทะเบียนวัตถุ บรรจุหีบห่อ แล้วจึงนำออกนอกพิพิธภัณฑ์

ตารางที่ 15 แสดงแผนภูมิพฤติกรรมของการนำวัตถุเข้าคลัง
แผนภูมิแสดงพฤติกรรมของการนำวัตถุเข้าคลัง

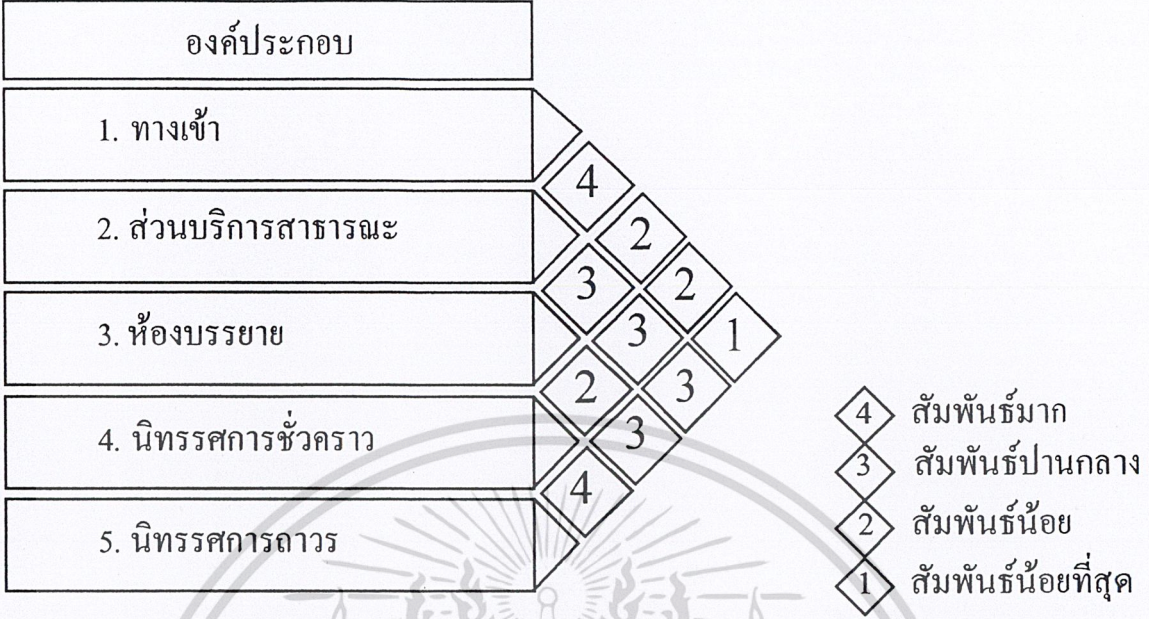

ตารางที่ 16 แสดงแผนภูมิพฤติกรรมของการนำวัตถุออกคลัง
แผนภูมิแสดงพฤติกรรมของการนำวัตถุออกคลัง

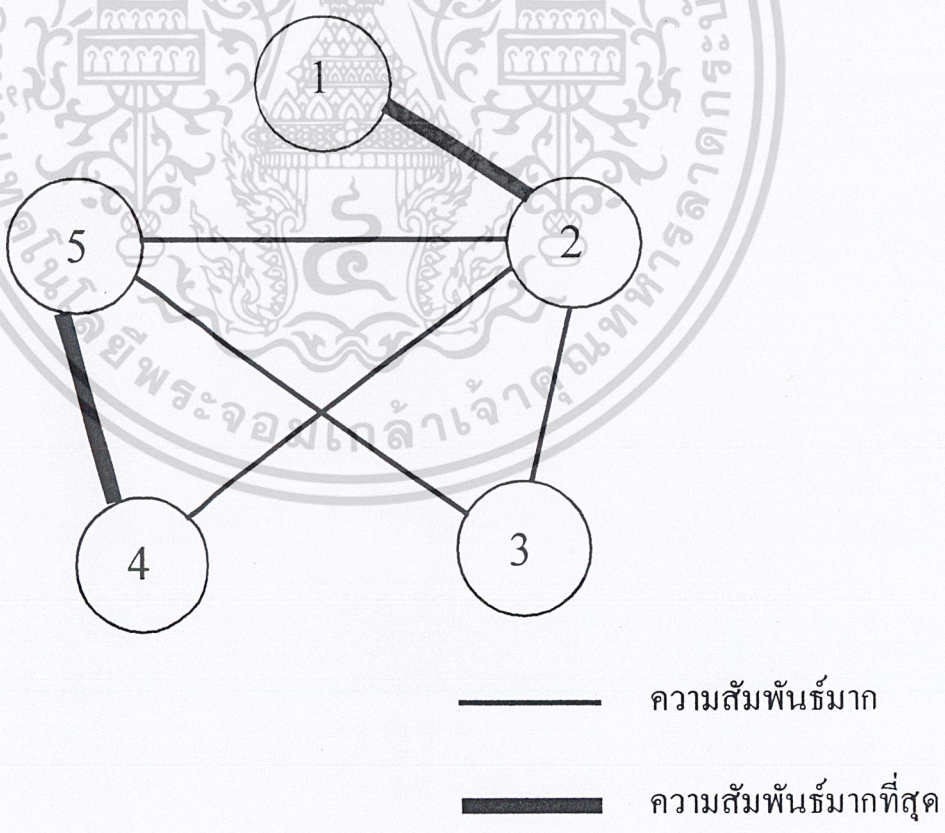

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางแสดงค่าความสัมพันธ์องค์ประกอบหลักของโครงการ

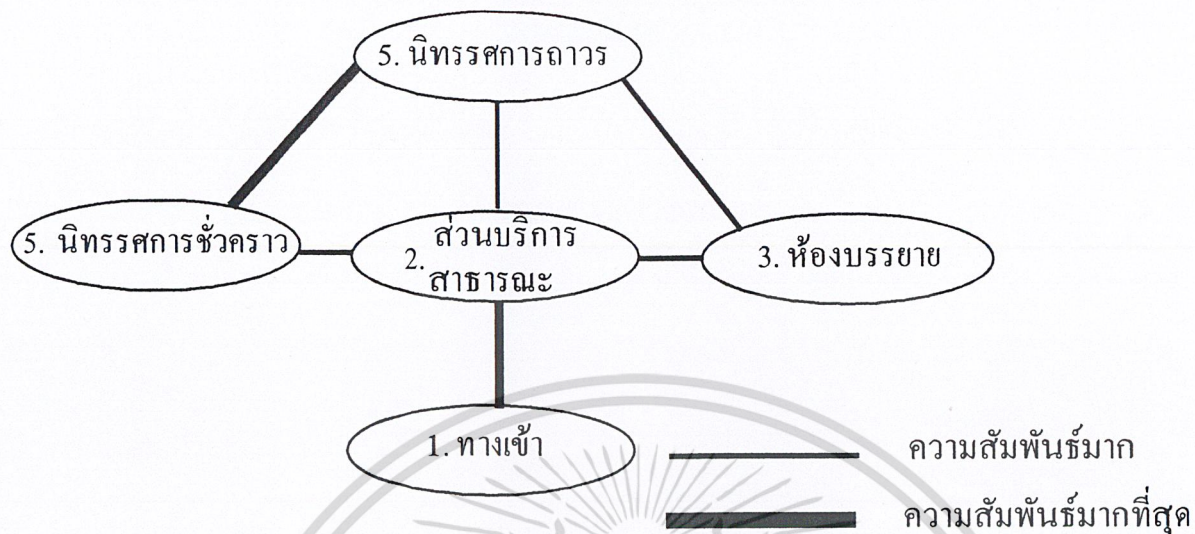

ตารางที่ 17 แผนภูมิแสดงค่าความสัมพันธ์ขององค์ประกอบหลักของโครงการ

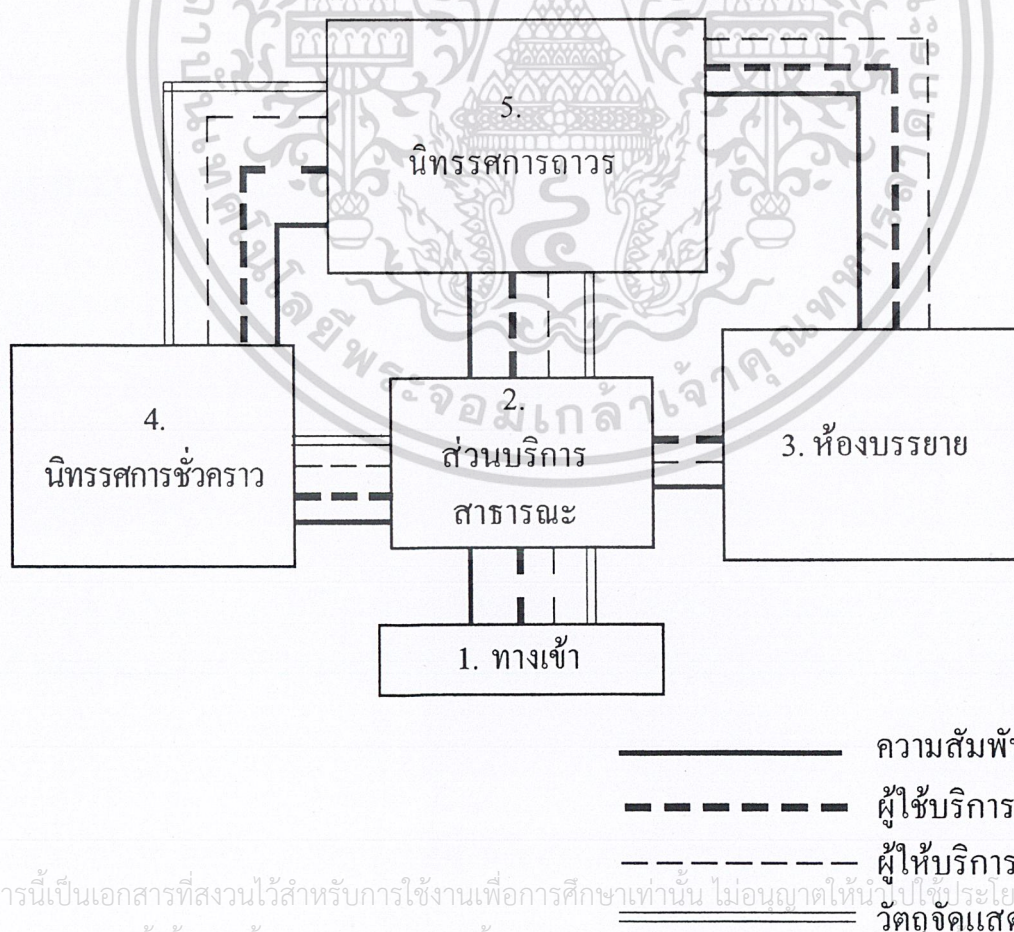
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น ตารางที่ 18 แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบหลักของโครงการ

แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์องค์ประกอบหลักของโครงการ

ตารางที่ 19 แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบหลักของโครงการ

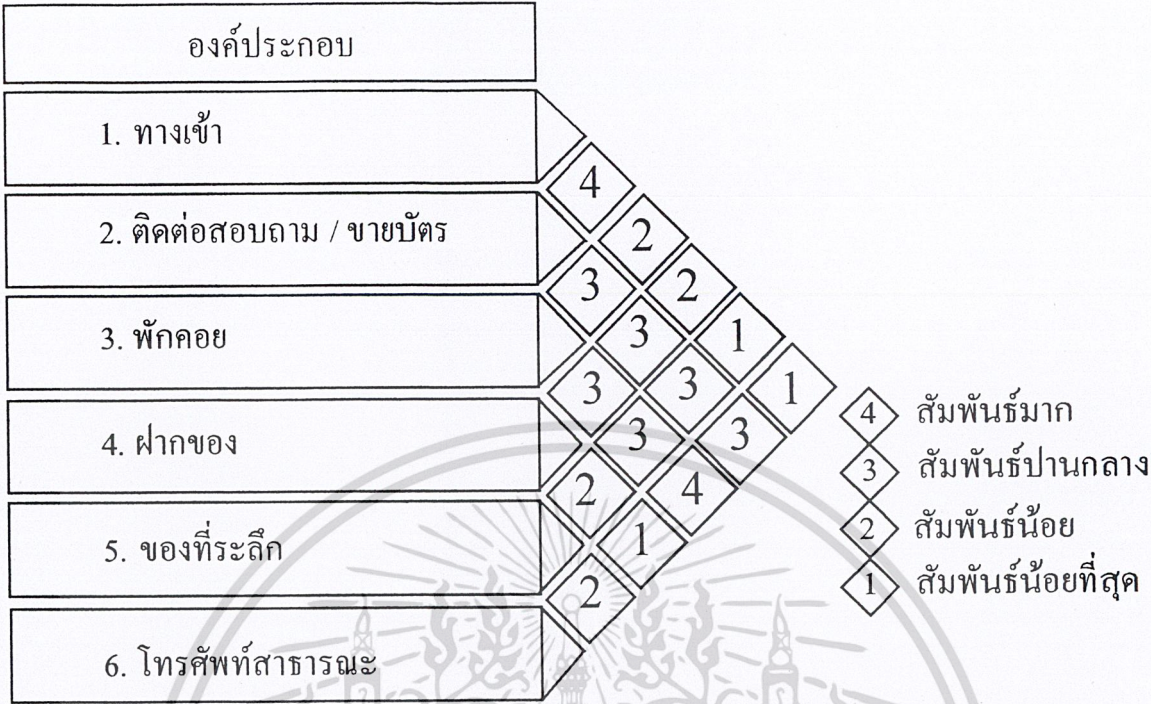
แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ทางหน้าที่ใช้สอย

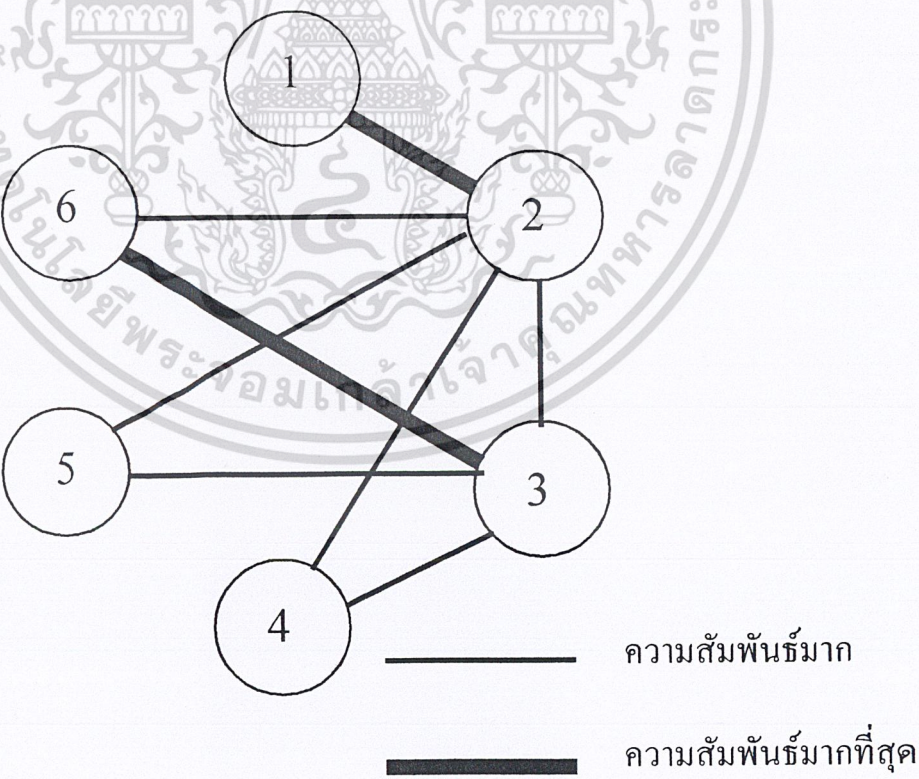
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 20 แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ของหน้าที่ใช้สอย

ตารางแสดงค่าความสัมพันธ์องค์ประกอบส่วนบริการสาธารณะ

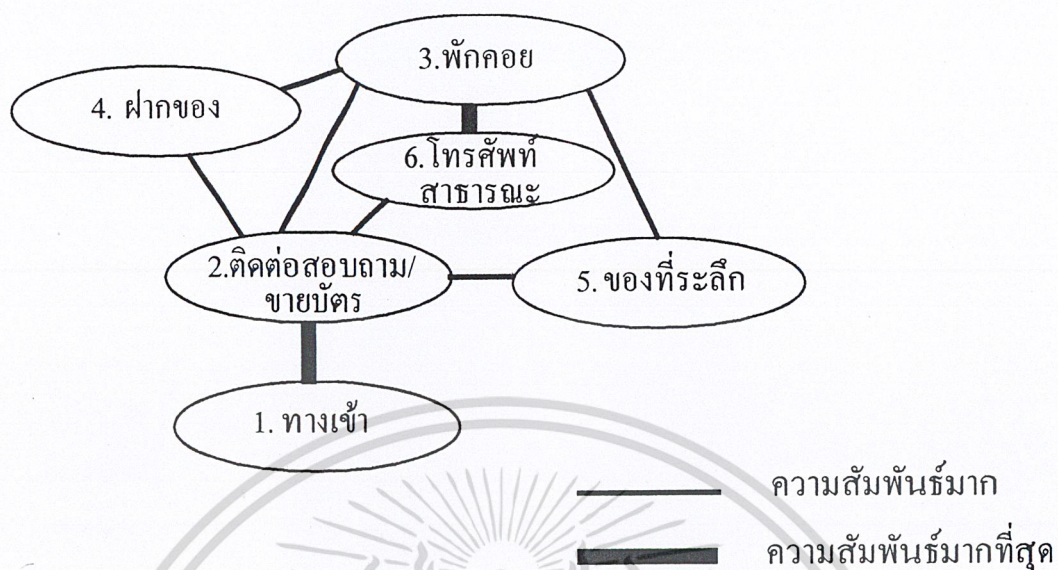

ตารางที่ 21 แผนภูมิแสดงค่าความสัมพันธ์ขององค์ประกอบส่วนบริการสาธารณะ

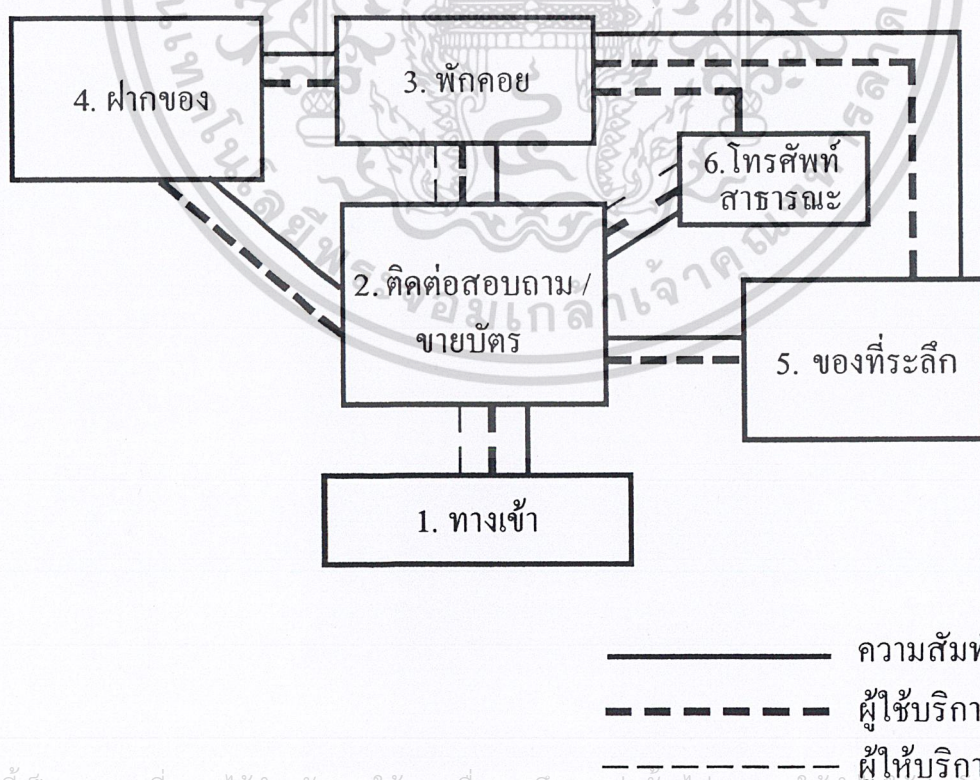
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ตารางที่ 22 แผนภูมิแสดงค่าความสัมพันธ์ขององค์ประกอบส่วนบริการสาธารณะ
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์องค์ประกอบส่วนบริการสาธารณะ

ตารางที่ 23 แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ของส่วนบริการสาธารณะ

แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ทางหน้าที่ใช้สอย

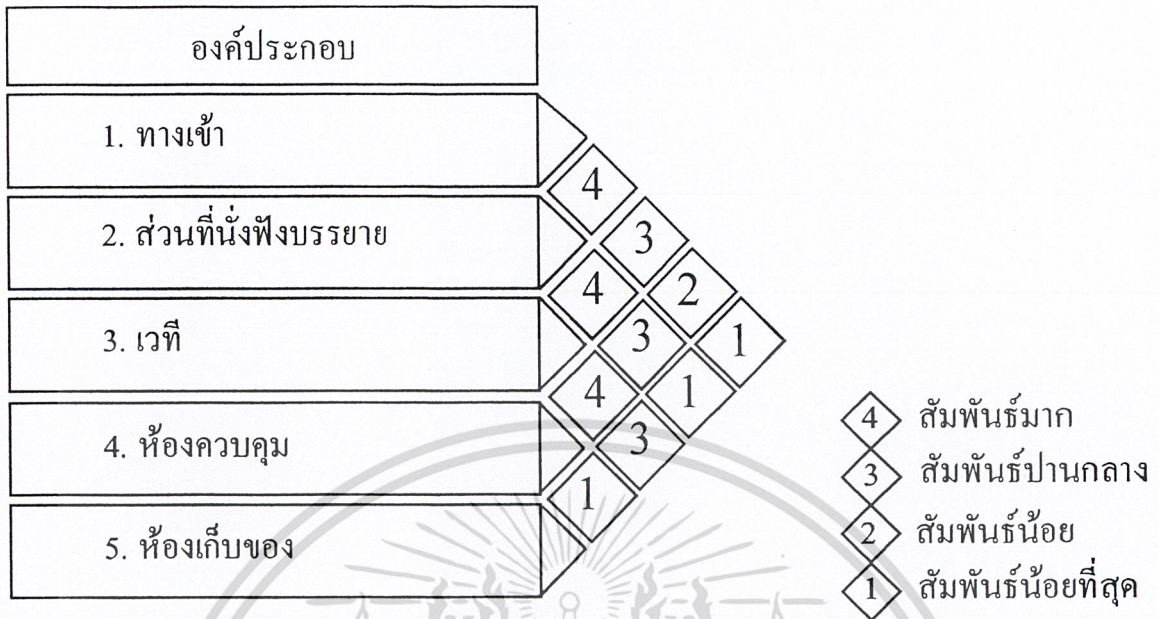

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

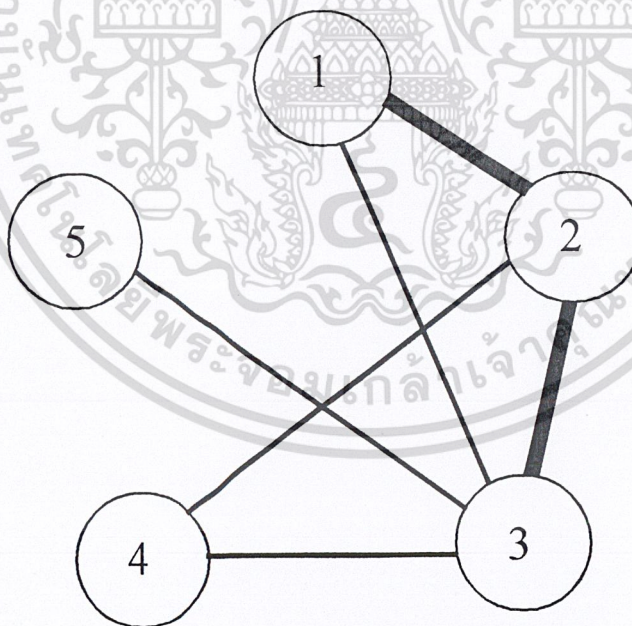
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น ลีเก้ทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 24 แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ของหน้าที่ใช้สอย

ตารางแสดงค่าความสัมพันธ์องค์ประกอบในห้องบรรยาย

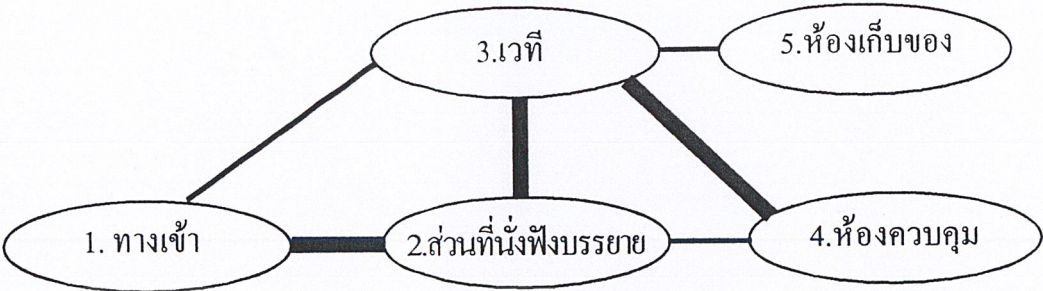
ตารางที่ 25 แผนภูมิแสดงค่าความสัมพันธ์ภายในห้องบรรยาย

————— ความสัมพันธ์มาก
 ————— ความสัมพันธ์มากที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ตารางที่ 26 แผนภูมิแสดงค่าความสัมพันธ์ภายในห้องบรรยาย
 ไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีมติให้ลบสิ่งนี้ออกและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

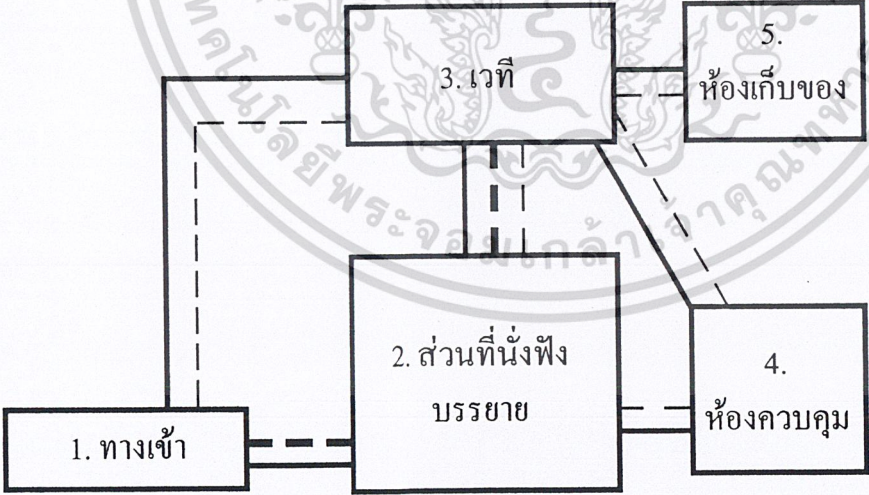
แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ภายใน ห้องบรรยาย

———— ความสัมพันธ์มาก
———— ความสัมพันธ์มากที่สุด

ตารางที่ 27 แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ภายในห้องบรรยาย

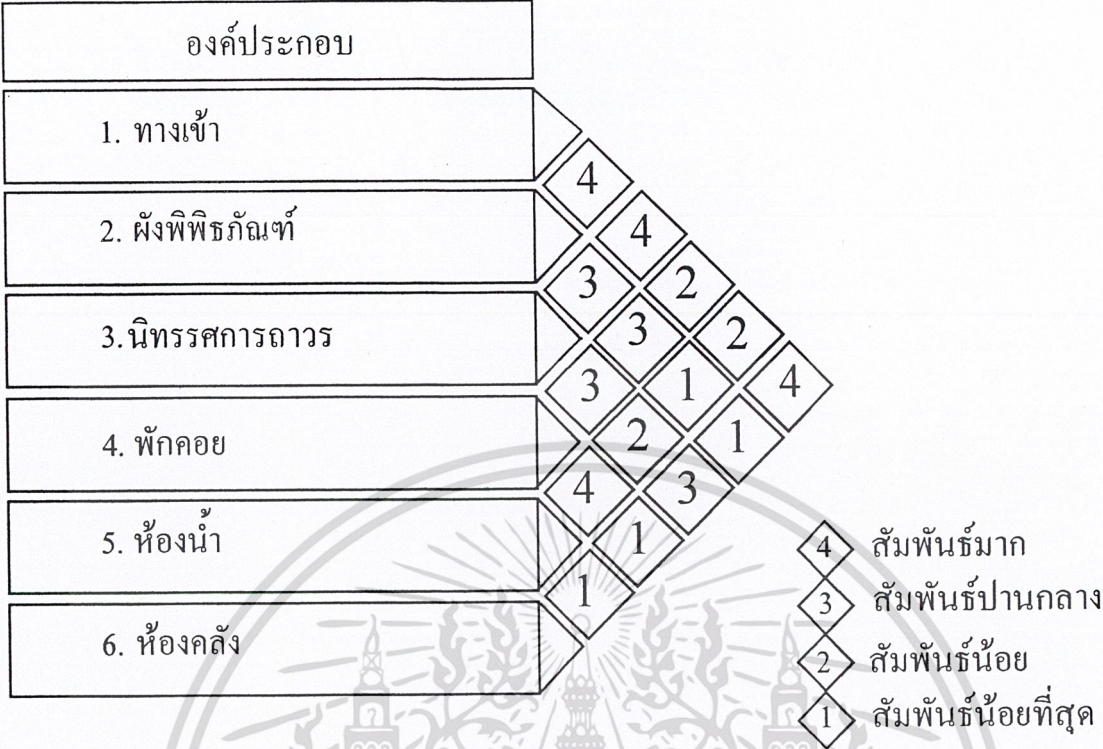
แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ทางหน้าที่ใช้สอย

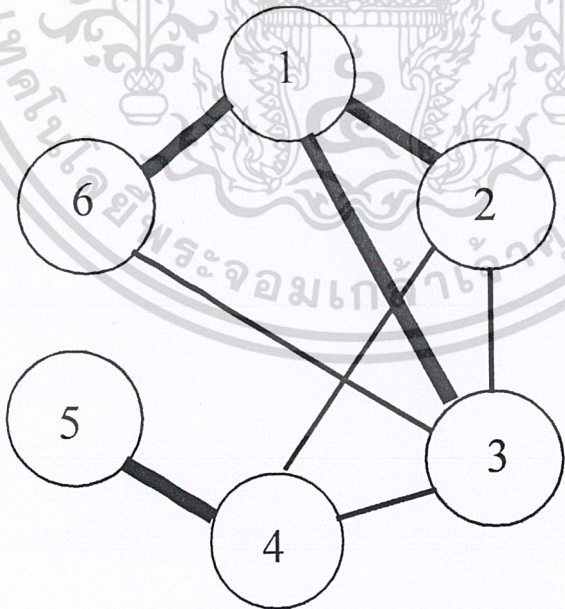
———— ความสัมพันธ์
- - - - - ผู้ใช้บริการ
..... ผู้ให้บริการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น
ตารางที่ 28 แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ของหน้าที่ใช้สอยเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางแสดงค่าความสัมพันธ์องค์ประกอบภายในส่วนพิพิธภัณฑ

ตารางที่ 29 แผนภูมิแสดงค่าความสัมพันธ์ภายในส่วนพิพิธภัณฑ

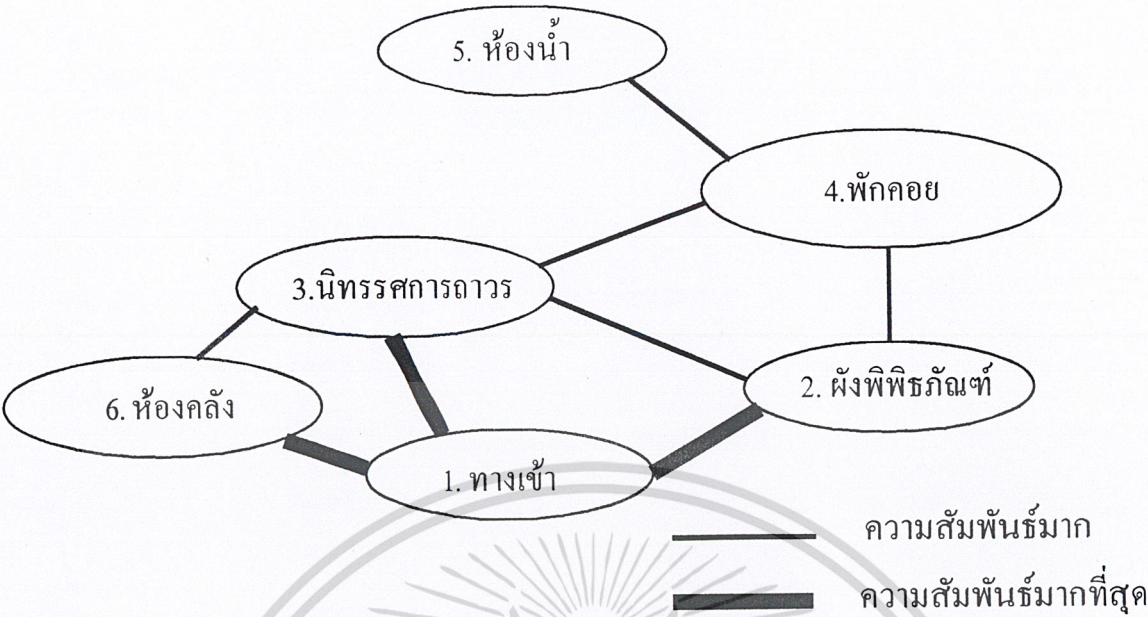

ความสัมพันธมาก

ความสัมพันธมากที่สุด

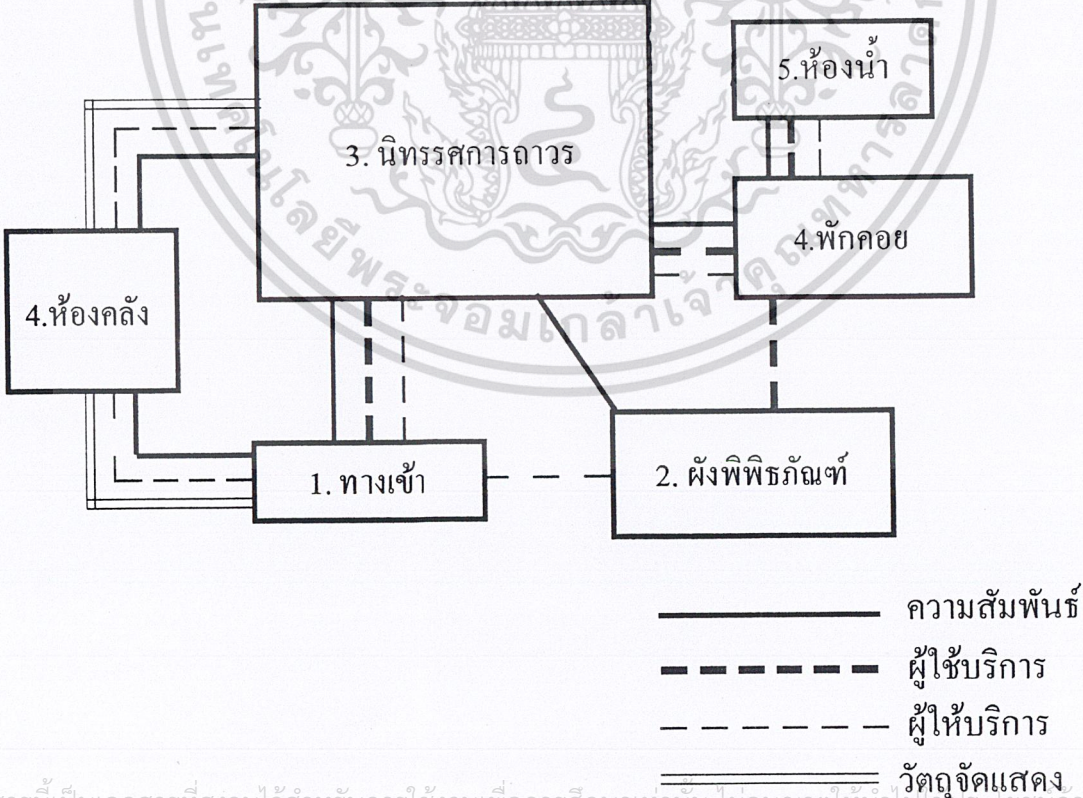
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษา
ไม่ว่ากรณีใด ๆ ก็ตาม ไม่สามารถนำเอกสารนี้ไปใช้
ตารางที่ 30 แผนภูมิแสดงค่าความสัมพันธ์ภายในส่วนพิพิธภัณฑ

แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ภายใน ส่วนพิพิธภัณฑ์

ตารางที่ 31 แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ภายในส่วนพิพิธภัณฑ์

แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ทางหน้าที่ใช้สอย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้ง ตารางที่ 32 แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ของหน้าที่ใช้สอย

4.4 การวิเคราะห์ปัญหาและรายละเอียดการจัดแสดงเดิมภายในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง

การจัดแสดงภายในแบ่งเป็น 2 อาคารด้วยกันคือ

- 1. การจัดแสดงภายในอาคารลายสือไท
- 2. การจัดแสดงภายในอาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง

1. อาคารลายสือไท แบ่งออกเป็น 2 ส่วนด้วยกันคือ ในส่วนของอาคารลายสือไทมีเนื้อหาในการจัดแสดงที่เกี่ยวกับเมืองสุโขทัยทางด้านประวัติศาสตร์และ โบราณคดีซึ่งกำหนดเรื่องราวการจัดแสดงโดยแบ่งตามเนื้อหาได้ดังนี้

จากแผนภูมิสามารถจำแนกรายละเอียดวิธีการจัดแสดงและวิเคราะห์ปัญหาที่พบในแต่ละเนื้อหาการจัดแสดงได้ดังต่อไปนี้

1. การประชุมก่อนการสร้างเมืองสุโขทัย ตารางที่ 33 การวิเคราะห์ปัญหาเดิม

รูปแบบการจัดแสดง	ปัญหาที่พบ
-เป็นการนำรูปแบบ โบราณสถานต่างๆก่อนสมัยสุโขทัยติดประกอบภายในตู้จัดแสดงพร้อมคำบรรยาย	-ภาพประกอบมีขนาดเล็กและตำแหน่งของการติดตั้งภาพอยู่ในตำแหน่งที่เลดูไม่น่าสนใจเท่าที่ควร -คำบรรยายเนื้อเรื่องมีขนาดเล็กและมีเนื้อหาที่ยาวทำให้ผู้เข้าชมเกิดความรู้สึกเบื่อได้

2. มหากษัตริย์แห่งกรุงสุโขทัย

รูปแบบการจัดแสดง	ปัญหาที่พบ
-เนื้อหาบรรยายกษัตริย์องค์ต่างๆซึ่งปกครอบเมืองเป็นตัวหนังสือแสดงเป็นแผนภูมิ -ภาพประกอบพระพุทธรูปและภาพถ่ายศิลปจารึกซึ่งบรรยายถึงกษัตริย์	-ตัวหนังสือคำบรรยายมีขนาดเล็กทำให้ผู้ชมอ่านยากและแผนภูมิประกอบเลดูไม่น่าสนใจเท่าที่ควร -ภาพประกอบบางภาพติดตั้งอยู่ในตำแหน่งที่สูงกว่าระดับสายตาผู้ชม

3. แผนผังเมืองสุโขทัย

รูปแบบการจัดแสดง	ปัญหาที่พบ
- คำบรรยายและภาพประกอบ	-คำบรรยายติดบนชาร์ดติดต่อกันและคำบรรยายมีความยาวทำให้เกิดความน่าเบื่อต่อผู้เข้าชมได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ความเชื่อทางศาสนา

รูปแบบการจัดแสดง	ปัญหาที่พบ
- โบราณวัตถุ โดยจัดแสดงโดยนำลักษณะของพระพุทธรูปในสมัยต่างๆเข้ามาประกอบพร้อมคำบรรยาย	- การจัดวางพระพุทธรูปขาดองค์ประกอบในการจัดวางและวัตถุบางชิ้นมีสีทึบกับ BACK GROUND จึงดูไม่เด่นสะดุดตา

5. สังคม วิถีชีวิตและอักษร

รูปแบบการจัดแสดง	ปัญหาที่พบ
- นำวัตถุเครื่องปั้นดินเผาซึ่งแสดงออกถึงภาพลักษณ์ในอดีตที่สัมพันธ์กับการค้าขาย	- ภาพประกอบติดตั้งในตำแหน่งที่สูงและมีภาพลายเส้นของเครื่องปั้นดินเผาซึ่งเลดูไม่ชัดเจน
- บอร์ดแสดงอักษรลายสือไท(อักษรพ่อขุนรามคำแหง) โดยเปรียบเทียบกับอักษรไทยในปัจจุบัน	- การเปรียบเทียบอักษรมีขนาดเล็กจึงมองออกได้ยาก

6. ระบบชลประทาน

รูปแบบการจัดแสดง	ปัญหาที่พบ
- จัดวางส่งท่อน้ำซึ่งใช้เป็นระบบชลประทานในสมัยนั้น	- วัตถุมีสีที่ทึบกับ BLACK GROUND ทำให้วัตถุเลดูไม่เด่น
- ภาพประกอบ, คำบรรยาย	- คำบรรยายติดตั้งในตำแหน่งที่สูงทำให้ยากต่อการอ่าน

7 สถาปัตยกรรม

รูปแบบการจัดแสดง	-ปัญหาที่พบ
- สถานประกอบต่างๆของสถาปัตยกรรม	- องค์ประกอบในการจัดวางวัตถุ วัตถุเลดูไม่เหมาะสมเนื่องจากวัตถุจัดวางอยู่ในระยะเดียวกันทำให้เกิดความเบื่อและเอือม
- ภาพประกอบ, คำบรรยาย	- ภาพประกอบมองดูไม่ชัดเจนเท่าที่ควร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8 การหล่อโลหะ

รูปแบบการจัดแสดง	ปัญหาที่พบ
- การจัดวางวัตถุโลหะจำพวกของใช้ อาวุธและมีภาพประกอบของพระพุทธรูปโลหะพร้อมคำบรรยาย	- ภาพประกอบมองดูไม่ชัดเจนเนื่องจากมีขนาดเล็กและอยู่ในตำแหน่งสูง

9 ประติมากรรม

รูปแบบการจัดแสดง	ปัญหาที่พบ
- วัตถุปูนปั้นต่างๆ เช่นพระพุทธรูปและลวดลายที่ใช้ประกอบสถาปัตยกรรม	- วัตถุบางชิ้นมีขนาดใหญ่จนและดูคับผู้จัดแสดง และวัตถุจัดวางไม่น่าสนใจเท่าที่ควร
- ภาพและคำบรรยาย	

10 เครื่องปั้นดินเผา

รูปแบบการจัดแสดง	ปัญหาที่พบ
- เครื่องปั้นดินเผาต่างๆเช่นภาชนะถ้วยชาม ส่วนประกอบของสถาปัตยกรรม ท่อส่งน้ำประปา เป็นต้น	- เนื้อหาคำบรรยายมีความยาว
	- ขาดภาพประกอบหรือสื่อที่สามารถทำให้เข้าใจกระบวนการทำเครื่องปั้นดินเผา

11. สุโขทัย-อยุธยา-รัตนโกสินทร์

รูปแบบการจัดแสดง	ปัญหาที่พบ
- วัตถุเครื่องปั้นดินเผา	วัตถุที่จัดแสดงดูไม่โดดเด่นมากนักเนื่องจากวัตถุ
- ภาพประกอบโบราณสถานในยุคสมัยสุโขทัย อยุธยา รัตนโกสินทร์	แลดูกลืนกับ BLACK GROUND

12. โครงการอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

รูปแบบการจัดแสดง	ปัญหาที่พบ
- วัตถุที่ขุดค้นพบภายในเขตอุทยานจำพวกเครื่องปั้นดินเผา	- วัตถุที่จัดวางแลดูไม่สวยงามในเรื่องขององค์ประกอบของวัตถุในเรื่องระยะสูง-ต่ำ
- ภาพประกอบ, คำบรรยาย	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

13. วัดพระพายหลวง

รูปแบบการจัดแสดง	ปัญหาที่พบ
- วัตถุจัดแสดงที่พบในวัดพระพายหลวง	- มีวัตถุบางชิ้นวางไว้บนพื้นตู้จึงเลดูไม่เหมาะสม
- ภาพประกอบ, คำบรรยาย	และไม่เสริมสร้างตัววัตถุให้ดูโดดเด่น

สรุปการวิเคราะห์ปัญหา การจัดแสดงภายในอาคารลายสือไท

เนื้อหาการจัดแสดง การลำดับเนื้อเรื่อง การจัดแสดงมีความต่อเนื่องของเนื้อหาค่อนข้างดี แต่การจัดแสดงภายในส่วนต่างๆของเนื้อหาจะต้องแก้ไขในรูปแบบการจัดแสดงให้เกิดความน่าสนใจและเหมาะสมกับตัววัตถุจัดแสดงภายในเพื่อให้วัตถุดูโดดเด่นและเป็นที่น่าสนใจมากยิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. อาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง

พื้นที่การจัดแสดงภายในอาคารแบ่งออกเป็น 2 ชั้น ซึ่งจัดแสดงวัตถุในยุคสมัยสุโขทัยและยุคสมัยอื่นๆ

ปัญหาที่พบในอาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง

ปัญหาหลักที่พบเกี่ยวกับการจัดแสดงเดิมภายในอาคารได้แก่ การวางวัตถุจัดแสดงโดยไม่แบ่งแยกออกเป็นหมวดหมู่ ดังนั้นเพื่อความสะดวกในการวิเคราะห์จึงแบ่งและแยกหมวดหมู่ของวัตถุจัดแสดงในส่วนต่างๆภายในโดยจำแนกวัตถุแบ่งแยกเป็นหมวดหมู่ต่างได้ดังนี้

ตารางที่ 34 ตารางจำแนกวัตถุจัดแสดงในแต่ละชั้น
วัตถุจัดแสดงจำพวกพระพุทธรูป

หมายเลข	ประเภทของวัตถุจัดแสดง	พื้นที่จัดส่วนแสดง		ลักษณะการจัดแสดง		
		ชั้นล่าง	ชั้นบน	แท่น	ตู้	ฝาผนัง
1	พระพุทธรูปปางลีลา	●		✓		
2	พระพุทธรูปปูนปั้นศิลปะสุโขทัย ศตวรรษที่ 19-20	●	●	✓		
3	พระพุทธรูปที่ขุดพบภายในวัดต่างๆ - วัดพระพายหลวง - วัดมหาธาตุ - วัดช้างล้อม(ลำริด) - วัดศรีสวาย - วัดนางพญา - วัดศรีชุม - ป่ามะม่วง - เจดีย์งาม - วัดมังกร - วัดชนะสงคราม	● ● ● ● ● ● ● ● ● ●	● 	✓ 	✓ 	
4	พระพุทธรูปศิลปะลพบุรี พุทธศตวรรษ ที่17-18	●		✓		
5	พระพุทธรูปศิลปะอยุธยา	●	●	✓		
6	พระพุทธรูปศิลปะทวารวดี	●		✓		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดแสดงประเภทอื่นๆแบ่งได้ดังนี้

หมายเลข	ประเภทวัตถุจัดแสดง	พื้นที่ส่วนจัดแสดง		ลักษณะการจัดแสดง		
		ชั้นล่าง	ชั้นบน	แท่น	ตู้	ฝาผนัง
1	ศิลาจารึก	●		✓		
2	รอยพระพุทธรบาทสี่รอย	●		✓		
3	พระพิมพ์ดินเผา	●	●		✓	
4	ปูนปั้นหน้ากาล	●				✓
5	ก้อนหินหอม	●		✓		

หมายเลข	ประเภทของวัตถุจัดแสดง	พื้นที่ส่วนจัดแสดง		ลักษณะการจัดแสดง		
		ชั้นล่าง	ชั้นบน	แท่น	ตู้	ฝาผนัง
6	แบบจำลองปูนปั้นขุมประตู่	●				✓
7	เครื่องปั้นดินเผาสังคโลก	●	●		✓	
8	บอร์ดแสดงคิดเตาทุเรียน	●				✓
9	แบบจำลองปูนปั้นวัตถุตะพิงทองเหลือง	●	●			✓
10	แบบจำลองเจดีย์		●	✓		
11	ส่วนประกอบสถาปัตยกรรม		●	✓		
12	ท่อน้ำระบบชลประทาน		●	✓		
13	เพดานไม้จำหลักวัดมหาธาตุศรีสุชนาลัย		●			✓
14	ภาพเขียน จ. อุดรดิตถ์		●			✓
15	ไม้สลัก เครื่องราชรถคันที่		●			✓
16	เหรียญเงินพดด้วง		●		✓	
17	ธรรมมาสน์		●	✓		
18	ถ้วยเบญจรงค์ลายน้ำทอง		●		✓	
19	เครื่องมือก่อนประวัติศาสตร์		●		✓	
20	กลองโหรีทีก (ดาก)		●	✓		
21	ห้องแสดงอาวุธ		●		✓	✓

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิเคราะห์การจัดแสดงเดิมภายในอาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง

การจัดแสดงภายในการวิเคราะห์ปัญหาที่ส่งผลวัตถุจัดแสดงจำพวกการจัดแสดงได้ดังนี้
ตารางที่ 35 การวิเคราะห์ปัญหาเดิมภายในอาคารพิพิธภัณฑ์สถานรามคำแหง

ประเภทวัตถุจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง			ปัญหาที่พบ
	แท่น	ตู้	ผนัง	
1. พระพุทธรูปปางลีลา	●			- พระพุทธรูปมีขนาดไม่ใหญ่มากนัก แต่แท่นจัดแสดงมีพื้นที่ขนาดใหญ่ทำให้มองเห็นวัตถุไม่ชัดเจนนัก
12. พระพุทธรูปปูนปั้นศิลปะสุโขทัย ศตวรรษที่ 19-20	●			- วัตถุบางชิ้นมีรายละเอียดของลวดลาย คัดตั้งบนแท่นจัดแสดงที่ขาดอุปกรณ์ในการป้องกันอันตรายต่อตัววัตถุ
3. พระพุทธรูปที่ขุดพบภายในวัดต่าง ๆ ได้แก่				- การออกแบบแท่นจัดแสดงคำบรรยายวัตถุ , BACK GROUND แลดูไม่ส่งเสริม ตัววัตถุให้ดูเด่นและจัดเจนมากขึ้น
1. วัดพระพายหลวง		●		- วัตถุบางชิ้น จัดตั้งในพื้นที่ที่ไม่แสงสว่างไม่เพียงพอทำให้มองเห็นวัตถุไม่ชัดเจนนัก
2. วัดมหาธาตุ				
3. วัดช้างล้อม	●			
4. วัดศรีสวาย	●			
5. วัดนางพญา				
6. วัดศรีชุม				
7. วัดป่ามะม่วง				
8. วัดเจดีย์งาม				
9. วัดมังกร				วัตถุจัดแสดงมีการจัดวางในจังหวะที่ซ้ำ ๆ กันทำให้แลดูน่าเบื่อ
10. วัดชะสงคราม		●		
4. พระพุทธรูปศิลปะลพบุรี พุทธศตวรรษที่ 17 –18				วัตถุจัดแสดงมีการจัดวางในจังหวะที่ซ้ำ ๆ กันทำให้แลดูน่าเบื่อ
5. พระพุทธรูปศิลปะอยุธยา	●			- วัตถุบางชิ้นขาดอุปกรณ์ในการป้องกันอันตรายต่อตัววัตถุ
6. พระพุทธรูปศิลปะทราวดี	●			วัตถุจัดแสดงอยู่ในตำแหน่งที่มีแสงสว่างน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุจัดแสดงประเภทอื่น ๆ แบ่งได้ดังนี้

ประเภทวัตถุจัดแสดง	ลักษณะการ			ปัญหาที่พบ
	แท่น	ตู้	ผนัง	
1. ศิลาจารึก	●			-
2. รอยพระพุทธรบาทสี่รอย	●			-วัตถุถูกจัดวางในตำแหน่งที่มีแสงสว่างน้อย
3. พระพิมพ์ดินเผา		●		ผู้จัดแสดงมีลักษณะต้องมองวัตถุจากด้านบนทำให้ยากต่อการดูวัตถุ
4. รูปปั้นหน้ากาล			●	วัตถุมีลายละเอียดและลวดลายลักษณะการจัดแสดงอาจส่งผลกระทบต่อตัววัตถุได้
5. ก้อนหินหอม	●			-
6. แบบจำลองปูนปั้น			●	-
7. เครื่องปั้นดินเผาตั้งคโลก		●		การจัดแสดงวัตถุภายในตู้มีการจัดวางระยะวัตถุที่ใกล้กันเกินไปและการจัดวางและดูไม่น่าสนใจเท่าที่ควร
8. บอร์ดแสดงภาพคัดเตาทุเรียน		●		ภาพประกอบมีขนาดเล็กเกินไปมองเห็นรายละเอียดไม่ชัดเจนและติดตั้งในตำแหน่งที่ไม่เหมาะสม
9. แบบจำลองปูนปั้นวัดตะพัง			●	เป็นแบบจำลองที่มีขนาดสูงและใหญ่แต่ตำแหน่งที่ติดตั้งอยู่ในติดกับทาง SLOPE ชื้นว้างทำให้การมองเห็นวัตถุไม่น่าสนใจเท่าที่ควร
10. แบบจำลองเจดีย์	●			การจัดวางวัตถุและดูไม่น่าสนใจเท่าที่ควร
11. ส่วนประกอบสถาปัตยกรรม	●			วัตถุถูกวางบนพื้นที่ราบแบนในระนาบเดียวกันทำให้ให้เลดูวัตถุไม่โดดเด่นเท่าที่ควร
12. ท่อน้ำ-ระบบชลประทาน	●			วัตถุจัดวางอยู่ในระนาบเดียวกันบนแท่นที่มีลักษณะแบบราบทำให้เมื่อมองดูแล้วมองเห็นวัตถุไม่ทั้งถึง และไม่น่าสนใจเท่าที่ควร
13. เพดานไม้จำหลักวัดมหา			●	การจัดวางดูไม่โดดเด่นภาพประกอบของที่มีวัตถุไม่ชัดเจน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษา
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเภทวัตถุจัดแสดง	ลักษณะการ			ปัญหาที่พบ
	แท่น	ตู้	ผนัง	
14.ภาพเขียน จ. อุดรดิตถ์			●	-
15 ไม้สกกเครื่องราชรถภัณฑ			●	การจัดวางวัตถุอยู่ในพื้นที่คับแคบเนื่องจากมีธรรมชาติขนาดใหญ่จัดแสดงอยู่ในบริเวณใกล้เคียง
16.เหรียญเงินพดด้วง		●		- วัตถุถูกจัดแสดงอยู่ในตู้กระจกซึ่งเตรียมมองจากทางดานบนทำให้การมองเห็นวัตถุได้ไม่สะดวกและทั่วถึง
17. ธรรมชาติ	●			-
18. ถ้วยเบญจรงค์ลายน้ำทอง		●		การจัดวางวัตถุภายในตู้และดูไม่น่าสนใจเท่าที่ควรเนื่องจากมีระยะที่เท่า ๆ กันทำให้เกิดความรู้สึกที่น่าเบื่อในการชมวัตถุได้
19.เครื่องมือก่อนประวัติศาสตร์				วัตถุมีขนาดใหญ่ทำให้และดูไม่เหมาะสมกับขนาดวัตถุ
20.กลองมโหระทึก		●	●	-
21. ห้องแสดงอาวุธ				-การติดตั้งติดกับผนังวัตถุขนาดอุปกรณ์ป้องกันวัตถุจัดแสดงได้

สรุปการวิเคราะห์ปัญหา การจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง

ภายในจัดแสดงเกี่ยวกับ โบราณวัตถุในยุคสมัยต่าง ๆ และส่วนใหญ่ในยุคสมัยสุโขทัย แต่การแบ่งหมวดหมู่ของวัตถุยังกระจายอยู่ในพื้นที่ส่วนต่างๆ ทำให้การเข้าชมวัตถุหรือการเปรียบเทียบวัตถุระหว่างยุคสมัยหรือชนิดของวัตถุไม่เห็นภาพที่ชัดเจนนัก การจัดแสดงวัตถุแต่ละส่วนและดูไม่น่าสนใจเท่าที่ควร

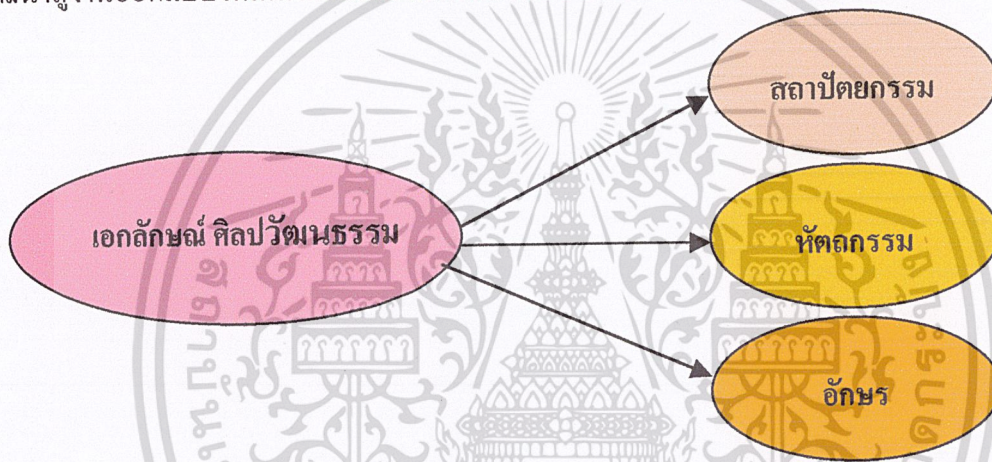
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.5 แนวคิดในการออกแบบเนื้อหาการจัดแสดงภายใน

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติรามคำแหงจัดแสดงโบราณวัตถุที่อยู่ในยุคสมัยสุโขทัย และมีการจัดแสดงวัตถุในยุคสมัยอื่นจัดแสดงประกอบด้วยภายในพิพิธภัณฑสถานเพื่อให้เห็นภาพการเปลี่ยนแปลงของวัตถุในแต่ละยุคสมัย

วัตถุจัดแสดงเป็นโบราณวัตถุที่มีคุณค่าและความสำคัญของประเทศชาติเป็นมรดกของแผ่นดินคนไทย ซึ่งควรค่าแก่การรักษาเรียนรู้และถ่ายทอดเอกลักษณ์ที่โดดเด่นทางด้านอักษร, ภาษา, ศิลปวัฒนธรรม, หัตถกรรมและสถาปัตยกรรมให้คนในยุคปัจจุบัน และอนาคตได้ประจักษ์ถึงความยิ่งใหญ่ของอาณาจักร”สุโขทัย”

การเสนอแนวความคิดในการออกแบบจึงนำเอกลักษณ์และรูปแบบในด้านต่าง ๆ มาพัฒนาสู่งานออกแบบให้เหมาะสมและสอดคล้องกับส่วนจัดแสดงต่างภายใน

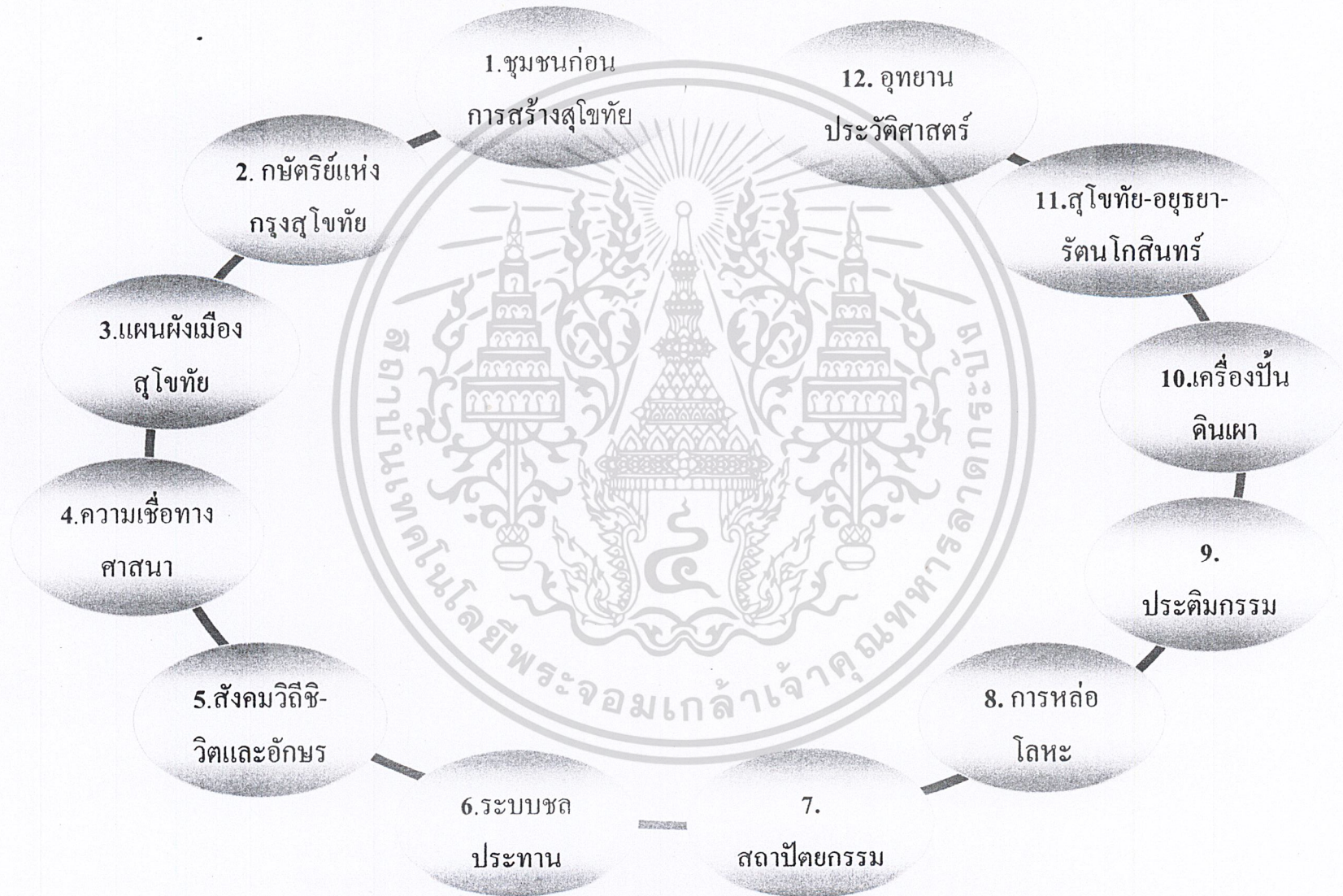
ตารางที่ 36 แผนภูมิ แสดงการนำเสนอแนวความคิดในการออกแบบ

4.6 การนำเสนอเนื้อเรื่องส่วนจัดแสดงใหม่

การจัดแสดงภายในรูปแบบส่วนการจัดแสดงออกเป็น 2 อาคาร คือภายในอาคารลายสือไทและอาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติรามคำแหง จากการวิเคราะห์ส่วนจัดแสดงเดิมภายในอาคารจะเป็นได้ว่า ภายในอาคารลายสือไทมีการลำดับเนื้อหาการจัดแสดงภายในค่อนข้างดีแต่จะเปลี่ยนแปลงในส่วนของการจัดแสดงส่วนวัดพระพายหลวงซึ่งเป็นหัวข้อที่แตกต่างจากหัวข้ออื่น โดยนำไปจัดแสดงในส่วนของวัตถุที่ขุดพบในวัดต่าง ๆ เพื่อให้เห็นหมวดหมู่และเนื้อหาเดียวกัน

ด้วยการจัดแสดงภายในอาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติรามคำแหง จากการจัดแสดงเดิมจะพบว่าการแยกหมวดหมู่ในการจัดแสดงเดิมกระจายกันไปในส่วนต่าง ๆ ทำให้ การชมขาดการต่อเนื่องและไม่สามารถเปรียบเทียบความแตกต่างวัตถุได้ ดังนั้นจึงลำดับหัวข้อการจัดแสดงเอกใหม่ได้ดังนี้เอกสารที่ส่งวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 37 ลำดับเรื่องราวการจัดแสดงเดิม

การเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหา การจัดแสดงภายใน

จากการวิเคราะห์ปัญหาการจัดแสดงภายในอาคารทั้งสองหลัง ทำให้สามารถเสนอ
แนวทางการพัฒนารูปแบบการจัดแสดงภายในได้ดังนี้

การจัดแสดงภายในอาคารลายสือไท ตารางที่ 38 การจัดแสดงภายในอาคารลายสือไท

ปัญหาการจัดแสดงเดิม	วิธีการแสดงแนะแนวทางแก้ไข
1. ชุมชนก่อนการสร้างเมืองสุโขทัย - ภาพประกอบมีขนาดเล็ก - ขนาดการจัดองค์ประกอบการจัดแสดงภายใน - คำบรรยายประกอบมีเนื้อหาค่อนข้างยาว	- ขยายรูปภาพประกอบให้มีขนาดที่เหมาะสมและชัดเจน - จัดองค์ประกอบของรูปภาพให้น่าสนใจยิ่งขึ้น
2. มหากษัตริย์แห่งกรุงสุโขทัย - เป็นภูมิศาสตร์แห่งกรุงสุโขทัยมีขนาดเล็กไม่ชัดเจน - ภาพประกอบคำบรรยายมีขนาดและการจัดวางตำแหน่งไม่เหมาะสม	- ทำรูปแบบเรื่องราวให้เกิดความน่าสนใจโดยการขยายสัดส่วนให้ชัดเจน - ขยายภาพประกอบให้เห็นรายละเอียดที่ชัดเจนขึ้น
3. แผนผังเมืองสุโขทัย - คำบรรยายมีเนื้อหาที่ยาวและกินพื้นที่ในส่วนจัดแสดงค่อนข้างมาก	- สรุปเนื้อหาคำบรรยายให้กระชับรัดกุมขึ้น - นำเสนอภาพประกอบที่ชัดเจนขึ้น
4. ความเชื่อทางศาสนา - การจัดวางวัตถุจัดแสดงขาดองค์ประกอบที่น่าสนใจใน - วัตถุจัดแสดงมีสีกลมกลืนกับ BACK GROUND จึงดูไม่ชัดเจน	- จัดวางวัตถุให้เกิดระยะในมุมมองที่น่าสนใจขึ้น - มี BACK GROUND ที่ส่งเสริมวัตถุให้เด่นและชัดเจนขึ้น
5. สังคมและวิถีชีวิตและอักษร - คำบรรยายอยู่ในตำแหน่งที่สูง - ภาพประกอบมองเห็นไม่ชัดเจน - การจัดวางวัตถุบางชิ้นต่ำเกินไป	- จัดวางคำบรรยายให้อยู่ในระดับสายตา - ขยายสัดส่วนขึ้นเพื่อให้มองเห็นได้ชัดเจน - จัดวางวัตถุให้มองเห็นได้ง่ายต่อการชม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาการจัดแสดงเดิม	วิธีการเสนอแนะแนวทางแก้ไข
6. ระบบชลประทาน	
- วัตถุจัดแสดงกับ BACK GROUND มีโทนสีที่ดูกลมกลืนกัน ทำให้มองเห็นวัตถุไม่เด่นชัด	- ใช้ BACK GROUND ที่มีโทนสีที่ส่งเสริมให้วัตถุเด่นชัดขึ้น
- คำบรรยายอยู่ในตำแหน่งที่สูง	
7. สถาปัตยกรรม	
- การจัดวางวัตถุอยู่ในระนาบที่เท่ากันวางอยู่บนพื้นตู้ และดูคับแคบเกินไป	- จัดวางตำแหน่งและจังหวะของวัตถุให้ดูน่าสนใจยิ่งขึ้น
- ภาพประกอบดูไม่ชัดเจนค่อนข้างเลือนลาง	- ทำภาพประกอบให้ชัดเจน
8. การหล่อโลหะ	
- ตำแหน่งของภาพประกอบอยู่สูงและมีขนาดเล็ก	- วางภาพในตำแหน่งที่เหมาะสมและเห็นรายละเอียดชัดเจน
9. ประติมากรรม	
- วัตถุบางชิ้นมีขนาดใหญ่จนดูคับแคบภายในตู้จัดแสดง	- เพิ่มพื้นที่ส่วนจัดแสดงให้เหมาะสมกับวัตถุบางชิ้น
10. เครื่องปั้นดินเผา	
- เนื้อหาคำบรรยายมีความยาว	- สรุปเนื้อหาให้กระชับรัดกุม
- ขนาดภาพประกอบหรือสื่อที่สามารถทำให้เข้าใจกระบวนการทำเครื่องปั้นดินเผา	- มีภาพประกอบคำบรรยายให้เห็นถึงขั้นตอนที่ชัดเจนขึ้น
11. สุโขทัย – อยุรยารัตนโกสินทร์	
- วัตถุจัดแสดง แทนจัดแสดง และ BACK GROUND ไม่โดดเด่น	- เปลี่ยนโทนสีของแทน BACK GROUND ให้วัตถุโดดเด่นขึ้น
12. โครงการอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย	
- การจัดองค์ประกอบของวัตถุจัดแสดงยังไม่สวยงามในด้านของการจัดวาง	- จัดองค์ประกอบภายในให้ดูเหมาะสมกับตัววัตถุจัดแสดง
13. วัดพระพายหลวง	
- วัตถุบางชิ้นวางไว้กับพื้นตู้ ซึ่งแลดูไม่เหมาะสมและไม่โดดเด่น	- จัดทำแท่นวางให้เหมาะสมกับตัววัตถุเพื่อให้วัตถุดูน่าสนใจขึ้น

สรุปการเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขการจัดแสดงภายในอาคารลายสือไท

การจัดแสดงภายในจะเห็นได้ว่าปัญหาหลักๆ ที่สำคัญ ได้แก่ การจัดวางวัตถุ, ภาพประกอบเนื้อเรื่อง, คำบรรยาย, แท่นวางวัตถุจัดแสดง และ BACK GROUND การเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาลักษณะการจัดแสดงให้น่าสนใจยิ่งขึ้น คือ การออกแบบแท่นจัดแสดง BACK GROUND ให้ดูน่าสนใจและส่งเสริมตัววัตถุจัดแสดงให้ชัดเจนขึ้นและนำเทคโนโลยีทางด้านมัลติมีเดียให้เกิดความน่าสนใจ พร้อมการออกแบบเนื้อหาคำบรรยายให้เหมาะสมต่อการอ่าน และนำเทคโนโลยีทางด้านมัลติมีเดียให้เกิดความน่าสนใจ โดยส่วนในแต่ละส่วนสร้างบรรยากาศให้เหมาะสมกับเรื่องราวนั้นๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 39 การจัดแสดงภายในอาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง
การจัดแสดงประเภทพระพุทธรูป

ปัญหาการจัดแสดงเดิม	วิธีการเสนอแนะแนวทางแก้ไข
1. พระพุทธรูปปางลีลา - แท่นจัดแสดงมีขนาดใหญ่เกินความเหมาะสมของวัตถุจัดแสดง	- เปลี่ยนแปลงแท่นจัดแสดงให้เหมาะสมกับวัตถุจัดแสดง
2. พระพุทธรูปปูนปั้นศิลปะสุโขทัย ศตวรรษที่ 19 – 20 - วัตถุบางชิ้นรายละเอียดของลวดลาย ซึ่งขาดอุปกรณ์ในการป้องกันอันตรายต่อวัตถุ	- เพิ่มเติมอุปกรณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อวัตถุจัดแสดงได้ เช่น กรอบกระจกครอบตัววัตถุจัดแสดง
3. พระพุทธรูปที่ขุดพบจากวัดต่างๆ ในจังหวัดสุโขทัย - วัตถุบางชิ้นมีรายละเอียดและลวดลายขาดอุปกรณ์ในการป้องกันอันตราย - การออกแบบแท่นจัดแสดง, คำบรรยายวัตถุ และ BACK GROUND ไม่ส่งเสริมวัตถุจัดแสดงให้เด่นชัดขึ้น - วัตถุถูกตั้งในพื้นที่ที่มีแสงสว่างไม่เพียงพอ	- เสริมอุปกรณ์ป้องกันอันตรายที่อาจเกิดกับตัววัตถุ - ออกแบบแท่นจัดแสดงให้เกิดความเหมาะสมกับตัววัตถุจัดแสดง คำบรรยายออกแบบให้ง่ายต่อการอ่าน และ BACK GROUND ที่ช่วยส่งเสริมตัววัตถุจัดแสดง - คิดตั้งระบบแสงสว่างให้เหมาะสมกับวัตถุนั้นๆ
4. พระพุทธรูปศิลปะลพบุรี พุทธศตวรรษที่ 17 - การจัดวางวัตถุ มีการจัดวางวัตถุแบบซ้ำๆ กันทำให้เกิดความน่าเบื่อได้	- จัดวางวัตถุให้เหมาะสมกับขนาดของวัตถุและให้น่าสนใจขึ้น
5. พระพุทธรูปศิลปะอยุธยา - วัตถุบางชิ้นขาดอุปกรณ์ในการป้องกันอันตรายต่อตัววัตถุ	- เสริมอุปกรณ์ป้องกันอันตรายที่อาจเกิดกับตัววัตถุ
6. พระพุทธรูปศิลปะทราวดี - วัตถุจัดแสดงอยู่ในตำแหน่งที่มีแสงสว่างน้อย	- คิดตั้งระบบแสงสว่างที่เหมาะสมกับตัววัตถุ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 39 การจัดแสดงภายในอาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง

การจัดแสดงประเภทพระพุทธรูป

ปัญหาการจัดแสดงเดิม	วิธีการเสนอแนะแนวทางแก้ไข
1. พระพุทธรูปปางลีลา - แท่นจัดแสดงมีขนาดใหญ่เกินความเหมาะสมของวัตถุจัดแสดง	- เปลี่ยนแปลงแท่นจัดแสดงให้เหมาะสมกับวัตถุจัดแสดง
2. พระพุทธรูปปูนปั้นศิลปะสุโขทัย ศตวรรษที่ 19 – 20 - วัตถุบางชิ้นรายละเอียดของลวดลาย ซึ่งขาดอุปกรณ์ในการป้องกันอันตรายต่อวัตถุ	- เพิ่มเติมอุปกรณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อวัตถุจัดแสดงได้ เช่น กรอบกระจกครอบตัววัตถุจัดแสดง
3. พระพุทธรูปที่ขุดพบจากวัดต่างๆ ในจังหวัดสุโขทัย - วัตถุบางชิ้นมีรายละเอียดและลวดลายขาดอุปกรณ์ในการป้องกันอันตราย - การออกแบบแท่นจัดแสดง, คำบรรยายวัตถุ และ BACK GROUND ไม่ส่งเสริมวัตถุจัดแสดงให้เด่นชัดขึ้น - วัตถุถูกตั้งในพื้นที่ที่มีแสงสว่างไม่เพียงพอ	- เสริมอุปกรณ์ป้องกันอันตรายที่อาจเกิดกับตัววัตถุ - ออกแบบแท่นจัดแสดงให้เกิดความเหมาะสมกับตัววัตถุจัดแสดง คำบรรยายออกแบบให้ง่ายต่อการอ่าน และ BACK GROUND ที่ช่วยส่งเสริมตัววัตถุจัดแสดง - คิดตั้งระบบแสงสว่างที่เหมาะสมกับวัตถุนั้นๆ
4. พระพุทธรูปศิลปะลพบุรี พุทธศตวรรษที่ 17 - การจัดวางวัตถุ มีการจัดวางวัตถุแบบซ้ำๆ กันทำให้เกิดความน่าเบื่อได้	- จัดวางวัตถุให้เหมาะสมกับขนาดของวัตถุ และให้น่าสนใจขึ้น
5. พระพุทธรูปศิลปะอยุธยา - วัตถุบางชิ้นขาดอุปกรณ์ในการป้องกันอันตรายต่อตัววัตถุ	- เสริมอุปกรณ์ป้องกันอันตรายที่อาจเกิดกับตัววัตถุ
6. พระพุทธรูปศิลปะทราวดี - วัตถุจัดแสดงอยู่ในตำแหน่งที่มีแสงสว่างน้อย	- คิดตั้งระบบแสงสว่างที่เหมาะสมกับตัววัตถุ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่มีการตีพิมพ์ หักล้าง อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัสดุจัดแสดงประเภทอื่นๆ

ปัญหาการจัดแสดงเดิม	วิธีการเสนอแนะแนวทางแก้ไข
1. ศิลาจารึก	- ออกแบบแท่นจัดแสดงให้ดูน่าสนใจขึ้น
2. รอยพระพุทธบาทสี่รอย - วัตถุถูกจัดแสดงในตำแหน่งที่มีแสงสว่างน้อย	- จัดวางในตำแหน่งที่มีแสงสว่างเพียงพอ หรือนำระบบแสงสว่างมาช่วย
3. พระพิมพ์ดินเผา - ผู้จัดแสดงมีลักษณะต้องมอมดูจากด้านบน จึงยากต่อการเข้าชม	- เปลี่ยนแปลงผู้จัดแสดงให้เหมาะสมและสะดวกในการชมวัตถุ
4. ปูนปั้นหน้ากาล - วัตถุมีรายละเอียดและลวดลาย ขาดอุปกรณ์ในการป้องกันตัววัตถุ	- แก้ไขส่วนจัดแสดงให้เกิดความปลอดภัยแก่ตัววัตถุมากขึ้น
5. ก้อนหินหอม	- ออกแบบแท่นจัดแสดงให้ดูน่าสนใจยิ่งขึ้น
6. แบบจำลองปูนปั้นขุมประตู่ - การติดตั้งไม่เหมาะสมกับพื้นที่จัดแสดง	- จัดวางวัตถุในพื้นที่ที่เหมาะสมขึ้นเพื่อส่งเสริมวัตถุให้ดูน่าสนใจ
7. เครื่องปั้นดินเผาสังคโลก - การจัดวางวัตถุใกล้กันเกินไป ทำให้ดูอึดอัด	- วางระยะของวัตถุให้เกิดช่องว่างและมีเรื่องราวที่น่าสนใจขึ้น
8. บอร์ดแสดงภาพตัดต่อเตาทุเรียง - ภาพประกอบมีขนาดเล็ก มองเห็นรายละเอียดไม่ชัดเจน - ติดตั้งในตำแหน่งไม่เหมาะสม	- เปลี่ยนแปลงภาพประกอบให้ชัดเจนขึ้นและเสริม MODEL รูปตัดขอบเตาทุเรียง - นำไปจัดแสดงในหมวดหมู่ของเครื่องปั้นดินเผาสังคโลก
9. แบบจำลองปูนปั้นขุมประตู่ - การติดตั้งไม่เหมาะสมกับพื้นที่จัดแสดง	- จัดวางในตำแหน่งที่ชัดเจนและน่าสนใจขึ้น
10. แบบจำลองเจดีย์ - การจัดวางวัตถุไม่น่าสนใจ	- มีการนำเรื่องราวโดยนำเสนอเป็นภาพประกอบและนำเสนอเป็นรูปแบบของแบบจำลอง โดยให้เห็นเป็นภาพระโยชน์ด้านการค้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่ควรเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาการจัดแสดงเดิม	วิธีการเสนอแนะแนวทางแก้ไข
11. ส่วนประกอบสถาปัตยกรรม - วัตถุถูกวางบนพื้นที่ราบแบนในระนาบเดียวกัน และอยู่เป็นกลุ่มก้อน ทำให้ยากต่อการชมวัตถุได้ทั่วถึง	- นำวัตถุมาจัดวางให้เกิดจังหวะที่น่าสนใจ และเสนอรูปแบบของโมเดลให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้น
12. ท่อน้ำระบบชลประทาน - วัตถุถูกจัดวางในระนาบเดียวกัน และอยู่เป็นกลุ่มก้อนทำให้มองเห็นวัตถุไม่ชัดเจนนัก	- จัดวางวัตถุให้มีจังหวะที่เกิดความน่าสนใจมากขึ้น
13. เพดานไม้จำหลักวัดมหาธาตุศรีสุทธานาลัย - การจัดวางคู่มือโคดเด่นและภาพประกอบไม่ชัดเจนและไม่มีคำอธิบายถึงที่มาของวัตถุ	- นำเรื่องราวที่มาของวัตถุให้ดูโดดเด่นชัดและน่าสนใจขึ้น โดยการนำภาพประกอบมาแสดง เพื่อที่มาของวัตถุชัดเจนขึ้น
14. ภาพเขียนจิตรกรรม - จัดวางในตำแหน่งที่แยกออกมาจากหมวดหมู่	- จัดวางในตำแหน่งที่เหมาะสมและเป็นเนื้อเรื่องเดียวกัน
15. ไม้สลักเครื่องราชกกุธภัณฑ์ - พื้นที่จัดแสดงมีความคับแคบในการเข้าชม และวัตถุคู่มือโคดเด่นเท่าที่ควร	- จัดวางในตำแหน่งที่เหมาะสม และมีการออกแบบให้ส่งเสริมกับตัววัตถุ
16. เหยี่ยูปดด้วง - วัตถุจัดแสดงในตู้กระจกซึ่งมองดูจากด้านบนทำให้มองเห็นวัตถุไม่สะดวก	- พัฒนารูปแบบตู้จัดแสดงให้เกิดความเหมาะสมกับตัววัตถุมากยิ่งขึ้นและสะดวกต่อการชม
17. ชลประทาน - วัตถุอยู่ในตำแหน่งที่แยกจากหมวดหมู่ที่ควรจะอยู่	- จัดตารางให้อยู่ในหมวดหมู่เดียวกัน
18. ถ้วยเบญจรงค์ลายน้ำทอง - การจัดวางวัตถุมีระยะการจัดวางที่เท่าๆกัน ทำให้เกิดความไม่น่าสนใจ	- จัดแสดงวัตถุให้มีองค์ประกอบที่น่าสนใจขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

19. เครื่องมือก่อนประวัติศาสตร์	
- วัตถุมีขนาดเล็กแต่อยู่ในตู้จัดแสดงที่ใหญ่จึง ดูไม่เหมาะสมกับขนาดของวัตถุ	- ออกแบบตู้ให้เหมาะสมกับวัตถุและมีเรื่อง ราวประกอบให้เกิดความน่าสนใจยิ่งขึ้น
20. กลองมโหระทึก	
- วัตถุจัดวางอยู่ในส่วนของหมวดหมู่อื่น	- จัดวางอยู่ในหมวดหมู่เดียวกัน
21. ห้องแสดงอาวุธ	
- ติดตั้งวัตถุกับผนังซึ่งขาดอุปกรณ์ในการป้องกัน อันตรายที่อาจส่งผลกระทบกับตัววัตถุ จัดแสดงได้	- เสริมอุปกรณ์ที่สามารถ ป้องกันอันตรายที่ อาจเกิดกับตัววัตถุ

สรุปการเสนอแนะแนวทางแก้ไขการจัดแสดงภายในอาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ
รามคำแหง

การจัดแสดงเปลี่ยนแปลงเนื้อหาการจัดแสดงให้อยู่ในหมวดหมู่เดียวกันเพื่อได้เนื้อหา
ที่ต่อเนื่องและพัฒนารูปแบบให้เกิดความเหมาะสมและสัมพันธ์กับวัตถุจัดแสดงและออก
แบบแท่นจัดแสดง,ตู้จัดแสดง,บรรยากาศภายในให้ดูน่าสนใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ก1

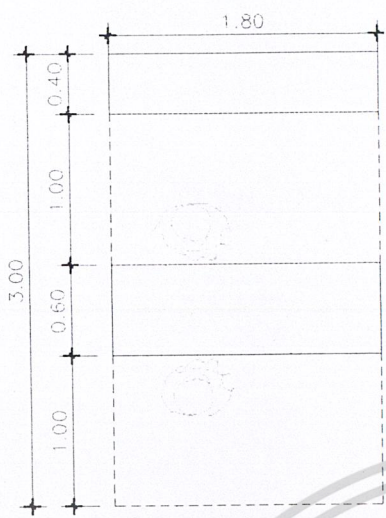
อาคารลายสีเทา
ผังพิพจน์

รูปที่ 142 ภาพแสดงการคำนวณพื้นที่ในการจัดแสดงแต่ละส่วน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนโถงทางเข้า

พื้นที่ประชาสัมพันธ์, ชายตัว
ความต้องการของพื้นที่

$1.80 \times 3.00 = 5.40$ ตารางเมตร/หน่วย

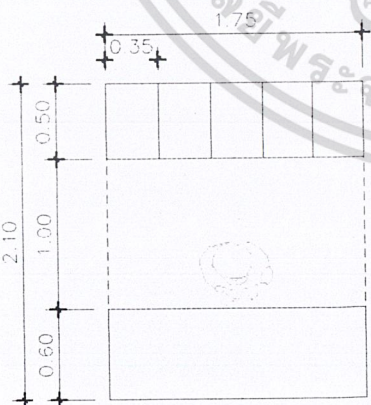
ก2

ส่วนพักคอย
ความต้องการของพื้นที่

$1.30 \times 0.70 = 0.91$ ตารางเมตร/หน่วย

ก3

โทรศัพท์, น้ำดื่ม
ความต้องการของพื้นที่

$0.80 \times 0.80 = 0.64$ ตารางเมตร/หน่วย

ก4

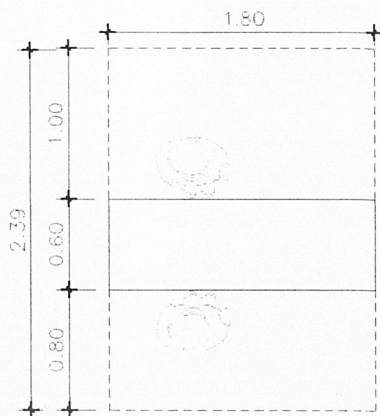
เคาน์เตอร์ฝากของ
ความต้องการของพื้นที่

$1.75 \times 2.10 = 3.67$ ตารางเมตร/หน่วย

ก5

SCALE 1 : 50

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนชายของทีระลึก

ความต้องการของพื้นที่

$1.80 \times 2.40 = 4.32$ ตารางเมตร/หน่วย

ก6

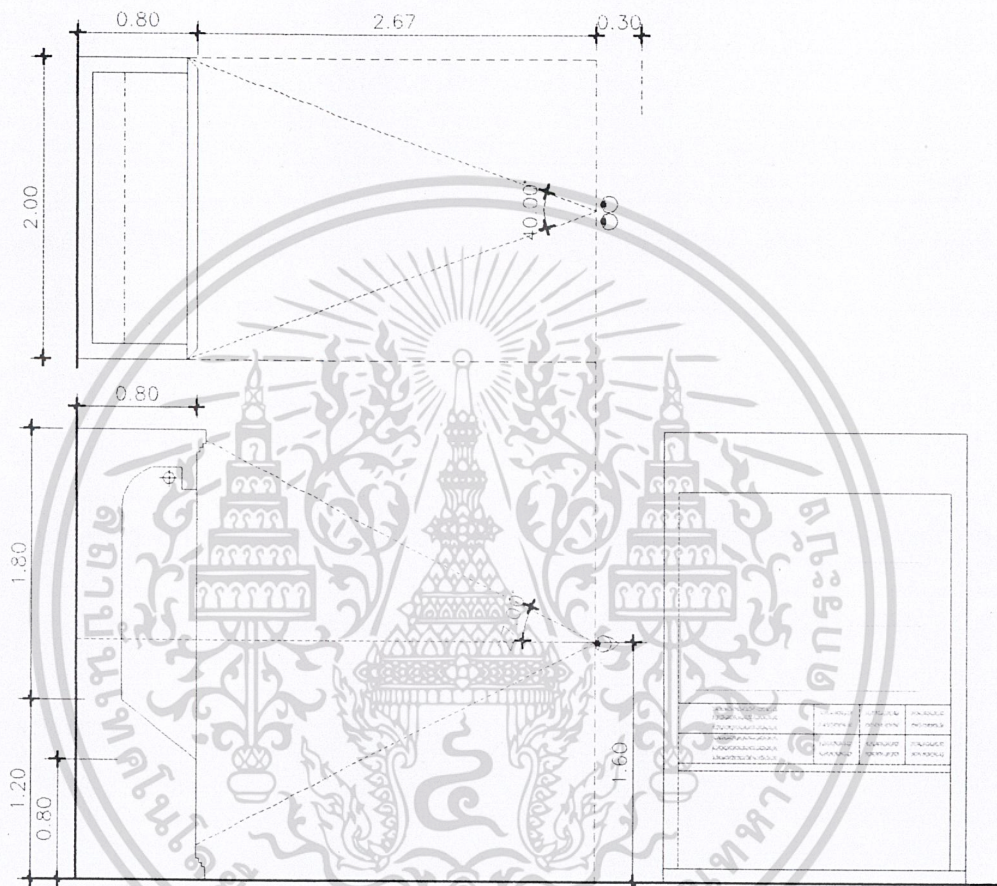
SCALE 1:50

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ชุมชนก่อนการสร้างสุโขทัย

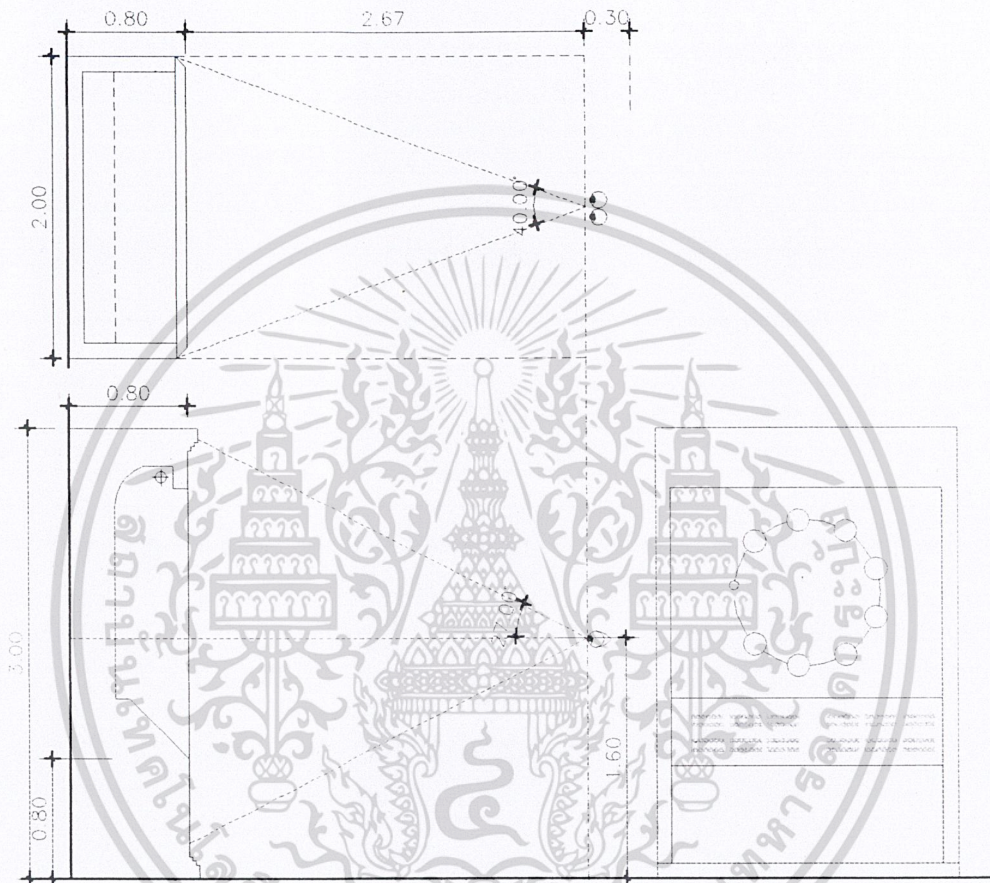
๖1

ความต้องการของพื้นที่ $2.00 \times 3.77 = 7.54$ ตารางเมตร/หน่วย

3.มหาวิทยาลัยแห่งกรุงสุโขทัย

ข2

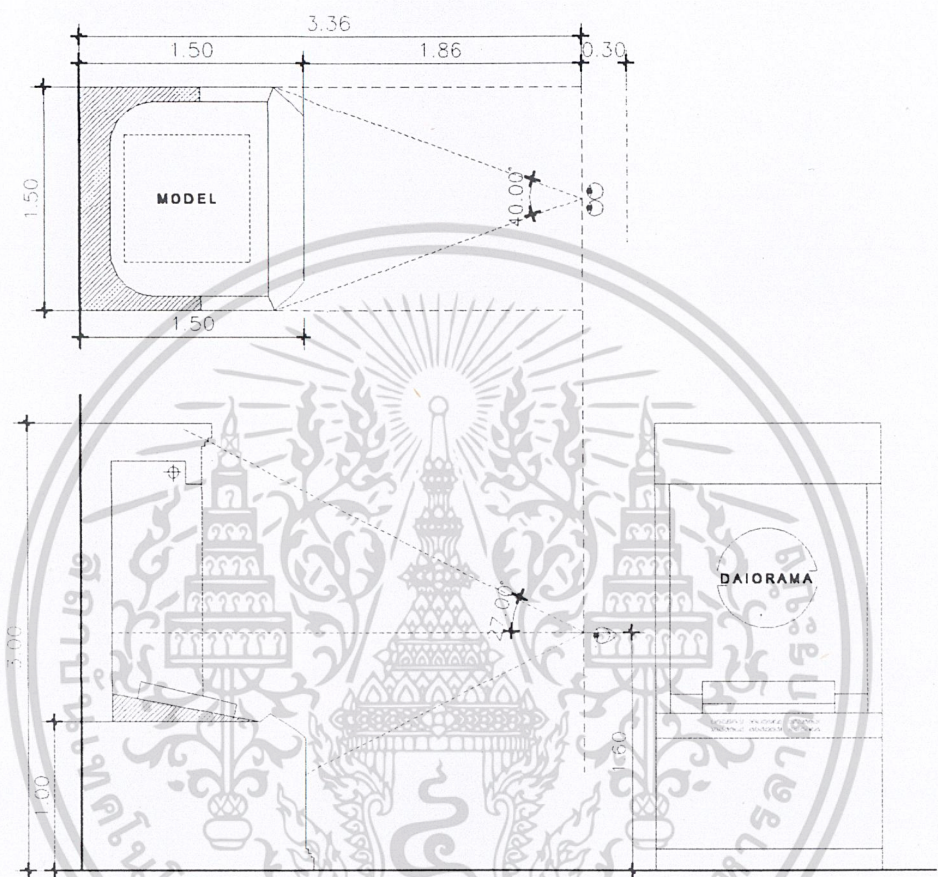

ความต้องการของพื้นที่ $2.00 \times 3.77 = 7.54$ ตารางเมตร/หน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. แผนผังเมืองสุโขทัย

ข3

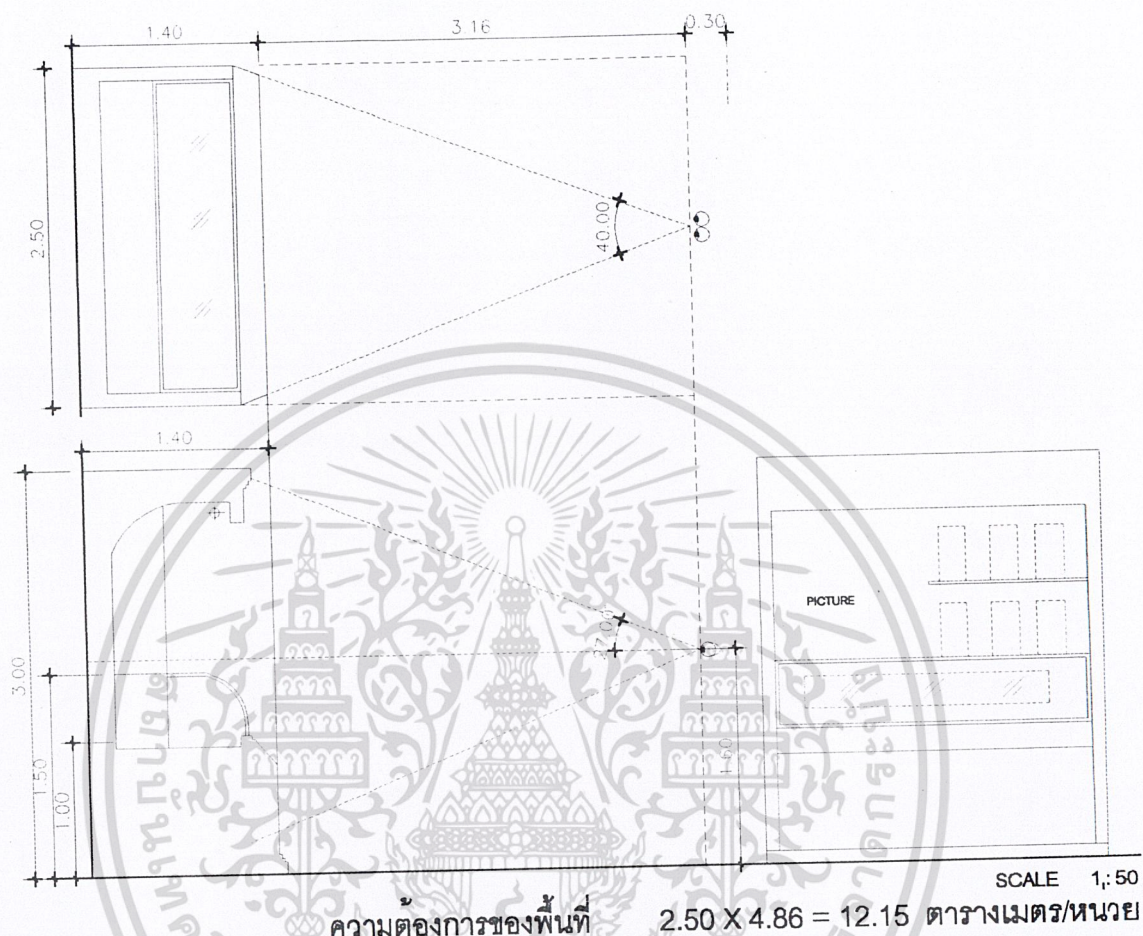

ความต้องการของพื้นที่ 1.50 X 3.66 = 5.49 ตารางเมตร/หน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

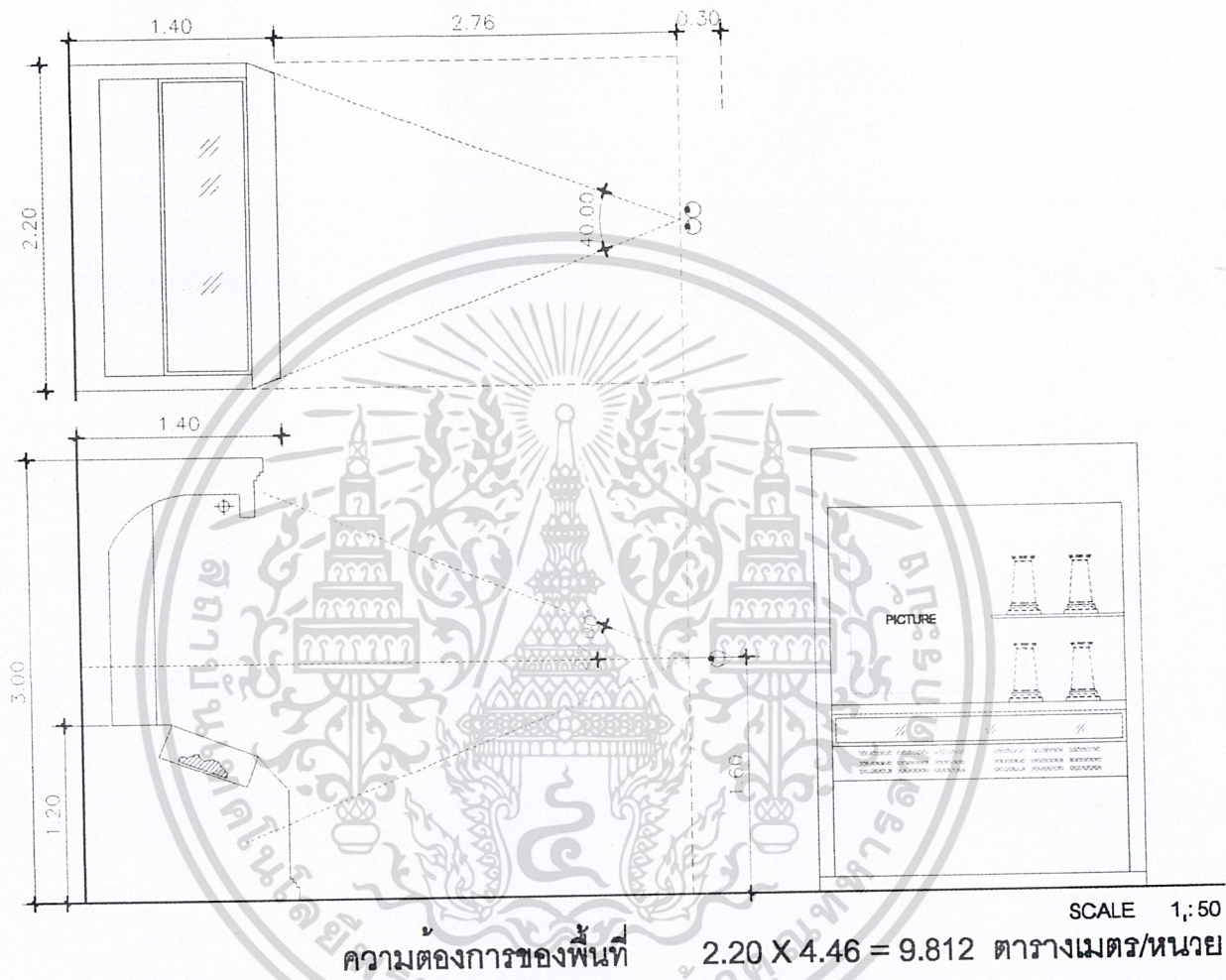
6.ระบบชลประทาน

๖4

7.สถาปัตยกรรม

ข5

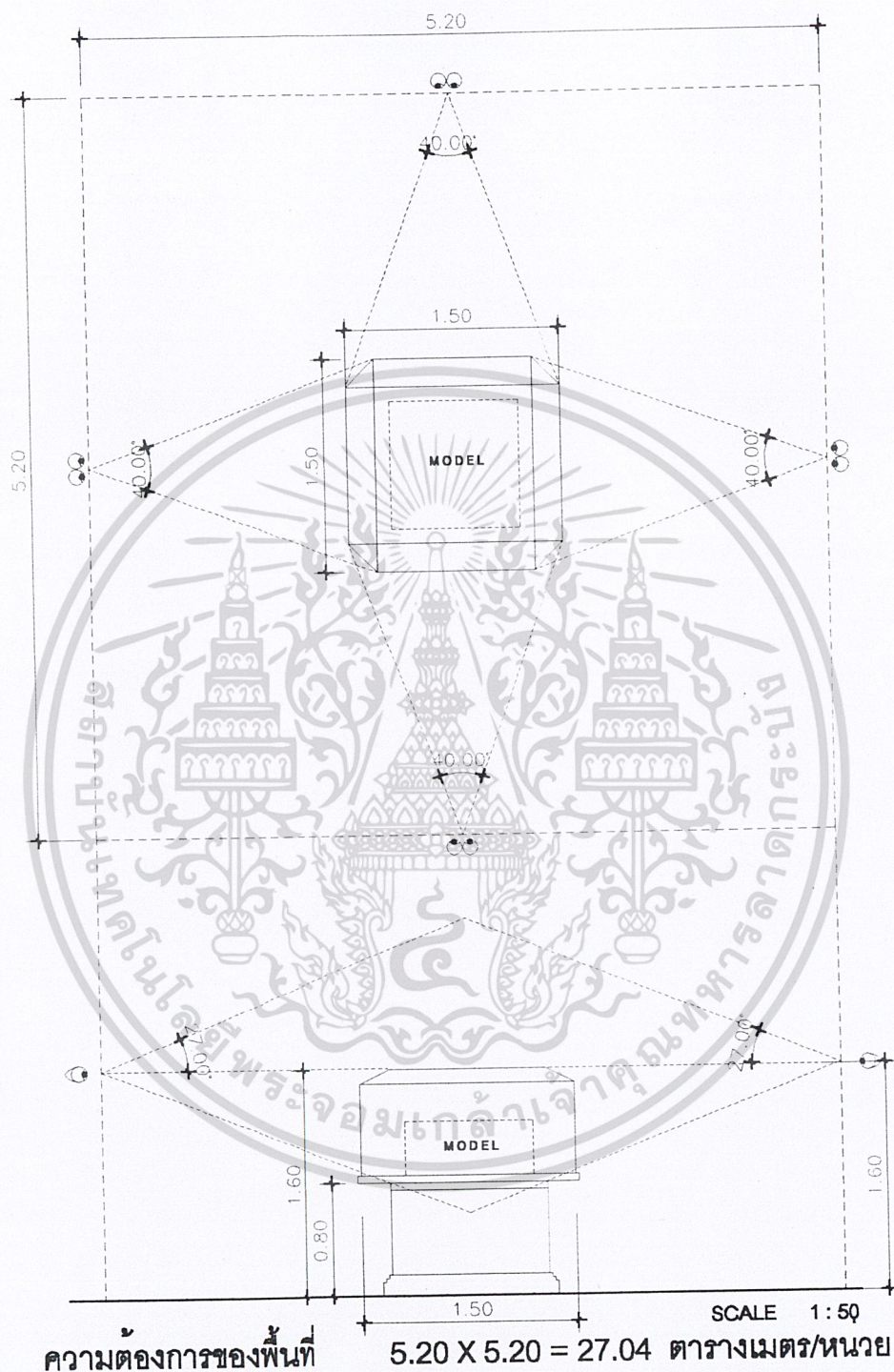

ความต้องการของพื้นที่ $2.20 \times 4.46 = 9.812$ ตารางเมตร/หน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แท่นจัดแสดง 1.

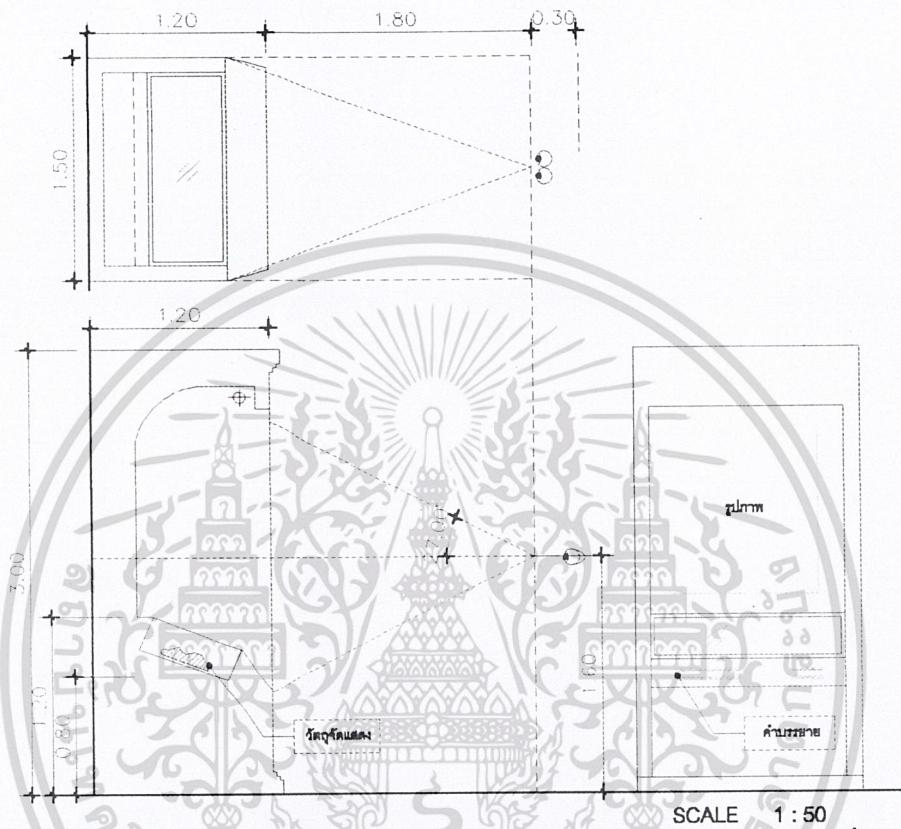
ข6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8.การหล่อโลหะ

ข7

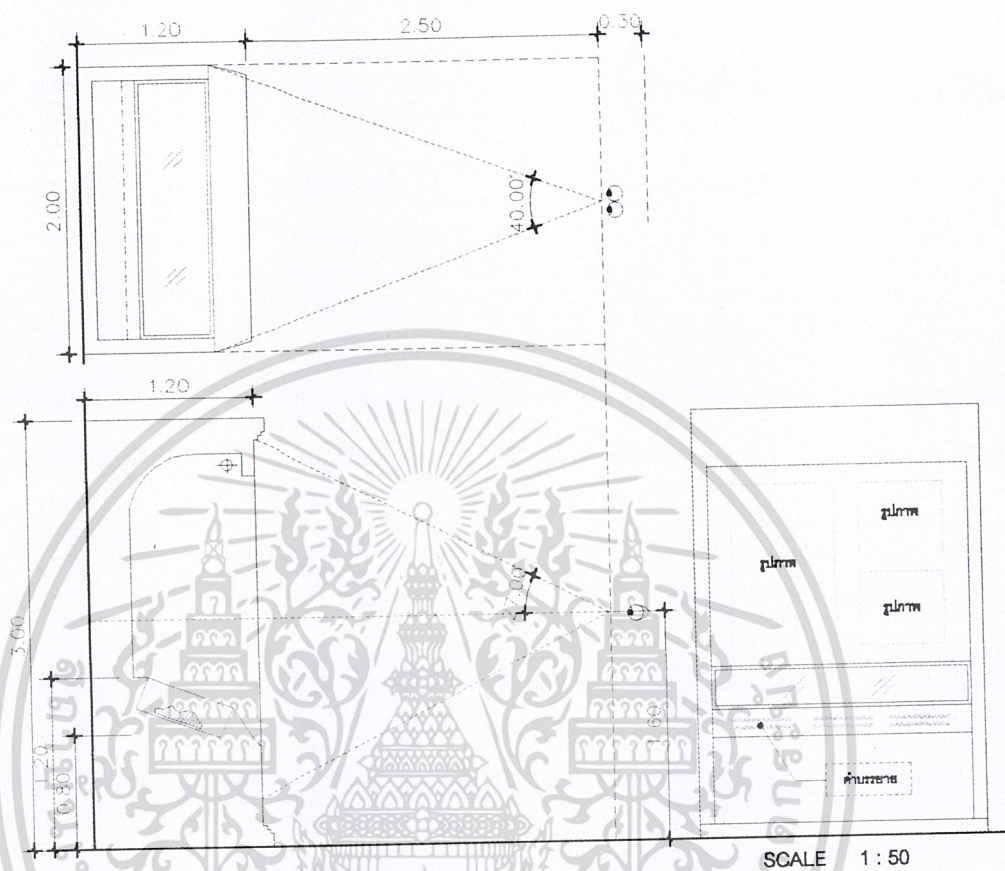

ความต้องการของพื้นที่ $1.50 \times 3.30 = 4.95$ ตารางเมตร/หน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9.ประติมากรรม

ข8

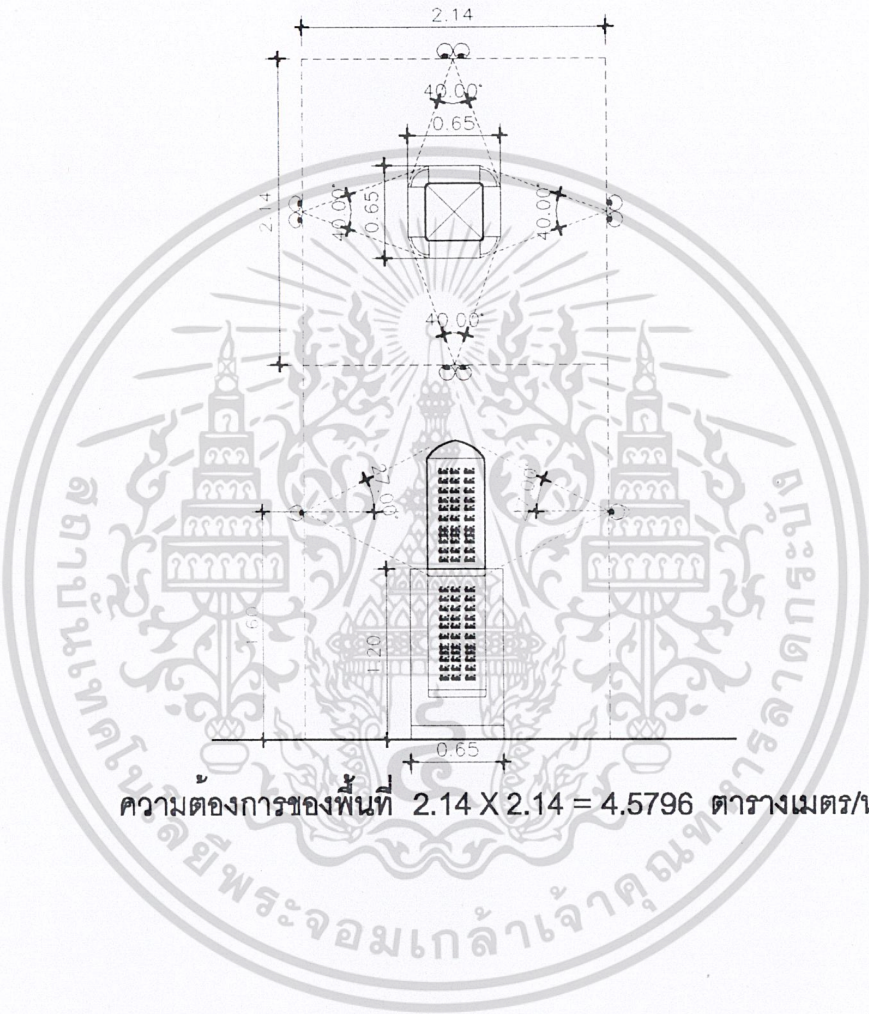

ความต้องการของพื้นที่ $2.00 \times 4.00 = 8.00$ ตารางเมตร/หน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. หลักศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง

ข9

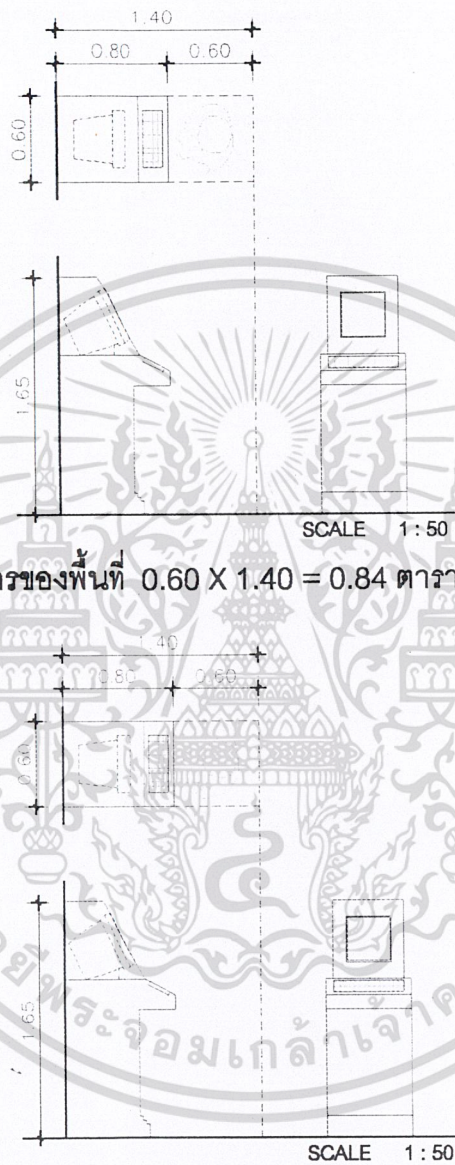

ความต้องการของพื้นที่ $2.14 \times 2.14 = 4.5796$ ตารางเมตร/หน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศึกษาข้อมูลจากคอมพิวเตอร์

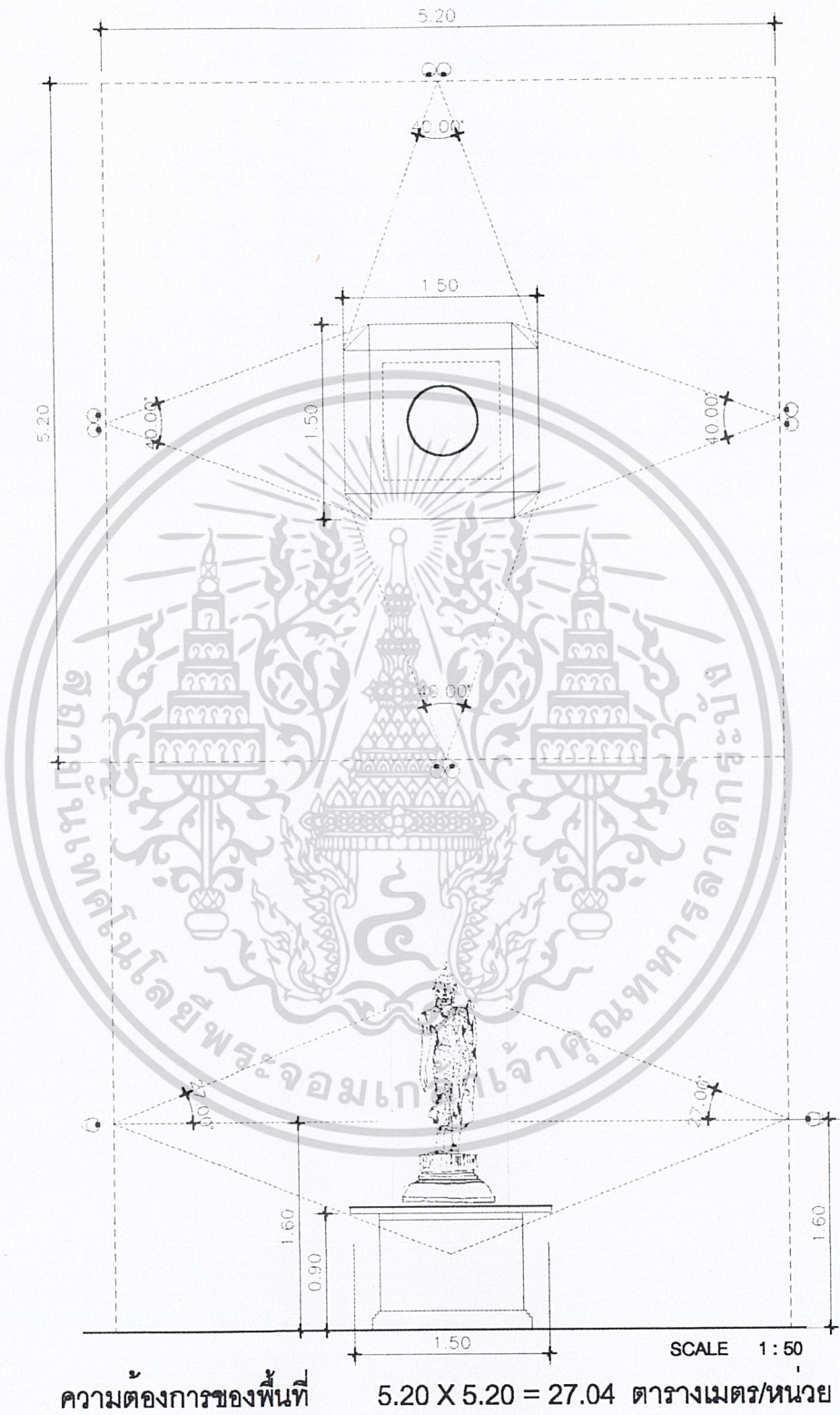
ข10

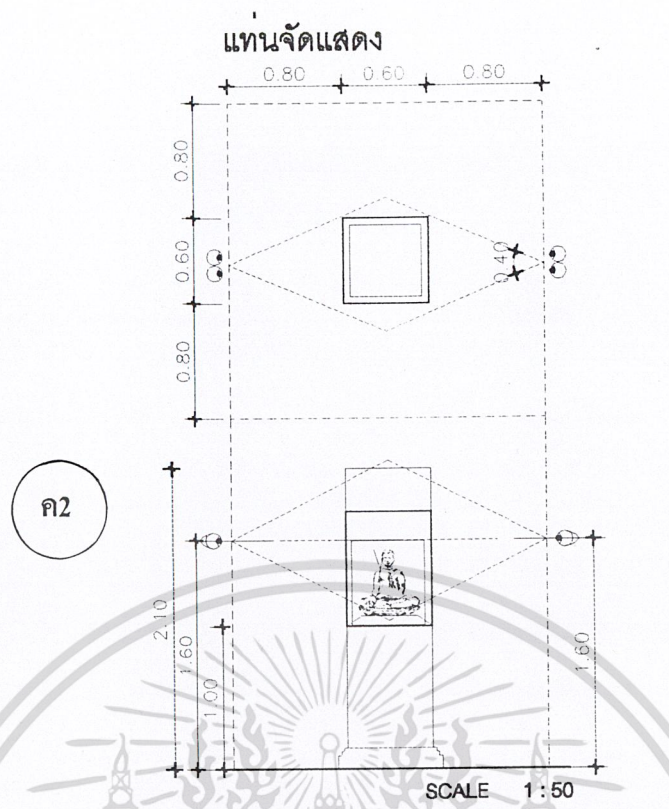
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค1

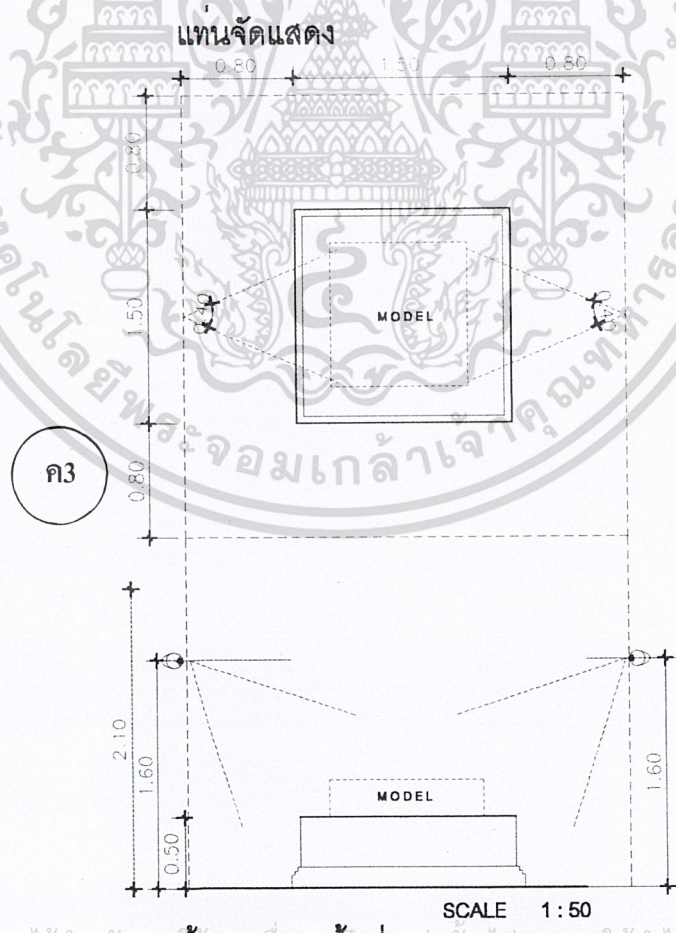
พระพุทธรูปปางลีลา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

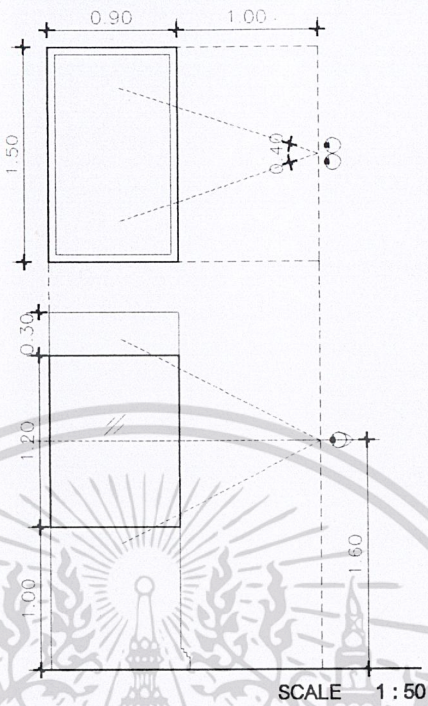
ความต้องการของพื้นที่ $2.20 \times 2.20 = 4.84$ ตารางเมตร/หน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับความต้องการของพื้นที่ $3.10 \times 3.10 = 9.61$ ตารางเมตร/หน่วย การค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตู้จัดแสดงติดผนัง

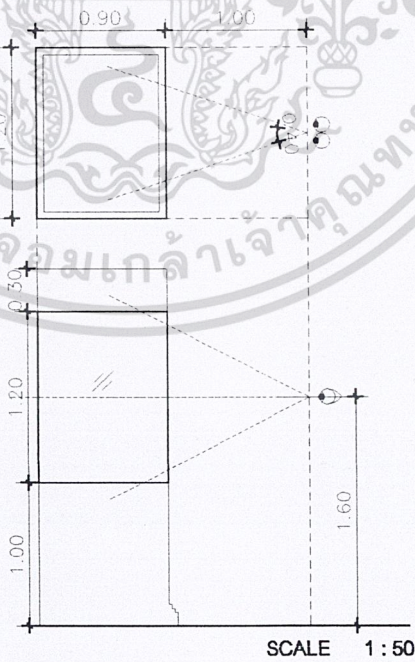
ก4

ความต้องการของพื้นที่ $1.50 \times 1.90 = 2.85$ ตารางเมตร/หน่วย

ตู้จัดแสดงติดผนัง

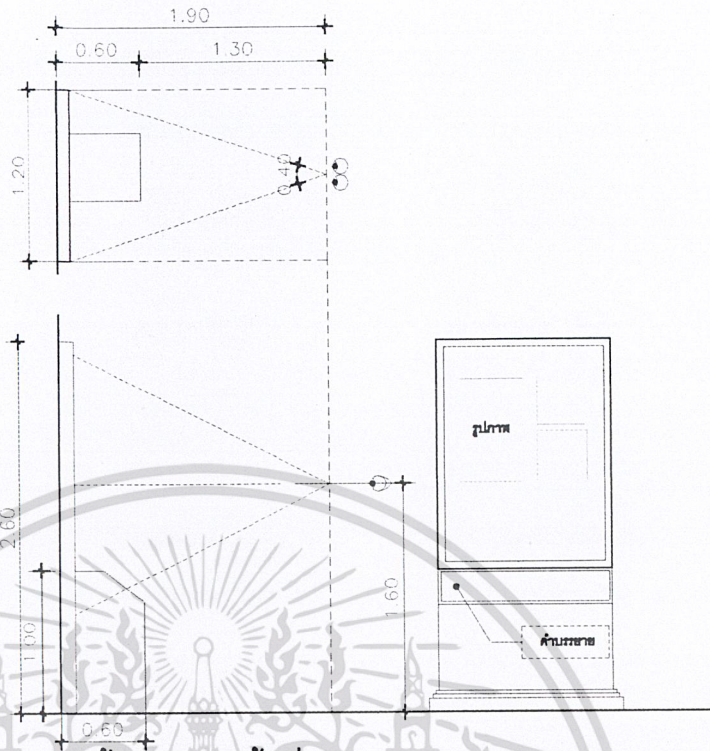
ก5

ความต้องการของพื้นที่ $1.20 \times 1.90 = 2.28$ ตารางเมตร/หน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

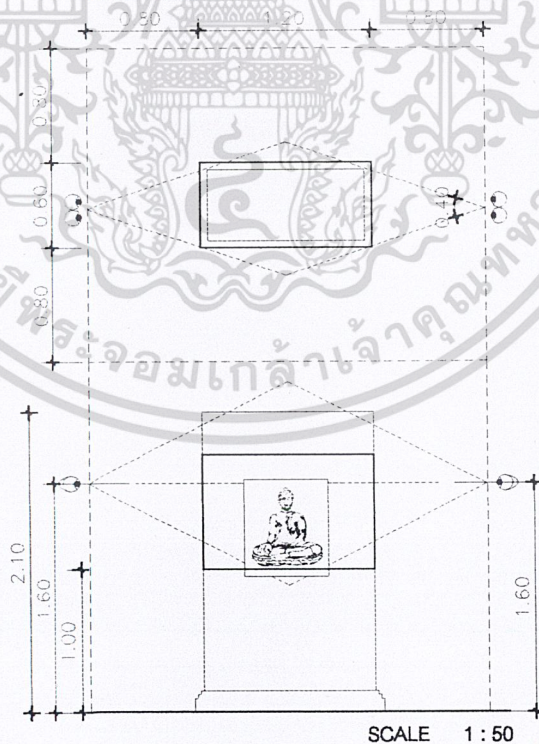
ค6

ความต้องการของพื้นที่ $1.20 \times 1.9 = 2.88$ ตารางเมตร/หน่วย

แท่นจัดแสดง

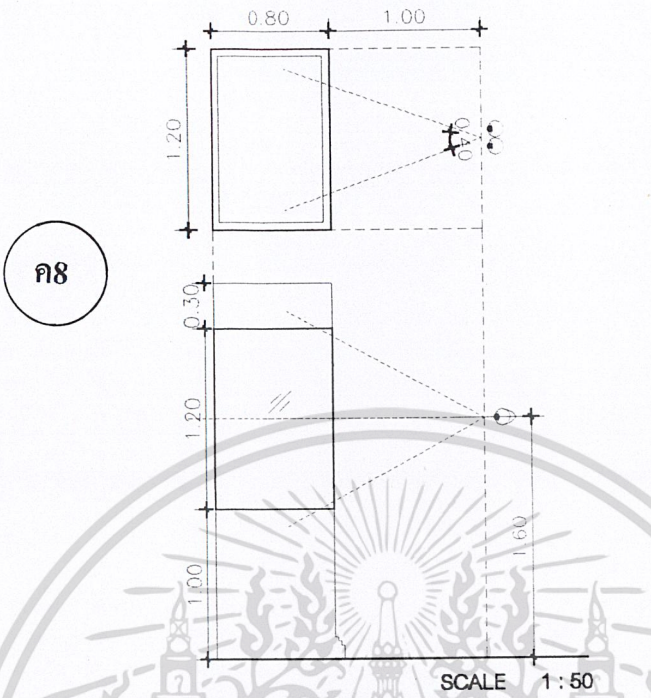
ค7

ความต้องการของพื้นที่ $2.20 \times 2.80 = 6.16$ ตารางเมตร/หน่วย

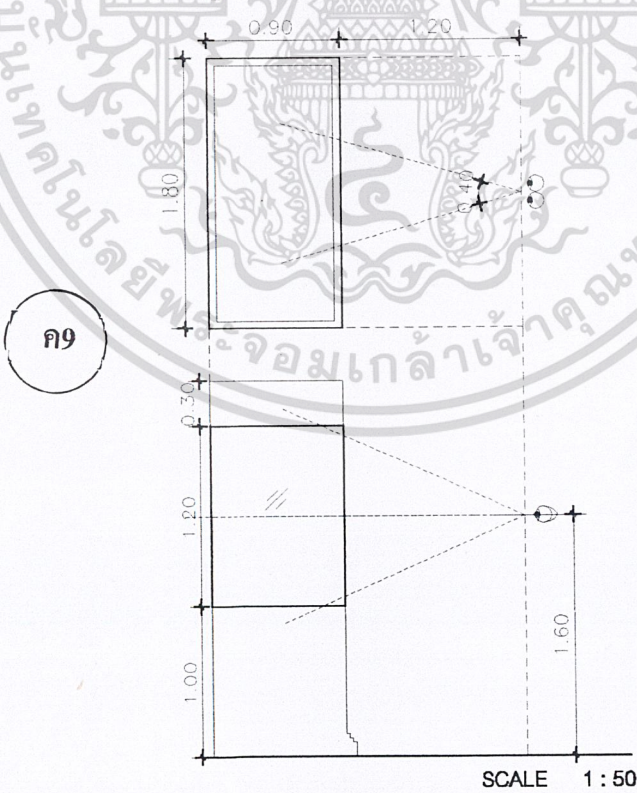
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตู้จัดแสดงติดผนัง

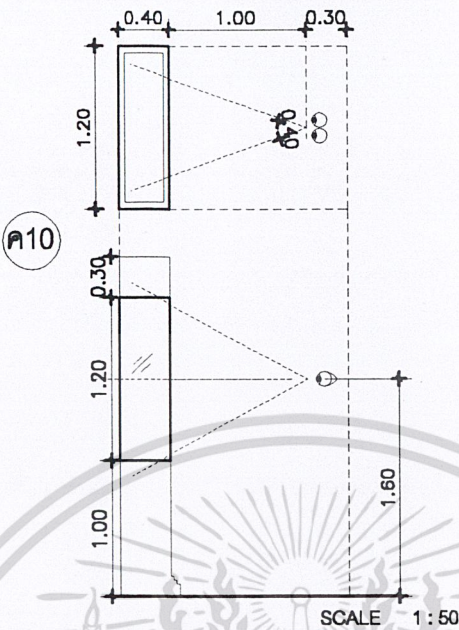
ความต้องการของพื้นที่ 1.20 X 1.80 = 1.70 ตารางเมตร/หน่วย

ตู้จัดแสดงติดผนัง

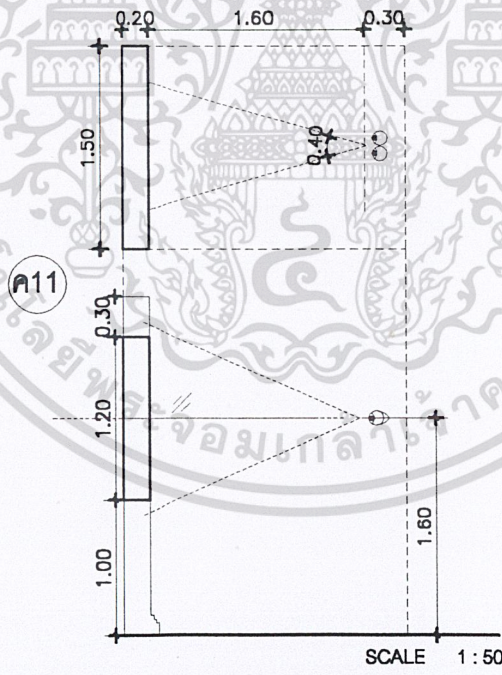
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ ความต้องการของพื้นที่ 1.80 X 2.10 = 6.60 ตารางเมตร/หน่วย การค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตู้จัดแสดงติดผนัง

ความต้องการของพื้นที่ 1.20 X 1.70 = 2.04 ตารางเมตร/หน่วย

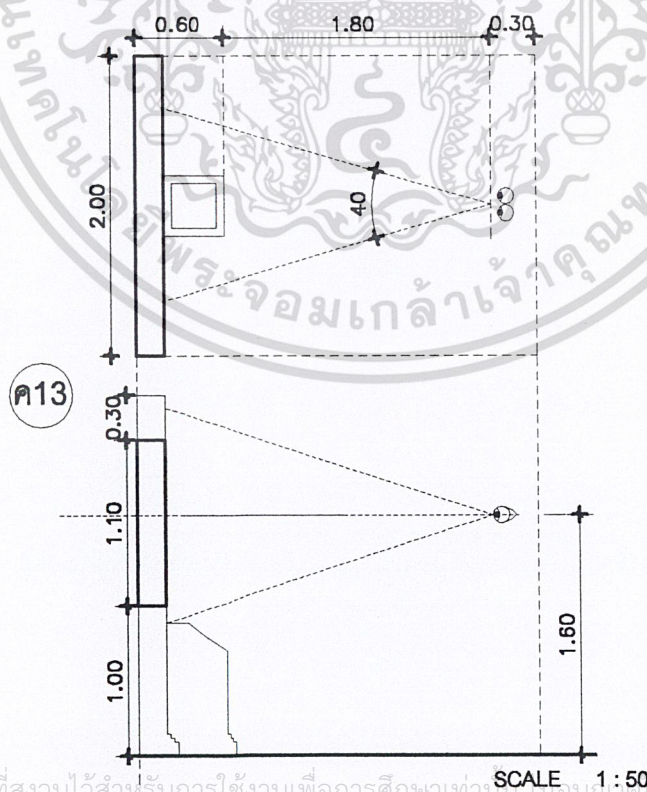
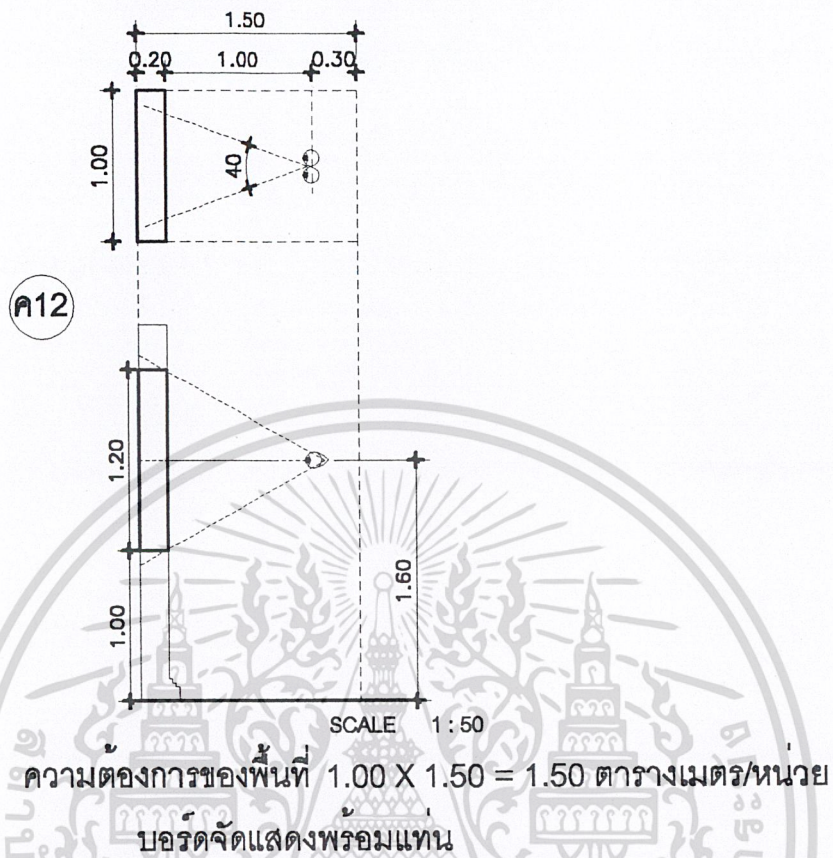
บอร์ดจัดแสดง

ความต้องการของพื้นที่ 1.50 X 2.10 = 3.15 ตารางเมตร/หน่วย

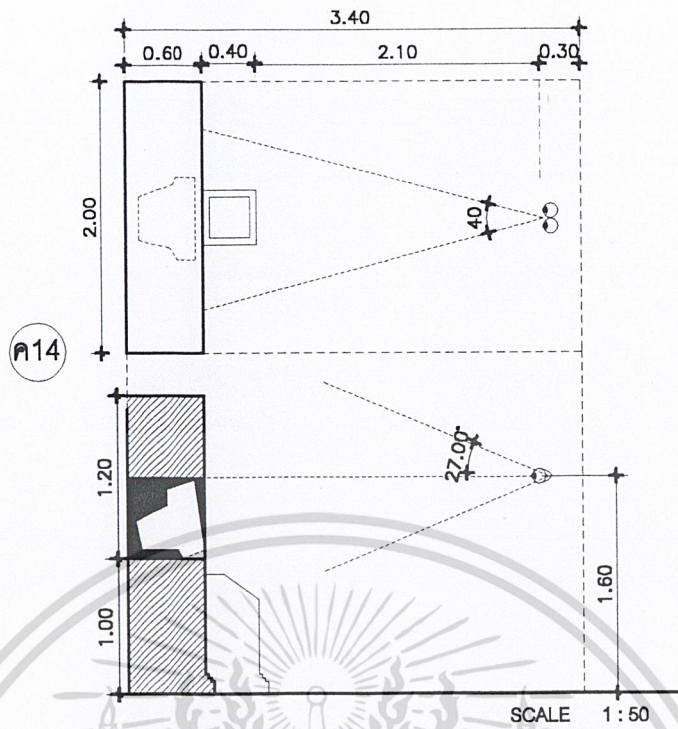
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บอร์ดจัดแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น ความต้องการของพื้นที่ $2.00 \times 2.70 = 3.15$ ตารางเมตร/หน่วย

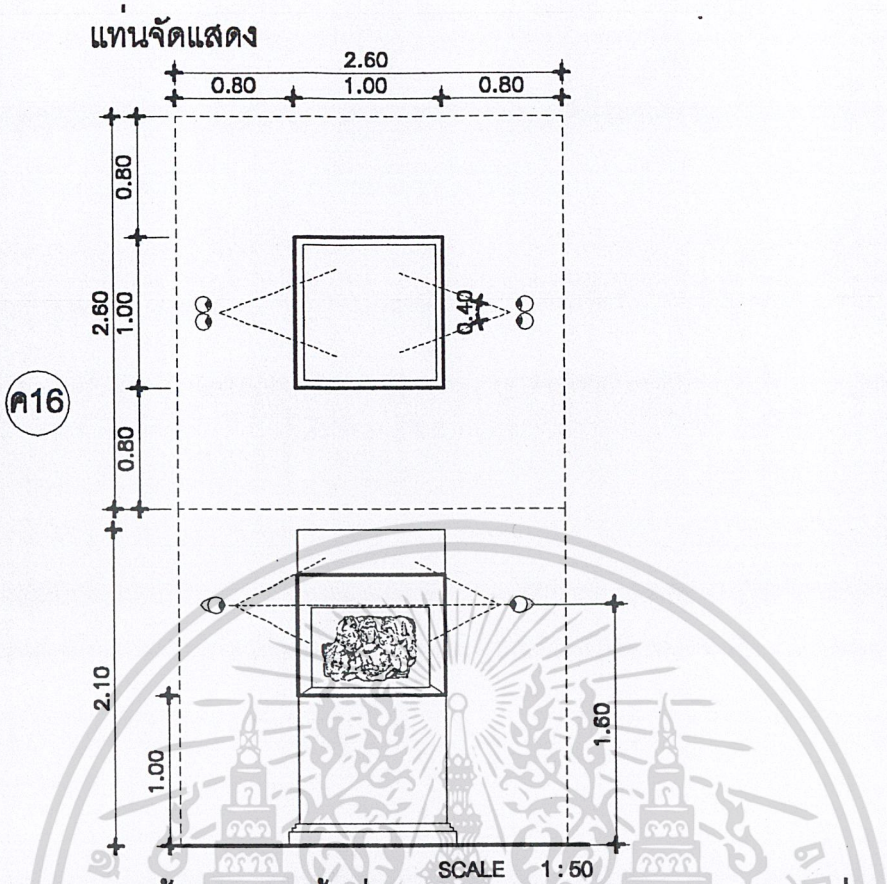
วิธีค้นแบบ COMPUTER

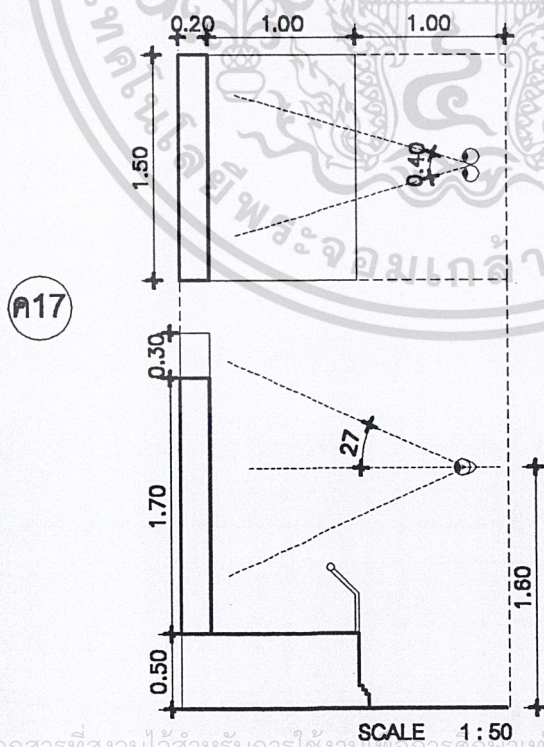
ความต้องการของพื้นที่ 1.00 X 1.50 = 1.50 ตารางเมตร/หน่วย
แทนจัดแสดง

ความต้องการของพื้นที่ 3.10 X 3.60 = 11.16 ตารางเมตร/หน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

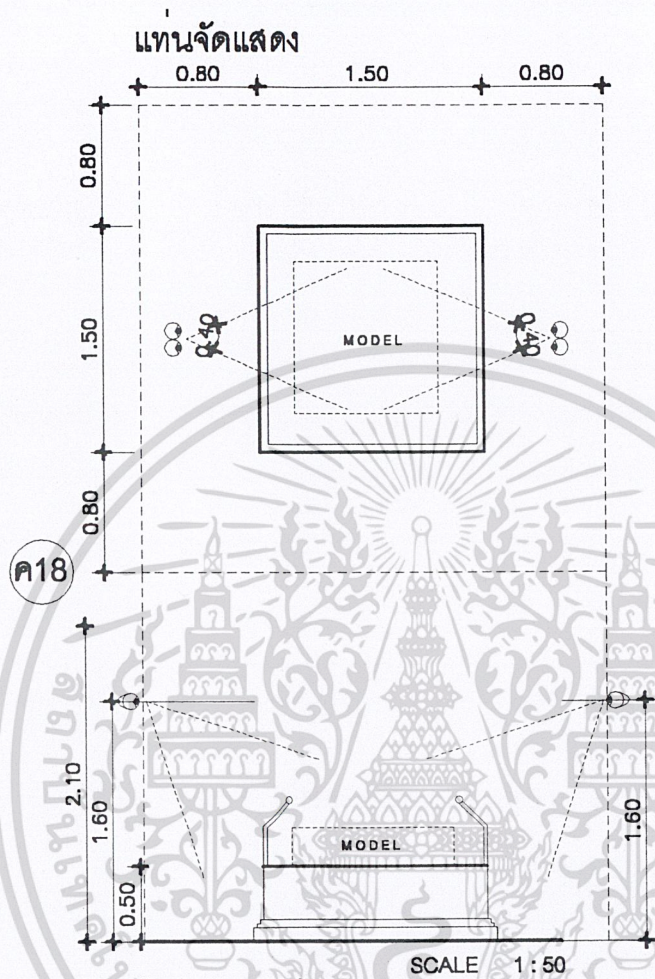

ความต้องการของพื้นที่ $2.60 \times 2.60 = 6.67$ ตารางเมตร/หน่วย
แทนจัดแสดงติดผนัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น ยกเว้นที่มีใบให้แบบเชิงพาณิชย์ และต้องขออนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ที่มีการนำไปใช้

ความต้องการของพื้นที่ $2.00 \times 2.20 = 4.40$ ตารางเมตร/หน่วย

ความต้องการของพื้นที่ $3.10 \times 3.10 = 9.61$ ตารางเมตร/หน่วย

การคำนวณพื้นที่ใช้สอยส่วนนิทรรศการ (อาคารลายสือไทย)

ตารางที่ 40 แสดงการคำนวณพื้นที่ใช้สอยส่วนนิทรรศการอาคารลายสือไทย

เนื้อเรื่อง	สิ่งของจัดแสดง	วิธีจัดแสดง	รหัส	จำนวน	พื้นที่ / หน่วย	พื้นที่รวม	ทางสัญจร 50 %	รวมพื้นที่วิเคราะห์
1. ชุมชนก่อนการสร้างสุโขทัย	รูปภาพ คำบรรยาย	แท่น , บอร์ดจัดแสดง	ข1	1	757	7.54	3.77	11.31
2. แผนผังเมืองสุโขทัย	แบบจำลองผังเมือง สุโขทัย คำบรรยาย	ผู้จัดแสดงแบบไดโอรามา	ข2	1	5.49	5.49	2.74	8.23
3. มหากษัตริย์แห่งกรุงสุโขทัย	รูปภาพ คำบรรยาย	แท่นจัดแสดง	ข3	1	7.54	7.54	3.77	11.31
4. ความเชื่อทางศาสนา	วัตถุทางศาสนา รูปภาพ คำบรรยาย	ผู้จัดแสดง	ข4	1	12.15	12.15	6.07	18.22
5. สังคมวิถีชีวิตและอักษร	วัตถุจัดแสดง รูปภาพ คำบรรยาย		ข3	1	757	7.54	3.77	11.31

เนื้อเรื่อง	สิ่งของจัดแสดง	วิธีจัดแสดง	รหัส	จำนวน	พื้นที่ / หน่วย	พื้นที่รวม	ทางสัญจร 50 %	รวมพื้นที่ วิเคราะห์
6. ระบบชลประทาน	- รูปภาพ , คำบรรยาย - วัตถุจัดแสดง, แบบจำลอง	ผู้จัดแสดง แท่นจัดแสดง	ข5	1	12.15	12.15	6.25	18.40
7. สถาปัตยกรรม	- รูปภาพ , คำบรรยาย - วัตถุจัดแสดง, แบบจำลอง	ผู้จัดแสดง แท่นจัดแสดง	ข6	1	9.81	9.81	4.90	14.71
8. การหล่อโลหะ	- รูปภาพ , คำบรรยาย - วัตถุจัดแสดง, แบบจำลอง	ผู้จัดแสดง แท่นจัดแสดง	ข8	1	27.04	27.04	13.52	40.56
9. ประติมากรรม	- รูปภาพ , คำบรรยาย - วัตถุจัดแสดง, แบบจำลอง	ผู้จัดแสดง แท่นจัดแสดง	ข9	1	4.95	4.95	2.47	7.42
10. เครื่องปั้นดินเผา	- รูปภาพ , คำบรรยาย	ผู้จัดแสดง	ข10	1	8.00	8.00	4.00	12.00

	- วัตถุจัดแสดง, แบบ จำลอง	แท่นจัดแสดง						
11. สุโขทัย, อโยธยา, รัตนโกสินทร์	- รูปภาพ , คำบรรยาย - วัตถุจัดแสดง, แบบ จำลอง	ผู้จัดแสดง แท่นจัดแสดง	ข3	1	7.54	7.54	3.77	11.31
12. โครงการอุทยาน ประวัติศาสตร์สุโขทัย	- รูปภาพ , คำบรรยาย - วัตถุจัดแสดง, แบบ จำลอง	ผู้จัดแสดง แท่นจัดแสดง	ข3	1	7.54	7.54	3.77	11.31
12.1 ศิลาจารึกพ่อขุนราม คำแหง (จำลอง)	- รูปภาพ , คำบรรยาย - วัตถุจัดแสดง, แบบ จำลอง	ผู้จัดแสดง แท่นจัดแสดง	ข11	1	4.57	4.57	2.28	6.85
12.2 ส่วนศึกษาข้อมูลทาง คอมพิวเตอร์	ข้อมูลภายในคอมพิวเตอร์	ตู้คอมพิวเตอร์	ข10	2	0.84	1.68	0.84	2.52
พื้นที่รวม						123.54	61.77	185.31

การวิเคราะห์พื้นที่ส่วนนิทรรศการชั่วคราว(อาคารลายสือไท)

ตารางที่ 41 แสดงการคำนวณพื้นที่ใช้สอยส่วนนิทรรศการชั่วคราว

เนื้อเรื่อง	สิ่งจัดแสดง	วิธีจัดแสดง	รหัส	จำนวน	พื้นที่หน่วย	พื้นที่รวม	ทางสัญจร50%	รวมพื้นที่วิเคราะห์
ศิลปวัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชร	ภาพประกอบคำบรรยาย	บอร์ดจัดแสดง	ค 3.	3	3.15	9.45	4.725	14.175
ประวัติศาสตร์กำแพงเพชร	วัตถุจัดแสดง	แท่นจัดแสดง	ค 4.	1	2.88	2.88	1.44	4.32
ชนกลุ่มน้อยในจังหวัดกำแพงเพชร	การแต่งกายของชนกลุ่มน้อย		ง 1.	1	2.04	2.04	1.02	3.06
พระพิมพ์ เมืองกำแพงเพชร	ในกำแพงเพชร							
พื้นที่รวม						14.37	7.185	21.55

การวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยภายในอาคาร พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง (ชั้นล่าง)

ตารางที่ 42 แสดงการคำนวณพื้นที่ใช้สอยส่วนนิทรรศการอาคารรามคำแหง(ชั้นล่าง)

เนื้อเรื่อง	สิ่งของจัดแสดง	วิธีจัดแสดง	รหัส	จำนวน	พื้นที่ / หน่วย	พื้นที่รวม	ทางสัญจร 50 %	รวมพื้นที่วิเคราะห์
1. พระพุทธรูปปางลีลา	- คำบรรยาย - พระพุทธรูปปางลีลา	แท่นจัดแสดง	ค1	1	27.04	27.04	13.52	40.56
2. พระพุทธรูปปูนปั้น สุโขทัย	- คำบรรยาย - พระพุทธรูปปูนปั้น สุโขทัย - ภาพประกอบ	แท่นจัดแสดง บอร์ดจัดแสดง	ค5 6 ค7 ค4 ค5 ค2	1 3 2 2 2	2.88 6.16 2.85 2.28 4.84	2.88 18.48 5.70 4.56 9.68	1.44 9.24 2.85 2.28 4.84	4.32 27.72 8.55 6.84 14.45
3. พระพุทธรูป - ศิลปะลพบุรี - ศิลปะอยุธยา - ศิลปะทราวดี	- คำบรรยาย - ภาพประกอบ - พระพุทธรูปสมัยต่างๆ	แท่นจัดแสดง บอร์ดจัดแสดง	ค5 ค8 ค4	1 2 2	2.88 1.70 2.60	2.88 3.40 5.20	1.44 1.70 2.60	4.32 5.10 7.80
4. พระพุทธรูปที่ขุดพบใน วัดต่างๆ	- คำบรรยาย - ภาพประกอบ - โบราณวัตถุ (พบใน	แท่นจัดแสดง บอร์ดจัดแสดง	ค5 ค8 ค4	2 5 4	2.88 1.70 3.60	5.76 8.50 14.40	2.88 4.25 7.20	8.64 12.75 8.64

	วัดต่าง)		ค2	2	4.84	9.68	4.84	14.52
เนื้อเรื่อง	สิ่งของจัดแสดง	วิธีจัดแสดง	รหัส	จำนวน	พื้นที่ / หน่วย	พื้นที่รวม	ทางสัญจร 50 %	รวมพื้นที่ วิเคราะห์
5. วัดจัดแสดงอื่นๆ	- แบบจำลองซุ้มประตู	แท่นจัดแสดง	ค11	1	5.50	5.50	2.75	8.25
	- แบบจำลองวัดตะพัง	บอร์ดจัดแสดง	ค14	1	6.38	6.38	3.19	9.57
	แสดงทองหลาง		ค2	1	5.28	5.28	2.64	7.92
	- แบบจำลองพระพุทธรูปปางลีลา							
6. วัดจัดแสดงอื่นๆ	- ศิลาจารึก	แท่นจัดแสดง	ค11	1	3.15	3.15	1.57	4.72
	- รอยพระพุทธรูปบาท	บอร์ดจัดแสดง	ค4	1	3.60	3.60	1.80	5.40
	- ก้อนหินหอม		ค8	3	1.70	5.10	2.55	7.65
	- หน้ากาล							
	- คำบรรยาย							
พื้นที่รวมส่วนจัดแสดงอาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ (ชั้นล่าง)						144.88	72.44	217.32

การวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยภายในอาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ (ชั้นบน)

ตารางที่ 43 แสดงการคำนวณพื้นที่ใช้สอยส่วนนิทรรศการอาคารรามคำแหง(ชั้นบน)

เนื้อเรื่อง	สิ่งของจัดแสดง	วิธีจัดแสดง	รหัส	จำนวน	พื้นที่ / หน่วย	พื้นที่รวม	ทางสัญจร 50 %	รวมพื้นที่ วิเคราะห์
1. พระพิมพ์ดินเผา	- คำบรรยาย	- บอร์ดจัดแสดง	ค6	1	2.88	2.88	1.44	4.32
	- ภาพประกอบ	- ตู้จัดแสดง	ค10	2	2.04	4.08	2.04	6.12
	- วัตถุจัดแสดง		ค7	1	6.16	6.16	3.08	9.24
2. เครื่องมือก่อนประวัติศาสตร์	- คำบรรยาย	- บอร์ดจัดแสดง	ค11	1	3.15	3.15	1.57	4.72
	- ภาพประกอบ	- ตู้จัดแสดง	ค10	1	2.04	2.04	1.02	3.06
	- วัตถุจัดแสดง							
3. เงินพดด้วง	- คำบรรยาย	- บอร์ดจัดแสดง	ค12	1	1.50	1.50	0.75	2.25
	- ภาพประกอบ	- ตู้จัดแสดง	ค7	1	6.16	6.16	3.08	9.24
	- วัตถุจัดแสดง							
4. เครื่องปั้นดินเผาสังคโลก	- คำบรรยาย	- บอร์ดจัดแสดง	ค13	1	4.50	4.50	2.25	6.75
	- ภาพประกอบ	- ตู้จัดแสดง	ค14	1	6.80	6.80	3.40	10.20
	- วัตถุจัดแสดง	- วัสดุทัศน์(	ค10	2	2.04	4.08	2.04	6.12
	- แบบจำลอง	computer)	ค2	2	4.84	9.68	4.84	14.52
		- แท่นจัดแสดง	ค15	1	11.16	11.16	5.58	16.74

เนื้อเรื่อง	สิ่งของจัดแสดง	วิธีจัดแสดง	รหัส	จำนวน	พื้นที่ / หน่วย	พื้นที่รวม	ทางสัญจร 50 %	รวมพื้นที่ วิเคราะห์
5.สถาปัตยกรรม ,เจดีย์	- คำบรรยาย	- บอร์ดจัดแสดง	ค13	1	4.50	4.50	2.25	6.75
	- ภาพประกอบ	- ตู้จัดแสดง	ค4	1	2.85	2.85	1.42	4.27
	- วัตถุจัดแสดง	- แท่นจัดแสดง	ค16	1	6.67	6.67	3.33	10.00
	- แบบจำลอง	- วิกิทัศน์(computer)	ค2	3	4.84	14.52	7.26	21.78
			ค15	1	11.16	11.16	5.58	16.74
			ค14	1	6.80	6.80	3.40	10.20
6. ท่อน้ำ,ชลประทาน	- คำบรรยาย	- บอร์ดจัดแสดง	ค11	1	3.15	3.15	1.57	4.72
	- ภาพประกอบ	- ตู้จัดแสดง	ค17	1	4.40	4.40	2.20	6.60
	- วัตถุจัดแสดง	- แท่นจัดแสดง	ค4	1	2.85	2.85	1.42	4.27
	- แบบจำลอง							
7. ห้องแสดงอาวุธ	- คำบรรยาย	- บอร์ดจัดแสดง	ค11	1	3.15	3.15	1.57	4.72
	- ภาพประกอบ	- แท่นจัดแสดง	ค17	2	4.40	8.80	4.40	13.20
	- วัตถุจัดแสดง		ค7	1	6.16	6.16	3.08	9.24
8. วัตถุโบราณจากจังหวัด	- โบราณวัตถุ	- บอร์ดจัดแสดง	ค15	1	11.16	1.16	0.58	1.74

ใกล้เคียง	- คำบรรยาย	- แทนจัดแสดง	ค18	1	9.61	9.61	4.08	14.41
			ค10	1	2.04	2.04	1.02	3.06
พื้นที่รวม						150.45	75.22	225.67

4.10 เปรียบเทียบพื้นที่วิเคราะห์กับพื้นที่จริงของโครงการ

ตารางที่ 44 แสดงการเปรียบเทียบพื้นที่วิเคราะห์กับพื้นที่จริงของโครงการส่วน(โรงบริการ)

องค์ประกอบ	พื้นที่วิเคราะห์	พื้นที่จริง	พื้นที่เพิ่มเติม	รวมพื้นที่
ส่วนโรงบริการ				
1. ส่วนพักคอย	21.54		24.75	46.55
2. ประชาสัมพันธ์, ขายของ	8.10		9.18	17.28
3. ฝากของ	5.84		4.99	10.83
4. โทรศัพท์	5.83		6.61	12.44
5. น้ำดื่ม	1.92		2.17	4.09
6. ผังพิพิธภัณฑ์	4.88		5.54	10.42
7. ส่วนขายของที่ระลึก	12.96		14.71	27.67
รวมพื้นที่	59.93	128	67.95	128

ตารางที่ 45 แสดงการเปรียบเทียบพื้นที่จริงอาคารลายสือไท

องค์ประกอบ	พื้นที่วิเคราะห์	พื้นที่จริง	พื้นที่เพิ่มเติม	รวมพื้นที่
ส่วนนิทรรศการถาวร อาคารลายสือไท				
1. ชุมชนก่อนการสร้างสุโขทัย	11.31		4.31	15.62
2. แผนผังเมืองสุโขทัย	8.23		3.11	11.34
3. มหากษัตริย์แห่งกรุงสุโขทัย	11.31		4.31	15.62
4. ความเชื่อทางศาสนา	18.22		6.94	25.16
5. สังคมวิถีชีวิตและอักษร	11.31		4.31	15.62
6. ระบบชลประทาน	18.40		7.01	25.41
7. สถาปัตยกรรม	14.71		5.60	20.40
8. การหล่อโลหะ	40.56		19.70	60.26
9. ประติมากรรม	7.42		2.82	10.24
10. เครื่องปั้นดินเผา	12.00		4.57	16.57
11. สุโขทัย, อยุธยา, รัตนโกสินทร์	11.31		4.31	15.62
12. โครงการอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย	11.31		4.31	15.62
12.1 ศิลปจารึกพ่อขุนรามคำแหง (จำลอง)	6.85		2.60	9.45
12.2 ส่วนศึกษาข้อมูลทางคอมพิวเตอร์	2.52		0.95	3.47
รวมพื้นที่	185.31	260	74.85	260

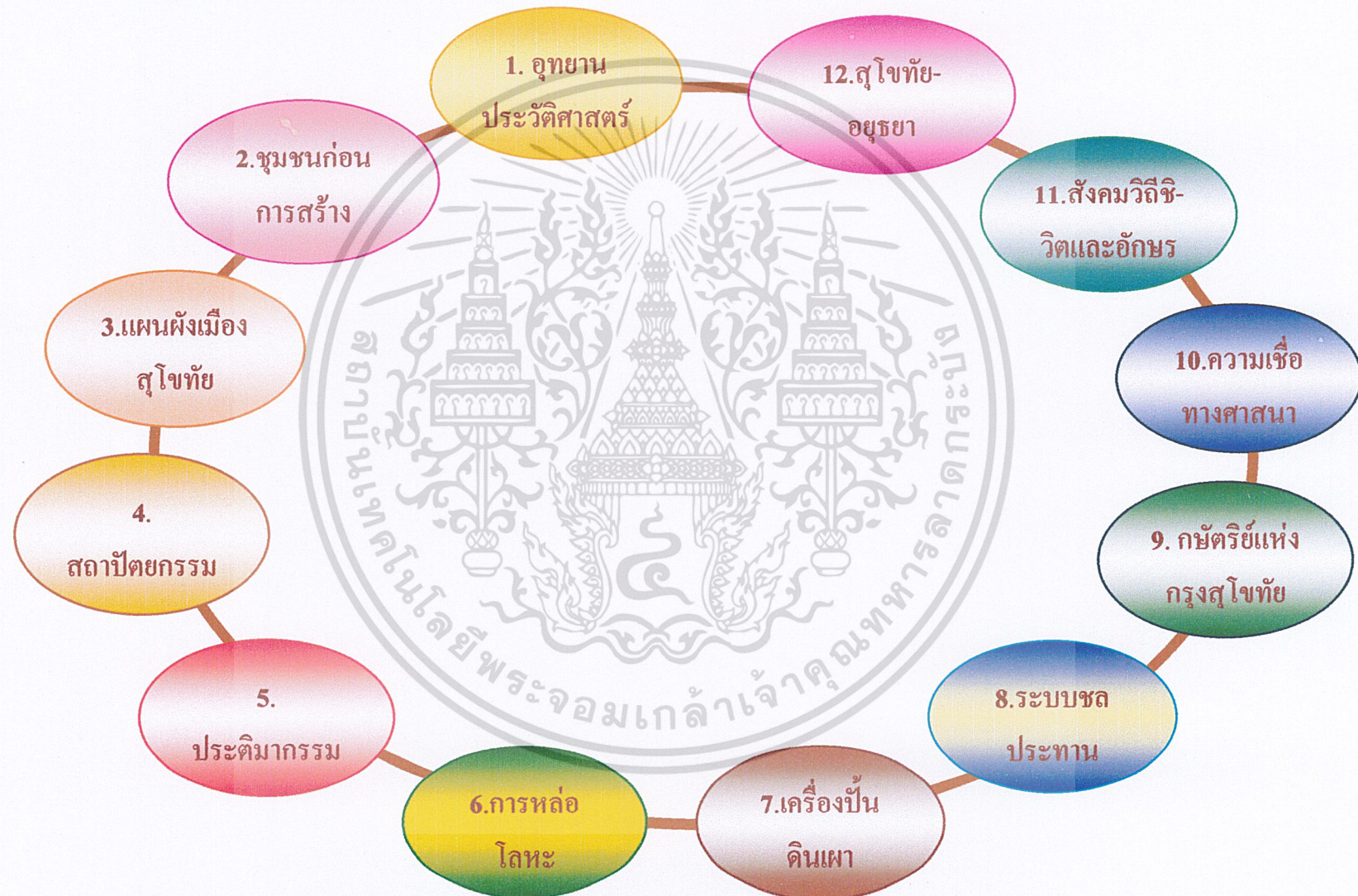
ตารางที่ 46 แสดงการเปรียบเทียบพื้นที่จริงอาคารรามาแพง(ชั้นล่าง)

องค์ประกอบ	พื้นที่วิเคราะห์	พื้นที่จริง	พื้นที่เพิ่มเติม	รวมพื้นที่
ส่วนจัดแสดง อาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติราม คาแพง (ชั้นล่าง)				
1. พระพุทธรูปปางลีลา	40.56		93.39	133.95
2. พระพุทธรูปปูนปั้นสุโขทัย	61.86		142.48	204.34
3. พระพุทธรูป	17.22		39.66	56.88
- ศิลปะลพบุรี				
- ศิลปะอยุธยา				
- ศิลปะทราวดี				
4. พระพุทธรูปที่ขุดพบในวัดต่างๆ	44.55		102.62	147.17
5. วัตถุจัดแสดงอื่นๆ	25.74		59.28	85.02
6. วัตถุจัดแสดงอื่นๆ	17.77		40.90	48.67
รวมพื้นที่	212.51	690	478.33	690

ตารางที่ 47 แสดงการเปรียบเทียบพื้นที่จริงอาคารรามคำแหง(ชั้นบน)

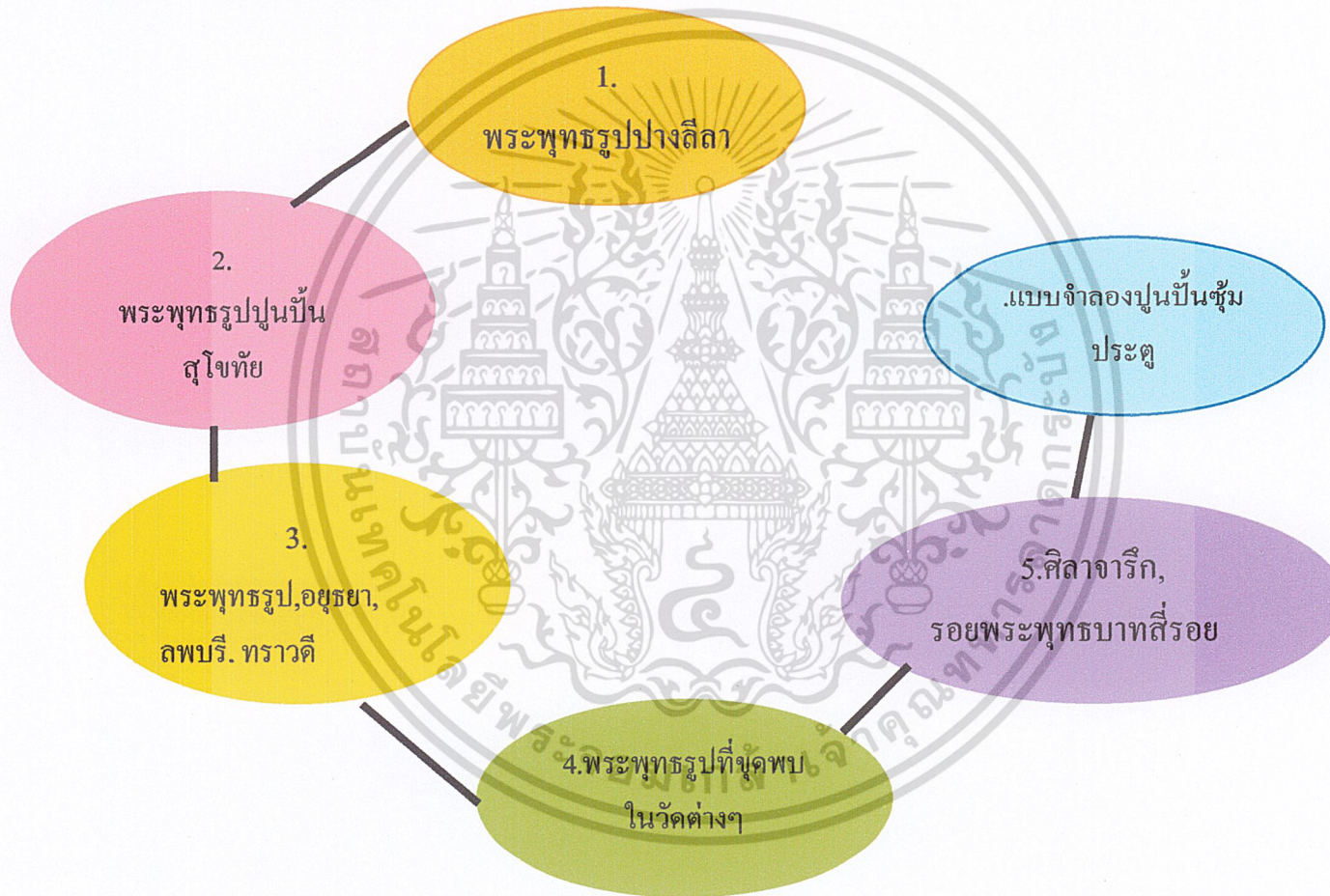
องค์ประกอบ	พื้นที่วิเคราะห์	พื้นที่จริง	พื้นที่เพิ่มเติม	รวมพื้นที่
ส่วนจัดแสดง อาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง (ชั้นบน)				
1. พระพิมพ์ดินเผา	19.68		39.76	59.44
2. เครื่องมือก่อนประวัติศาสตร์	7.78		15.69	23.47
3. เงินพดด้วง	11.49		23.20	34.69
4. เครื่องปั้นดินเผาสังคโลก	54.33		109.84	164.17
5. สถาปัตยกรรม , เจดีย์	69.74		141.01	210.75
6. ท่อน้ำ , ชลประทาน	15.59		31.48	47.07
7. ห้องแสดงอาวุธ	27.16		54.92	82.08
8. วัตถุโบราณจากจังหวัดใกล้เคียง	19.21		38.81	58.0
รวมพื้นที่	224.98	680	453.71	680

ตารางที่ 48 ลำดับเรื่องราวการจัดแสดงใหม่อาคารลายสือไท

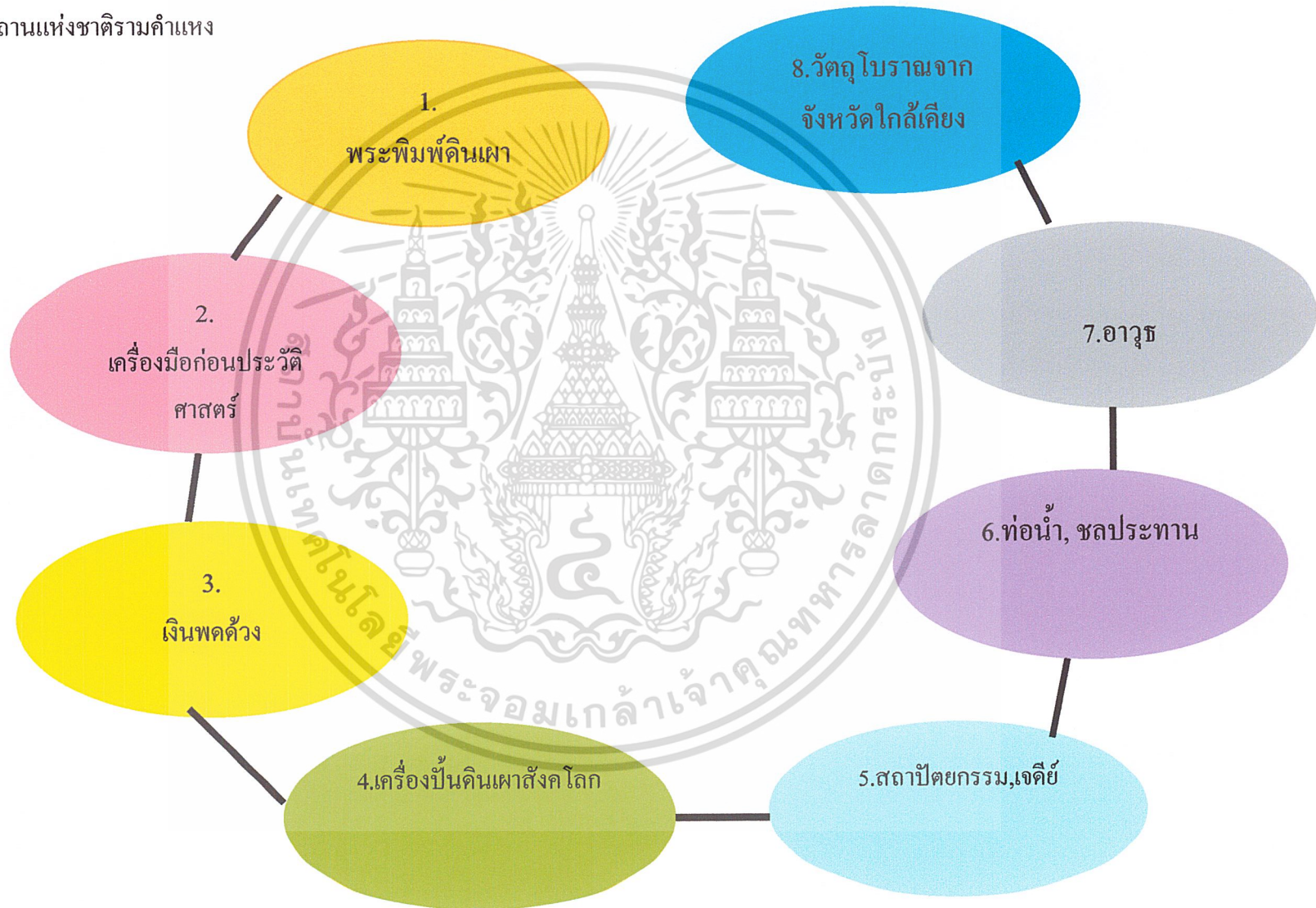
ตารางที่ 49 แผนภูมิการนำเสนอลำดับการจัดแสดงใหม่

อาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง ชั้นล่าง

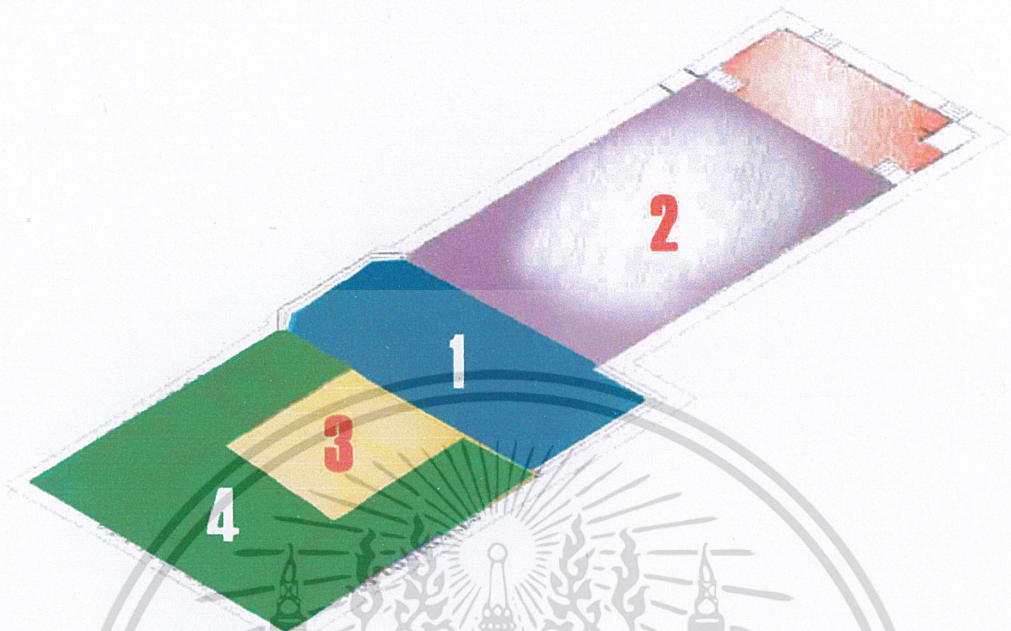

ตารางที่ 50 แผนภูมิการนำเสนอลำดับการจัดแสดงใหม่

อาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง
ชั้นบน

การเปรียบเทียบพื้นที่ใช้สอยภายในอาคารลายสือไท

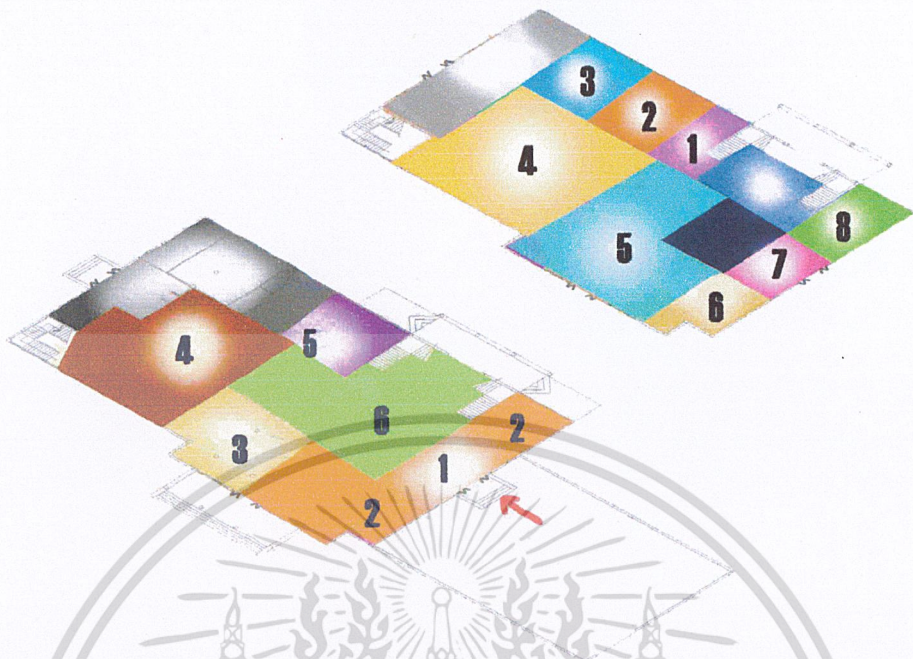

รูปที่ การเปรียบเทียบพื้นที่ใช้สอยภายในอาคารลายสือไท
จำแนกพื้นที่ต่างๆได้ดังนี้

1. ส่วนโถงบริการ	พื้นที่รวม 128 ตรม.
2. ห้องบรรยาย	พื้นที่รวม 250 ตรม.
3. ห้องนิทรรศการชั่วคราว	พื้นที่รวม 21.55 ตรม.
4. ห้องนิทรรศการถาวร	พื้นที่รวม 260 ตรม.
พื้นที่ทั้งหมดของอาคาร	พื้นที่รวม 660 ตรม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเปรียบเทียบพื้นที่ใช้สอยภายในอาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง

รูปที่ เปรียบเทียบพื้นที่ใช้สอยภายในอาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง
จำแนกการแบ่งพื้นที่ภายในอาคารได้ดังนี้
ชั้นล่าง พื้นที่ทั้งหมด 690 ตรม.

1. พระพุทธรูปปางลีลา	พื้นที่รวม 133.95 ตรม.
2. พระพุทธรูปปูนปั้นสุโขทัย	พื้นที่รวม 204.34 ตรม.
3. พระพุทธรูป ลพบุรี อูรุษยา ทราวดี	พื้นที่รวม 56.88 ตรม.
4. พระพุทธรูปที่ขุดพบในวัดต่างๆ	พื้นที่รวม 147.17 ตรม.
5. ศิลาจารึก ,วัตถุอื่นๆ	พื้นที่รวม 85.02 ตรม.
6. ปูนปั้นต่างๆ	พื้นที่รวม 148.67 ตรม.

ชั้นบน พื้นที่ทั้งหมด 680 ตรม.

1. พระพิมพ์ดินเผา	พื้นที่รวม 59.44 ตรม.
2. เครื่องมือก่อนประวัติศาสตร์	พื้นที่รวม 23.47 ตรม.
3. เงินพดด้วง	พื้นที่รวม 34.69 ตรม.
4. เครื่องปั้นดินเผาสังคโลก	พื้นที่รวม 164.17 ตรม.
5. สถาปัตยกรรม,เจดีย์	พื้นที่รวม 210.75 ตรม.
6. ท่อน้ำ,ชลประทาน	พื้นที่รวม 47.07 ตรม.
7. ห้องแสดงอาวุธ	พื้นที่รวม 82.08 ตรม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อการนำเสนอข้อมูลเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.10 สรุปข้อมูลการจัดแสดงภายในโครงการ

1. ประเภทของพิพิธภัณฑ์

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง เป็นสถานที่จัดเก็บและจัดแสดงศิลปวัตถุในสมัย
สุโขทัย

ซึ่งเป็นพิพิธภัณฑ์ประเภทประวัติศาสตร์และ โบราณคดี ซึ่งยุคสุโขทัยเป็นสมัยที่มีความรุ่งเรืองทาง
ด้านอารยธรรม

2. การจัดนิทรรศการภายในโครงการ

การจัดนิทรรศการเน้นการให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวนั้นๆ แก่ผู้เข้าชมและเน้นวัตถุ
จัด

แสดงให้ชัดเจน เพื่อให้ผู้ชมเห็นลักษณะของเอกลักษณ์สุโขทัยในด้านต่างๆ

3. ทางสัญจรภายในโครงการ

ส่วนจัดแสดงแยกออกเป็น 2 อาคาร คือ อาคารลายสือไท และอาคารรามคำแหง จึงแบ่ง
รูปแบบการกำหนดทางสัญจรของแต่ละส่วนดังนี้ คือ

- อาคารลายสือไท เป็นลักษณะ ROOM TO ROOM
- อาคารรามคำแหง เป็นลักษณะ ROOM TO ROOM

4. ข้อมูลเชิงเทคนิคของโครงการ

ระบบแสงสว่าง แบ่งการนำมาใช้ทั้ง แสงธรรมชาติและแสงประดิษฐ์
ระบบเสียงภายใน

- การควบคุมเสียงแบ่งเป็นพื้นที่ได้ 2 ส่วนใหญ่ๆ ได้แก่
 1. ห้องบรรยาย ใช้วัสดุที่ดูดซับเสียงเพื่อแก้ปัญหาเสียงสะท้อนและออกแบบ
ภายในห้องให้สามารถกระจายเสียงได้สม่ำเสมอ และปิดกั้นจุดที่ได้รับเสียง
รบกวนจากภายนอก
 2. ห้องนิทรรศการ ป้องกันปัญหาการสะท้อนโดยใช้วัสดุที่ดูดซับเสียงและดัก
จุดที่ได้รับเสียงรบกวนจากภายนอก

ระบบปรับอากาศ แบ่งประเภทของเครื่องปรับอากาศให้เหมาะสมกับขนาดของห้องได้ดัง
นี้

ส่วนจัดนิทรรศการอาคารลายสือไท ระบบ UNIT airconditioner

ส่วนจัดนิทรรศการอาคารรามคำแหง ระบบ UNIT Center airconditioning sistem

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผลการออกแบบ

แนวความคิดในการออกแบบ

โครงการเสนอแนะเพื่อการออกแบบปรับปรุงภายในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติรามคำแหง ซึ่งเป็นพิพิธภัณฑที่ทำการจัดแสดงวัตถุโบราณสมัยยุคสุโขทัยซึ่งเป็นยุคสมัยที่มีความสำคัญทางด้านสถาปัตยกรรม หัตถกรรม รวมถึงเป็นยุคสมัยที่เป็นการพัฒนารูปแบบของภาษาไทยที่ใช้ในทุกวันนี้ ดังนั้นการออกแบบตกแต่งภายในจึงนำสถาปัตยกรรม หัตถกรรม และอักษรมาใช้ในการออกแบบตกแต่งภายในโดยนำรูปแบบต่างๆ คือ วัสดุ บรรยากาศ และรูปทรงมาใช้ในการออกแบบให้สอดคล้องกับการจัดแสดง และ บรรยากาศภายในพิพิธภัณฑในส่วนนั้นๆ

รูปที่ 145 รูปแบบแนวความคิดในการออกแบบ

แนวทางในการพิจารณาเพื่อประกอบการออกแบบ

1. การจัดวางพื้นที่ภายในอาคาร

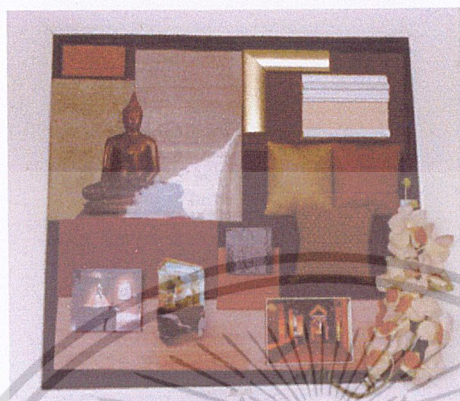
การจัดวางพื้นที่กำหนดให้เป็นส่วนๆ ซึ่งจะเชื่อมโยงกับทางสัญจรภายในและตามพื้นที่ของตัวอาคารซึ่งทางสัญจรภายในส่วนจัดแสดงนั้นกำหนดให้เป็นลักษณะ ROOM TO ROOM เพื่อบังคับทิศทางของผู้เข้าชม และ ทำให้ผู้ชมสามารถชมวัตถุจัดแสดงได้ทั่วถึง มีการแบ่งส่วนของห้องเป็นส่วนๆ โดยมีผนังเป็นตัวขึ้นขอบเขต

2. การออกแบบที่ให้ความสำคัญกับวัตถุจัดแสดง

เนื่องจากวัตถุจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑมีขนาดและสีของวัตถุที่แตกต่างกันการออกแบบจึงกำหนดให้วัตถุจัดแสดงมีเด่นชัดและดูโดดเด่นจึงกำหนดให้วัตถุที่มีสีที่จัดอยู่ในส่วนจัดแสดงที่มีส่วนของ แบล็กกราวน์เข้มกว่าส่วนที่มีสีเข้ม แต่มีโทนสีที่อยู่ในโทนเดียวกันเพื่อให้เกิดความกลมกลืนกันด้วย ไม่มีการเน้นใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การออกแบบตู้จัดแสดง

ตู้จัดแสดงเป็นส่วนหนึ่ง ที่สร้างให้วัตถุเกิดความน่าสนใจขึ้น ดังนั้นการออกแบบจึงเน้นการใช้วัสดุที่มีโทนสีใกล้เคียงกันกำหนดให้ตู้จัดแสดงมีสีเข้ม โดยส่วนใหญ่จะใช้สีน้ำตาลเข้มและตัดขอบตัวตู้ด้วยสีทองเพื่อให้วัตถุเลดูสวยงามและดูมีคุณค่ามากยิ่งขึ้น

รูปที่ 146 วัสดุที่นำมาใช้

4. การใช้วัสดุ

เนื่องจากพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหงมีผู้ชมอยู่เสมอ ดังนั้นการออกแบบจึงใช้วัสดุที่มีความคงทน สวยงาม และสามารถซ่อมแซมได้ง่าย

รูปที่ 147 วัสดุที่นำมาใช้

5. การให้แสงสว่าง

ระบบแสงนำมาใช้ทั้งสอง แบบ คือทั้ง แสงจากธรรมชาติ และแสงประดิษฐ์โดยแสงธรรมชาตินำมาใช้ในส่วนฝ้าเพดานมีการออกแบบให้สามารถให้แสงผ่านเข้ามาได้โดยใช้กระจกฝ้าช่วยในการกรองแสงให้นวลตาขึ้น ส่วนไฟประดิษฐ์นำไฟ ฮาโรเจนามาใช้ในส่วนภายในตู้จัดแสดงสำหรับวัตถุชิ้นเดียว ส่วนวัตถุที่ หลายชิ้นอยู่ในตู้จัดแสดงจะใช้ไฟ ฟิรเนีย เพื่อให้แสงกระจายได้อย่างทั่วถึงและ ไฟกิ่ง สำหรับ วัตถุที่ต้องการเน้นเป็นพิเศษ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่มีการแก้ไข | พงษ์พันธ์ุ | วิทยาลัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมบริหารธุรกิจ | 2564 | หน้า 10

รูปแบบในแนวความคิดในการออกแบบแบ่งออกเป็นส่วนต่างๆ ดังนี้

5.1.ส่วนโถงทางเข้า

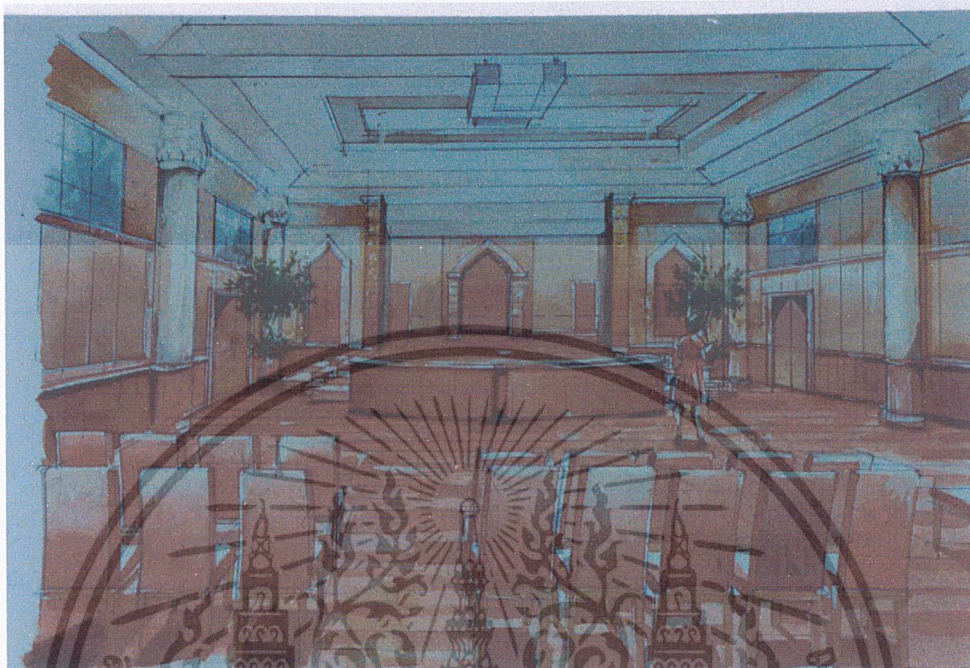

รูปที่ 148 ทรรศนียภาพส่วนทางเข้า

เป็นส่วนแรกๆที่ผู้ชมจะเข้ามาเห็นมีความสูง 2.4 เมตร ซึ่งมีลักษณะความสูงที่ค่อนข้างต่ำและมีลักษณะแคบ รูปแบบภายในจึงใช้โทนสีที่อ่อนในส่วนของผนังและเพดาน ส่วนพื้นมีความเข้มกว่าเพื่อสร้างความรู้สึกลึกภายในดูโล่งและกว้างขึ้น มีเสาชั้นส่วนกลาง จึงจัดทางเดินให้หลบเสาโดยมีเฟอร์นิเจอร์ภายในส่วนโถงทางเข้าเป็นตัวบังค้ำทางสัญจรภายใน การออกแบบมีการใช้รูปแบบสถาปัตยกรรม ,สังคมโลก,และอักษรมาไว้เพื่อแสดงพื้นที่ ซึ่งเป็นจุดศูนย์กลางของเอกลักษณ์ของสมัยสุโขทัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ห้องประชุมและสัมมนา

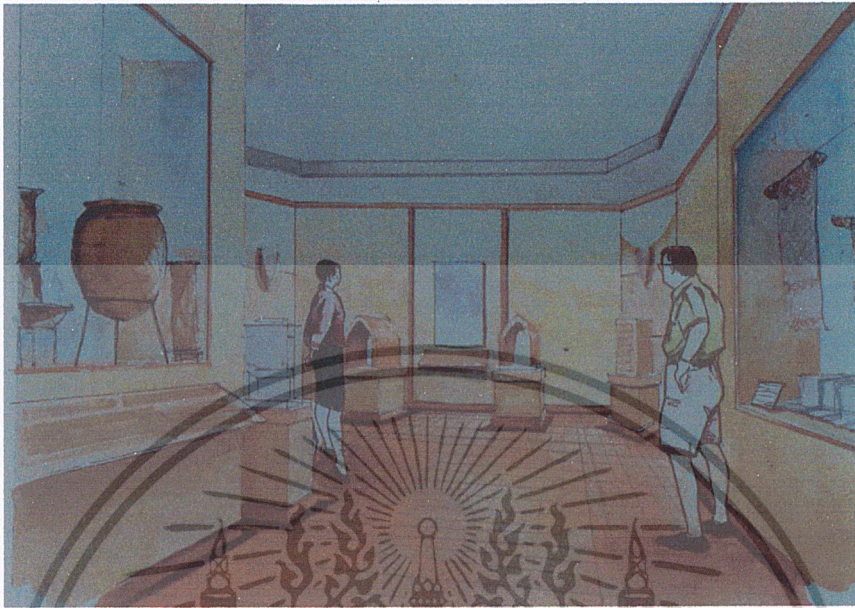
รูปที่ 149 ทศนียภาพห้องประชุมสัมมนา

พื้นที่ภายในมีความสูง 7.50 ม. ผนัง 2 ข้างมีเวทีอยู่ส่วนกลางและมีหน้าต่างช่วงบน ทำให้มีแสงสว่างเข้ามาได้ 2 ข้างเป็นพื้นที่ใช้ประชุมและจัดบรรยายสำหรับผู้เข้าชมก่อนเข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์และเป็นห้องจัดประชุมสำหรับการประชุมต่างๆของทางพิพิธภัณฑ์ซึ่งเป็นที่ใช้สมาธิ การตั้งใจในการเข้าฟัง

การออกแบบจึงนำพื้นที่ของวิหารมาใช้ในการออกแบบเพื่อมาสร้างบรรยากาศให้ผู้สื่กนำ เคารพซึ่งทำให้ผู้เข้าประชุมมีสมาธิในการฟังและบรรยายโดยหน้าต่างมีการใช้ม่านบังแสงสว่างและ ผนังกันเสียงบุด้วยวัสดุเก็บเสียงผ้า และมีลักษณะของสถาปัตยกรรมสุโขทัยใช้ตกแต่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พื้นที่นิทรรศการชั่วคราว

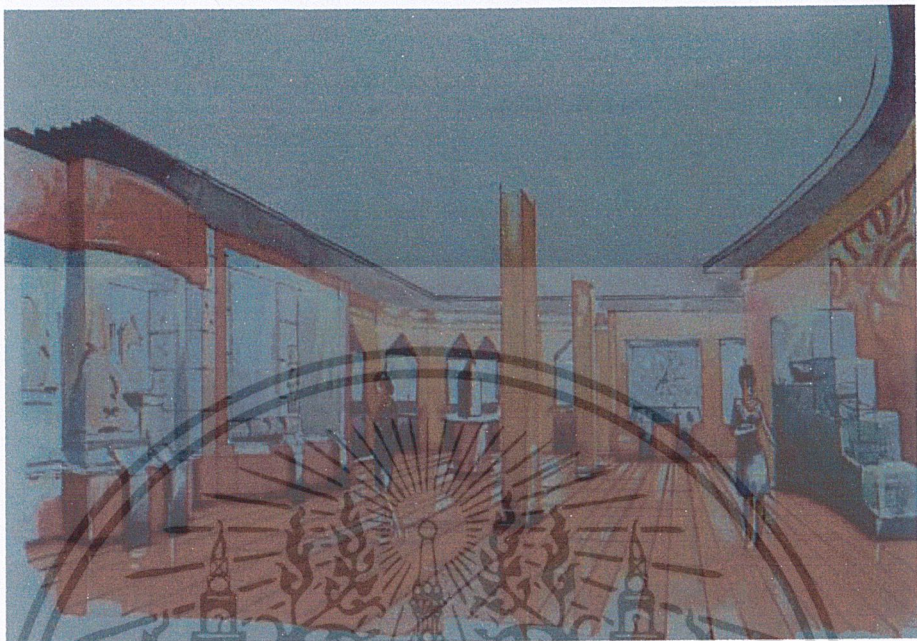

รูปที่ 150 ทศนิยภาพห้องนิทรรศการชั่วคราว

เป็นพื้นที่ที่กำหนดขึ้นมาใหม่เนื่องจากพื้นที่ของเดิมยังไม่มีส่วนนี้และการออกแบบภายในใช้โทนสีที่อ่อนกว่าของเดิม โดยผู้จัดแสดงและบอร์ดต่างๆเป็นลักษณะของเฟอร์นิเจอร์ลอยตัวซึ่งสามารถเคลื่อนย้ายได้พื้นที่ภายในสามารถเดินชมได้อย่างทั่วถึงและการจัดแสดงจะเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับ จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งเป็นเนื้อเรื่องที่กำหนดขึ้นมา เพื่อให้สอดคล้องกับรูปแบบของ จังหวัดสุโขทัยซึ่งมีลักษณะศิลปะ วัฒนธรรมที่อยู่ในช่วงสุโขทัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ห้องนิทรรศการถาวร อาคารลายสือไท

รูปที่ 151 ทศนียภาพห้องนิทรรศการถาวร อาคารลายสือไท

การออกแบบจัดเป็นส่วนต่างๆตามเนื้อหาการจัดแสดงในบทที่ 4 ซึ่งได้ปรับปรุงหัวข้อการจัดแสดงใหม่จากของเดิมให้มีเนื้อหาที่สอดคล้องกับเนื้อเรื่องและตัดหัวข้อที่ไม่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาออก การออกแบบ ใช้โทนสีที่ แลดูให้ความกลมกลืนกันและ ออกแบบเน้นที่เนื้อหาการจัดแสดง เพราะเป็นส่วนที่ให้ผู้เข้าชมได้เรียนรู้ประวัติความเป็นมาของสุโขทัยก่อนจะเข้าชม

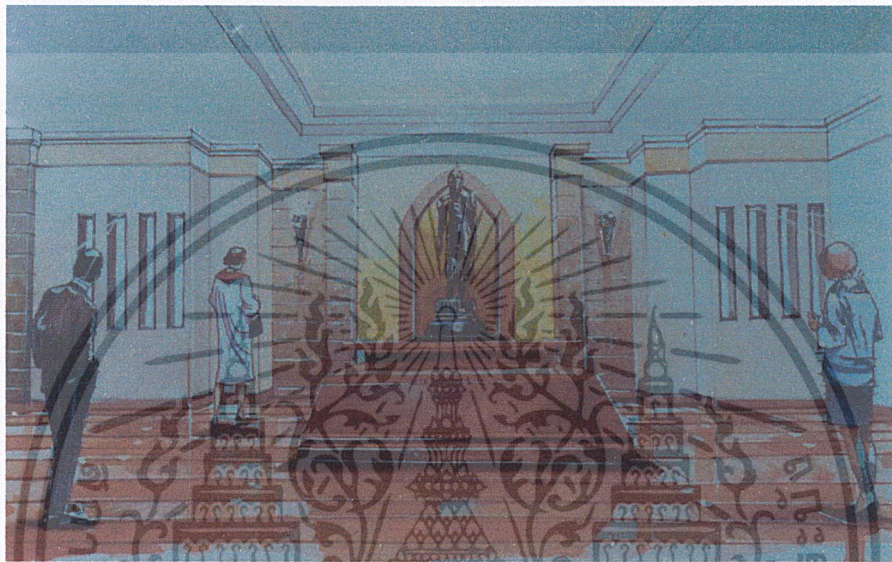
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ห้องนิทรรศการถาวรอาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติรามคำแหง

อาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติรามคำแหงเป็นอาคาร 2 ชั้นและเชื่อมกับ อาคารสายสือไท ซึ่งภายในอาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติรามคำแหงเป็นอาคารที่จัดแสดงเกี่ยวกับวัตถุเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งแบ่งหัวข้อการจัดแสดงได้ดังนี้

ชั้นล่าง

1. พุทธรูปปางลีลา

รูปที่ 152 ทศนียภาพส่วนจัดแสดงพุทธรูปปางลีลา

การออกแบบเน้นให้วัตถุจัดแสดงมีความเด่นชัดมากขึ้น โดยให้ลักษณะของแท่นวางมีขนาดที่เหมาะสมกับตัววัตถุและให้ความปลอดภัยแก่ตัววัตถุ

2. พระพุทธรูปปูนปั้นสุโขทัย

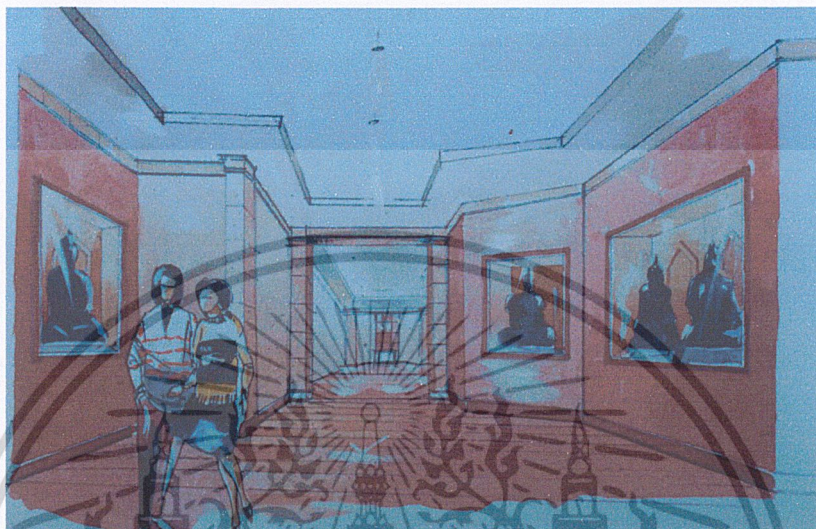

รูปที่ 153 ทศนียภาพส่วนจัดแสดงพุทธรูปปางลีลา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปแบบการนำเสนอเน้นที่วัตถุจัดแสดง โดยมีการออกแบบบรรยากาศภายในให้เหมือน
เดินชมอยู่ในโบราณสถาน มีการออกแบบโดยการนำรูปแบบของสถาปัตยกรรมมาประกอบเป็น
บรรยากาศภายใน

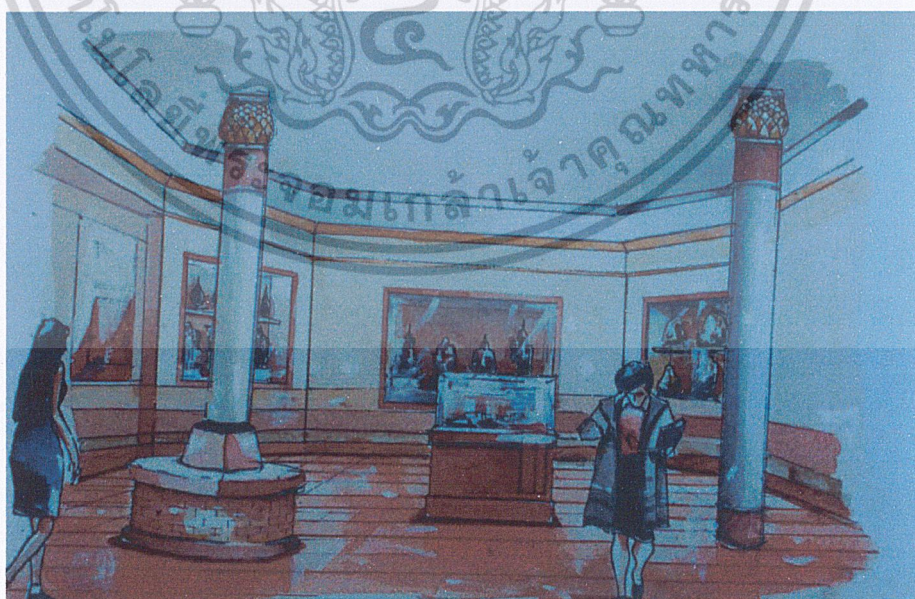
3. พระพุทธรูป ทราวดี อยุธยา ลพบุรี

รูปที่ 154 ทศนียภาพส่วนจัดแสดงพระพุทธรูป ทราวดี อยุธยา ลพบุรี

การนำเสนอในส่วนนี้ใช้รูปแบบการจัดแสดงแบบเดียวกับพื้นที่จัดแสดงพระพุทธรูปปูน
ปั้นสุโขทัยเนื่องจากเป็นส่วนในการจัดแสดงพระพุทธรูปเช่นเดียวกัน แต่การเข้าชมจะมีพื้นที่กันส
วนซึ่งเป็นตำแหน่งของที่นั่งพักกันส่วนแบ่งแยกพื้นที่ไว้

4. พระพุทธรูปที่ขุดพบภายในวัดต่างๆ

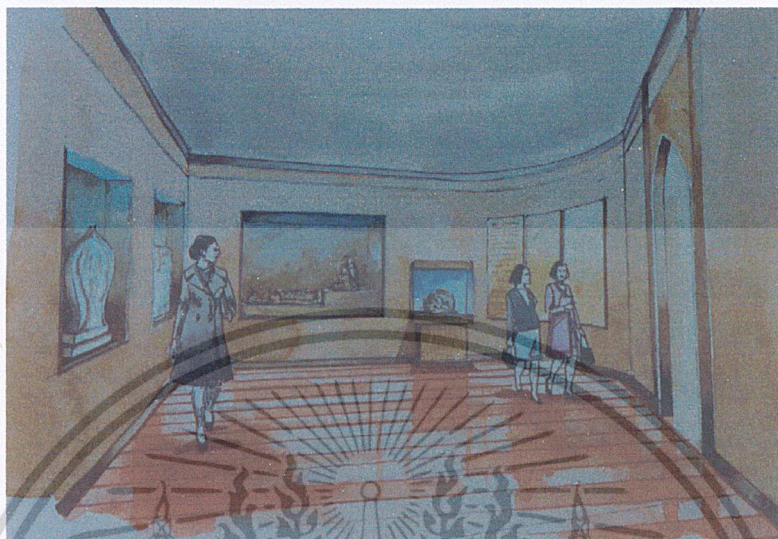

รูปที่ 155 ทศนียภาพส่วนจัดแสดงพระพุทธรูป ทราวดี อยุธยา ลพบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การออกแบบอยู่ในพื้นที่ซึ่งมีลักษณะต่ำกว่าส่วนอื่นโดยมีทาง สโลป ขึ้นและลงและเหมาะสมกับหัวข้อการจัดแสดงโดยทำให้เป็นพื้นที่ของการจุดค้นทางโบราณคดี

5. ศิลາจารึก , รอยพระพุทธรบาท, ก้อนหินหอม

รูปที่ 156 ทศนียภาพส่วนจัดแสดงศิลปาจารึก , รอยพระพุทธรบาท, ก้อนหินหอม

เนื่องจากเป็นส่วนจัดแสดงของวัตถุที่แตกออกไปจากกลุ่มอื่นการออกแบบจึงใช้โทนสีที่ต่างออกไปแต่ยังคงไว้ซึ่งรูปแบบเดิมของภาพโดยรวม

6. แบบจำลองปูนปั้นต่างๆ

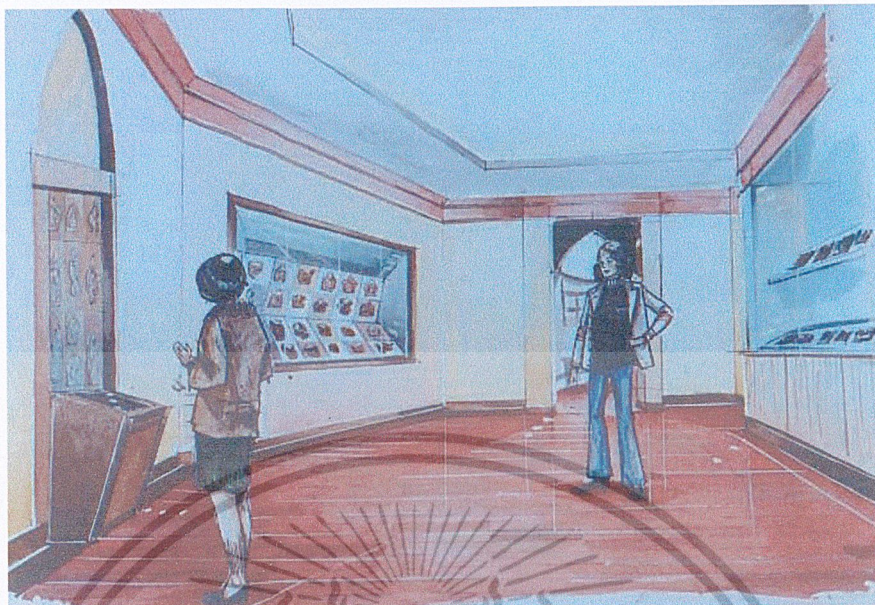

รูปที่ 157 ทศนียภาพส่วนจัดแสดงแบบจำลองปูนปั้นต่างๆ

วัตถุส่วนนี้เป็นวัตถุที่เป็นวัตถุที่เลียนแบบจากวัตถุจริงโดยเป็นปูนปั้นและมีขนาดใหญ่จึงจัดอยู่ในพื้นที่ส่วนกลางซึ่งสามารถขึ้นสู่การจัดแสดงในส่วนบนจึงออกแบบพื้นที่ให้เชื่อมต่อกับส่วนบนโดยทำเป็นพื้นที่โล่งมีวัตถุจัดแสดงโดยรอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. พระพิมพ์ดินเผา

รูปที่ 158 ทักษิณภาพส่วนจัดแสดง พระพิมพ์ดินเผา

ในพื้นที่ส่วนนี้การนำเสนอ ออกแบบให้มองเห็นวัตถุให้ชัดเจนขึ้นกว่าเดิมโดยจัดให้วัตถุ และจากหลังส่งเสริมตัววัตถุให้ดูเด่นชัดขึ้น โดยคำนึงถึงมุมมองของคนดู

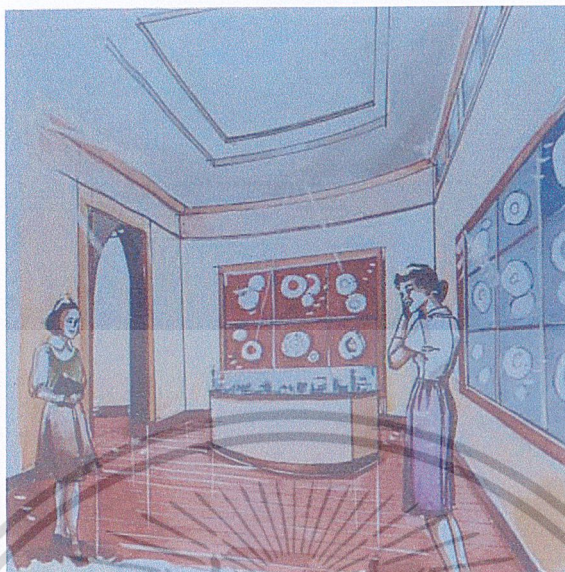
2. ก่อนประวัติศาสตร์

รูปที่ 159 ทักษิณภาพส่วนจัดแสดง วัตถุก่อนประวัติศาสตร์

เป็นเนื้อที่ที่ต้องการให้ต่อเนื่องกับการแสดงในส่วนต่อไปคนเกี่ยวกับชีวิตและความเป็นอยู่ ของผู้คนในอดีตการออกแบบมีการสร้างบรรยากาศภายในตู้โดยการให้แบล็คกราวด์เป็นเหมือนชั้น เอกสารเป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ดิน โดยจัดแสดงเกี่ยวกับวัตถุที่เป็นเครื่องมือของคนในอดีต ไม่วางกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. เงินพดด้วง

รูปที่ 160 ทักษะภาพส่วนจัดแสดงเงินพดด้วง

เป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตของคนในสุโขทัย การออกแบบภายในดูออกแบบให้มองเห็นวัตถุได้ชัดเจนกว่าเดิม โดยออกแบบให้ส่วนวางภายในตู้วัตถุเป็นพื้นที่เอียงและมีภาพดูราแทน มาประกอบให้เห็นวัตถุเด่นชัดขึ้น

4. เครื่องปั้นดินเผาสังคโลก

รูปที่ 161 ทักษะภาพส่วนจัดแสดงเครื่องปั้นดินเผาสังคโลก

พื้นที่ส่วนนี้เป็นลักษณะโถงกว้าง โดยรูปแบบใช้ลักษณะของรูปฟอร์มส่วนโค้งของสังคโลกมาใช้เป็นรูปแบบแปลน มี T.V. WALL มาใช้เพื่อนำเสนอเรื่องราวของการวัตถุจัดแสดงซึ่งเป็นสินค้า

สำคัญในคำธุรกิจของทางจังหวัด จึงใช้พื้นที่ส่วนนี้เป็นส่วนหนึ่งของการนำเสนอสินค้าในรูปแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อการเรียนการสอนเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ของประวัติและวิธีขึ้นตอนการผลิต ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. สถาปัตยกรรม,เจดีย์

รูปที่ 162 ทศนิยภาพส่วนจัดแสดง สถาปัตยกรรม,เจดีย์

รูปแบบในการออกแบบนำลักษณะของสถาปัตยกรรมมาใช้ในบางส่วนและส่งเสริมตัววัตถุให้ชัดเจนโดยใช้แบล็กกราว์นที่ใหวัตถุที่เด่นชัดขึ้นมีการนำเสนอโมเดลซึ่งเป็นส่วนที่นำเสนอเพิ่มเติม ผู้จัดแสดงใช้โทนสีน้ำตาลเข้มมีการจัดวางแบบ ให้ทั้งสองข้างเกิดความสัมพันธ์กัน

6 .ท่อชลประทาน

รูปที่ 163 ทศนิยภาพส่วนจัดแสดง ท่อชลประทาน

ใช้โทนสีที่ซึ่งนำมาจากน้ำซึ่งให้ดูสบายตาเนื่องจากการแสดงส่วนนี้เป็นเนื้อหาที่เกี่ยวกับท่อน้ำซึ่งเป็นส่วนที่ใช้ในการส่งน้ำในยุคสมัยนั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

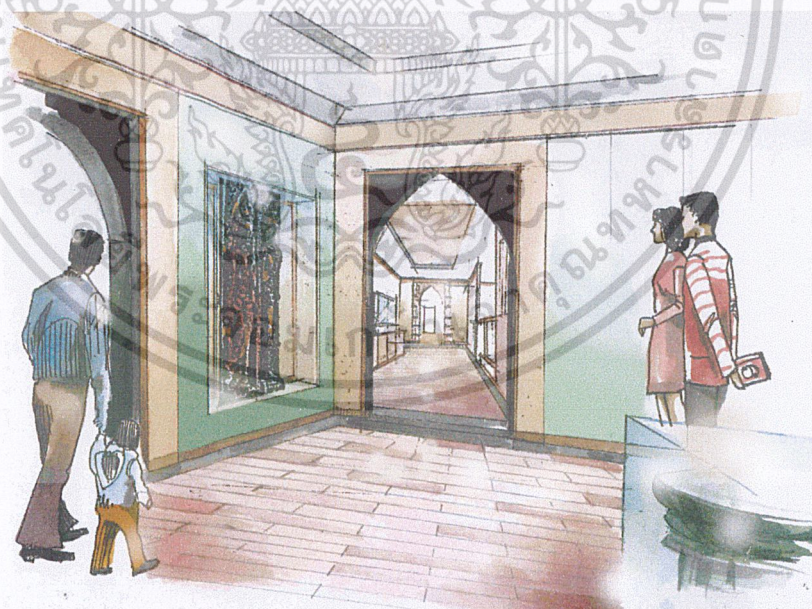
7. อาวุธ

รูปที่ 164 ทักษะภาพส่วนจัดแสดง อาวุธ

การออกแบบใช้รูปแบบของ โทนสีของผู้ซึ่งดูเข้มแข็งแต่ภายในทำให้ความรู้สึกที่ดูสบายตาไม่ดูเคียดเหมือนกับวัตถุที่จัดแสดง

8. วัตถุจากจังหวัดใกล้เคียง

รูปที่ 165 ทักษะภาพส่วนจัดแสดง วัตถุจากจังหวัดใกล้เคียง

นำเสนอในรูปแบบที่ให้ความรู้สึกที่สบายตาโดยใช้โทนสีเขียวอ่อนเข้ามาใช้ในส่วนผู้จัดแสดง

ต้องการให้ผู้เข้าชมได้รับรู้ถึงความรู้สึกที่สบายตาเพื่อเดินชมในส่วนของนิทรรศการกลางแจ้งต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. ท่องเที่ยวสุโขทัย. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ. 2538
- กองโบราณคดี. กรมศิลปากร. การขุดค้นทางโบราณคดีอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย. กรุงเทพฯ. 2526
- กองโบราณคดี. กรมศิลปากร. จดหมายเหตุฉลอง700ปีลายสือไท. กรุงเทพฯ. 2530
- จิรา จงกล. การออกแบบพิพิธภัณฑ์. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติกรมศิลปากร. กรุงเทพฯ. 2528
- นิคม มุสิกคามะ. คู่มือปฏิบัติงานของภัณฑารักษ์. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติกรมศิลปากร. กรุงเทพฯ. 2531
- วัณณะ จุฑะวิภาต. ศิลปะการจัดนิทรรศการ. สำนักพิมพ์จุฬาฯ. กรุงเทพฯ. 2540

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้จัดทำวิทยานิพนธ์

ชื่อ – นามสกุล นาย พฤกษ์ ผลดี

ภูมิลำเนา 23/7 ถนนมนตรี ตำบลสบตุ๋ย อำเภอเมือง จังหวัด

ลำปาง 52100 โทร. (054) 318-337

วัน/เดือน/ปีเกิด 24 / พฤษภาคม / 2520

ประวัติการศึกษา

2536-2538 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ศิลปประยุกต์ อาชีวลำปาง

2539-2540 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง คณะ ออกแบบ

สาขา ออกแบบตกแต่งภายใน สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพะเยา

2541-2543 ระดับปริญญาตรี(ต่อเนื่อง) คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

ภาควิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรม สาขาวิชา

สถาปัตยกรรมภายใน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้